

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη Δασικών Πυρκαγιών του Δήμου Καλαμάτας

Ιούνιος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1.1.	Νομοθετικό πλαίσιο	11
1.2.	Οι αρμοδιότητες και οι δυνατότητες των Δήμων στα πλαίσια της πρόληψης δασικών πυρκαγιών	12
1.3.	Ετήσιος Σχεδιασμός – Στάδια Αντιπυρικής Περιόδου.....	22
2.	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ	23
2.1.	Στοιχεία Δήμου - Δημογραφικά στοιχεία – Χωρική αρμοδιότητα Γειτονικών Δήμων – Δασικών Υπηρεσιών – Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, Σταθμών και Κλιμακίων..	24
2.2.	Γεωμορφολογικά - Κλιματολογικά στοιχεία.....	31
2.3.	Καλύψεις Γης – Οικιστικά Όρια – Αυθαίρετη Δόμηση - Προστατευόμενες Περιοχές – Περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος.....	36
2.4.	Οδικό Δίκτυο – Σιδηροδρομικό Δίκτυο – Αγωγοί Ενέργειας.....	43
2.5.	Σημεία Υδροληψίας.....	47
2.6.	Αντιπυρικές ζώνες – Πυροφυλάκια - Περιπολίες.....	48
2.7.	Χ.Α.Δ.Α. – Χ.Υ.Τ.Α. – Πεδία βολής.....	49
2.8.	Στρατόπεδα.....	52
2.9.	Χώροι συγκέντρωσης οχημάτων πυρόσβεσης και εξωτερικής βοήθειας – ελικοδρόμια	52
2.10.	Καταγραφή επαγγελματικών χώρων υψηλού κινδύνου (Βενζινάδικα, χώροι αποθήκευσης καυσίμων, ξυλεία κλπ.).....	54
2.11.	Καταγραφή εθελοντικών ομάδων, ρητινοσυλλεκτών, κυνηγετικών συλλόγων..	57
2.12.	Καταγραφή διαθέσιμων υποδομών – προσωπικού Δασικών Υπηρεσιών.....	59
2.13.	Οικονομικοί Πόροι	59
2.14.	Απολογισμός περυσινής αντιπυρικής περιόδου	59
3.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	61
3.1.	Χάρτες	61
3.1.1.	Τοπογραφικός χάρτης με ψηφιακό μοντέλο αναγλύφου.....	61
3.1.2.	Χάρτης Υδρογραφικού Δικτύου.....	62
3.1.3.	Χάρτης τοπογραφικών κλίσεων	65
3.1.4.	Χάρτης Προσανατολισμού Κλίσεων Πρανών.....	66
3.1.5.	Χάρτης Κάλυψης Γης.....	69

3.1.6.	Χάρτης προστατευόμενων περιοχών – περιοχών ειδικού ενδιαφέροντος...	72
3.1.7.	Χάρτης οδικού δικτύου	72
3.1.8.	Χάρτης δικτύου ηλεκτροδότησης.....	75
3.1.9.	Χάρτης σημείων υδροληψίας	76
3.1.10.	Χάρτης Χ.Α.Δ.Α. – Χ.Υ.Τ.Α.....	81
3.1.11.	Χάρτης ιστορικού πυρκαγιών και σημείων έναρξης.....	82
3.1.12.	Χάρτες σημείων προσγείωσης ελικοπτέρων, αντιπυρικών ζωνών και χώροι συγκέντρωσης εξωτερικής βοήθειας	85
3.1.13.	Χάρτης παρατηρητηρίων - ορατότητας.....	88
3.1.14.	Χάρτης πληθυσμιακής κατανομής (ανά οικισμό)	91
3.1.15.	Χάρτης ζώνης μίξης δασών - οικισμών.....	92
3.1.16.	Χάρτης κυρωμένων Δασικών Εκτάσεων.	93
3.1.17.	Δυναμικός Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς	94
3.2.	Συνθετικοί Χάρτες Κινδύνου	99
3.2.1.	Ποιοτική απεικόνιση	99
3.2.2.	Ποσοτική απεικόνιση	103
3.3.	Συμπεράσματα- Προτεραιότητες.....	117
4.	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ	119
4.1.	Διαχείριση βλάστησης.....	119
4.2.	Δράσεις που αφορούν στον πρωτογενή τομέα	126
4.3.	Υποδομές – εξοπλισμός.....	130
4.3.1.	Απογραφή, συντήρηση και ανάπτυξη νέων υποδομών	130
4.3.2.	Απογραφή, συντήρηση και απόκτηση νέου εξοπλισμού.....	143
4.4.	Ενημέρωση κοινού και ειδικών επαγγελματικών κατηγοριών.....	143
4.5.	Προγραμματισμός εκπαίδευσης προσωπικού και εθελοντών	145
4.6.	Ασκήσεις - Έλεγχος Σχεδίου	146
4.7.	Εκτιμώμενο κόστος δράσεων πρόληψης.....	148
4.8.	Συμπεράσματα – Προτεραιοποίηση	148
4.8.1.	Βραχυπρόθεσμα μέτρα	148
4.8.2.	Μεσοπρόθεσμα μέτρα	150
4.8.3.	Μακροπρόθεσμα μέτρα	151
5.	ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	152
5.1.	Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΟΤΑ	152
5.2.	Διαθέσιμα οχήματα ΟΤΑ	152
5.3.	Εθελοντικές Ομάδες	159

5.4.	Ιδιωτικά Οχήματα.....	160
5.5.	Δυνάμεις Πυροσβεστικής, Δασικής Υπηρεσίας, Ενόπλων Δυνάμεων, Σωμάτων Ασφαλείας	161
5.6.	Πυροφυλάκια – Περιπολίες.....	162
5.7.	Διαθέσιμοι Οικονομικοί Πόροι	164
6.	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ.....	165
6.1.	Προπαρασκευαστικές Δράσεις των Δήμων.....	165
6.2.	Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών	167
6.3.	Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου για τις περιοχές που το επόμενο 24-ωρο είναι μεγάλος ο κίνδυνος εκδήλωσης και εξάπλωσης δασικών πυρκαγιών	169
6.4.	Κινητοποίηση σε τοπικό επίπεδο	170
6.5.	Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών.....	170
6.6.	Δράσεις του Δήμου στην αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών μετά την εκδήλωσή τους	172
6.7.	Δράσεις του Δήμου στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών	173
6.8.	Σύγκληση Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) μετά την εκδήλωση δασικής πυρκαγιάς, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών	174
6.9.	Πόροι για αποκατάσταση καμένων εκτάσεων	175
6.10.	Μέσα Επικοινωνίας.....	176
6.11.	Ροή Πληροφοριών	177
6.11.1.	Αναγγελία – αρχική ειδοποίηση.....	178
6.11.2.	Ροή πληροφοριών για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών.....	179
6.11.3.	Ροή πληροφοριών κινητοποίησης φορέων για τη διαχείριση των συνεπειών από δασικές πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένης και της βραχείας αποκατάστασης)... ..	180
6.12.	Καταγραφή - Εκτίμηση Ζημιών	181
7.	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ.....	183
7.1.	Απολογισμός Πρόληψης δασικών πυρκαγιών.....	183
7.2.	Απολογισμός Ετοιμότητας – Αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών	185
7.3.	Απολογισμός Αποκατάστασης δασικών πυρκαγιών	186
7.4.	Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση του Σχεδίου	186
8.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ.....	189

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	193
Παράρτημα Ι: Ορολογίες	193
Παράρτημα ΙΙ: Τηλεφωνικός Κατάλογος – Κατάλογος Οχημάτων	195
Παράρτημα ΙΙ: Ευρετήριο Χαρτών	196

Ενημερωτικό σημείωμα και Αποποίηση ευθύνης

Το παρόν πρότυπο συντάχθηκε στον πλαίσιο του έργου που υλοποιεί το WWF Ελλάς, σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΓΠΑ), και την υποστήριξη του Ιδρύματος Μποδοσάκη, του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη και της ΙΚΕΑ του ομίλου Fourlis, με τίτλο «Κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίων δράσης για την πρόληψη δασικών πυρκαγιών σε τοπικό επίπεδο». Βασικός στόχος του έργου είναι η κατάρτιση πρότασης σύνταξης πρότυπων Τοπικών Σχεδίων Δράσης για την πρόληψη δασικών πυρκαγιών. Παράλληλα θα αναπτυχθεί και ένας πρακτικός οδηγός υλοποίησής τους, που κατόπιν θα είναι διαθέσιμος σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η επιστημονική ομάδα μελέτης αποτελείται από τους: Δρ. Ιωάννη Παπανικολάου (Καθηγητή Τεκτονικής Γεωλογίας, Γεωπεριβάλλοντος και Φυσικών Καταστροφών Γ.Π.Α.), Δρ. Μιλτιάδη Αθανασίου (ειδικό στις δασικές πυρκαγιές-εξωτερικό συνεργάτη του ΓΠΑ), Δρ. Γεώργιο Δελιγιαννάκη (γεωλόγο με ειδίκευση στις φυσικές καταστροφές-εξωτερικό συνεργάτη του ΓΠΑ) Δρ. Νικόλαο Γεωργιάδη (Δασολόγο-Συντονιστή Δασικής Διαχείρισης, WWF Ελλάς), Ηλία Τζηρίτη (Συντονιστή δράσεων δασικών πυρκαγιών, WWF Ελλάς) και Εμμανουέλα Ζευγώλη (γεωπόνο με ειδίκευση σε Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό και Πρόληψη Φυσικών Κινδύνων – μέλος του ΓΠΑ).

Στο πλαίσιο του τρέχοντος έργου, οι προτάσεις της επιστημονικής ομάδας μελέτης περιλαμβάνουν επισημάνσεις για τη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών, την προστασία των πολιτών και διαμορφώνονται λαμβάνοντας υπόψη την επιστήμη των δασικών πυρκαγιών, το ήδη υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, τη διεθνή πρακτική και εμπειρία. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται, δεν θεωρείται ότι αποτελεί σύνολο προδιαγραφών για την εκπόνηση αντιπυρικών σχεδίων αλλά προδιαγραφές και περιεχόμενο μιας προκαταρκτικής εκτίμησης απειλής από δασικές πυρκαγιές και αρχικό στάδιο μιας εκπαιδευτικής προσέγγισης και συναντίληψης με σκοπό την κατάρτιση στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο αντικείμενο, με απλό τρόπο. Η εφαρμογή της τοπικά θα συμβάλει: α) στην ανάδειξη του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διαχείριση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών, β) στη συλλογή σημαντικών δεδομένων που αφορούν στην υφιστάμενη κατάσταση σε επίπεδο Δήμου, γ) στη χαρτογραφική απεικόνιση του κινδύνου στα όρια του Δήμου, δ) στην ανάδειξη του προληπτικού σχεδιασμού και την προτεραιοποίηση των δράσεων πρόληψης, ε) στην ενημέρωση των πολιτών για την προστασία τους και στ) στην προετοιμασία των οικίων και λοιπών κτιρίων και υποδομών για την βραχυπρόθεσμη αύξηση της ανθεκτικότητάς τους.

Κύριος στόχος της παρούσας πρότασης είναι η καθοδήγηση των στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την εφαρμογή σχεδίων πρόληψης δασικών πυρκαγιών και η εκ μέρους τους κατανόηση της απειλής η οποία προέρχεται από τις δασικές πυρκαγιές. Προτείνεται επίσης μια εκδοχή για την ποσοτικοποίηση και χαρτογραφική παρουσίαση της απειλής που προέρχεται από τις δασικές πυρκαγιές (Πίνακας 3.1). Σημειώνεται ότι η παρούσα πρόταση δεν θεωρείται δεσμευτική, τελική, οριστική ή εξαντλητική και δεν θίγει οποιοσδήποτε άλλες εν εξελίξει ή μελλοντικές, παρόμοιες πρωτοβουλίες. Η προτεινόμενη μεθοδολογία είναι τεκμηριωμένη αλλά έχει επίσης, εντοπισμένους περιορισμούς. Η επιστημονική ομάδα μελέτης, οι εταίροι (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και WWF Ελλάς) και οι χορηγοί δε φέρουν οποιαδήποτε

ευθύνη, άμεση ή έμμεση, για τυχόν ζημία που μπορεί να προκύψει από τη λανθασμένη ή άστοχη εφαρμογή των οδηγιών του παρόντος.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τι είναι το Τοπικό Σχέδιο Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών;

Το Τοπικό Σχέδιο Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών (εφεξής Σχέδιο) είναι ο οδικός χάρτης των ενεργειών που στοχεύουν στη μείωση του κινδύνου δασικής πυρκαγιάς στα πλαίσια των δυνατοτήτων ενός Δήμου. Κύριοι άξονες του Σχεδίου του Δήμου Καλαμάτας είναι η ανάλυση του κινδύνου δασικής πυρκαγιάς και ο σχεδιασμός κατάλληλων και πρόσφορων δράσεων πρόληψης, ενώ έμφαση δίνεται και στα μέσα των εμπλεκόμενων φορέων. Ταυτόχρονα, αναλύονται τα επιμέρους στάδια του επιχειρησιακού σχεδιασμού με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και του απολογισμού των δράσεων πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης.

Τυχόν προηγούμενες εκδόσεις ανάλογων Σχεδίων του Δήμου Καλαμάτας θα ενσωματωθούν στα αντίστοιχα Κεφάλαια ή/και Παραρτήματα του παρόντος. Αυτό ισχύει και στην περίπτωση που ο Δήμος Καλαμάτας έχει ήδη εκπονήσει "Σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών" που βασίζεται στο πρότυπο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2»

Το παρόν Σχέδιο πρέπει να επικαιροποιείται και να εμπλουτίζεται **ετησίως**.

Ποιος είναι ο θεσμοθετημένος ρόλος του;

Οι Δήμοι έχουν σημαντικές αρμοδιότητες σχετικά με την πολιτική προστασία και ειδικότερα την πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητές τους σχετικά με την πρόληψη περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διαχείριση της βλάστησης για τη μείωση κινδύνου σε περιοχές ιδιαίτερης προστασίας αρμοδιότητάς τους, τη μέριμνα για την τήρηση υποχρεώσεων καθαρισμού από τους ιδιοκτήτες, νομείς και επικαρπωτές των προβλεπόμενων χώρων, συμβολή στη συντήρηση και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου και την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τις δασικές πυρκαγιές. Η σχετική νομοθεσία παρατίθεται αναλυτικά στα Κεφάλαια 1.1 και 1.2.

Παρά τις σαφείς αρμοδιότητες των Δήμων σε ό,τι αφορά την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, δεν προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός των δράσεων αυτών. Ο σχεδιασμός σε επίπεδο Δήμων στηρίζεται στο Γενικό Σχέδιο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «Ιόλαος 2» στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης». Το σχέδιο αυτό αναφέρει ρητά ότι δράσεις και έργα πρόληψης δεν αποτελούν αντικείμενο του και δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτό.

Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι ο νόμος 4662/2020 (Α' 27) αποσκοπεί σε μια **ολοκληρωμένη προσέγγιση στον σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας που «περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων πολιτικής προστασίας που αφορούν όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφών»** (άρθρο 9 παρ. 3). Ο κύκλος διαχείρισης καταστροφών ορίζεται ως «το σύνολο των τακτικών και διαχειριστικών αποφάσεων και επιχειρησιακών δραστηριοτήτων **σε όλα τα**

στάδια και τις φάσεις του κύκλου της καταστροφής, ήτοι της πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης». Είναι συνεπώς σαφές ότι η **πρόληψη (prevention)** η οποία ορίζεται ως «το σύνολο των δράσεων και μέτρων που στοχεύουν στην απόλυτη αποφυγή των δυνητικών επιπτώσεων των κινδύνων και στην ελαχιστοποίηση των φυσικών, τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών» αποτελεί σημαντικό στοιχείο του σχεδιασμού πολιτικής προστασίας. Παράλληλα, η **αντιμετώπιση (response)** «περιλαμβάνει τις δράσεις, κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την καταστροφή, για την προστασία της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, για την αντιμετώπιση άμεσων αναγκών διαβίωσής τους και για τη διασφάλιση παροχής αρωγής και υποστήριξης για τον μετριασμό των επιπτώσεων της καταστροφής».

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό **τα Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών** που εκπονούνται με ευθύνη των περιφερειών και των δήμων (άρθρο 20 και άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. ε') να περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία του κύκλου διαχείρισης καταστροφών (**πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση**), για να διασφαλιστεί ένας ολοκληρωμένος και συνεκτικός σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμός (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό). Σε αντίθετη περίπτωση, η Εθνική Πολιτική Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών (άρθρο 1 παρ. 17) και ο Εθνικός Σχεδιασμός Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 9 παρ. 3 ν. 4662/2020) θα είναι ελλιπείς και ανεπαρκείς για την επίτευξη των στόχων που θέτει ο ν. 4662/2020.

Επιπλέον, **τα Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Δήμων έχουν αρμοδιότητα σχετική με όλα τα στοιχεία του κύκλου διαχείρισης καταστροφών** και ειδικότερα να «συντονίζουν κατά χωρική αρμοδιότητα το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, σύμφωνα με τις μεθόδους οργάνωσης, τα όργανα και την κατανομή αρμοδιοτήτων» (άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. α'). Τα τμήματα αυτά έχουν επίσης αρμοδιότητα να «προγραμματίζουν και να υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για ζητήματα πολιτικής προστασίας» (άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. γ').

Ομοίως και τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΤΕΣΟΠΠ) έχουν αρμοδιότητες σχετικές με όλο τον κύκλο διαχείρισης καταστροφών και ειδικότερα να «κατευθύνουν σε τοπικό επίπεδο το έργο της πολιτικής προστασίας για καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης» και να «σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης και ειδοποίησης πολιτών» (άρθρο 16).

Έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο και έναρξη ισχύος του παρόντος Σχεδίου.

Η ισχύς του παρόντος Τοπικού Σχεδίου Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών του Δήμου Καλαμάτας αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισης από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Ημερομηνία έγκρισης από το Δημοτικό Συμβούλιο:

Υπογραφή Δημάρχου:

Με την έγκριση του παρόντος τα παλαιότερα σχέδια παύουν να ισχύουν.

1.1. Νομοθετικό πλαίσιο

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που σχετίζεται με την πρόληψη δασικών πυρκαγιών στα πλαίσια των Δήμων αφορά **κατά κύριο λόγο** τους κάτωθι Νόμους, Διατάξεις και Εγκυκλίους:

- Νόμος 3013/2002 (Αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- ΥΑ 1299/2003 - ΦΕΚ Β' 423/7-4-2003 (Έγκριση Υπουργού Εσωτερικών του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης").
- Νόμος 3463/2006 (Α' 114) Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Νόμος 3613/2007 (Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών).
- Νόμος 3852/2010 (Α' 87) Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Νόμος 4029/2011 (Α' 245) (Εθελοντισμός στο Λιμενικό Σώμα, Ελληνική Ακτοφυλακή και στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις) (άρθρο 29), όπως ισχύει.
- Νόμος 4662/2020 (Α' 27) Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Οι εκάστοτε ισχύουσες Πυροσβεστικές Διατάξεις με θέμα: Καθορισμός μέτρων για την πρόληψη και αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιών σε δασικές, αγροτικές εκτάσεις και οικοπεδικούς χώρους, οι οποίες εγκρίνονται με υπουργική απόφαση (ενδεικτικά οι υπ' αριθ. 19/2020, 9/2021, 20/2023, 9/2024, 19/2024)
- Υπόδειγμα κανονισμού λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της χώρας (υπ. αριθμ. 9032/14-12-2016 έγγραφο της ΓΠΠ) (Σημείωση: Η λειτουργία των ΣΤΟ έχει παραταθεί με την Απόφαση 8778/14-03-2020 του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ) «Αναβίωση ή εξακολούθηση λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της ΓΠΠ και άλλων οργάνων».
- 5η έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του

Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» (υπ. αριθμ. Α1309/28-04-2023 έγγραφο της ΓΓΠΠ, ΑΔΑ: ΡΣΛΘ46ΝΠΙΘ-ΝΛ5).

- Οι εκάστοτε εγκύκλιοι της ΓΓΠΠ με θέμα “Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών – Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων” (ενδεικτικά η υπ. αριθμ. 2902/27-04-2022 έγγραφο της ΓΓΠΠ).

1.2. Οι αρμοδιότητες και οι δυνατότητες των Δήμων στα πλαίσια της πρόληψης δασικών πυρκαγιών

Οι αρμοδιότητες και οι δυνατότητες των Δήμων, όπως αυτές ορίζονται στην ισχύουσα Νομοθεσία, έχουν ως εξής:

- **Ν. 3013/2002: (Αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις)**
 - Άρθρο 13: Οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι Κοινοτήτων έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - Συντονίζουν και επιβλέπουν το έργο της Πολιτικής Προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν εντός των διοικητικών ορίων τους.
 - Έχουν την ευθύνη εφαρμογής του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας, κατά το σκέλος που τα οικεία περιφερειακά προγράμματα, μέτρα και δράσεις έχουν τοπικό χαρακτήρα αναφορικά με τους αντίστοιχους Ο.Τ.Α.
 - Διατυπώνουν εισήγηση για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας του Ο.Τ.Α., η οποία υποβάλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας για τη διαμόρφωση σχετικής πρότασης, προς τον ΓΓΠΠ.
 - Έχουν την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών εντός των ορίων του οικείου Ο.Τ.Α..
 - Σε όλους τους δήμους, λειτουργεί, στο πλαίσιο της υπάρχουσας οργανικής διάρθρωσης, Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, οι αρμοδιότητες του οποίου συναρτώνται με την εξασφάλιση της αναγκαίας οργάνωσης και υποδομής προς λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας.
 - Στην έδρα κάθε δήμου συνιστάται Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) (βλ. ν. 3013/2002, Άρθρο 13, παρ. 3β-δ και Υ.Α. 1299/2003 για σύνθεση μελών ΣΤΟ και λοιπές πληροφορίες)
- **Υπουργική Απόφαση 1299/2003 - ΦΕΚ Β΄423/7-4-2003 Έγκριση Υπουργού Εσωτερικών του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"**
 - Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (αρμοδιότητες των οποίων έχουν μεταφερθεί στους Ο.Τ.Α.)
 - Παρ. 1: Συντάσσουν σχέδια αντιμετώπισης κινδύνων από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές, όπως αυτές φαίνονται στην προσθήκη 2 του παραρτήματος Α του παρόντος σχεδίου, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης του

παραρτήματος ΣΤ και τις λοιπές οδηγίες των αρμοδίων Υπουργείων και της Περιφέρειας.

- Παρ. 13. Κοινοποιούν τα επί μέρους σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών σε όλες τις αρμόδιες για σχεδίαση και αντιμετώπιση καταστροφών υπηρεσίες και Πρωτοβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να εναρμονίσουν τα δικά τους σχέδια ενεργειών.
 - Παρ. 15: Χαρτογραφούν στη ζώνη ευθύνης τους τις περιοχές υψηλού κινδύνου, από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές, με σκοπό την υποβοήθηση στη σχεδίαση, στον καθορισμό των προληπτικών μέτρων και στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστάσεων.
- **N. 3852/2010 (Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης)**

Οι Δήμοι έχουν τις εξής πρόσθετες αρμοδιότητες αναφορικά με τις δασικές πυρκαγιές:

- Άρθρο 63: Εισηγούνται, μέσω των εκτελεστικών επιτροπών, τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της περιφέρειας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.
 - Άρθρο 94: Έχουν τη δυνατότητα παραχώρησης χρήσης δημοτικών ακινήτων ή την καταβολή του μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας.
 - Άρθρο 94: Έχουν την αρμοδιότητα για τη μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.
 - Άρθρο 94: Έχουν τη δυνατότητα παραχώρησης χρήσης δημοτικών ακινήτων ή την καταβολή του μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας.
- **N. 3613/2007 (Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών).**

Άρθρο 18: Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών από μία περιοχή για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από εξελισσόμενη ή από επικείμενη καταστροφή εντάσσεται στις δράσεις Πολιτικής Προστασίας. Η λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών αποτελεί ευθύνη των κατά τόπους Δημάρχων και Προέδρων Κοινοτήτων, οι οποίοι έχουν το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο. Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο ή Κοινότητα, η απόφαση λαμβάνεται από τον αρμόδιο Νομάρχη. Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ. 3 Ν 3613/2007 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' του Ν 3613/2007, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή τον Γενικό Γραμματέα της

οικείας Περιφέρειας και εκτελείται από τους αρμόδιους Νομάρχες, Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων. Η λήψη της απόφασης βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής. Επικαιροποιήσεις του παρόντος υπάρχουν στον ν. 4662/2020 (βλ. παρακάτω).

• **N. 4555/2018 (Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης)**

Άρθρο 83 (Αντικαθιστά το Άρθρο 82 του ν. 3852/2010): Ο πρόεδρος της κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων, (...) γ) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές, (...) ε) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,...) θ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της κοινότητας. **Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου ενώ κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών, (...) ιδ) προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινότητας.**

• **N. 4662/2020 (Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις).**

Ο Νόμος εξειδικεύει τα εργαλεία και τα όργανα σε κάθε επίπεδο που σχετίζονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών (εθνικό, περιφερειακό και δήμων – για αυτό βλ. παρακάτω) και σε ό,τι αφορά το τοπικό επίπεδο των δήμων προβλέπει τα εξής όργανα και εργαλεία σχεδιασμού:

- Άρθρο 15 - Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.):

1: Σε κάθε Δήμο της Ελληνικής Επικράτειας συστήνονται Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.), τα οποία συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών της επιχειρησιακής αποστολής των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας. Τα Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. ενεργοποιούνται σε όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφής και συγκροτούνται με απόφαση του Δημάρχου, αποτελούμενα από τα εξής μέλη:

α. Τον Δήμαρχο, ως Πρόεδρο.

β. Τον Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας ή τον Εντεταλμένο Σύμβουλο Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος, σε περίπτωση απουσίας ή νομίμου κωλύματος του Προέδρου, τον αναπληρώνει.

- γ. Τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.
- δ. Τον Διοικητή της Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού.
- ε. Τον Διοικητή της κατά τόπο Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ή Πυροσβεστικού Κλιμακίου ή Πυροσβεστικού Σταθμού.
- στ. Τον Διοικητή του κατά τόπο αρμόδιου Αστυνομικού Τμήματος.
- ζ. Τον Διοικητή της κατά τόπο αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.
- η. Τους Διοικητές των μονάδων Υγείας του Δήμου.
- θ. Τον ανώτερο Διοικητή φρουράς ή τον νόμιμο αντικαταστάτη του.
- ι. Τον εκπρόσωπο του Ε.Κ.Α.Β..
- ια. Τον Προϊστάμενο της οικείας Δασικής Υπηρεσίας (Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών).
- ιβ. Τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος της Δημοτικής Αστυνομίας.
- 2. Με απόφαση του Δημάρχου δύναται να καλούνται στις συνεδριάσεις των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., στελέχη όλων των κυβερνητικών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, εταιρειών κοινής ωφέλειας, παραχώρησης έργων υποδομής, εποπτευόμενων φορέων του Δημοσίου, ή στελέχη λοιπών φορέων της χωρικής του αρμοδιότητας.
- 3. Λοιπά οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.
- Άρθρο 21: Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας
 1. Στους Δήμους συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, υπαγόμενο απευθείας στον Δήμαρχο, το οποίο στελεχώνεται με προσωπικό αποκλειστικής απασχόλησης επί θεμάτων Πολιτικής Προστασίας και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - α. Συντονίζει κατά χωρική αρμοδιότητα το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, σύμφωνα με τις μεθόδους οργάνωσης, τα όργανα και την κατανομή αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος.
 - β. Παρέχει την αναγκαία συνδρομή στη δράση των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π..
 - γ. Προγραμματίζει και υλοποιεί δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για ζητήματα πολιτικής προστασίας.
 - δ. Αναλαμβάνει κάθε αναγκαία πρωτοβουλία, ενέργεια και δράση για τη συνδρομή του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων σε επίπεδο αναγνώρισης, εκτίμησης και ανάλυσης του κινδύνου εκδήλωσης καταστροφών.
 - ε. Με αποκλειστική ευθύνη του οικείου Δημάρχου συντάσσεται, υποχρεωτικά εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, Τοπικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών για φυσικές, τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές εντός της χωρικής Επικράτειας του Δήμου. Στο Τοπικό Σχέδιο περιγράφεται η οργάνωση της αντιμετώπισης και βραχείας αποκατάστασης των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών και προσδιορίζεται το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού, υλικών και μέσων Πολιτικής Προστασίας, που μπορούν να διατεθούν. Περιλαμβάνει Γενικό Μέρος με διατάξεις που έχουν εφαρμογή σε κάθε καταστροφή και Παραρτήματα, τα οποία εξειδικεύουν τις διατάξεις του Γενικού Μέρους για καταστροφές σχετιζόμενους με ειδικούς κινδύνους. Το Τοπικό Σχέδιο είναι εναρμονισμένο με τα Γενικά Σχέδια της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και τις σχετικές οδηγίες σχεδίασης της

Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου, η οποία και το εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο το εγκρίνει, μετά τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

στ. Συμβάλλει στην υλοποίηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας σε θέματα πολιτικής προστασίας και συμμετέχει σε ασκήσεις, σε συνεργασία με την Περιφέρεια και άλλους όμορους Δήμους, με σκοπό την αξιολόγηση απόδοσης των ανωτέρω Σχεδίων.

ζ. Τηρεί και κοινοποιεί σε μηνιαία βάση στον Περιφερειακό Συντονιστή επικαιροποιημένη κατάσταση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού, των μέσων και υλικών πολιτικής προστασίας, παρακολουθώντας το επίπεδο ετοιμότητάς τους, σύμφωνα με τις οδηγίες του. Στην κατάσταση αυτή συμπεριλαμβάνεται το ανθρώπινο δυναμικό, υλικά και μέσα που διατίθενται εκτός Δήμου για την παροχή υποστήριξης σε καταστάσεις επιπέδου έκτακτης ανάγκης «Επίπεδου 4» (Red Code).

η. Υποβάλλει, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες οδηγίες του Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π., εισηγήσεις:

αα. Στον Δήμο για την κατάρτιση του οικείου προϋπολογισμού πολιτικής προστασίας και την αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ενίσχυσης.

ββ. Στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. για την κατάρτιση του Τοπικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας.

θ. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π..

ι. Συνάπτει μνημόνια συνεργασίας παροχής υπηρεσιών, υλικών και μέσων με ιδιωτικούς φορείς.

2. Σε Δήμους κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, δύναται, κατ' εξαίρεση, να συστήνεται Αυτοτελές Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας.

3. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών, καθορίζονται οι οργανικές θέσεις, οι ειδικότητες, τα περιγράμματα θέσεων με βάση τον εκάστοτε Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.), η διαδικασία πρόσληψης, τα κριτήρια στελέχωσης των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Σημείωση:

Στην εγκύκλιο υπ' αριθμ. πρωτ. 2902/27.04.2022 της ΓΓΠΠ με θέμα "Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών - Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων" (ΑΔΑ ΨΝΛΔ46ΝΠΠΘ-Μ57) αναφέρονται τα εξής:

«Τέλος, διευκρινίζεται ότι με βάση:

την Απόφαση 8778/14-03-2020 του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ) σύμφωνα με την οποία αποφασίστηκε η αναβίωση ή εξακολούθηση λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και άλλων οργάνων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του ν.4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου, και

ότι δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές κανονιστικές πράξεις για τα οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) και των Τοπικών Επιχειρησιακών

Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) των άρθρων 13 και 15 του ν.4662/2020

δεν είναι δυνατή η σύσταση και λειτουργία των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. και τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων (του άρθ 13 παρ.3 ν.3013/2002), εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με το 9032/14-12-2016 έγγραφό μας «Υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Χώρας».

- Άρθρο 23: Η ανάλυση κινδύνων και απειλών, όπως περιλαμβάνονται στην Εθνική Βάση Δεδομένων, αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την εκπόνηση και υλοποίηση τόσο των Γενικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών, εφεξής Γενικών Σχεδίων, όσο και για την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας στο πλαίσιο της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών. Σύμφωνα με την ανάλυση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται και το πλαίσιο των κατευθύνσεων και οδηγιών του Εθνικού Μηχανισμού, τόσο προς τα όργανα και τους φορείς που έχουν την ευθύνη του επιχειρησιακού σχεδιασμού, όσο και προς τους πολίτες.
- Μετά την υλοποίηση του Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας σχεδιάζεται και πραγματοποιείται πρόγραμμα εκπαίδευσης και ασκήσεων για κάθε κίνδυνο με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων.
- Τα Γενικά Σχέδια καταρτίζονται κεντρικά από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Τα αντίστοιχα Περιφερειακά και Τοπικά Σχέδια καταρτίζονται από την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, αντίστοιχα.
- Στα Περιφερειακά και Τοπικά Σχέδια των Περιφερειών και των Δήμων, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 των άρθρων 20 και 21 του παρόντος, αντίστοιχα, συμπεριλαμβάνονται Ειδικά Σχέδια για την προληπτική οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, τα οποία καταρτίζονται με τη συνδρομή των κατά τόπους αρμοδίων αστυνομικών, πυροσβεστικών, υγειονομικών και λιμενικών αρχών. Ειδικότερα, τα ανωτέρω σχέδια περιλαμβάνουν, ιδίως:
 - α. Διαδικασίες για τη λήψη απόφασης οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους, από εν εξελίξει ή από επαπειλούμενο κίνδυνο ή απειλή.
 - β. Εναλλακτικές οδεύσεις απομάκρυνσης και μέτρα εξασφάλισής της, όπως ενδεικτικά η προσωρινή μονοδρόμηση οδών διπλής κατεύθυνσης.
 - γ. Τρόπους και δυνατότητες μεταφοράς πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης μέσων μαζικής μεταφοράς.
 - δ. Διαδικασίες για την ενημέρωση του κοινού πριν και κατά τη διάρκεια της οργανωμένης απομάκρυνσης, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με κινητικές δυσκολίες ή ειδικές ανάγκες.
 - ε. Δράσεις για την εύρεση θέσεων κατάλληλων χώρων υποδοχής, προσωρινής καταφυγής, στέγασης και παροχής διοικητικής μέριμνας.
- Άρθρο 27: Η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών από μια περιοχή (ολική ή μερική) αποτελεί προληπτικό μέτρο πολιτικής προστασίας και οργανώνεται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, όταν τεκμηριωμένα μία περιοχή εκτιμάται ότι, απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή και ο κίνδυνος λόγω της παραμονής των πολιτών σε αυτή είναι σοβαρός.

- Η απόφαση για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών λαμβάνεται, σύμφωνα με το άρθρο 29 και σύμφωνα με το κείμενο θεσμικό πλαίσιο, τις κατευθυντήριες οδηγίες, εγκυκλίους και κανονιστικές πράξεις της διοίκησης αναφορικά με αυτή και το οποίο παραμένει σε ισχύ και μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Τυχόν ειδικότερα ζητήματα, που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και των εκάστοτε συναρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Για το θέμα αυτό έχει εκδοθεί και η αρ. πρωτ. Α1161/18-4-2023 εγκύκλιος (ΑΔΑ: 6ΡΜΙ46ΝΠΘ-738) με σχετικές οδηγίες.
 - Άρθρο 39: Στην Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας (Α.ΠΟ.Π.) εισάγονται, για θεωρητική και πρακτική πιστοποιημένη κατάρτιση, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση στις νέες εξελίξεις στους τομείς της Πολιτικής Προστασίας και της διαχείρισης κρίσεων, εθελοντές πολιτικής προστασίας, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και, υποχρεωτικώς, **υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού** και δημόσιων φορέων που εμπλέκονται στην πολιτική προστασία, μετά από σχετική πρόσκληση του Διοικητή της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, στην οποία καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων και τα κριτήρια επιλογής, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
 - Άρθρο 54 (αφορά σε δράσεις πρόληψης, αντιμετώπισης και αποκατάστασης): Για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών, στις κατ' εξαίρεση, στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 206 του ν. 3584/2007 (ΦΕΚ Α' 143), προβλεπόμενες περιπτώσεις πρόσληψης από τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου διάρκειας που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, περιλαμβάνονται και **οι χειριστές μηχανημάτων έργου**. Σημείωση: Αναφορικά με τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας, το παρόν άρθρο έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 43 του Ν. 5073/2023 (βλ. επόμενο υποκεφάλαιο)
 - Άρθρο 65: Οι Εθελοντές Πολιτικής Προστασίας, που υπηρετούν ως υπάλληλοι του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., κρατικών Ν.Π.Ι.Δ., Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ή εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα και κινητοποιηθούν, απασχοληθούν ή αξιοποιηθούν με την ιδιότητά τους ως Εθελοντές στην αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, δικαιούνται υποχρεωτικής, ισόχρονης άδειας απουσίας από την κύρια απασχόλησή τους, η οποία δεν συνυπολογίζεται στον συνολικό χρόνο της προβλεπόμενης κανονικής ετήσιας άδειας. Για τη λήψη της εν λόγω άδειας, απαιτείται η χορήγηση βεβαίωσης του κατά τόπο Περιφερειακού Συντονιστή Πολιτικής Προστασίας, στην οποία θα περιγράφονται με σαφήνεια ο χρόνος απασχόλησης και η φύση των ανατεθειμένων καθηκόντων.
 - Άρθρο 68: Οι Εθελοντικές Οργανώσεις που ενισχύονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν δύναται να λάβουν έτερους πόρους από άλλους φορείς του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. **Είδη ρουχισμού και υπόδησης δύναται να παραχωρούνται σε αυτούς από ίδιους πόρους των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.**
 - Άρθρο 84: Το Τμήμα Οργάνωσης και Εθελοντισμού του Πυροσβεστικού Σώματος είναι αρμόδιο για τη μέριμνα, σε συνεργασία με τους Ο.Τ.Α. που εκδηλώνουν ενδιαφέρον, για την ίδρυση, προαγωγή, υποβιβασμό ή κατάργηση Εθελοντικών Πυροσβεστικών Σταθμών και Κλιμακίων και την έκδοση διαταγών και οδηγιών για την εύρυθμη λειτουργία τους. Επίσης, είναι αρμόδιο για τη μέριμνα, σε συνεργασία με τους οικείους Ο.Τ.Α., για τη στέγαση και τον εξοπλισμό των Εθελοντικών Πυροσβεστικών Υπηρεσιών με τα αναγκαία μέσα και υλικά.
 - Άρθρο 180: Με δαπάνη των οικείων Ο.Τ.Α. και ύστερα από έγκριση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι δυνατή η χορήγηση καυσίμων στις Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.
- **Ν. 5073_2023 (ΦΕΚ Α' 78/28.03.2023), Άρθρο 266 και και Πυροσβεστική Διάταξη 20/2023 (ΦΕΚ Β' 2549/19.04.2023). Καθαρισμός χώρων για την αποτροπή κινδύνου**

πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της - Αντικατάσταση υποπερ. 26 περ. β παρ. Ι άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Η υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, ΦΕΚ Α' 114), περί αρμοδιοτήτων των δήμων στον τομέα του περιβάλλοντος, αντικαθίσταται ως εξής: «26. με τη μέριμνα των Δήμων σχετικά με την εκπλήρωση της υποχρέωσης των ιδιοκτητών, νομέων, επικαρπωτών, μισθωτών και υπομισθωτών (α) οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, (β) οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός ορίων οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, (γ) εκτάσεων που βρίσκονται εντός ακτίνας 100 μ. από τα όρια των περ. "(α)" και "(β)" του παρόντος άρθρου και (δ) εκτός σχεδίου γηπέδων με κτίσμα, να προβαίνουν σε καθαρισμό των ανωτέρω χώρων κατά το χρονικό διάστημα από την 1η μέχρι την 30η Απριλίου εκάστου έτους και τη συντήρηση αυτού καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, ήτοι από 1η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου, για την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της. Ο οικείος Δήμος προβαίνει στην ενημέρωση των υπόχρεων, για το περιεχόμενο της παρούσας και ειδικότερα της υποχρέωσης καθαρισμού μέχρι 31η Μαρτίου εκάστου έτους με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως ενδεικτικά με ανάρτηση στην ιστοσελίδα και στον πίνακα ανακοινώσεων του οικείου Δήμου, αποστολή ενημερωτικού υλικού στην ταχυδρομική ή ηλεκτρονική διεύθυνση του υπόχρεου ή τυχόν αντικλήτου του, ενημερώσεις στα καταστήματα του Δήμου ή των Δημοτικών Διαμερισμάτων, σε τοπικούς φορείς και συλλόγους, σε συνεργασία με την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, η ενημέρωση των υπόχρεων λαμβάνει χώρα έως την 28 Απριλίου. Η ως άνω μέριμνα, περιλαμβάνει την εξέταση σχετικών καταγγελιών, την αυτεπάγγελτη αυτοψία και την επιβολή προστίμου κατά την παρούσα. Ο οικείος Δήμος, καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, μεριμνά για τη διενέργεια αυτοψίας. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων στην εκπλήρωση της υποχρέωσης καθαρισμού και συντήρησης καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, επιβάλλεται ή καταλογίζεται αντίστοιχα εξ ολοκλήρου στον/στους υπόχρεους από τον οικείο Δήμο: α. πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών του ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό τα διακόσια (200) ευρώ, β. δαπάνη του αυτεπάγγελτου καθαρισμού του χώρου και απομάκρυνσης των υλικών. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επίδοση, θυροκόλληση ή κοινοποίηση της Πράξης Επιβολής Προστίμου, ο παραβάτης δύναται να υποβάλλει έγγραφη ένσταση στον οικείο Δήμο, παρελθούσης δε άπρακτης της ως άνω προθεσμίας και εφόσον η υποβαλλόμενη ένσταση δεν έχει γίνει αποδεκτή, το επιβληθέν πρόστιμο οριστικοποιείται. Στην περίπτωση συμμόρφωσης εντός της άνω προθεσμίας με την υποχρέωση καθαρισμού, ο οικείος Δήμος εκδίδει απόφαση μείωσης έως και 50% του προς επιβολή προστίμου. Η δαπάνη και το πρόστιμο αποτελούν έσοδα του οικείου Δήμου και εισπράττονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Μετά το πέρας της δεκαήμερης προθεσμίας ή εφόσον έχει υποβληθεί ένσταση η οποία δεν έχει γίνει αποδεκτή, ο οικείος Δήμος υποχρεούται εντός πέντε (5) ημερών σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό των χώρων αυτών, κατά προτεραιότητα βάσει του κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς. Ειδικά για περιφραγμένους ή επαρκώς περιτοιχισμένους χώρους και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων για καθαρισμό τους, ο οικείος Δήμος, ταυτόχρονα με την επιβολή του προστίμου, αιτείται προς την κατά τόπο αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία τη διενέργεια αυτοψίας για τη

βεβαίωση τυχόν συνδρομής υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς και βάσει αυτής, υποχρεούται σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό των χώρων για την άρση του κινδύνου (Παράρτημα Γ'). Σε περίπτωση μη ανεύρεσης των στοιχείων των υπόχρεων, ακολουθείται η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου εξαιρουμένης της διαδικασίας επιβολής προστίμου και των προθεσμιών που αναφέρονται σε αυτήν. Για τη βεβαίωση τυχόν συνδρομής υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς σε περιφραγμένους ή επαρκώς περιτοιχισμένους χώρους της παρ. 4 του άρθρου 5 της παρούσας, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, **κατόπιν αίτησης του οικείου δήμου**, προβαίνει στην διενέργεια αυτοψίας (Παράρτημα Γ') με αξιολόγηση των χαρακτηριστικών παραμέτρων της περιοχής επιρροής του χώρου λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά, τις κλιματολογικές συνθήκες, τη συχνότητα συμβάντων πυρκαγιάς, την κλίση, τη βλάστηση και τη φυτική καύσιμη ύλη του χώρου και της ευρύτερης περιοχής, την πυκνότητα του δομημένου περιβάλλοντος τις υποδομές και δίκτυα, τη γειτνίαση με ευαίσθητες εγκαταστάσεις (όπως ενδεικτικά νοσοκομεία, σχολεία, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων κ.λπ.), καθώς και με δάση, δασικές εκτάσεις, πάρκα, άλση κ.λπ. Ο οικείος Δήμος μετά την έκδοση της βεβαίωσης συνδρομής υψηλού κινδύνου από την Πυροσβεστική Υπηρεσία υποχρεούται, κατά τους ορισμούς του άρθρου 5 της παρούσας, σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό του χώρου για την άρση του κινδύνου με την συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον απαιτηθεί. Σε επείγουσες περιπτώσεις άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή επέκτασης πυρκαγιάς, ο οποίος βεβαιώνεται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία προς τον οικείο Δήμο, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας του άρθρου 5 της παρούσας, ο επείγων αυτεπάγγελτος καθαρισμός από τον οικείο Δήμο προς το σκοπό άμεσης άρσης του κινδύνου (Παράρτημα Δ'). Για τη διαπίστωση της επείγουσας περίπτωσης και της συνδρομής άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της, η Πυροσβεστική Υπηρεσία λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που ενδεικνύουν τον επείγοντα χαρακτήρα και την ιδιαίτερα υψηλή επικινδυνότητα, όπως είναι ενδεικτικά (α) ο κίνδυνος πυρκαγιάς 4 (πολύ υψηλός) ή 5 (κατάσταση συναγερμού), σύμφωνα με τον Ημερήσιο Χάρτη πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς που εκδίδει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.) του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, (β) η σε εξέλιξη πυρκαγιά στην ευρύτερη περιοχή, (γ) τα Τακτικά και τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού ή τα Έκτακτα Δελτία Επικινδύνων Καιρικών Φαινομένων, σύμφωνα με τα οποία, οι μετεωρολογικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την εκδήλωση ή την εξάπλωση πυρκαγιάς στην περιοχή το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη, εφόσον κρίνει απαραίτητο, και τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

- Άρθρο 43: Επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού οποιασδήποτε ειδικότητας με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου από τους Ο.Τ.Α. για την αντιμετώπιση κατεπείγουσών εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες μέσα σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών. Κατ' εξαίρεση, η πρόσληψη προσωπικού της ανωτέρω κατηγορίας που απασχολείται στις δημοτικές κατασκευές γίνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, και η πρόσληψη προσωπικού που

απασχολείται στην πυρασφάλεια γίνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους πέντε (5) μήνες,

- **Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/55904/2019 (ΦΕΚ 3475/Β/24-5-2023) - Κανονισμός Πυροπροστασίας Ακινήτων εντός ή πλησίον δασικών εκτάσεων.**

Για τα υφιστάμενα κτίρια, το Έντυπο Αξιολόγησης της επικινδυνότητας και η Τεχνική Έκθεση με τα συνοδευτικά τους στοιχεία, υποβάλλονται από τον εξουσιοδοτημένο διαχειριστή έως την **10η Μαΐου 2024**. Ο ιδιοκτήτης του ακινήτου υποβάλλει τη δήλωση εφαρμογής των μέτρων πυρασφαλείας μέχρι την **10η Ιουνίου 2024**.

Για τους οικισμούς, οι ΟΤΑ ολοκληρώνουν το Έντυπο Αξιολόγησης της επικινδυνότητας και την Τεχνική Έκθεση ως προς τη διαμόρφωση άκαυστης ζώνης και τυχόν διαβάθμιση αυτής περιμετρικά των ορίων του οικισμού έως την **26η Μαΐου 2024**.

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/28909/848 - 15/03/2024 με θέμα «Εφαρμογή του Κανονισμού Πυροπροστασίας Ακινήτων εντός και πλησίον δασικών εκτάσεων» και σε σχέση με τα ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Κεφαλαίου Πρώτου της, οι Δήμοι παρακαλούνται:

- να τα καταχωρίζουν σε ειδικό μητρώο, έτσι ώστε να είναι διαθέσιμα στις τριμελείς επιτροπές δειγματοληπτικού ελέγχου και να είναι δυνατή η μεταφορά τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, όταν τεθεί σε λειτουργία,
 - να συγκροτήσουν τις τριμελείς επιτροπές του άρθρου 2 του Κεφαλαίου Τρίτου του κανονισμού (οι οποίες απαρτίζονται από έναν δασολόγο ή γεωπόνο, έναν μηχανικό και έναν υπάλληλο του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου) που θα διενεργήσουν κατά την αντιπυρική περίοδο τις αυτοψίες - δειγματοληπτικούς ελέγχους,
 - να ενημερώσουν τους δημότες για την ισχύ του κανονισμού και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτόν. Προτείνεται, βάσει των αναρτημένων δασικών χαρτών (<https://gis.ktimanet.gr/gis/forestsuspension>), να εντοπίσουν τις περιοχές χωρικής τους αρμοδιότητας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για να δοθούν ειδικότερες οδηγίες στους δημότες που διαμένουν σε κτίρια εντός αυτών,
 - να μεριμνήσουν, στην περίπτωση οικισμών που περικλείονται από δασική ή δασώδη έκταση (άρθρο 4, Κεφάλαιο δεύτερο του κανονισμού) για την έγκαιρη εκπόνηση Εντύπου Αξιολόγησης Επικινδυνότητας και Τεχνικής Έκθεσης και για τη διαμόρφωση των διαβαθμισμένων περιμετρικών ζωνών προστασίας πέριξ των ορίων του οικισμού σε συνδυασμό με τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων, σε συνεννόηση και συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες (τοπική αυτοδιοίκηση, δασική υπηρεσία) και σε εναρμόνιση με τυχόν ισχύοντα σχέδια Πολιτικής Προστασίας για την ασφαλή εκκένωση του οικισμού σε περίπτωση έκτακτου συμβάντος.
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 36615 Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών – Εσωτερικών – Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΦΕΚ 2513/Β/26-4-2024) - Ψηφιακή Πλατφόρμα Καταγραφής Έργων Πυροπροστασίας των Δήμων.**

Καθορίζεται η διαδικασία καταγραφής των εκτελεσθέντων έργων πυροπροστασίας από τους Δήμους καθώς και η χρήση της υπηρεσίας από τους εξουσιοδοτημένους χρήστες των Δήμων και των Συνδέσμων αυτών. Σκοπός της δημιουργίας της πλατφόρμας των εκτελεσθέντων έργων πυροπροστασίας των δήμων είναι η καθιέρωση ενός πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Εσωτερικών για την καταγραφή και ενημέρωση των έργων πυροπροστασίας που έχουν ολοκληρώσει οι Δήμοι και οι Σύνδεσμοι αυτών, με δυνατότητα προσδιορισμού της γεωγραφικής τοποθεσίας του έργου σε χάρτη.

Οι Δήμοι ή οι Σύνδεσμοι αυτών, μέσω των εξουσιοδοτημένων χρηστών τους, εισέρχονται στην ψηφιακή υπηρεσία δήλωσης και περιγραφής έργου και καταχωρίζουν την περιγραφή

του έργου πυροπροστασίας συμπεριλαμβανομένου της ημερομηνίας ολοκλήρωσής του, τυχόν απεικονίσεις από το χώρο/έργο καθώς και γεωγραφικό στίγμα σε χάρτη. Ενδεικτικά, καταχωρίζουν τα κάτωθι έργα/δράσεις:

- α) την εκτέλεση προγραμμάτων προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου, σε περιοχές ιδιαίτερης προστασίας (άλση, πάρκα, κατασκηνώσεις, κ.λπ.) αρμοδιότητάς τους,
- β) την απομάκρυνση των υπολειμμάτων καθαρισμού της βλάστησης που ενεργείται από ιδιοκτήτες, νομείς, επικαρπωτές και μισθωτές οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και οικισμών, προς αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της (Πυρ. Διάταξη 20/2023, ν. 3852/2010 άρθρο 94 παρ. 1, ν. 5037/2023, άρθρο 266), εντός των διοικητικών τους ορίων,
- γ) την εκτέλεση έργων και εργασιών προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης καθ' υπόδειξη και συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες δασικές υπηρεσίες κυρίως στη ζώνη μίξης δασών - πόλεων και οικισμών για λόγους αντιπυρικής προστασίας των πολεοδομικών τους συγκροτημάτων,
- δ) τη συμβολή τους στη συντήρηση και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου, σε συνεργασία με τις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες,
- ε) την υλοποίηση προληπτικών μέτρων που αποβλέπουν στην αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιών από τη λειτουργία χώρων ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων,
- στ) την προμήθεια εξοπλισμού (π.χ. βυτιοφόρα, γεννήτριες, ασύρματοι κ.λπ.), και
- ζ) την κάλυψη δαπανών μίσθωσης οχημάτων ή μηχανημάτων προς ενίσχυση του έργου της καταστολής ή της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.

1.3.Ετήσιος Σχεδιασμός – Στάδια Αντιπυρικής Περιόδου

Ο ετήσιος σχεδιασμός αντιπυρικής προστασίας περιλαμβάνει 2 περιόδους, που χρονικά καθορίζονται ως εξής (Πίνακας 1.1):

1. Αντιπυρική περίοδος, με διάρκεια από 1^η Μαΐου μέχρι 31^η Οκτωβρίου. Η περίοδος αυτή προσδιορίζεται με την ΚΥΑ 12030Φ.109.1/1999 (ΦΕΚ Β' 713/19-5-1999).
2. Περίοδος Σχεδιασμού Αποκατάστασης και Πρόληψης, με διάρκεια από 1^η Νοεμβρίου μέχρι 30^η Απριλίου του επόμενου έτους.

Τα ανωτέρω ισχύουν εφόσον δεν υπάρχει διαφοροποίηση της Αντιπυρικής περιόδου μετά από ανάλογη ανακοίνωση της Γ.Γ.Π.Π.

Ο ετήσιος αυτός σχεδιασμός επηρεάζει τόσο την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, όσο και την εφαρμογή πυροσβεστικών διατάξεων που ακολουθούν τα συγκεκριμένα χρονικά όρια, όπως η Πυροσβεστική Διάταξη 9/2024 που αφορά τον καθορισμό μέτρων και μέσων για την πρόληψη και αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιών.

Πίνακας 1.1: Ετήσιος σχεδιασμός και παραπομπές στα αντίστοιχα κεφάλαια του Σχεδίου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ
Αντιπυρική	Μάιος - Οκτώβριος	Κεφάλαια 5, 6
Σχεδιασμού Αποκατάστασης και Πρόληψης	Νοέμβριος - Απρίλιος	Κεφάλαια 2,3,4,7

2. ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Στην πρόληψη των δασικών (ή/και αγροδασικών) πυρκαγιών περιλαμβάνεται **πληθώρα ενεργειών και προσπαθειών, μεταξύ αυτών η διαχείριση της βλάστησης (δηλαδή των δασικών καυσίμων), η ανάπτυξη και συντήρηση υποδομών, και η ενημέρωση και κατάρτιση των πολιτών για το φαινόμενο.** Για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό των δράσεων αυτών απαιτείται η συγκέντρωση και καταγραφή μιας σειράς δεδομένων με έμφαση σε γεωχωρικά δεδομένα για την ανάλυση του κινδύνου καθώς και πληροφορίες σχετικά τα τοπικά χαρακτηριστικά του Δήμου και των βασικών υποδομών του. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν τις παραμέτρους σχεδιασμού. Η ποιότητα, η πληρότητα και η τακτική επικαιροποίηση των δεδομένων αυτών καθορίζουν την ποιότητα και επάρκεια του σχεδιασμού.

Η εκτίμηση της έκθεσης των ανθρώπων και των οικισμών στις αγροδασικές πυρκαγιές και της διακινδύνευσής τους, συχνά απαιτεί την εφαρμογή πολύπλοκων μεθόδων και προσεγγίσεων (Finney 2005, Finney et al. 2011, Gai et al. 2011, Scott et al. 2013, Mallinis et al. 2016, Alcasena et al. 2019a, Alcasena 2019b, Ricci et al 2021) που μεταξύ πολλών άλλων περιλαμβάνουν, την ιστορική και χωρική διάσταση του φαινομένου (Chuvieco et al. 2010) όπως τις περιοχές ή/και τις εποχές του έτους στις οποίες συνήθως ξεκινούν οι πυρκαγιές. Κατά τις προσπάθειες ανάπτυξης σχετικών μεθοδολογιών, συνήθως αξιολογούνται καλές πρακτικές (best practices), πολιτικές (policies) και διαδικασίες (procedures) από τη διεθνή βιβλιογραφία (United Nations Environment Programme 2022) και αξιοποιούνται σχετικά εργαλεία. Η αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης οδηγεί στην επιλογή και εφαρμογή των κατάλληλων στρατηγικών, επιτρέποντας επιπλέον τη διαρκή βελτίωση των σχετικών αποφάσεων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τοπίου (Moore 2019).

Η πολυπλοκότητα των οικοσυστημάτων και οι κοινωνικές διαστάσεις του προβλήματος πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη χάραξη στρατηγικής που χρειάζεται να ενσωματώνει πληροφορίες για το τοπίο, το ιστορικό των δασικών πυρκαγιών, τις παραδοσιακές πρακτικές διαχείρισης της βλάστησης με φωτιά, τις τοπικές συνήθειες καθώς και προβλέψεις για τις μελλοντικές κλιματικές συνθήκες (Gillson et al. 2019).

Η σωστή κατάρτιση του παρόντος Σχεδίου βασίζεται στη συγκέντρωση και καταγραφή μιας σειράς βασικών δεδομένων, που αποτελούν τις παραμέτρους για τον προληπτικό σχεδιασμό. Η ποιότητα, η πληρότητα και η τακτική επικαιροποίηση των δεδομένων αυτών από διάφορους φορείς, καθορίζουν την ποιότητα και επάρκεια του Σχεδίου. Τα στοιχεία και τα δεδομένα μπορούν να αντληθούν από τους αρμόδιους φορείς (π.χ. ηλεκτρικό δίκτυο μέσης τάσης από τον ΔΕΔΔΗΕ) ή σε περίπτωση απουσίας τους ή ελλειπών στοιχείων από τους αρμόδιους φορείς, τότε κάποια από τα απαιτούμενα στοιχεία πρέπει να δημιουργούνται και να συλλέγονται πρωτογενώς από τα αρμόδια στελέχη του Δήμου στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του.

Στις παρακάτω ενότητες περιγράφονται τα **στοιχεία και δεδομένα που πρέπει να καταγράψει κάθε Δήμος στο τοπικό σχέδιο και να λάβει υπόψη για τη διαμόρφωση των δράσεων πρόληψης.** Σε ορισμένες περιπτώσεις τεκμηριώνεται η ανάγκη καταγραφής τους και ο ρόλος

τους στη διαμόρφωση των δράσεων πρόληψης, και παρέχονται κατευθύνσεις για το πώς μπορεί κάθε δήμος να συλλέξει και να καταγράψει τα στοιχεία αυτά και να διαμορφώσει τους απαιτούμενους χάρτες για την ανάλυση του κινδύνου.

2.1.Στοιχεία Δήμου - Δημογραφικά στοιχεία – Χωρική αρμοδιότητα Γειτονικών Δήμων – Δασικών Υπηρεσιών – Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, Σταθμών και Κλιμακίων

➔ Παράθεση στοιχείων Έμμισθου Προσωπικού Πολιτικής Προστασίας.

Ο Δήμος Καλαμάτας ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου και σύμφωνα με την απογραφή του 2021, ο μόνιμος πληθυσμός του ανέρχεται στους 69.849 κατοίκους. Η έκταση του δήμου είναι 442 km² και η πληθυσμιακή του πυκνότητα 158 κάτοικοι ανά km². Ο Δήμος Καλαμάτας συνορεύει με τους Δήμους Μεσσήνης, Οιχαλίας, Μεγαλόπολης, Σπάρτης και Δυτικής Μάνης (Εικόνα 2.1). Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να αναπτυχθούν πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ των Δήμων για την υποστήριξη των δράσεων πρόληψης.

Δήμαρχος Καλαμάτας είναι ο κ. Βασιλόπουλος Αθανάσιος.

Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας και Δημοτικής Αστυνομίας είναι ο κύριος Δρούγας Παντελής.

Αντιδήμαρχος Νέων Έργων και Πολεοδομίας είναι ο κύριος Κουτραφούρης Βασίλειος

Αντιδήμαρχος Καθαριότητας και Ανακύκλωσης είναι ο κύριος Σκοπετέας Αναστάσιος.

Τα στελέχη του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου είναι τα εξής:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	EMAIL
ΚΟΥΚΟΥΛΗ ΜΟΡΦΩ	2721360 707	m.koukouli@kalamata.gr
ΜΑΡΑΒΑ ΤΖΙΝΑ	2721360 701	g.marava@kalamata.gr
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	2721360 787	politiki_prostasia@kalamata.gr

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), τα όρια περιοχής ευθύνης της Π.Υ Καλαμάτας περιλαμβάνουν τις Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες:

Βόρεια: Από τα όρια περιοχής ευθύνης του Π.Κ Μελιγαλά τα οποία καθορίζονται από την νοητή γραμμή που ξεκινά ανατολικά της Τ.Κ Βρομόβρυσης στα όρια του Ν. Αρκαδίας και κατευθύνεται δυτικά περνώντας από τις Τ.Κ Βρομόβρυση ,Άγιος Φλώρος, Λάμπαινα και

συνεχίζει ανατολικά περνώντας βόρεια της Τ.Κ. Μαγγανιακού , νότια της Τ.Κ Ζερμπισίων και καταλήγει στα όρια του Π.Κ Κυπαρισσίας στην περιοχή της Τ.Κ Καλογερεσίου.

Νότια: Από την ακτογραμμή του Ν. Μεσσηνίας στον Μεσσηνιακό Κόλπο.

Νοτιοανατολικά: Από τα όρια περιοχής ευθύνης της Π.Υ Αρεόπολης , τα οποία καθορίζονται από την νοητή γραμμή που ξεκινά από τα όρια του Ν. Λακωνίας στην περιοχή της Τ.Κ Καστάνιας και προχωρά νοτιοδυτικά περνώντας νοτίως της Τ.Κ Μηλέας μέχρι την Τ.Κ Πλάτσα και συνεχίζει νότια περνώντας από τις Τ.Κ Θαλάμες και Τραχήλα.

Δυτικά: Από τα όρια περιοχής ευθύνης του Π.Κ Κυπαρισσίας, της Π.Υ Γαργαλιάνων και του Π.Κ Πύλου, τα οποία καθορίζονται από την νοητή κάθετη γραμμή που ξεκινά από την Τ.Κ Καλογερεσίου και προχωρά νότια περνώντας από τις Τ.Κ Παλαιοκάστρου, Κεφαλόβρυσου, Πουλitisίου Πλατανόβρυσης, Μηλιώτου, Κουρτακίου, Καζάρμας, Καλοχωρίου, Κοκκίνου ,Κάτω Αμπελοκήπων, Εξοχικού, Χρυσοκελλαριάς και καταλήγει στην ακτογραμμή του νομού.

Ανατολικά: Από τα όρια των Νομών Αρκαδίας και Λακωνίας.

Στον παρακάτω Πίνακα παρατίθενται οι περιοχές του Δήμου Καλαμάτας που εμπίπτουν στην Π.Υ. Καλαμάτας (Πίνακας 2.1)

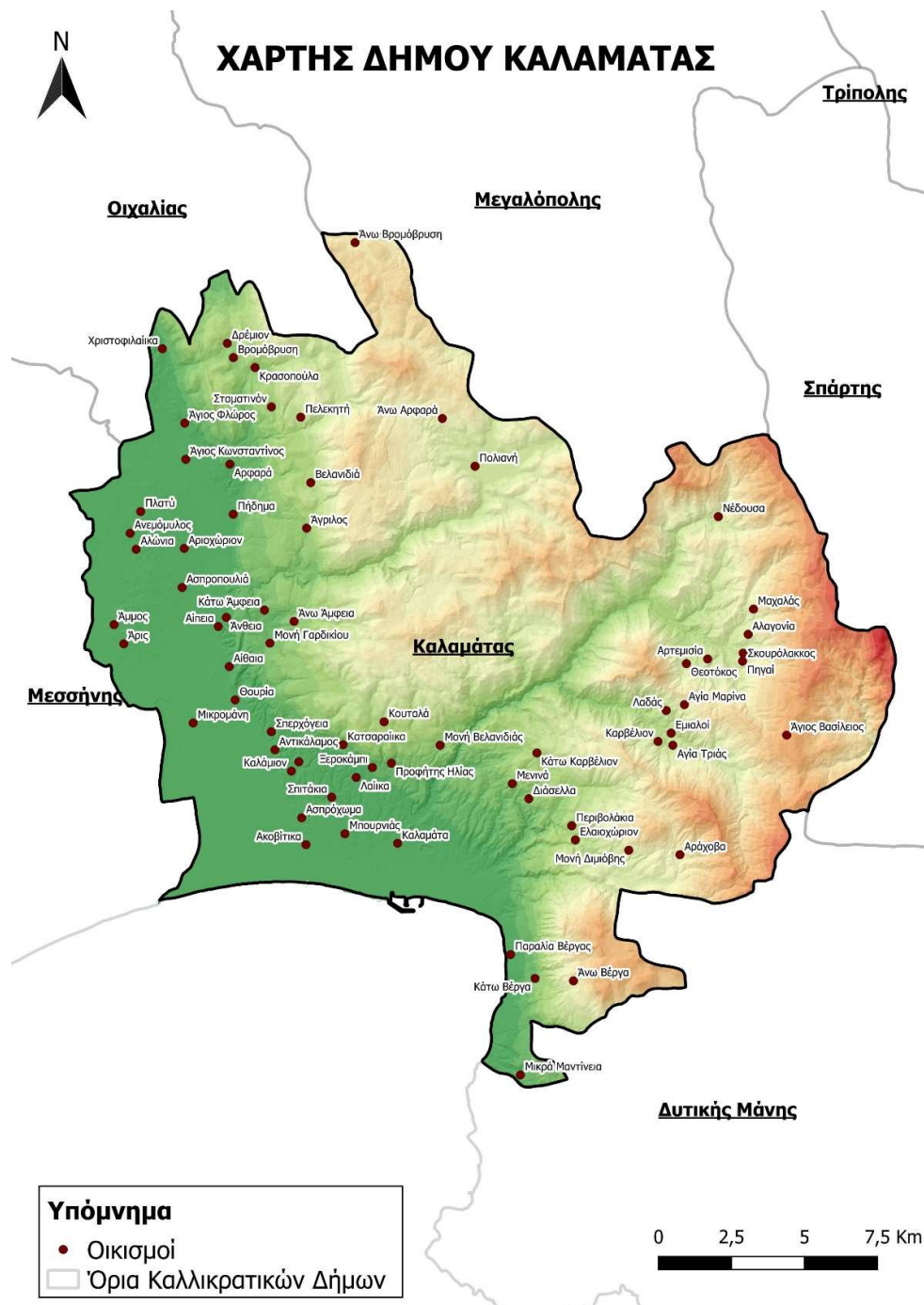
Πίνακας 2.1: Περιοχές του Δήμου Καλαμάτας που εμπίπτουν στην ευθύνη της Π.Υ. Καλαμάτας.

Π.Υ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (περιοχή ευθύνης)		
ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	Δ.Κ Καλαμάτας
		Τ.Κ Αλαγονίας
		Τ.Κ Αντικαλάμου
		Τ.Κ Αρτεμισία
		Τ.Κ Ασπροχώματος
		Τ.Κ Βέργας
		Τ.Κ Ελαιοχωρίου
		Τ.Κ Καρβελίου
		Τ.Κ Λαδά
		Τ.Κ Λαϊκών
		Τ.Κ Μικρής Μαντινείας
		Τ.Κ Νέδουσας
		Τ.Κ Πηγών
		Τ.Κ Σπερχογείας
	ΑΡΙΟΣ	Τ.Κ Άριος
		Τ.Κ Αλωνίων
		Τ.Κ Άμμου

		Τ.Κ Ανεμομύλου
		Τ.Κ Αριοχωρίου
		Τ.Κ Ασπροπουλιάς
	ΑΡΦΑΡΩΝ	Δ.Ε Αρφαρών
		Τ.Κ Αγρίλου
		Τ.Κ Βελανιδιάς
		Τ.Κ Πηδήματος
		Τ.Κ Πλατεός
		Τ.Κ Σταματινού
	ΘΟΥΡΙΑΣ	Τ.Κ Θουρία
		Τ.Κ Αιθέας
		Τ.Κ Αμφείας
		Τ.Κ Ανθείας
		Τ.Κ Μικρομάνης
		Τ.Κ Πολιανής
	ΙΩΜΗΣ	Τ.Κ Αριστοδημίου
		Τ.Κ Λαμπαίνης
		Τ.Κ Βασιλιτσίου
		Τ.Κ Βουναρίων
		Τ.Κ Καπλανίου
		Τ.Κ Κόμπων
		Τ.Κ Κορώνης
		Τ.Κ Υάμειας
		Τ.Κ Φαλάνθης
		Τ.Κ Χαρακοπίου
		Τ.Κ Χρυσοκελλαριάς

Η Χωρική αρμοδιότητα των Δασικών Υπηρεσιών και Πυροσβεστικών Υπηρεσιών που σχετίζονται με τον Δήμο παρατίθενται στις παρακάτω εικόνες (Εικόνα 2.2 και Εικόνα 2.3). Ο Δήμος Καλαμάτας υπάγεται στην Διεύθυνση Δασών Μεσσηνίας και αποτελεί την ελάχιστη διοικητική διαίρεση του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς της ΠΠ (Εικόνα 2.3).

Αξίζει να σημειωθεί ότι τμήμα της Δημοτικής Ενότητας Αρφαρών (Τ.Κ. Αγίου Φλώρου και Τ.Κ. Βρομόβρυσης) ανήκει χωρικά στο Π.Κ. Μελιγαλά (Εικόνα 2.4).

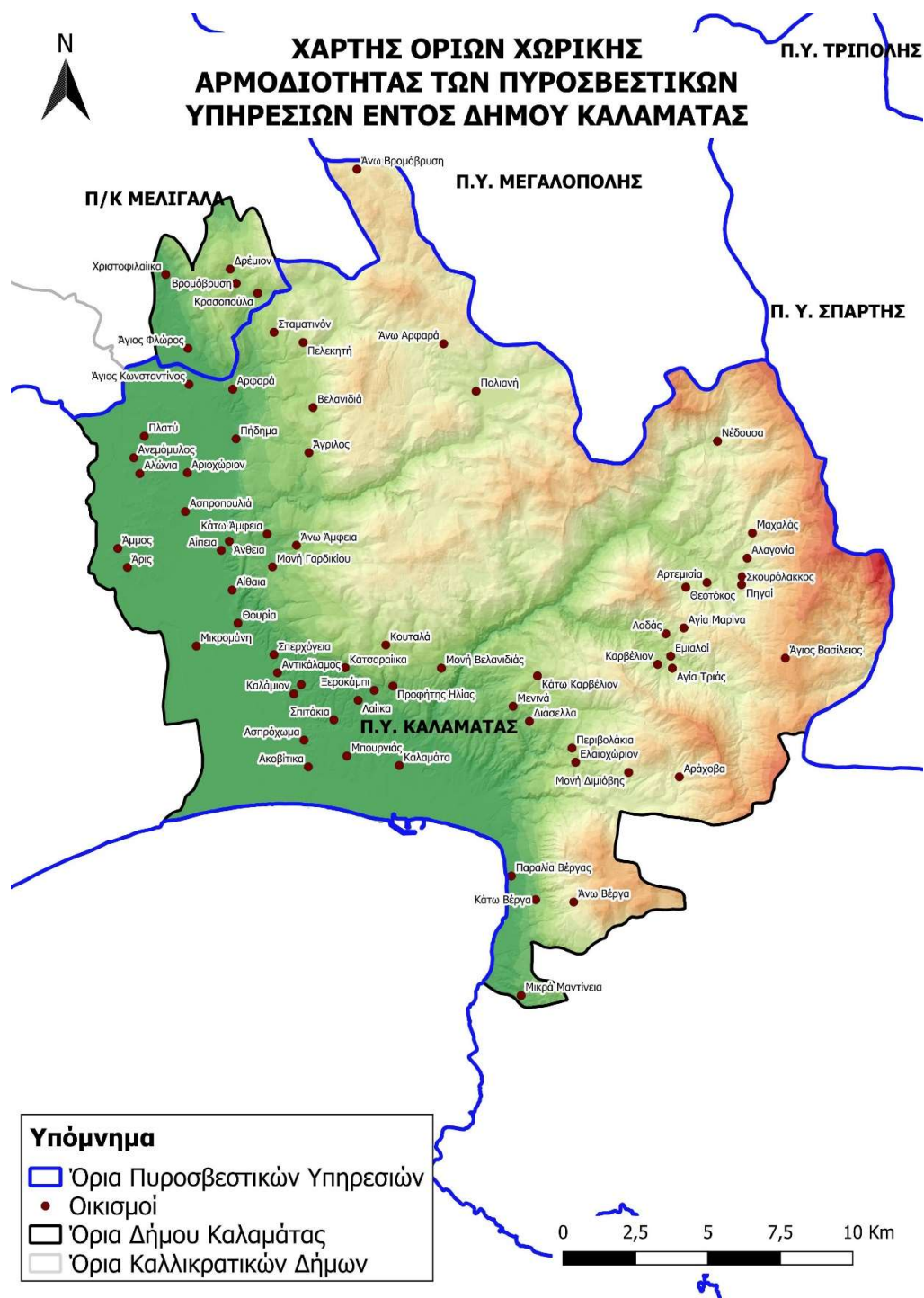
Εικόνα 2.1: Διοικητικά όρια και Δήμοι που συνορεύουν με τον Δήμο Καλαμάτας.

Εικόνα 2.2: Χάρτης ορίων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών εντός των ορίων ευθύνης των Δασικών Υπηρεσιών (πηγή: <https://civilprotection.gov.gr/>).

Εικόνα 2.3: Χάρτης ορίων Δασικών Υπηρεσιών. Ο Δ. Καλαμάτας ανήκει στην Δ.Υ. Καλαμάτας, η οποία αποτελεί και την ελάχιστη διοικητική διαίρεση του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς της ΠΠ (Πηγή: www.civilprotection.gov.gr).

Εικόνα 2.4: Χάρτης ορίων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και Κλιμακίων. Ο Δ. Καλαμάτας ανήκει στην Π.Υ. Καλαμάτας, ενώ τμήμα της Δημοτικής Ενότητας Αρφαρών (Τ.Κ. Αγίου Φλώρου και Τ.Κ. Βρομόβρυσης) ανήκει χωρικά στο Π.Κ. Μελιγαλά.

2.2.Γεωμορφολογικά - Κλιματολογικά στοιχεία

Γεωμορφολογικά Στοιχεία

Η διάκριση των γεωμορφολογικών ιδιοτήτων του Δήμου παίζει σημαντικό ρόλο στην εκτίμηση του κινδύνου πυρκαγιάς. Η πεδινή ζώνη εμφανίζει σημαντικά μειωμένο κίνδυνο έναντι της ημιορεινής και της ορεινής, ενώ οι απότομες μορφολογικές κλίσεις βοηθούν στην ταχύτερη εξάπλωση της δασικής πυρκαγιάς.

Στο δυτικό και νότιο τμήμα του Δήμου (όρια με Δήμους Μεσσήνης και Οιχαλίας, καθώς και στο παραλιακό μέτωπο) σε μια ζώνη πλάτους περίπου 5 km παρατηρούνται χαμηλά υψόμετρα, 0-100 m. Το υπόλοιπο τμήμα του Δήμου καλύπτεται από υψόμετρα μεγαλύτερα από 200 m, δηλαδή χαρακτηρίζεται ως ημιορεινός (200-600 m) και ορεινός (>600m). Οι οικισμοί ανήκουν κυρίως στην πεδινή ζώνη (0-200 m), με αρκετούς όμως να βρίσκονται σε υψόμετρα άνω των 600 m, ιδιαίτερα στο ανατολικό τμήμα του Δήμου, στις παρυφές του όρους Ταΰγετος.

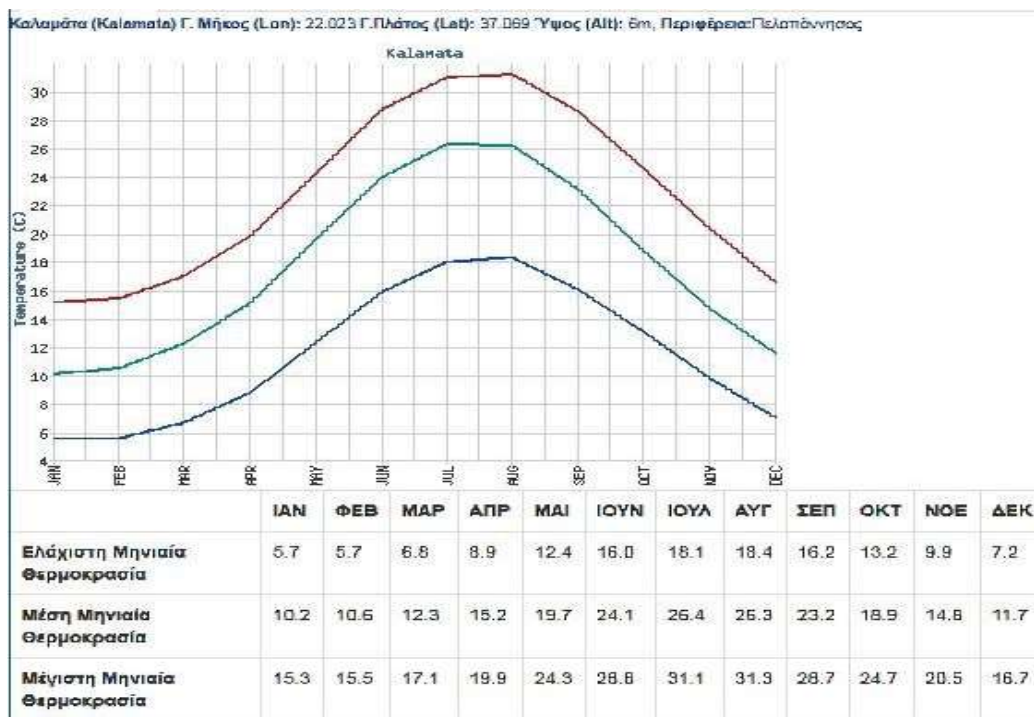
Στο δυτικό και νότιο τμήμα του Δήμου (όρια με Δήμους Μεσσήνης και Οιχαλίας, καθώς και στο παραλιακό μέτωπο) σε μια ζώνη πλάτους περίπου 5 km παρατηρούνται ήπιες μορφολογικές κλίσεις (<10%). Στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου εντοπίζονται έντονες μορφολογικές κλίσεις (10-40%) και πολύ έντονες μορφολογικές κλίσεις (>40%) που σχετίζονται με τις ενεργές τεκτονικές δομές που ανυψώνουν τον Ταΰγετο και βυθίζουν την λεκάνη της Μεσσηνίας. Τμήμα αυτών των δομών ενεργοποιήθηκε στο σεισμό του 1986 (M=6.2). Παράλληλα, στις περιοχές των πολύ έντονων μορφολογικών κλίσεων, σε πολλά σημεία η οδική πρόσβαση είναι δυσχερής και κατά κανόνα περιορισμένη.

Τρία κύρια υδρογραφικά δίκτυα εκτείνονται εντός του Δήμου Καλαμάτας τα οποία αποστραγγίζουν τις δυτικές παρειές του Ταΰγétου. Το πρώτο είναι ο Ποταμός Νέδοντας, που πηγάζει πλησίον του οικισμού Νέδουσα, διασχίζει το κεντρικό και νότιο τμήμα του Δήμου σε μια γενική διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ και εκβάλλει στον Μεσσηνιακό Κόλπο. Το δεύτερο υδρογραφικό δίκτυο είναι το Τζιρόρεμα, που πηγάζει στην περικλειστη περιοχή της Πολιανής, διασχίζει και αυτό το βόρειο τμήμα του Δήμου σε μια γενική διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ. Το Τζιρόρεμα ενώνεται με το τρίτο υδρογραφικό δίκτυο που βρίσκεται βορειότερα, τον Ποταμό Άρι, που πηγάζει από την περιοχή της Πελεκητής και των Άνω Αρφαρών, διασχίζει το δυτικό, πεδινό τμήμα του Δήμου και εκβάλλει και αυτό στον Μεσσηνιακό Κόλπο.

Κλιματολογικά Στοιχεία

Η Ελλάδα ανήκει στη μεσογειακή κλιματολογική ζώνη, δηλαδή χαρακτηρίζεται από ήπιους και υγρούς χειμώνες και θερμά και ξηρά καλοκαίρια. Ο κύριος κλιματικός χαρακτήρας της Πελοποννήσου, καθορίζεται από αυτή τη ζώνη και χαρακτηρίζεται ως εύκρατος. Ανάλογα με την εγγύτητα στη θάλασσα, η ατμόσφαιρα μπορεί να είναι αρκετά υγρή. Ο χειμώνας χαρακτηρίζεται από αρκετές βροχοπτώσεις και είναι ήπιος. Το καλοκαίρι οι μέσες θερμοκρασίες κυμαίνονται από 24 έως 26 βαθμούς Κελσίου.

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), και με βάση τα δεδομένα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Ε.Μ.Υ.) στην περιοχή Καλαμάτας επικρατεί ο ασθενής Θέρμο – μεσογειακός τύπος με αριθμό 100 – 125 ξηρών ημερών κατά την θερμή και ξηρά περίοδο. Τα περισσότερα περιστατικά εμφανίστηκαν σε θερμοκρασίες αέρα από 25°C έως 30°C ενώ σε ημερήσιες θερμοκρασίες 30-35°C τα περιστατικά είναι λιγότερα. Εντούτοις, δριμύτερες είναι οι πυρκαγιές σε ιδιαίτερα θερμές συνθήκες (>35°C). Γενικά, παρατηρείται τάση αύξησης της δριμύτητας των πυρκαγιών με τη θερμοκρασία. Θερμότεροι μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση μηνιαία θερμοκρασία τους 26,5 και 26,2 °C και μέγιστη τους 31.3 και 31.4°C (Εικόνα 2.5).

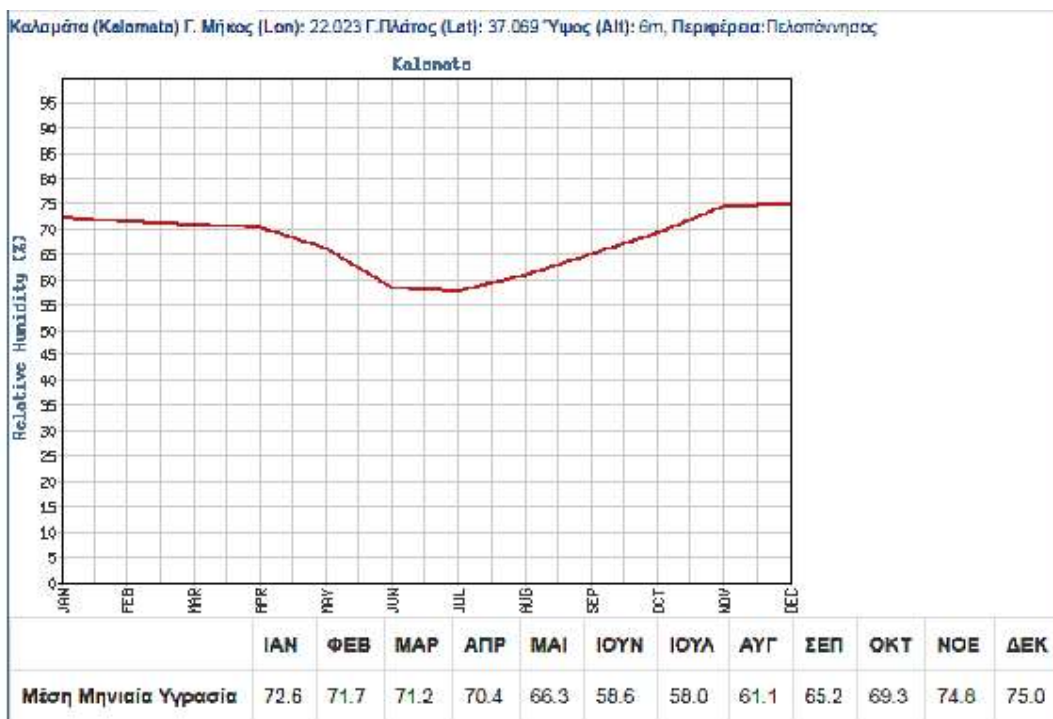

Εικόνα 2.5: Διάγραμμα μέγιστων, ελάχιστων και μέσων μηνιαίων θερμοκρασιών για την περίοδο 1971-2010. Θερμότεροι μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση μηνιαία θερμοκρασία τους 26,5 και 26,2 °C και μέγιστη τους 31.3 και 31.4°C. Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας (πηγή: Ε.Μ.Υ.).

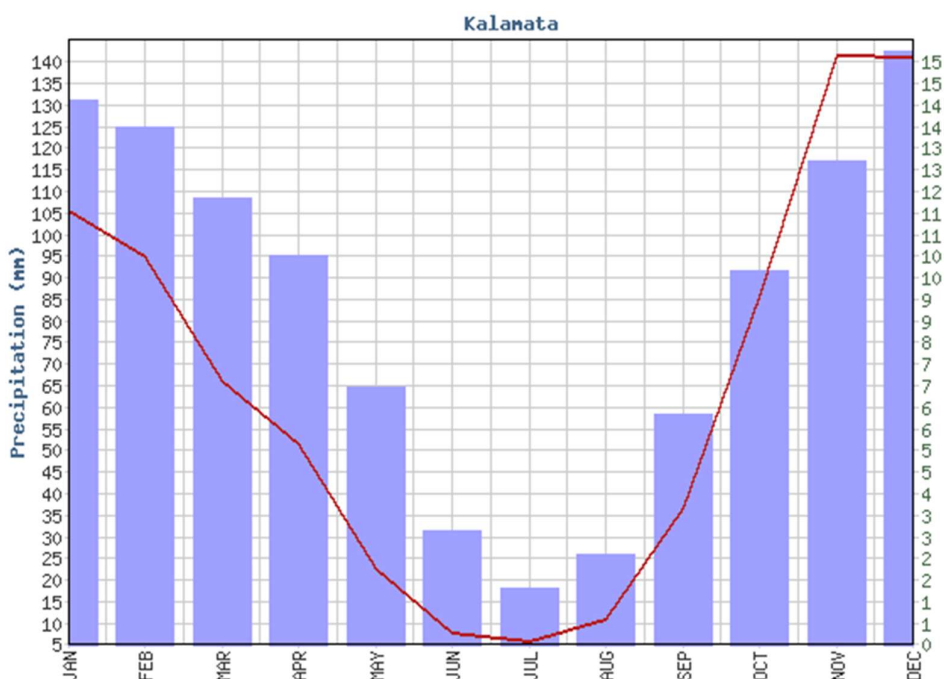
Οι χαμηλότερες τιμές σχετικής υγρασίας (<60%) παρατηρούνται κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο (Εικόνα 2.6). Ειδικότερα, οι ξηρότεροι μήνες είναι ο Ιούνιος, ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση μηνιαία σχετική υγρασία 57.7%, 57.8% και 61.3%.

Όσον αφορά την βροχόπτωση, οι μήνες με τα χαμηλότερα ύψη βροχής είναι ο Ιούνιος, ο Ιούλιος και ο Αύγουστος, με μέσο μηνιαίο ύψος βροχής μόλις τα 31 mm, 18 mm και 25,5 mm, αντίστοιχα (Εικόνα 2.7). Όπως φαίνεται και στην Εικόνα 2.8, οι υψηλότερες θερμοκρασίες παρατηρούνται στους μήνες με τα χαμηλότερα ύψη βροχής (Ιούνιος, Ιούλιος και Αύγουστος). Κατά τους μήνες αυτούς, οι επικρατέστερες διευθύνσεις ανέμων στην περιοχή είναι ΝΔ (Ιούνιος) και Β (Ιούλιος και Αύγουστος) με εντάσεις κυρίως 5.6-5.7 knt (Εικόνα 2.9).

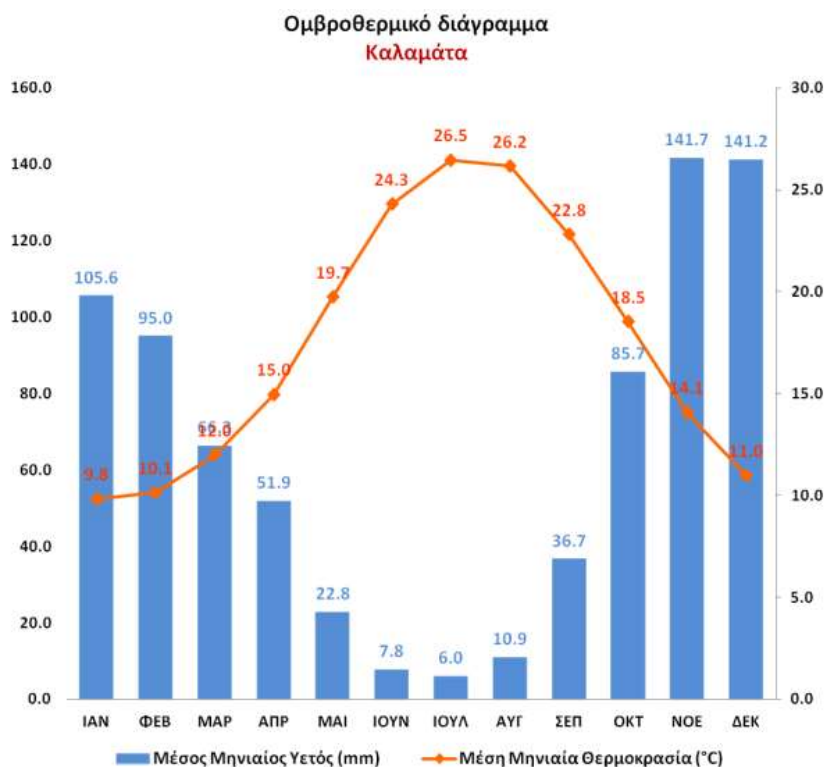
Με βάση τα στοιχεία του μετεωρολογικού σταθμού στην Αλαγονία (υψόμετρο 765 m) που ανήκει στο Δίκτυο Αστεροσκοπείου Αθηνών, κατά το έτος 2023 το συνολικό ύψος βροχής ανήλθε στα 950 mm, και η μέση θερμοκρασία ήταν 15 °C (με μέση τιμή Θερμοκρασίας 26.4 °C τον Ιούλιο και 23.7 °C τον Αύγουστο). **Οι άνεμοι ήταν κατά κύριο λόγο Δυτικοί ή Βορειοδυτικοί. Ως εκ τούτου τα κλιματολογικά δεδομένα στο ΝΑ τμήμα του Δήμου και στην ευρύτερη περιοχή της Αλαγονίας μεταβάλλονται με μεγαλύτερα ύψη βροχής, υψηλότερες τιμές σχετικής υγρασίας και λιγότερες ημέρες ξηρασίας σε σχέση με τα δεδομένα στο δυτικό τμήμα του Δήμου,** και πιο συγκεκριμένα με τα δεδομένα του αντίστοιχου σταθμού του Δικτύου του Αστεροσκοπείου στην Καλαμάτα για την ίδια χρονιά (Εικόνα 2.10). Λαμβάνοντας υπ' όψη αυτή την σημαντική διαφοροποίηση των κλιματολογικών δεδομένων σε διαφορετικές περιοχές του Δήμου, κρίνεται σκόπιμη η εγκατάσταση μόνιμου μετεωρολογικού σταθμού στο ΝΑ ορεινό τμήμα του.

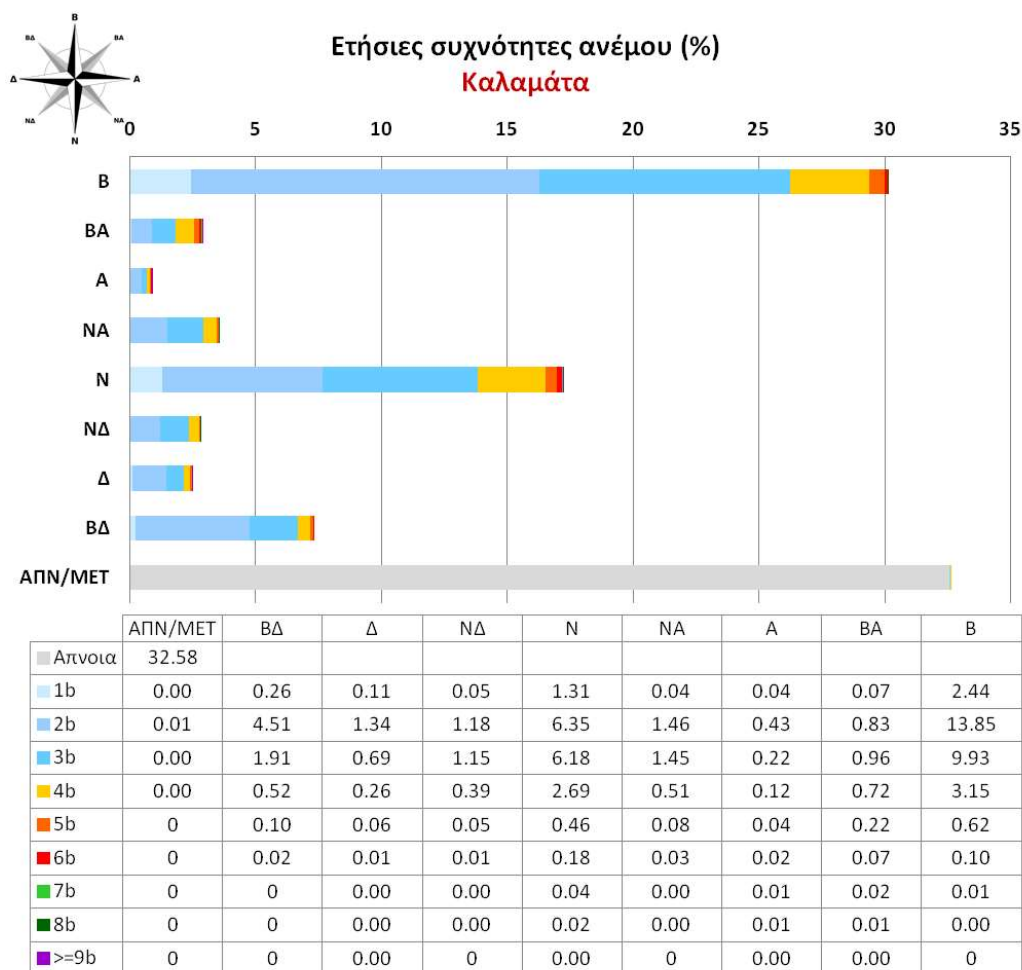
Εικόνα 2.6: Διάγραμμα μέσων μηνιαίων τιμών σχετικής υγρασίας, Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας (πηγή: E.M.Y.).

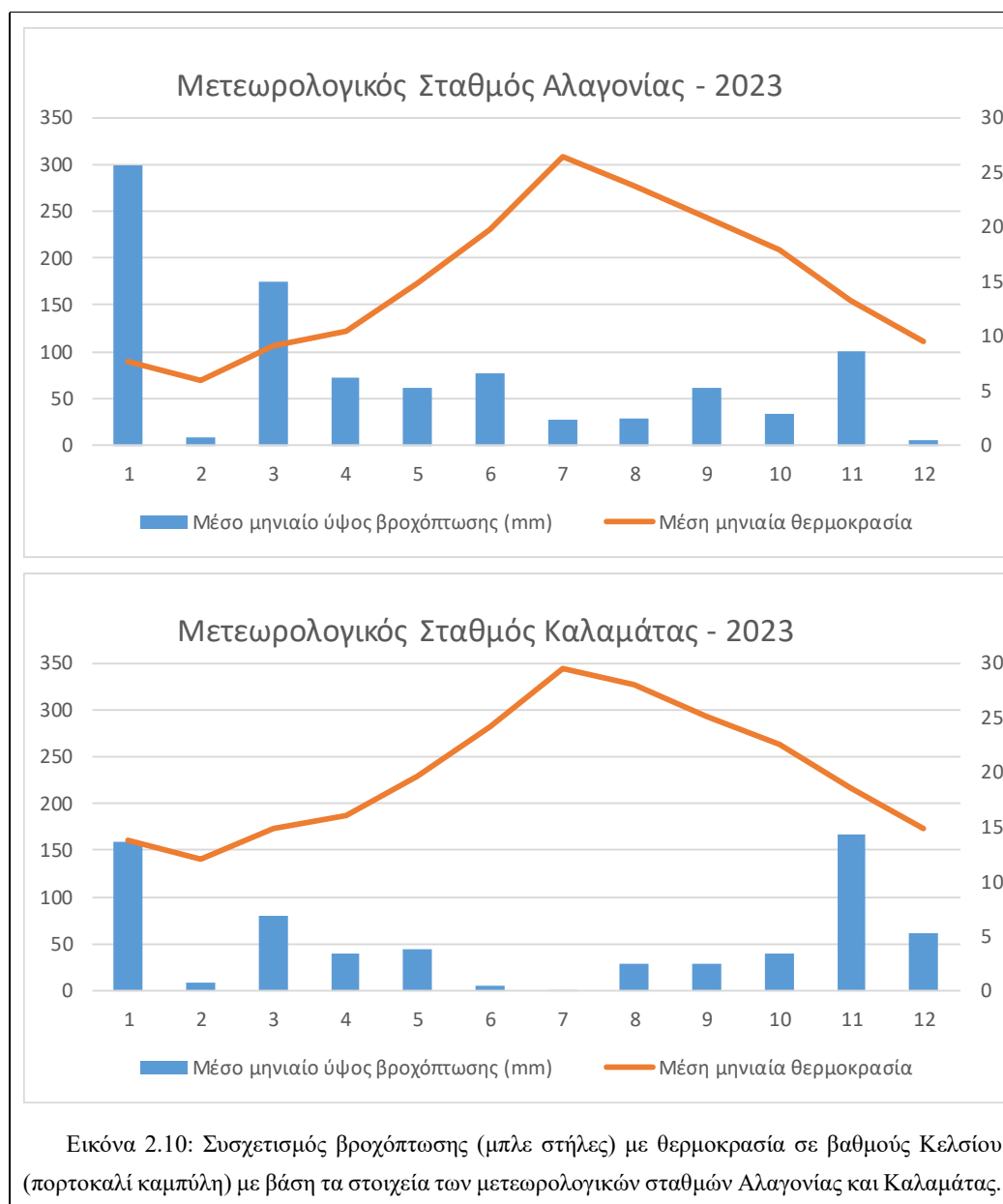
Εικόνα 2.7: Διάγραμμα μέσου μηνιαίου ύψους νετού, Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας (πηγή: Ε.Μ.Υ.). Το μέσο ετήσιο αθροιστικό ύψος βροχής είναι 771.6 mm.

Εικόνα 2.8: Ομβροθερμικό διάγραμμα από τον μετεωρολογικό σταθμό της Καλαμάτας για την περίοδο 1971-2020 (πηγή: Ε.Μ.Υ.)

Εικόνα 2.9: Διάγραμμα ετήσιων συχνοτήτων κατευθύνσεων ανέμων. Επικρατέστερη Διεύθυνση ανέμων στην περιοχή είναι, Β με εντάσεις κυρίως 2 και 3 b. Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας, περίοδος 1971-2010 (πηγή: Ε.Μ.Υ.).

2.3. Καλύψεις Γης – Οικιστικά Όρια – Αυθαίρετη Δόμηση - Προστατευόμενες Περιοχές – Περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος

Χρήσεις Γης

Η καταγραφή των Καλύψεων Γης στα όρια του Δήμου είναι απαραίτητη για την ταυτοποίηση χρήσεων αυξημένου κινδύνου και την εγγύτητά τους προς ευαίσθητες περιοχές. Για τις κατηγορίες βλάστησης που καλύπτουν τον Δήμο προτιμητέοι είναι ο Δασοπονικός Χάρτης της Ελλάδας του 1991, κλίμακας 1:20:000. Σε περίπτωση μη ύπαρξης δασικών χαρτών,

οι χάρτες Χρήσεων Γης λειτουργούν σαν εναλλακτική πηγή δεδομένων. Επίσης η ύπαρξη εγκεκριμένων ή σχεδίων ΓΠΣ ή ΣΧΟΑΠΠ βοηθά προς αυτή την κατεύθυνση.

Δασικοί χάρτες

Για την καταγραφή των κατηγοριών βλάστησης στα όρια του Δήμου Καλαμάτας, χρησιμοποιήθηκε ο Δασοπονικός Χάρτης της Ελλάδας του 1991, κλίμακας 1:20:000 που διατέθηκε από το Τμήμα Δασικών Χαρτών, Δασολογίου, Απογραφής & Θεματικής Υποστήριξης Δικαιωμάτων Δημοσίου της Γενικής Γραμματείας Δασών. Η ποσοστιαία κατανομή της βλάστησης σύμφωνα με την έκταση κάθε κατηγορίας παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 2.2).

Πίνακας 2.2: Ποσοστιαία κατανομή τύπων βλάστησης στα όρια του Δήμου Καλαμάτας (Πηγή: Δασοπονικός Χάρτης της Ελλάδας του 1991, κλίμακας 1:20:000).

Κατηγορία Βλάστησης	Έκταση (km ²)	Ποσοστό
Άγωνα	3.4	0.8%
Γεωργικές καλλιέργειες	178.2	40.5%
Γεωργικές καλλιέργειες εγκ	18.3	4.2%
Δρυς	2.5	0.6%
Ελάτη	27.1	6.2%
Θάμνοι	155.0	35.2%
Λιβάδια, αραιή ξυλώδης βλά	18.6	4.2%
Οικισμοί	9.6	2.2%
Παραποτάμια βλάστηση	0.8	0.2%
Πεύκη μαύρη	26.4	6.0%
Πεύκη χαλέπιος	0.3	0.1%

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, για το Δήμο Καλαμάτας οι τύποι βλάστησης με την μεγαλύτερη έκταση είναι οι γεωργικές καλλιέργειες (40.5%) και οι θάμνοι (35.2%). Ενώ οι γεωργικές καλλιέργειες, εφόσον καθαρίζονται από φρυγανική βλάστηση, μειώνουν τον κίνδυνο έναρξης και εξάπλωσης πυρκαγιάς, η **θαμνώδης βλάστηση έχει ιδιαίτερη σημασία διότι αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης μιας πυρκαγιάς, λόγω της πυκνότητας της βιομάζας και της ευφλεκτικότητάς της**. Στις δασικές εκτάσεις απαντώνται κυρίως ελάτη και μαύρη πεύκη, με αξιοσημείωτα πολύ χαμηλά ποσοστά χαλεπίου πεύκης. Αξίζει να τονιστεί ότι ήδη από το 1991 έχει καταγραφεί μια σημαντική έκταση (18.3 km², δηλαδή το 4,2% της έκτασης του Δήμου) που αφορά **καλλιέργειες που έχουν εγκαταλειφθεί**. Η τάση αυτή αναμένεται να έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια και επηρεάζει σημαντικά την κατηγοριοποίηση της βλάστησης ως προς τον κίνδυνο πυρκαγιάς, αυξάνοντας τη βιομάζα. Η εγκατάλειψη αποκτά μεγαλύτερη σημασία εάν συμβαίνει πλησίον των οικισμών.

Κυρωμένοι Δασικοί Χάρτες

Η αναγνώριση των εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα χρησιμεύει στην οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων του Δήμου σε σχέση με τις αρμοδιότητες της Δασικής Υπηρεσίας για τις δράσεις πρόληψης. Οι εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ως δασικές (ή χορτολιβαδικές) εμπίπτουν σε ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας στις οποίες την αρμοδιότητα έχει η Δασική Υπηρεσία. Για τις εκτάσεις αυτές μπορεί να υπάρξει συνεργασία βάσει προγραμματικών συμβάσεων για κοινές δράσεις πρόληψης μεταξύ ΟΤΑ και δασικής υπηρεσίας. Οι δασικοί χάρτες που έχουν ήδη κυρωθεί αναρτώνται στο διαδίκτυο και διατίθενται δωρεάν.

Το μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου και κυρίως το κεντρικό και δυτικό καλύπτεται από εκτάσεις με χαρακτηρισμό «ΔΔ», δηλαδή δάση και δασικές εκτάσεις, τόσο στις παλαιές, όσο και στις πρόσφατες λήψεις αεροφωτογραφιών και αυτοψίες. Στο δυτικό και πεδινό τμήμα του Δήμου επικρατούν οι καλλιέργειες και το τμήμα αυτό έχει τον χαρακτηρισμό είτε «ΠΑ» που αναφέρεται σε τελεσίδικες πράξεις και αποφάσεις χαρακτηρισμού - Μη Δασικές είτε «ΑΑ» που υποδηλώνει Άλλης μορφής / κάλυψης εκτάσεις, τόσο στις αεροφωτογραφίες παλαιότερης λήψης, όσο και στις αεροφωτογραφίες πρόσφατης λήψης και στις αυτοψίες. Τέλος, στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου εντοπίζεται διάσπαρτη μέσα στις δασικές εκτάσεις και η κατηγορία «ΑΔ». Η κατηγορία αυτή υποδηλώνει ότι ενώ υπήρχε άλλη χρήση (κατά κανόνα καλλιέργειες) στο παρελθόν, πλέον έχει εγκαταλειφθεί και η έκταση εκτιμάται ως δασική σήμερα. Η κατηγορία αυτή καλύπτει μια αξιοσημείωτη έκταση κυρίως στο κεντρικό και δυτικό ορεινό τμήμα του Δήμου, εντοπίζεται περιμετρικά κάποιων οικισμών με κυριότερους τους Άνω Αρφαρά και Καρβέλιο και δευτερευόντως τους Αράχοβα, Μαχαλά και Νέδουσα. Η συγκεκριμένη κατηγορία θα μπορούσε να βοηθήσει στην μακροπρόθεσμη διαχείριση της βλάστησης και μείωση της τρωτότητας μέσα από κίνητρα επανακαλλιέργειας και καθαρισμού των γεωργικών εκτάσεων.

Οικιστικά όρια – Ιδιωτικά οικόπεδα

Ο Δήμος Καλαμάτας αποτελείται από τέσσερις (4) δημοτικές ενότητες: Άριος, Αρφαρών, Θουρίας και Καλαμάτας.

Οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες της Δ.Ε. Καλαμάτας παρατίθενται παρακάτω (Πίνακας 2.3):

Πίνακας 2.3: Δημοτικές και τοπικές κοινότητες Δ.Ε. Καλαμάτας (πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2015– 2019).

Δημοτικές – Τοπικές Κοινότητες	Οικισμοί
Δημοτική Κοινότητα Βέργας	Παραλία Βέργας, Άνω Βέργα, Κάτω Βέργα
Δημοτική Κοινότητα Καλαμάτας	Κουταλά, Μενινά, Μονή Βελανιδιάς, Μπουρνιάς, Προφήτης Ηλίας
Τοπική Κοινότητα Αλαγονίας	Αλαγονία, Μαχαλάς
Τοπική Κοινότητα Αντικαλάμου	Αντικάλαμος
Τοπική Κοινότητα Αρτεμισίας	Αρτεμισία, Θεοτόκος
Τοπική Κοινότητα Ασπροχώματος	Ασπρόχωμα, Ακοβίτικα, Καλάμι, Κατσικόβο
Τοπική Κοινότητα Ελαιοχωρίου	Ελαιοχώριο, Αράχοβα, Διάσελλα, μονή Δημιόβης, Περιβολάκια
Τοπική Κοινότητα Καρβελίου	Καρβέλι, Αγία Τριάδα, Εμιαλοί, Κάτω Καρβέλι
Τοπική Κοινότητα Λαδά	Λαδάς, Αγία Μαρίνα, Άγιος Βασίλειος
Τοπική Κοινότητα Λαϊκών	Λαίικα, Κατσαρέικα, Ξηροκάμπι, Σπιτάκια
Τοπική κοινότητα Μικρής Μαντίνειας	Μικρή Μαντίνεια
Τοπική Κοινότητα Νέδουσας	Νέδουσα
Τοπική Κοινότητα Πηγών	Πηγές, Σκουρόλακκος
Τοπική κοινότητα Σπερχογείας	Σπερχογεία

Οι τοπικές κοινότητες και οικισμοί της Δ.Ε. Άριος παρατίθενται παρακάτω (Πίνακας 2.4):

Πίνακας 2.4: Τοπικές κοινότητες - οικισμοί Δ.Ε. Άριος (πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2015– 2019)

Τοπικές Κοινότητες	Οικισμοί
Τοπική Κοινότητα Αλωνίων	Αλώνια
Τοπική Κοινότητα Άμμου	Άμμος
Τοπική Κοινότητα Ανεμόμυλου	Ανεμόμυλος
Τοπική Κοινότητα Άριος	Άρις
Τοπική Κοινότητα Αριοχωρίου	Αριοχώρι
Τοπική Κοινότητα Ασπροπουλιάς	Ασπροπουλιά

Οι τοπικές κοινότητες και οι οικισμοί της Δ.Ε. Αρφαρών παρατίθενται παρακάτω (Πίνακας 2.5):

Πίνακας 2.5: Τοπικές κοινότητες - οικισμοί Δ.Ε. Αρφαρών (πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2015– 2019)

Τοπικές Κοινότητες	Οικισμοί
Τοπική Κοινότητα Αγίου Φλώρου	Άγιος Φλώρος, Χριστοφιλαίικα
Τοπική Κοινότητα Αγρίλου	Άγριλος
Τοπική Κοινότητα Αρφαρών	Αρφαρά, Άγιος Κωνσταντίνος, Άνω Αρφαρά
Τοπική Κοινότητα Βελανιδιάς	Βελανιδιά
Τοπική Κοινότητα Βρομόβρυσης	Βρομόβρυση, Άνω Βρομόβρυση, Δρέμι, Κρασσπούλα
Τοπική Κοινότητα Πηδήματος	Πήδημα
Τοπική Κοινότητα Πλατέος	Πλατύ
Τοπική Κοινότητα Σταματινού	Σταματινό, Πελεκητό

Οι τοπικές κοινότητες και οι οικισμοί της Δ.Ε. Θουρίας παρατίθενται παρακάτω (Πίνακας 2.6):

Πίνακας 2.6: Τοπικές κοινότητες - οικισμοί Δ.Ε. Θουρίας (πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2015– 2019)

Τοπικές Κοινότητες	Οικισμοί
Τοπική Κοινότητα Αιθαίας	Αιθαία
Τοπική Κοινότητα Άμφειας	Άνω Άμφεια, Κάτω Άμφεια, Μονή Γαρδικίου
Τοπική Κοινότητα Άνθειας	Άνθεια, Αίπεια
Τοπική Κοινότητα Θουρίας	Θουρία
Τοπική Κοινότητα Μικρομάνης	Μικρομάνη
Τοπική Κοινότητα Πολιανής	Πολιανή

Προστατευόμενες περιοχές

Εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας υπάρχουν συνολικά 3 προστατευόμενες περιοχές που ανήκουν στο δίκτυο Natura (Πίνακας 2.7):

Πίνακας 2.7: Προστατευόμενες περιοχές που ανήκουν στο δίκτυο Natura

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ
FARANGI NEDONA (PETALON - CHANI)	GR2550001
OROS TAYGETOS SPILAIO TRACHILAS SPILAIO VATSINIDI	GR2550006
LAGKADA TRYPIS	GR2540005
OROS TAYGETOS - LAGKADA TRYPIS	GR2550009

Προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με οδηγίες της Ε.Ε. παρατίθενται παρακάτω (Πίνακας 2.8):

Πίνακας 2.8: Προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με οδηγίες της Ε.Ε.

Ονομασία	Οδηγία
Παραποτάμιο δάσος τύπου «Στοάς» Δάσος Μαυροζούμαινας	92/43 Ε.Ε.
Προστατευόμενα είδη πανίδας στο φράγμα Παμίσου στον οικισμό Άρις	79/409 Ε.Ο.Κ

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Καλαμάτας 2015– 2019, ιδιαίτερη μνεία γίνεται στα εξής: Ορεινός Όγκος Ταυγέτου, Δάσος Ταυγέτου, Χλωρίδα – Πανίδα Ταυγέτου, Ακτές του Δήμου, Ποταμός Νέδων, Ποταμός Πάμισος, Φράγμα Ποταμού Παμίσου, Χλωρίδα – Πανίδα φράγματος Παμίσου, Ποταμός Άρις, Δάσος Μαυροζούμαινας και Ελαιώνες που καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος του Δήμου.

Αρμόδιος φορέας για την προτεραιοποίηση δράσεων πρόληψης είναι η Δασική Υπηρεσία.

Περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος

Εντός του Δ. Καλαμάτας υφίστανται οι εξής Ιερές Μονές:

1. Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου
2. Ι.Μ Παναγουλάκη
3. Ι.Μ Εισόδια της Θεοτόκου
4. Ι.Μ Προφήτη Ιωήλ
5. Ι.Μ Μαρδακίου περιοχή ΝΕΔΟΥΣΑ
6. Ι.Μ Γέννησης Θεοτόκου
7. Ι.Μ Αγίας Τριάδας
8. Ι.Μ Τίμιου Προδρόμου περιοχή ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ
9. Ι.Μ Βελανιδιάς περιοχή ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ
10. Ι.Μ Αγίων Κων/νου & Ελένης
11. Ι.Μ Σιδηρόπορτας περιοχή ΚΑΡΒΕΛΙ
12. Παμμεγίστων Ταξιαρχών

13. I.M Δήμιοβας περιοχή ΔΗΜΙΟΒΑΣ

Αναφορικά με τις εκδηλώσεις, αυτές γίνονται ανάλογα με τον Πολιούχο κάθε περιοχής - χωριού κυρίως στους καλοκαιρινούς μήνες. Σημειώνεται ότι εκτός από τις θρησκευτικές εορτές, πανηγύρια γίνονται και από πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους.

Θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την ασφαλή εκκένωση των σημείων διεξαγωγής εκδηλώσεων.

Εντός του Δήμου Καλαμάτας υπάρχουν οι παρακάτω αρχαιολογικοί χώροι:

1. Αρχαιολογικός χώρος στα Ακοβίτικα (ΦΕΚ 669/Β/25-09-1970)
2. Αρχαιολογικός χώρος Ελαιοχωρίου (ΦΕΚ 592/Β/16-06-1998)
3. Αρχαιολογικός χώρος Θουρίας
4. Νεκροταφείο μυκηναϊκών τάφων στην Ανθεια ,θέση Ράχη (ΦΕΚ 963/Β/23-12-1994)
5. Λουτρά ρωμαϊκών χρόνων Άνθειας (ΦΕΚ 145/Β/05-04-1983)

Στον Δήμο Καλαμάτας υπάρχουν 3 παιδικές κατασκηνώσεις (Πίνακας 2.9), καθώς και μια οργανωμένη τουριστική κατασκήνωση σε παραθαλάσσιο σημείο ανατολικά της πόλης της Καλαμάτας και βορειοδυτικά της παραλίας Βέργας. Οι 3 κατασκηνώσεις βρίσκονται στο ΝΑ ορεινό τμήμα του Δήμου και έχουν ένα μέγιστο **αθροιστικό αριθμό φιλοξενούμενων 820 ατόμων.**

Πίνακας 2.9: Παιδικές κατασκηνώσεις εντός του Δήμου Καλαμάτας (Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023))

A/A	Ονομασία	Ιδιοκτησία	Περιοχή - Θέση	Δυνατότητα φιλοξενίας
1.	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	Υπουργείο Υγείας - Πρόνοιας	Αγία Μαρίνα	350 άτομα
3.	«ΓΕΧΑ»	Ι.Μητροπόλης Μεσσηνίας	Τρία Αλώνια- Μπρουσό Δ.Δ. Αλαγονίας	120 άτομα
4.	«ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ»	Ι.Μητροπόλης Μεσσηνίας	Σκουρόλακας	350 άτομα

Πληροφορίες για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών από κατοικημένες περιοχές και χώρους συγκέντρωσης παρατίθενται στο Κεφάλαιο 6.5.

2.4. Οδικό Δίκτυο – Σιδηροδρομικό Δίκτυο – Αγωγοί Ενέργειας

Οδικό δίκτυο

Το οδικό δίκτυο έχει διττό ρόλο σε σχέση με τον κίνδυνο δασικής πυρκαγιάς. Αφ' ενός αυξάνει τον κίνδυνο λόγω της πρόσβασης ανθρώπων και οχημάτων σε δασικές εκτάσεις, αφ' ετέρου διευκολύνει την πρόσβαση των πυροσβεστικών οχημάτων για την αντιμετώπιση πυρκαγιάς, ενώ παράλληλα λειτουργεί και ως αντιπυρική ζώνη. Για τη βέλτιστη οργάνωση καταστολής της πυρκαγιάς, είναι απαραίτητη η γνώση της κατάστασης του οδικού δικτύου, του πλάτους του και των σημείων που μπορούν να εκτελέσουν αναστροφή τα πυροσβεστικά οχήματα, καθώς και η ύπαρξη αδιεξόδων/τυφλών οδών.

Παράλληλα, πρέπει να πραγματοποιείται ετήσια ενημέρωση του αρχείου με τυχόν νέες επεμβάσεις (π.χ. διανοίξεις, επεκτάσεις, διαπλατύνσεις). Τέλος, πρέπει να γίνεται συντήρηση του οδικού δικτύου, με προτεραιότητα στις επικίνδυνες περιοχές, κατά την προ-αντιπυρική περίοδο, για την αντιμετώπιση τυχόν κατολισθήσεων, διαβρώσεων, πτώσεων δέντρων κλπ.

Τα δεδομένα για το οδικό δίκτυο του Δήμου Καλαμάτας προέκυψαν από τον Ιστότοπο www.geofabrik.de. Σύμφωνα με αυτό, το συνολικό οδικό δίκτυο εντός των ορίων του Δήμου έχει μήκος 1.941,1 km. Από αυτά, τα 1314,1 km αποτελούν το ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο και τα 627 km τους χωματόδρομους οι οποίοι σε μεγάλο βαθμό εντοπίζονται σε περιοχές υψηλών μορφολογικών κλίσεων εντός του Δήμου.

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), οι έλεγχοι στο οδικό δίκτυο του Π.Υ. Καλαμάτας και οι αντίστοιχες παρατηρήσεις έχουν ως εξής (Πίνακας 2.10):

Πίνακας 2.10: Λίστα διαδρομών που χρήζουν κατά προτεραιότητα έλεγχο στην περιοχής ευθύνης της Π.Υ Καλαμάτας

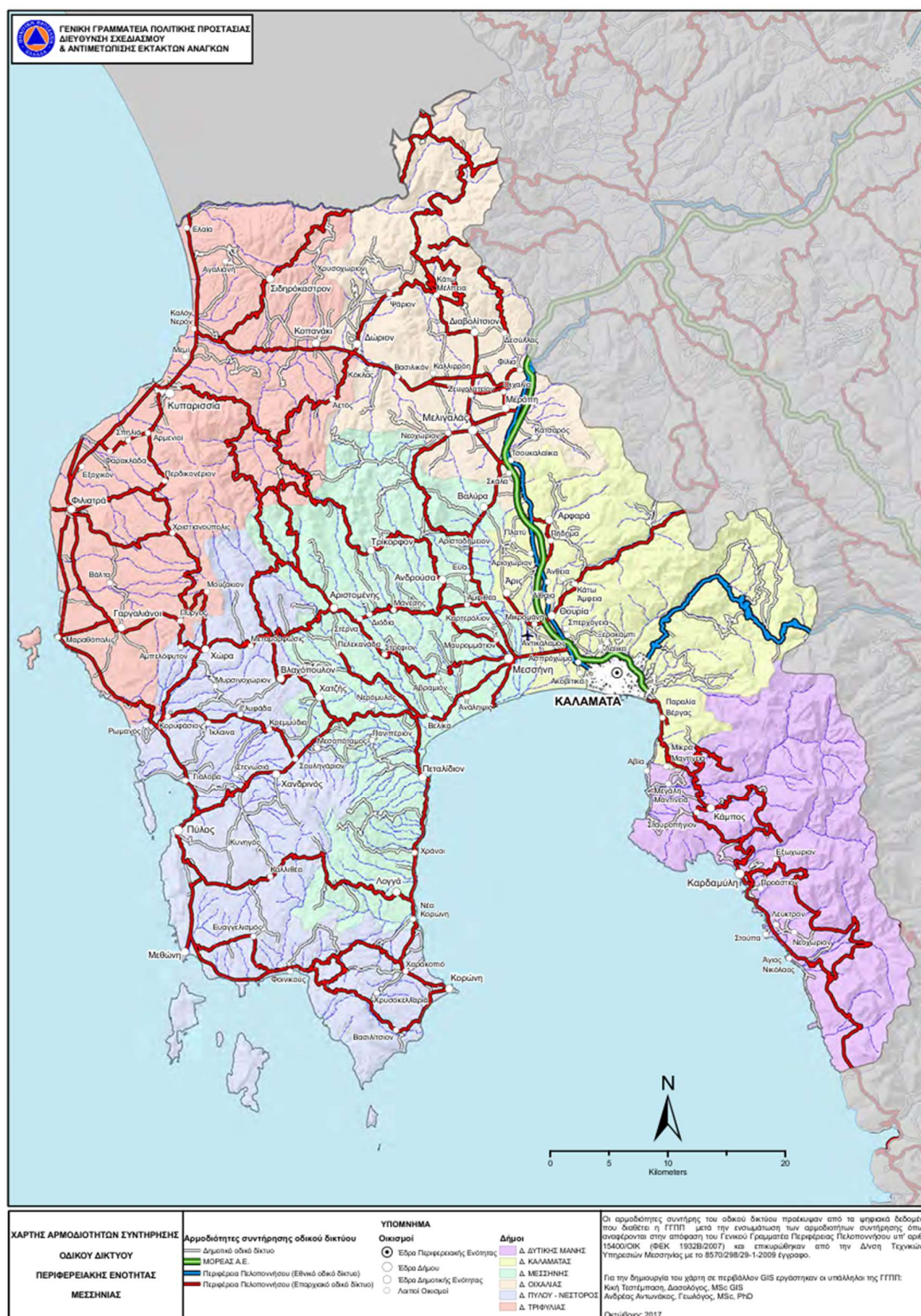
Α/Α	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΔΙΑΔΡΟΜΗ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΔΟΥΣΑΣ	Από Διασταύρωση προς Άγιο Νικήτα προς Διασταύρωση προς Άγιο Ιωάννη	Συντήρηση & ομαλοποίηση οδοστρώματος
3	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΑΔΑ	Από Άγια Παρασκευή Λαδά προς Φάρμακα	Συντήρηση & ομαλοποίηση οδοστρώματος
4	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΣ	Από τουριστικό Αγία Μαρίνα προς Άσπρα Χώματα	Συντήρηση & ομαλοποίηση οδοστρώματος
5	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΟΥ	Από καλοχώρι προς Ρωμίρι	Συντήρηση & ομαλοποίηση οδοστρώματος
6	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΟΥ	Από Ρωμίρι προς Κόκκινου	Συντήρηση & ομαλοποίηση οδοστρώματος

Η επιτροπή που συντάχθηκε από την ΔΙ.Π.Υ. Ν Μεσσηνίας για το οδικό δασικό δίκτυο διαπίστωσε ότι στα παρακάτω σημεία εξαιτίας των έντονων βροχοπτώσεων είναι ιδιαίτερα δύσκολη έως αδύνατη η πρόσβαση από πυροσβεστικά οχήματα:

- Στην Κοινότητα Λαδά από Άγια Παρασκευή Λαδά προς Φάρμακα απαιτούνται εργασίες συντήρησης και ομαλοποίησης του οδοστρώματος.
- Στην Κοινότητα Αρτεμισίας από τουριστικό Αγία Μαρίνα προς Άσπρα Χώματα απαιτούνται εργασίες συντήρησης και ομαλοποίησης του οδοστρώματος.
- Στην Κοινότητα Νεδούσας από Διασταύρωση προς Άγιο Νικήτα. προς Διασταύρωση προς Άγιο Ιωάννη. απαιτούνται εργασίες συντήρησης και ομαλοποίησης του οδοστρώματος.

Στην Περιφέρεια Μεσσηνίας η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, των οποίων η συντήρηση ανήκε στην πρώην κρατική Περιφέρεια (Εθνικό οδικό δίκτυο) ανήκει στη Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας, ενώ η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Επαρχιακό οδικό δίκτυο) ανήκει στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας. Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερους Δήμους, η ευθύνη κατανέμεται τμηματικά σε κάθε Δήμο που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής του ευθύνης (Εικόνα 2.11). Όσον αφορά τη

συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του Ν.3852/2010).

Εικόνα 2.11: Χάρτης αρμοδιοτήτων συντήρησης οδικού δικτύου Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας (Πηγή: ΓΓΠΠ, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο: <https://civilprotection.gov.gr/>)

Τα τμήματα του οδικού δικτύου, η συντήρηση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δ. Καλαμάτας, απεικονίζονται στην Εικόνα 2.11.

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Δεν απαντάται ενεργό σιδηροδρομικό δίκτυο εντός της έκτασης του Δήμου Καλαμάτας.

Δίκτυο ηλεκτροδότησης

Οι γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος αυξάνουν τον κίνδυνο δασικής πυρκαγιάς. Συνηθέστερες αιτίες είναι οι βλάβες του δικτύου ηλεκτροδότησης και οι επαφές δέντρων με τα ηλεκτροφόρα καλώδια. Εντός του Δήμου Καλαμάτας υφίσταται δίκτυο μέσης τάσης, το οποίο διαχειρίζεται ο ΔΕΔΔΗΕ, και δίκτυο υψηλής τάσης, το οποίο διαχειρίζεται ο ΑΔΜΗΕ. Λόγω της μεγαλύτερης πυκνότητας και της μικρότερης απόστασης των καλωδίων από κλάδους δέντρων και εν γένει την υποκείμενη βλάστηση, το δίκτυο μέσης τάσης θεωρείται μεγαλύτερος παράγοντας κινδύνου από το δίκτυο υψηλής τάσης.

Η πληροφορία για το δίκτυο μέσης τάσης είναι εξαιρετικά κρίσιμη τόσο για την εκτίμηση του κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς, όσο και για τον προγραμματισμό των δράσεων πρόληψης (διαχείριση υποκείμενης βλάστησης, συντήρηση στύλων, μετασχηματιστών, καλωδίων, πυκνωτών, κλπ).

Το δίκτυο υψηλής τάσης του ΑΔΜΗΕ εκτείνεται σε **συνολικά 14 km** εντός του Δήμου Καλαμάτας.

Για το δίκτυο μέσης τάσης δεν κατέστη δυνατή η παροχή δεδομένων από τον ΔΕΔΔΗΕ, παρά τα αλληπάλληλα αιτήματα. Κρίνεται απαραίτητη η επικαιροποίηση του παρόντος Σχεδίου με το δίκτυο μέσης τάσης του ΔΕΔΔΗΕ σε επόμενες εκδόσεις.

2.5.Σημεία Υδροληψίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Π.Σ. αλλά και του Δήμου, εντός των ορίων του Δ. Καλαμάτας εντοπίζονται διάφορες δεξαμενές, λιμνοδεξαμενές και φράγματα, κρουνοί και υδροστόμια, καθώς και ένα πηγάδι από το οποίο μπορεί να γίνει υδροληψία. Παράλληλα και το δίκτυο Γ.Ο.Ε.Β. Παμίσου (Γενικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων) μπορεί να φανεί χρήσιμο για λήψη νερού σε περίπτωση ανάγκης τόσο λόγω της πυκνής κάλυψης στις περιοχές που υποστηρίζει όσο και λόγω της υψηλής πίεσης. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και ανάλογα με την διαθεσιμότητα του νερού, το δίκτυο ενδέχεται να υπολειτουργεί ή να έχει χαμηλή πίεση. Στην Εικόνα 3.11 παρουσιάζεται λεπτομερής χάρτης με τις θέσεις για κάθε μια από τις κατηγορίες σημείων υδροληψίας.

Η εγκατάσταση και συντήρηση πυροσβεστικών υδροστομίων για κατάσβεση πυρκαγιάς ή πλήρωση πυροσβεστικών οχημάτων, στο πλαίσιο λειτουργίας ΔΕΥΑ, εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δ. Καλαμάτας. Ως εκ τούτου, στο Σ.Τ.Ο. θα πρέπει να καλούνται και εκπρόσωποι της οικείας ΔΕΥΑ, προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά με την εγκατάσταση και συντήρηση πυροσβεστικών υδροστομίων σε περιοχές αρμοδιότητάς τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος προχωρά στην έκδοση διαταγών για την καταγραφή και έλεγχο - επιθεώρηση της καλής λειτουργίας όλων των πυροσβεστικών υδροστομίων. Στα πλαίσια αυτά, θα πρέπει να πραγματοποιούνται αυτοψίες καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Σχεδιασμού Αποκατάστασης και Πρόληψης.

2.6.Αντιπυρικές ζώνες – Πυροφυλάκια - Περιπολίες

Αντιπυρικές ζώνες

Οι αντιπυρικές ζώνες είναι περιοχές όπου φυσικά ή τεχνητά έχει αφαιρεθεί η βλάστηση με σκοπό τη διακοπή της συνέχειας της καύσιμης ύλης. Κατά τον σχεδιασμό τους, θα πρέπει να γίνεται εκμετάλλευση των υπαρχουσών διακοπών στη βλάστηση (δρόμοι, ρυάκια) και επίσης να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη παράγοντες όπως οι επικρατούντες άνεμοι ή τα πιθανότερα σημεία έναρξης μιας πυρκαγιάς.

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), υφίσταται δίκτυο αντιπυρικών ζωνών στις ράχες του δασικού συμπλέγματος Ταυγέτου πλάτους περίπου από 8 έως 22 μέτρα. (Στοιχεία που ελήφθησαν από την Δασική Υπηρεσία). Λεπτομέρειες παρατίθενται στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 2.11)

Πίνακας 2.11: Στοιχεία αντιπυρικών ζωνών συμπλέγματος Ταυγέτου στην ΠΕ Μεσσηνίας.

A/A	ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗ ΖΩΝΗ	ΜΗΚΟΣ	ΜΕΣΟ ΠΛΑΤΟΣ (m)
1	Λιποβούνι - Φράγκου Διάσελο -Τρία Πευκούλια	1515	15
2	Λιποβούνι (Π2) - Πέντε Αλώνια	567	12
3	Λιποβούνι (Π2) - Αγία Μαρίνα	770	8
4	Αγ.Μαρίνα -Στόλος	1320	9
	Βόρειος Ταυγέτος		
5	Πρ.Ηλίας -Σπαρτόραχη -Καμπινάρια	2540	14
6	Σπαρτόραχη - Περιφερειακός	785	16
7	Λεπενού - Λυκοδιάσελο	823	19
8	Λεπενού Κορφοβούνι	2250	15
9	Κορφοβούνι-Περ/κος	1124	15
10	Περιφερειακός - Λαδόβρυση	629	22
11	Κορφοβούνι-Πετρόστρουγκες	1400	13
12	Πετρόστρουγκες - Γιατρέϊκα	780	14
13	Γιατρέϊκα - Μαύρα Λιθάρια	1280	12
14	Πετρόστρουγκες - Αγ.Νικόλαος	1187	18
15	Αγιος Νικόλαος - Περιφερειακός	360	17
16	Περιφερειακός - Λυόμενο	480	19

17	Ισιώματα - Κούκου Ράχη	1300	20
18	Κούβελα - Αγία Παρασκευή	700	19
19	Π1 - Μαλεβός	1200	17
20	Σωληνάκια - Παναγίτσα	300	24
21	Δασάκι - Αγία Παρασκευή	2200	15

Με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα (Μάιος 2024) οι ζώνες αυτές δεν έχουν συντηρηθεί πρόσφατα, όμως προβλέπεται να υπάρχει χρηματοδότηση για την συντήρησή τους.

Τα ανωτέρω στοιχεία θα πρέπει να επικαιροποιηθούν με τα έργα του Antinero, με βάση τα στοιχεία της Δασικής Υπηρεσίας.

Πυροφυλάκια

Τα πυροφυλάκια τοποθετούνται σε σημεία με τη βέλτιστη ορατότητα στις περιοχές υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς.

Εντός του Δήμου Καλαμάτας, στα όρια με τους Δήμους Σπάρτης και Δυτικής Μάνης υφίστανται πυροφυλάκια στις θέσεις Μαλεβού και Λυποβοντά, αντίστοιχα. Στον Δήμο Μεσσήνης, αλλά με ορατότητα προς τον Δήμο Καλαμάτας, υπάρχουν τα πυροφυλάκια Μονή Βουλκάνου και Λυκόδημος.

Περιπολίες

Εντός του Δήμου Καλαμάτας υφίστανται 5 θέσεις στατικών περιπόλων, στις θέσεις Αγία Μαρίνα, Άγιος Κωνσταντίνος, ΓΕΧΑ, Μαραθόλακκα και Πράκτικερ, ενώ υπάρχει και μια θέση στο ΚΤΕΟ Μεσσήνης, με ορατότητα στον Δ. Καλαμάτας.

Συνολικά, η ορατότητα από τα πυροφυλάκια ανέρχεται στο 61% της επικράτειας του Δήμου, ενώ η ορατότητα από τις στάσιμες θέσεις των περιπόλων στο 36%. Η συνολική ορατότητα από τα περίπολα και τα πυροφυλάκια (προτεινόμενα και μη) ανέρχεται στο 64% της επικράτειας του Δήμου.

2.7.X.A.Δ.Α. – Χ.Υ.Τ.Α. – Πεδία βολής

Χώροι συγκέντρωσης - απόθεσης απορριμμάτων

Οι χώροι συγκέντρωσης απορριμμάτων αποτελούν εστία κινδύνου έναρξης δασικής πυρκαγιάς. Με βάση την Πυροσβεστική Διάταξη 9/2024 ο Δήμος υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα αντιπυρικά μέτρα στις περιμέτρους των χώρων αυτών. Ειδικότερα: α) Το Α' δεκαπενθήμερο του Μαρτίου εκάστου έτους, αποστέλλεται από τους οικείους Δήμους, μετά από σχετικό έγγραφο της Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού, κατάσταση με τους υφιστάμενους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων, β) Το Α' δεκαπενθήμερο του Απριλίου εκάστου έτους διενεργείται αυτοψία από τριμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από βαθμοφόρους υπαλλήλους των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών ανά Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (ΔΙ.Π.Υ.Ν. ή ΔΙ.Π.Υ.), για τη διαπίστωση των υφιστάμενων μέτρων και μέσων πυροπροστασίας. Η Επιτροπή συντάσσει σχετική έκθεση που αποστέλλεται μέσω της οικείας ΔΙ.Π.Υ.Ν. ή ΔΙ.Π.Υ. στην αρμόδια Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας,

στον Δήμο, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στο Δασαρχείο και κοινοποιείται στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, καθώς και στην αρμόδια Εισαγγελία. γ) Λαμβάνονται τα εξής προληπτικά μέτρα: 1. Άνοιγμα λάκκου βάθους δύο (2) μέτρων για την απόθεση των απορριμμάτων, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες του εδάφους. 2. Περιμετρική περίφραξη και κατασκευή αντιπυρικής ζώνης ελάχιστου πλάτους πενήντα (50) μέτρων, εφόσον από τη μορφολογία του εδάφους είναι εφικτή. 3. Ύπαρξη επαρκούς αριθμού εργαλείων ή μηχανημάτων και ικανής ποσότητας ή παροχής νερού για επέμβαση σε τυχόν εκδήλωση πυρκαγιάς. 4. Από 1η Μαΐου έως και την 31η Οκτωβρίου εκάστου έτους, λαμβάνονται επιπρόσθετα αναγκαία μέτρα ασφαλούς φύλαξης των χώρων απορριμμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 118 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 30 του π.δ. 410/1995 (Α' 231), όπως παρουσία υδροφόρου οχήματος με μέριμνα του Δήμου σε ημέρες που ο κίνδυνος, σύμφωνα με τον εκδιδόμενο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.) Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς είναι 4 (πολύ υψηλός) ή 5 (κατάσταση συναγερμού).

Συνολικά στον Δήμο Καλαμάτας υπάρχουν 5 Χ.Α.Δ.Α. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το υπ' αριθ. 19990/23-02-23 έγγραφο του Δήμου Καλαμάτας, για τους χώρους απόθεσης απορριμμάτων εντός του Δήμου Καλαμάτας, ισχύουν τα εξής:

ΘΕΣΗ Χ.Α.Δ.Α. ΜΑΡΑΘΟΛΑΚΑ

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ: Ο Δήμος Καλαμάτας από το 2010 έχει οριστικά παύσει τη λειτουργία του τελευταίου στην περιφέρειά του εν λειτουργία ΧΑΔΑ στη θέση Μαραθόλακα. Έκτοτε διαχειρίζεται με όσο το δυνατό φιλικότερες προς το περιβάλλον μεθόδους τα σύμμεικτα απορρίμματα που παράγει. Από το 2013 εφαρμόζει πρόγραμμα προσωρινής διαχείρισης των αστικών απορριμμάτων του με τη μέθοδο της κομποστοποίησης του οργανικού κλάσματος και την ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών τα οποία στη συνέχεια αξιοποιούνται.

Ωστόσο, εξαρχής, οξύτατο πρόβλημα αποτέλεσε η παντελής έλλειψη εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου υποδομών επεξεργασίας απορριμμάτων και χώρων νόμιμων τελικής διάθεσης υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ). Η ετήσια παραγωγή ανέρχεται περίπου σε 30.000 τόνους σύμμεικτων απορριμμάτων και από την επεξεργασία που πραγματοποιείται στη μονάδα προσωρινής διαχείρισης περισσεύει υπόλειμμα προς τελική διάθεση στην καλύτερη περίπτωση το 40% του συνόλου των απορριμμάτων. Συνέπεια των προαναφερθέντων αποτέλεσε η συσσώρευση μεγάλου αριθμού δεματοποιημένου υπολείμματος σε μισθωμένες από το Δήμο εκτάσεις πλησίον του χώρου επεξεργασίας και του αποκατεστημένου ΧΑΔΑ οι οποίες αποτέθηκαν εκεί προσωρινά με την προσδοκία της άμεσης λειτουργίας των κεντρικών μονάδων επεξεργασίας ΣΔΙΤ, για την κατασκευή των οποίων ο διαγωνισμός ξεκίνησε το 2012.

Επιπλέον απαιτείται επανέλεγχος και συμπληρωματικές επεμβάσεις στον αποκατεστημένο από την Περιφέρεια ΧΑΔΑ καθώς έχει παρατηρηθεί σε διάφορα σημεία υποχώρηση της επιφανειακής στρώσης και δεν προκύπτει να έχουν υλοποιηθεί έργα συλλογής και διαχείρισης στραγγισμάτων.

Συνοψίζοντας οι προτεινόμενες παρεμβάσεις στους επιμέρους χώρους στη θέση Μαραθόλακα είναι οι εξής:

Αποκατεστημένος ΧΑΔΑ Μαραθόλακας έκτασης 29 στρεμμάτων: επανέλεγχος έργου αποκατάστασης, εκτίμηση αναγκαιότητας συμπληρωματικών έργων (δίκτυο συλλογής & επεξεργασίας στραγγισμάτων, συμπληρωματική στρώση και δενδροφύτευση κλπ). Οι κεντροβαρικές συντεταγμένες του αποκατεστημένου ΧΑΔΑ στο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (ΕΓΣΑ 87) είναι: $X = 336622$, $Y = 4104929$. [ΚΑΕΚ προανάρτησης κτηματογράφησης ιδιωτικής έκτασης: 361000702004]

Χώρος επεξεργασίας απορριμμάτων έκτασης 31 στρεμμάτων περίπου: αποκατάσταση τμήματος που έχει χρησιμοποιηθεί για την προσωρινή αποθήκευση δεματοποιημένου υπολείμματος από το έτος 2015 και τμήματος επί του οποίου γίνεται η επεξεργασία των απορριμμάτων του Δήμου. (Παραχώρηση δημόσιας δασικής έκτασης δυνάμει της 2451/03- 11-2008 απόφασης Γ.Γ. Περιφέρειας Πελοποννήσου & της αρ. πρωτ. 58193/23 απόφασης παράτασης του Επιθεωρητή Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Πελοποννήσου Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου).

Γειτονικές μισθωμένες εκτάσεις επιφάνειας 11 περίπου στρεμμάτων οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί για την προσωρινή αποθήκευση δεματοποιημένου υπολείμματος από το 2017. [ΚΑΕΚ προανάρτησης κτηματογράφησης ιδιωτικών εκτάσεων: 361000702005 και 361000702018]

ΘΕΣΗ ΛΙΘΩΜΕΝΟ ΦΙΔΙ (ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΜΠΑΚΑ – 2 ξεχωριστοί χώροι απόθεσης)

Στο χώρο αυτό είχαν αποτεθεί περίπου 12.000 m^3 απορριμμάτων κατά τη χρονική περίοδο που ο χώρος αυτός λειτουργούσε ως σταθμός μεταφόρτωσης, δηλαδή περίπου από το 2003 μέχρι το 2005. Η αποκατάσταση του συγκεκριμένου χώρου είχε προβλεφθεί στην “Οριστική μελέτη αποκατάστασης ΧΑΔΑ Δ.Ε. Καλαμάτας Δήμου Καλαμάτας στη θέση «Μαραθόλακκα»” που είχε συνταχθεί το 2014, από την Κ/ΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΑΔΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ: ΕΠΕΜ Εταιρεία Περιβαλλοντικών Μελετών Α.Ε., ENVIROPLAN ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε., ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΟΥΤΖΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ έπειτα από σχετικό διαγωνισμό που διεξήχθη από την Περιφέρεια για την ανάθεση των μελετών αποκατάστασης ΧΑΔΑ. Όμως δεν πραγματοποιήθηκε τελικά με την εργολαβία που είχε ως αντικείμενο την αποκατάσταση του ΧΑΔΑ Μαραθόλακας το 2015. [εμφαινόμενο ως ΚΑΕΚ 36088ΕΚ00650 & 360884401009].

ΘΕΣΗ ΠΗΓΑΔΟΥΛΙ ΚΑΚΟΣΚΑΛΙΤΣΑ ΘΟΥΡΙΑΣ

Στο χώρο αυτό έχουν αποτεθεί 3.000 m^3 απορριμμάτων κατά τη χρονική περίοδο που εκεί γινόταν η επεξεργασία των απορριμμάτων του τέως Δήμου Θουρίας. Η αποκατάσταση του συγκεκριμένου χώρου αν και είχε προβλεφθεί στην “Οριστική μελέτη αποκατάστασης ΧΑΔΑ Δ.Ε. Καλαμάτας Δήμου Καλαμάτας στη θέση «Μαραθόλακκα»” που είχε συνταχθεί το 2014, από την Κ/ΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΑΔΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ: ΕΠΕΜ Εταιρεία Περιβαλλοντικών Μελετών Α.Ε., ENVIROPLAN ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε., ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΟΥΤΖΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, έπειτα από σχετικό διαγωνισμό που διεξήχθη από την Περιφέρεια για την ανάθεση των μελετών αποκατάστασης ΧΑΔΑ. Όμως δεν

πραγματοποιήθηκε τελικά με την εργολαβία που είχε ως αντικείμενο την αποκατάσταση του ΧΑΔΑ Μαραθόλακας το 2015. [ΚΑΕΚ 360840603013].

ΘΕΣΗ ΓΟΥΒΑ Δ.Κ. ΑΡΙΟΣ

Στο χώρο αυτό έχουν πραγματοποιηθεί επί σειρά ετών (πάνω από 20 χρόνια) ανεξέλεγκτες αποθέσεις από ιδιώτες (ΑΕΚΚ και λοιπά ογκώδη αντικείμενα). Ο χώρος δεν είναι δημοτικός [ΚΑΕΚ προανάρτησης κτηματογράφησης ιδιωτικών εκτάσεων 360340306003].

Πεδία βολής - Εκρηκτικά

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), υπάρχει ένα πεδίο βολής βόρεια της πόλεως της Καλαμάτας χρησιμοποιούμενο από τους Στρατιωτικούς σχηματισμούς της 120 ΠΕΑ και 77 ΜΕ και πραγματοποιούνται βολές με ατομικό οπλισμό από την εκάστοτε εκπαιδευτική σειρά, κατόπιν σχετικής διαταγής. Επίσης βορειότερα του πεδίου βολής υπάρχει ανοικτό σκοπευτήριο που χρησιμοποιείται από τον σκοπευτικό σύλλογο και τον κυνηγητικό σύλλογο και λειτουργεί από την 1η Μαρτίου έως την έναρξη της κυνηγητικής περιόδου, Δευτέρα και Τετάρτη από Ω/ 17:00 έως την δύση του Ηλίου και Κυριακή από τις 09:00 έως τις 14:00.

2.8.Στρατόπεδα

Εντός των ορίων του Δήμου υπάρχει η 120 Πτέρυγα Εκπαίδευσης Αέρος (120 ΠΕΑ), καθώς και Μονάδα Επιστράτευσης, η 77Μ.Ε. (Στρατόπεδο Παπαφλέσσα).

Αναφορικά με την εμπλοκή της 120 ΠΕΑ σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς,

1) τηρεί ετοιμότητα διάθεσης ενός εκσκαφέα κατόπιν εφαρμογής του Σχεδίου Αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ".

2) Τηρείται ετοιμότητα υποδοχής ενός Ε/Π μεσαίου τύπου σύμφωνα με τον ετήσιο προγραμματισμό μίσθωσης εναερίων μέσων αεροπυρόσβεσης, ο οποίος εκδίδεται από το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος.

3) Ο χώρος προσγείωσης των ελικοπτέρων καθορίζεται από τις υπηρεσίες Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας ανάλογα με την κυκλοφορία στο Αεροδρόμιο Καλαμάτας και βρίσκεται στην πίστα Αεροσκαφών της 120ΠΕΑ, όπως αυτή είναι δημοσιευμένη στις Αεροναυτιλιακές Εκδόσεις.

4) Οι δυνατότητες τροφοδοσίας των ελικοπτέρων με καύσιμα είναι αυτές που αναγράφονται στις Αεροναυτιλιακές Εκδόσεις και συγκεκριμένα καύσιμο JET-A1.

2.9.Χώροι συγκέντρωσης οχημάτων πυρόσβεσης και εξωτερικής βοήθειας – ελικοδρόμια

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής

Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), την Διεύθυνση της κατάσβεσης αναλαμβάνει ο Διοικητής του οικείου Πυρ/κού Σταθμού ή Υπηρεσίας ή ο Διοικητής Π.Υ. έδρας Νομού, σε περίπτωση δε μεγάλου συμβάντος προσέρχεται ο Διοικητής Νομού και ο Διοικητής της Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελ/σου. Σε περίπτωση που παρευρίσκεται ο Διοικητής της Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελ/σου αναλαμβάνει το συντονισμό του κατασβεστικού έργου. Επιπροσθέτως:

- Χωρίζεται σε τομείς η έκτασή του ή των μετώπων της πυρκαγιάς, καθορίζονται οι τομεάρχες και το έργο αυτών και κατανέμονται τα πυρ/κά οχήματα ανάλογα εις την ιδιαιτερότητα κάθε μετώπου.
- Καθορίζεται σημείο συγκέντρωσης των βυτιοφόρων οχημάτων που διατίθενται από τους Δήμους, Κοινότητες, Πολίτες και την Περιφερειακή Ενότητα.
- Ορίζεται Αξ/κός ή Υπαξ/κός του Π.Σ. ως υπεύθυνος για την επιχειρησιακή διαχείριση των οχημάτων ανεφοδιασμού.
- Εκτός των ορισθέντων ανά ΔΙ.Π.Υ.Ν. που είναι επιφορτισμένοι με την υποδοχή και την προώθηση των επιπλέον πυροσβεστικών οχημάτων – χωματουργικών μηχανημάτων – υδροφόρων οχημάτων άλλων εμπλεκόμενων φορέων (Γραφείο Κίνησης – ΑΡΜΑ) σε πυρκαγιές που εκτιμώνται ότι θα εξελιχθούν σε μεγάλες και θα απαιτηθούν περαιτέρω κλιμάκωση πόρων και πολυήμερη απασχόληση προσωπικού και μέσων, θα ορίζεται ένας αξιωματικός και ένας Αναπληρωτής του που θα ενισχύει σε επίπεδο ΠΕ.ΠΥ.Δ. την ανωτέρω δράση σε μεγάλα δασικά συμβάντα.

Στις αρμοδιότητες του Π.Σ. είναι ο καθορισμός σημείου συγκέντρωσης των βυτιοφόρων οχημάτων που διατίθενται από Δήμους, Δημοτικά Διαμερίσματα, Κοινότητες, Περιφερειακές Ενότητες και ιδιώτες.

Οι χώροι προσγείωσης ελικοπτέρων πρέπει να κατανέμονται έτσι ώστε να υπάρχει κάλυψη δυσπρόσιτων περιοχών σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Οι χώροι αυτοί πρέπει να επιθεωρούνται και να συντηρούνται κατά την προ-αντιπυρική περίοδο.

Εντός των ορίων του Δήμου υφίστανται 4 ελικοδρόμια. 2 εντός του Αεροδρομίου της Καλαμάτας και 2 εντός των στρατιωτικών εγκαταστάσεων (77ΜΕ και 120 ΠΕΑ). Οι ακριβείς θέσεις τους εμφανίζονται στην Εικόνα 3.15.

2.10. Καταγραφή επαγγελματικών χώρων υψηλού κινδύνου (Βενζινάδικα, χώροι αποθήκευσης καυσίμων, ξυλεία κλπ.)

Σύμφωνα με την Διεύθυνση Ανάπτυξης της ΠΕ Μεσσηνίας, οι εγκαταστάσεις που υπάγονται στην οδηγία SEVESO εντός του Δ. Καλαμάτας είναι οι εξής:

1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΚΜΟΙΛ Α.Ε., ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ (SEVESO), ΘΕΣΗ : «ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ» Δ.Ε.ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
2. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: Ι. ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ Ο.Ε, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ (SEVESO), ΘΕΣΗ: «ΓΡΑΝΑ ΚΑΣΚΟΥΤΗ» Τ.Κ. ΑΝΤΙΚΑΛΑΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Δεν υφίστανται δίκτυα υγραερίου ή φυσικού αερίου ή υγρών καυσίμων εντός του Δ. Καλαμάτας.

Εντός των ορίων του Δ. Καλαμάτας λειτουργούν 39 πρατήρια υγρών καυσίμων, όπως παρουσιάζονται παρακάτω:

1. MEDOIL ΑΘΗΝΩΝ 120
2. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ 158
3. ΑΕΓΕΑΝ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 160
4. MEDOIL ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 126
5. BP ΑΘΗΝΩΝ 79
6. SHELL ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 202
7. BP ΝΕΔΟΝΤΟΣ 71
8. AVIN ΝΕΑ ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
9. SUNOIL ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
10. BP ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15
11. ΕΡΜΗΣ ΑΕΜΕΕ ΗΡΩΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΔΑΡΟΥ
12. SHELL ΗΡΩΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΔΑΡΟΥ
13. SHELL ΒΑΣ.ΟΛΓΑΣ 32
14. AVIN ΦΑΡΩΝ 219
15. ΚΑΤΣΙΟΥ ΙΟΛΗ ΝΕΔΟΝΤΟΣ 68-ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 20-ΑΚΡΙΤΑ 65-ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΛΑΣΤΗΡΑ 20
16. BP ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 2
17. AVIN ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 9
18. MEDOIL ΝΕΔΟΝΤΟΣ 65
19. ΑΦΟΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΙ ΕΛΑΙΑΣ 27

20. AVIN ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ 220
21. KMOIL ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 160
22. BP ΚΤΕΛ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 54
23. ΕΚΟ ΝΕΑ ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
24. ΜΑΚΡΑΙΩΝ Α.Ε ΗΡΩΩΝ
25. ΕΚΟ ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ
26. BP ΝΕΑ ΕΙΣΟΔΟ
27. ΑΝΩΝΥΜΑ ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
28. ΡΑΡΑΔΕΑΣ ΡΑΝΤΕΛΙΣ ΒΑΣ.ΟΛΓΑΣ
29. ΑΕΓΕΑΝ – ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΙΚ.ΠΛΑΣΤΗΡΙΑ 20
30. KMOIL ΦΑΡΕΣ
31. ΤΣΟΥΚΛΕΡΗΣ ΑΘΗΝΩΝ 182
32. CYCLON ΒΑΣ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ 26
33. ΑΕΓΕΑΝ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 160
34. KMOIL ΑΘΗΝΩΝ 120
35. BP ΝΕΔΟΝΤΟΣ 71
36. SUNOIL ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
37. AVIN ΦΑΡΩΝ 129
38. AVIN ΦΑΡΩΝ 219 ΚΑΙ ΜΕΘΩΝΗΣ 18
39. SHELL ΚΡΗΤΗΣ

Στον Δήμο Καλαμάτας δραστηριοποιούνται 3 επιχειρήσεις αποθήκευσης ξυλείας ως ακολούθως:

ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ

ΞΥΛΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΣΠΡΟΧΩΜΑ

ΤΟΜΑΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΔΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στον Δήμο Καλαμάτας δραστηριοποιούνται XX επιχειρήσεις ελαιουργίας

Σύμφωνα με την Διεύθυνση Ανάπτυξης της ΠΕ Μεσσηνίας, στον Δήμο Καλαμάτας δραστηριοποιούνται τα κάτωθι Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών και Αποθήκες επικίνδυνων και μη υλικών:

1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΑΠΟΘΗΚΗ ΦΙΑΛΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ, ΘΕΣΗ: ΓΟΥΛΙΜΙΔΕΣ 17 Δ.Κ.ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
2. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΛΥΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΤΕΛΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΣΙΔΗΡΩΝ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΤΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ, ΘΕΣΗ : «ΒΑΛΤΟΣ» Τ.Κ. ΣΠΕΡΧΟΓΕΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
3. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΔΕΚΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΔΕΜΑΤΟΠΟΙΗΤΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ, ΘΕΣΗ : «ΜΑΡΑΘΟΛΑΚΚΑ» 9ο ΧΛΜ Ε.Ο. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ – ΣΠΑΡΤΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
4. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ Α.Ε, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ, ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ, ΘΕΣΗ : «ΒΑΛΤΟΣ» Δ.Ε. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
5. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΖΗΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ, ΘΕΣΗ : «ΠΛΗΣΙΟΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ» Δ.Ε.ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
6. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΩΝ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΠΟΘΗΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΕΡΙΩΝ, ΘΕΣΗ: Τ.Κ. ΑΣΠΡΟΧΩΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
7. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΠΟΘΗΚΗ ΦΙΑΛΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ, ΘΕΣΗ :ΒΙΟ.ΠΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Β4 ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
8. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΚΟΡΟΒΙΛΑ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ : ΑΠΟΘΗΚΗ ΦΙΑΛΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ, ΘΕΣΗ :ΒΙΟ.ΠΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Α12 ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
9. ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΛΙΚΟΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΑΠΟΘΗΚΗ ΦΙΑΛΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ, ΘΕΣΗ: «ΒΑΛΤΟΣ» Τ.Κ. ΣΠΕΡΧΟΓΕΙΑΣ Δ.Ε.ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
- 10.ΕΠΩΝΥΜΙΑ: Κ.Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Μ.ΕΠΕ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΕΚΣΚΑΦΕΣ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ (Α.Ε.Κ.Κ), ΘΕΣΗ: «ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ» Τ.Κ.ΑΣΠΡΟΧΩΜΑΤΟΣ Δ.Ε.ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
- 11.ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΧΑΪΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.Κ.Κ & ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΜΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΣΤΙΚΑ

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΜΕΣΩ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ, ΘΕΣΗ: «ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ»
Τ.Κ.ΑΣΠΡΟΧΩΜΑΤΟΣ Δ.Ε.ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

12.ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΒΑΛΑΝΤΙΟΣ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΧΩΡΟΣ
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΘΕΣΗ : Τ.Κ.
ΑΣΠΡΟΠΟΥΛΙΑΣ Δ.Ε. ΑΡΙΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

13.ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΧΑΪΔΟΣ GROUP Μ.Ε.Π.Ε, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΛΥΣΗ
ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΤΕΛΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ, ΘΕΣΗ: ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ – ΜΕΣΣΗΝΗΣ ΘΕΣΗ «ΡΙΝΑ» Τ.Κ.ΣΠΕΡΧΟΓΕΙΑΣ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

2.11. Καταγραφή εθελοντικών ομάδων, ρητινοσυλλεκτών, κυνηγετικών συλλόγων

Οι εθελοντικές ομάδες, εγγεγραμμένες ή μη στο μητρώο της Γ.Γ.Π.Π. που μπορούν να συνδράμουν στις δράσεις διαχείρισης κινδύνου πυρκαγιάς είναι οι ακόλουθες (Πίνακας 2.12 και Πίνακας 2.13 αντίστοιχα).

Πίνακας 2.12: Εθελοντικές Οργανώσεις Περιοχής Δήμου Καλαμάτας ενταγμένες στο Μητρώο της Γ.Γ.Π.Π.

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ-ΟΝΟΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΤΗΛΕΦΩΝΟ- FAX- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ & ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ
1.	ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (Ε.Σ.Μ.Ε.Ρ.)	Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΤΗΛ. & FAX:27210 88071 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κ.ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ 2 ΚΑΛΑΜΑΤΑ Τ.Κ. 24100	ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΤΣΑΚΩΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΙΝ. 6973455031
2.	ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΥΚΤΡΟΥ ΜΑΝΗΣ (ΓΑΙΑ)	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΝΗ	ΤΗΛ.& FAX:27210- 79199 ΣΤΟΥΠΑ ΛΕΥΚΤΡΟΥ Τ.Κ.24024	ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΙΝ. 6972388217
3.	ΟΜΑΔΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΡΟΦΩΝ 4x4 Ν.ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ Υ Ν. ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ Τ.Κ. 24100	ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΒΛΑΧΙΝΙΚΟΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΝ. 6932341571
4.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΣΩΣΗΣ	Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΓΙΑΛΟΒΑΣ 5 ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑ Τ.Κ.24100	ΜΠΑΛΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΙΝ.6972920071
5.	ΟΜΑΔΑ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Σ' Η ΔΗΜΙΟΒΙΤΙΣΣΑ'	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΕΡΙΒΟΛΑΚΙΩ Ν	ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΑΚΙΑ ΕΛΛΙΟΧΩΡΙ Τ.Κ.24100	ΜΑΛΑΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΙΝ. 6944629349
6.	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Ε.Ο.Σ.)	Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΤΗΛ.27210 97733 FAX.27210 85760 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΦΥΚΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ ΟΣ ΚΙΝ. 6977716580

			ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΤΗΡΙΟ 30 Τ.Κ. 24100	
7.	ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΔΑΣΟΠΥΡ/ΣΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ (Ε.Δ.Α.Σ.Μ.Ε.)	ΠΕΛ/Σ ΟΥ	ΤΗΛ. 27210 27368,89365 FAX. 27210 89365 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 8 ΚΑΛΑΜΑΤΑ Τ.Κ. 24100	ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΚΑΡΑΜΠΙΑΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΙΝ. 6978486232

Πίνακας 2.13: Εθελοντικές Οργανώσεις Περιοχής Δήμου Καλαμάτας, μη ενταγμένες στο Μητρώο της Γ.Γ.Π.Π.

A/A	ΟΝΟΜΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	ΔΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	E-MAIL
1.	Σώμα Εθελοντών Σαμαρειτών Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού	Γκόνου Αικατερίνη Γεωργούλια Πηνελόπη Γιώτα Αθηνά Σωτηρόπουλος Γιάννης	Πρόεδρος ΕΕΣ Κεφάλαι 5 TK 24133	6944252700 6945694910 6983598244 6974350644	depkalamata@redcross.gr kalamata@samarites.gr
2.	Κυνηγετικός Σύλλογος Καλαμάτας	Γεώργιος Φάβας (Πρόεδρος)	Παντελεήμο νος 13, Καλαμάτα TK 24100	6945237810	
3.	Εθελοντές Ε.Ε.Σ (Νοσηλευτικό Τμήμα)	Τσατά Αικατερίνη Δαμηλάτη Κων/να	Κεφάλαι 5 TK 24133	6934089295 88313 fax 87737 6943210133	eeskal@otenet.gr
4.	Φίλοι του Ταυγέτου	ΗΛΙΑΣ ΛΑΖΑΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΥΡΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ (πρόεδρος)		6972319600 6974894724 6945387516	
5.	Ένωση Ελλήνων Ραδιο- ερασιτεχνών	Ένωση Ελλήνων Ραδιοερασιτεχνών Βλαχοδημητρακό πουλος	Λ.Αθηνών 179 TK 24134	95000 6944510999 6944310300	sv3apb@gmail.com
6.	Σώμα Ελλήνων Προσκόπων Περιφερειακής Εφορείας Μεσσηνίας & Λακωνίας	Τσερεφός Γιώργος Τσερεφός Δημήτρης	Τσερεφός Δημήτρης Ελλησπόντο υ 2 Καλαμάτα	6986713509 6943803049	dtserefos@gmail.com

7.	Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού	Κουρή		6972252849	ttkalamatas@seo.gr
8.	Μενούνος Κωνσταντίνος	Ερασιτέχνης μετεωρολόγος με προσφορά στο Δήμο		6955665380	morfeas2002@yahoo.gr

Το νομικό καθεστώς που διέπει τις σχέσεις εθελοντών Πολιτικής Προστασίας, εθελοντών Πυροσβεστικού Σώματος και Δήμων περιγράφεται στον ν. 4029/2011 (Εθελοντισμός στο Λιμενικό Σώμα, Ελληνική Ακτοφυλακή και στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις) και στον ν. 4662/2020 (Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις).

2.12. Καταγραφή διαθέσιμων υποδομών – προσωπικού Δασικών Υπηρεσιών

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Διεύθυνση Δασών Ν. Μεσσηνίας, καθώς και το Δασαρχείο Καλαμάτας, εδρεύουν (συστεγάζονται) στην Καλαμάτα, στην Οδό Ύδρας 5, ΤΚ 24100, Τηλέφωνο: 27210 22510, 63041.

☐ Αναφορά του συνολικού αριθμού των στελεχών των Δασικών Υπηρεσιών, με αντίστοιχη κατανομή ειδικοτήτων που εξυπηρετούν την δασική προστασία.

☐ Αναφορά των πόρων (οχήματα, υλικό, κλπ) που είναι διαθέσιμα από πλευράς Δασικών Υπηρεσιών.

2.13. Οικονομικοί Πόροι

Τα τελευταία 5 έτη οι οικονομικοί πόροι αντλούνται από το Κ.Α.Π (κεντρικοί αυτοτελείς πόροι) με ετήσιο ποσό 73.800€. Για το 2024, το ποσό αυτό ανέρχεται στις 80.000€. Από πλευράς Δήμου το ποσό είναι κυμαινόμενο.

➔ Αναφορά κύριων εργασιών που σχετίζονται με την πυροπροστασία και χρηματοδοτούνται από τις τακτικές ή έκτακτες πηγές χρηματοδότησης.

➔ Αναφορά ποσών που διατέθηκαν για αντιπυρικά έργα από τον Δήμο κατά τα τελευταία 5 έτη (Πίνακοποιημένη μορφή).

2.14. Απολογισμός περυσινής αντιπυρικής περιόδου

☐ Αναφορά συμβάντων στα οποία υπήρξε εμπλοκή του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, καθώς και στα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν.

Τα δεδομένα αυτά θα πρέπει να καταγράφονται σε Αρχείο Συμβάντων που θα τηρεί το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

3.1.Χάρτες

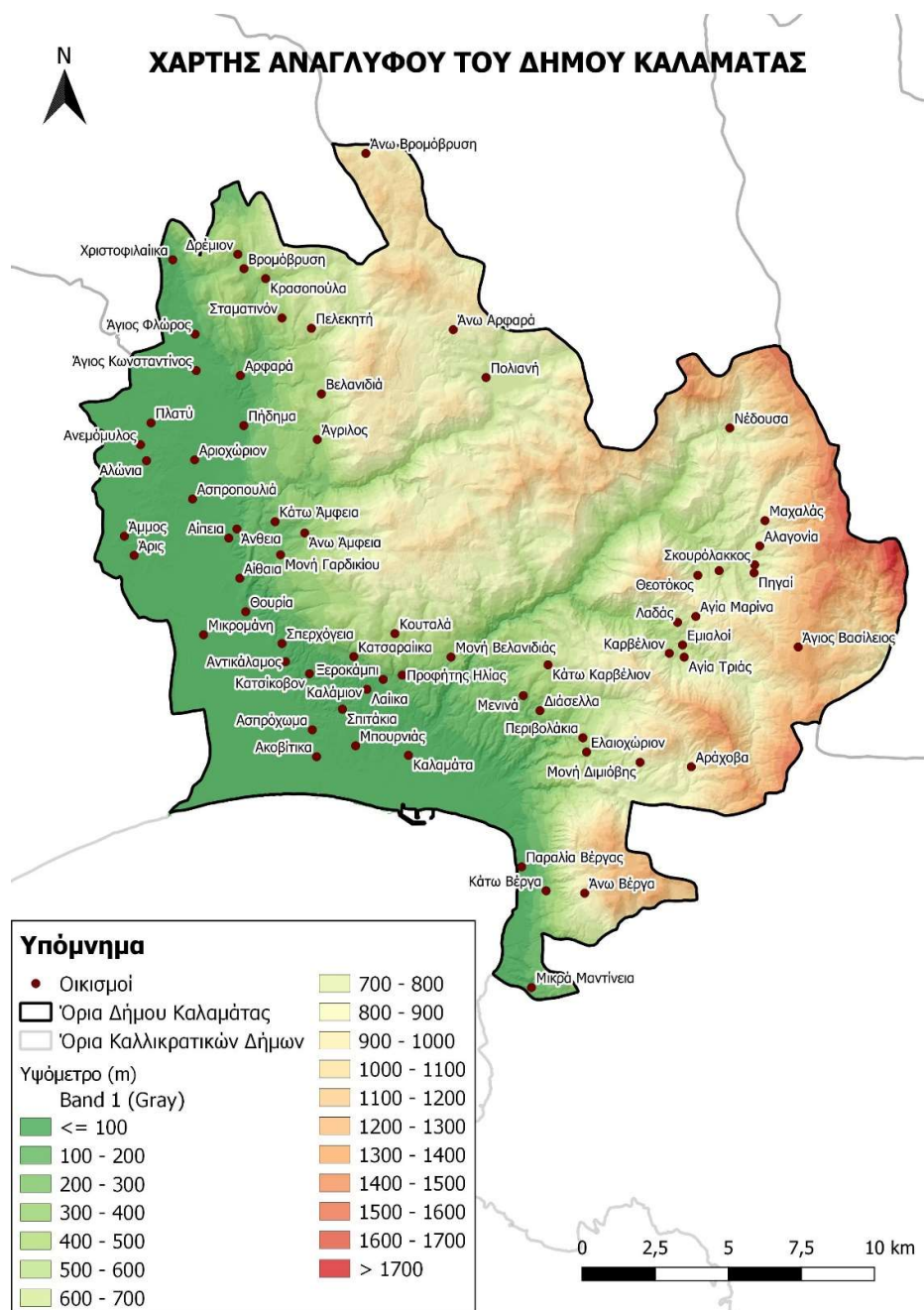
Η υποστήριξη ενός τοπικού σχεδίου πρόληψης δασικών πυρκαγιών περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση του κινδύνου πυρκαγιάς στην περιοχή, με έμφαση στον εντοπισμό περιοχών υψηλού κινδύνου και ευάλωτων πληθυσμών, έτσι ώστε να προσφέρει χωρικά στοχευμένες δράσεις ως προς την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αποκατάσταση.

Η χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) είναι απαραίτητη για την απεικόνιση σε διαφορετικά επίπεδα πληροφορίας, των συνθηκών και παραμέτρων που διαμορφώνουν τον κίνδυνο δασικής πυρκαγιάς.

3.1.1. Τοπογραφικός χάρτης με ψηφιακό μοντέλο αναγλύφου

Το Ψηφιακό Μοντέλο Αναγλύφου (Digital Elevation Model) απεικονίζει την κατανομή των υψομέτρων στην επικράτεια του Δήμου (Εικόνα 3.1).

Στο δυτικό και νότιο τμήμα του Δήμου (όρια με Δήμους Μεσσήνης και Οιχαλίας, καθώς και στο παραλιακό μέτωπο) σε μια ζώνη πλάτους περίπου 5 km, εντός της οποίας βρίσκεται και η πρωτεύουσα του Δήμου παρατηρούνται χαμηλά υψόμετρα, 0-100 m. Το υπόλοιπο τμήμα του Δήμου καλύπτεται από υψόμετρα μεγαλύτερα από 200 m, δηλαδή χαρακτηρίζεται ως ημιορεινός (200-600 m) και ορεινός (>600m) με μέγιστο υψόμετρο τα 1855 m, στο ανατολικό τμήμα του Δήμου, στο Όρος Ταΰγετος. Οι οικισμοί ανήκουν κυρίως στην πεδινή ζώνη (0-200 m), με αρκετούς όμως να βρίσκονται σε υψόμετρα άνω των 600 m, ιδιαίτερα στο νοτιοανατολικό τμήμα του Δήμου, στις παρυφές του Όρους Ταΰγετος. **Συνολικά το ανάγλυφο ορίζεται ως ήπιο ή επίπεδο στο δυτικό τμήμα του Δήμου όπου βρίσκεται η πλειονότητα των οικισμών όπως και η Πόλη της Καλαμάτας, ενώ γίνεται έντονο στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου.** Η πεδινή ζώνη του Νομού διαμοιράζεται μεταξύ των Δήμων Καλαμάτας και Μεσσήνης, ενώ το κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου δομείται από τις δυτικές παρυφές του Όρους Ταΰγετος.

Εικόνα 3.1: Ψηφιακό Μοντέλο Αναγλύφου Δήμου Καλαμάτας.

3.1.2. Χάρτης Υδρογραφικού Δικτύου

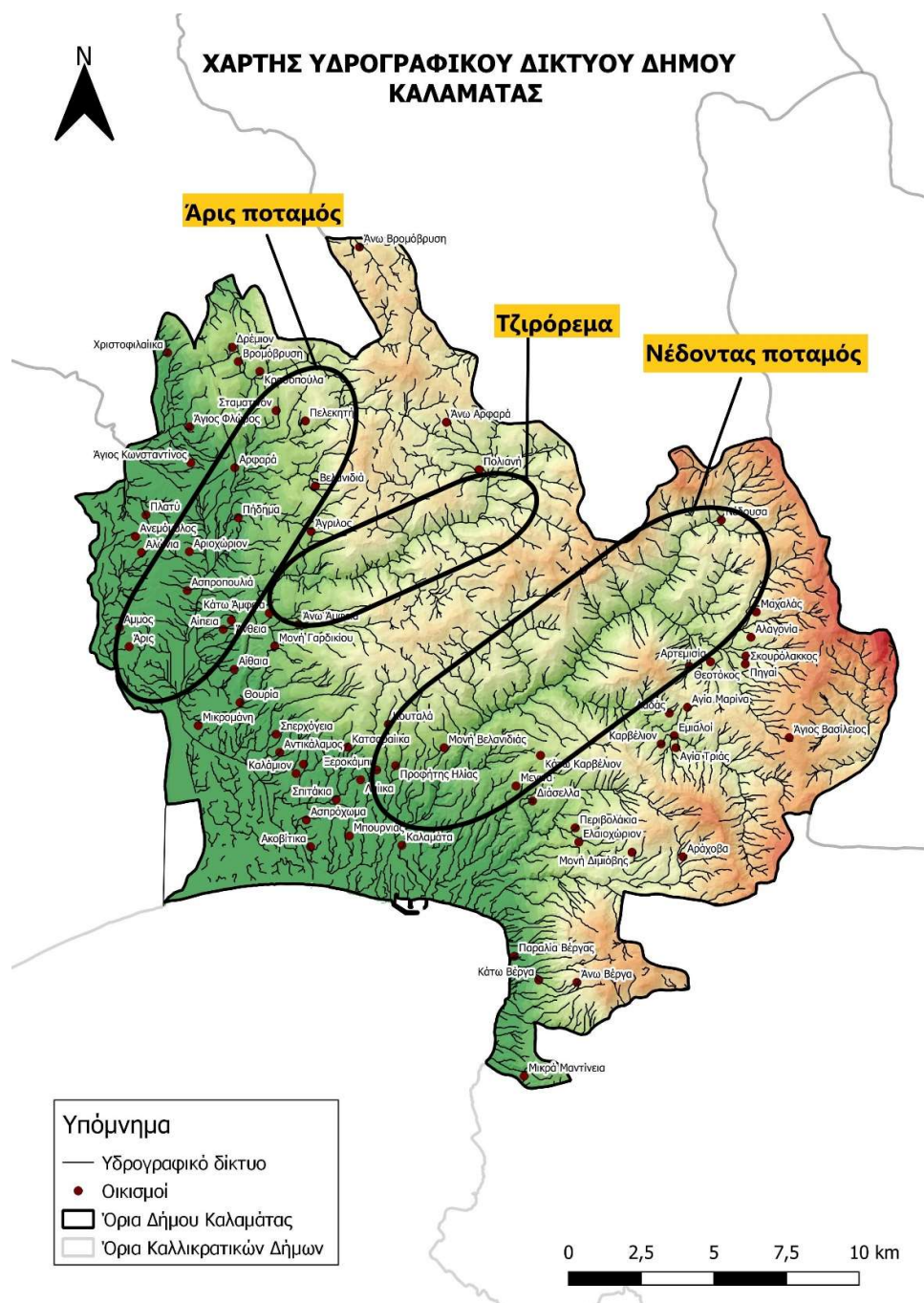
Το Υ/Δ εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας απεικονίζεται στην Εικόνα 3.2.

Η πυκνότητα του δικτύου μεταβάλλεται λόγω του αναγλύφου αλλά και του γεωλογικού υποβάθρου. Οι υδατοστεγείς ή οι γεωλογικοί σχηματισμοί χαμηλής περατότητας οδηγούν σε πυκνό δίκτυο, ενώ αντίθετα οι σχηματισμοί υψηλής περατότητας μειώνουν την επιφανειακή απορροή λόγω κατείσδυσης και σχηματίζουν αραιό υδρογραφικό δίκτυο. Στην περιοχή του

Δήμου Καλαμάτας η πλειονότητα των σχηματισμών στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα δομείται από Αλπικούς υδροπερατούς σχηματισμούς (Ασβεστολίθους), ενώ οι σχηματισμοί χαμηλής περατότητας έχουν περιορισμένη έκταση (φλύσχης, σχιστόλιθοι). Στο ανατολικό τμήμα οι μεταλλικοί σχηματισμοί χαρακτηρίζονται ως ημιπερατοί.

Τρία κύρια υδρογραφικά δίκτυα εκτείνονται εντός του Δήμου (Εικόνα 3.2). Το πρώτο είναι ο Ποταμός Νέδοντας, που πηγάζει πλησίον του οικισμού Νέδουσα, διασχίζει το κεντρικό και νότιο τμήμα του Δήμου σε μια γενική διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ και εκβάλλει στον Μεσσηνιακό Κόλπο. Το δεύτερο είναι το Τζιρόρεμα, που πηγάζει στην περιοχή της Πολιανής, διασχίζει και αυτό το βόρειο τμήμα του Δήμου σε μια γενική διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ και ενώνεται με το τρίτο κύριο υδρογραφικό δίκτυο, του Ποταμού Άρι, που πηγάζει από την περιοχή της Πελεκητής και των Άνω Αρφαρών, διασχίζει το δυτικό, πεδινό τμήμα του Δήμου και εκβάλλει και αυτό στον Μεσσηνιακό Κόλπο.

Τα τρία αυτά δίκτυα αποστραγγίζουν τις δυτικές παρυφές του Ταυγέτου και χαρακτηρίζονται από σημαντική κατά βάθος διάβρωση και υψηλές μορφολογικές κλίσεις. **Αυτό υποδηλώνει ότι η πρόσβαση μεταξύ των λεκανών είναι δυσχερής, ενώ και η ορατότητα σε μεγάλο τμήμα του Δήμου δεν δύναται να επιτευχθεί με πυροφυλάκια που βρίσκονται εντός του Δήμου γιατί το κάθε επιμέρους υποπαράλληλο υδρογραφικό δίκτυο αποκόπτει την ορατότητα των γειτονικών.**

Εικόνα 3.2: Χάρτης Υδρογραφικού Δικτύου Δήμου Καλαμάτας.

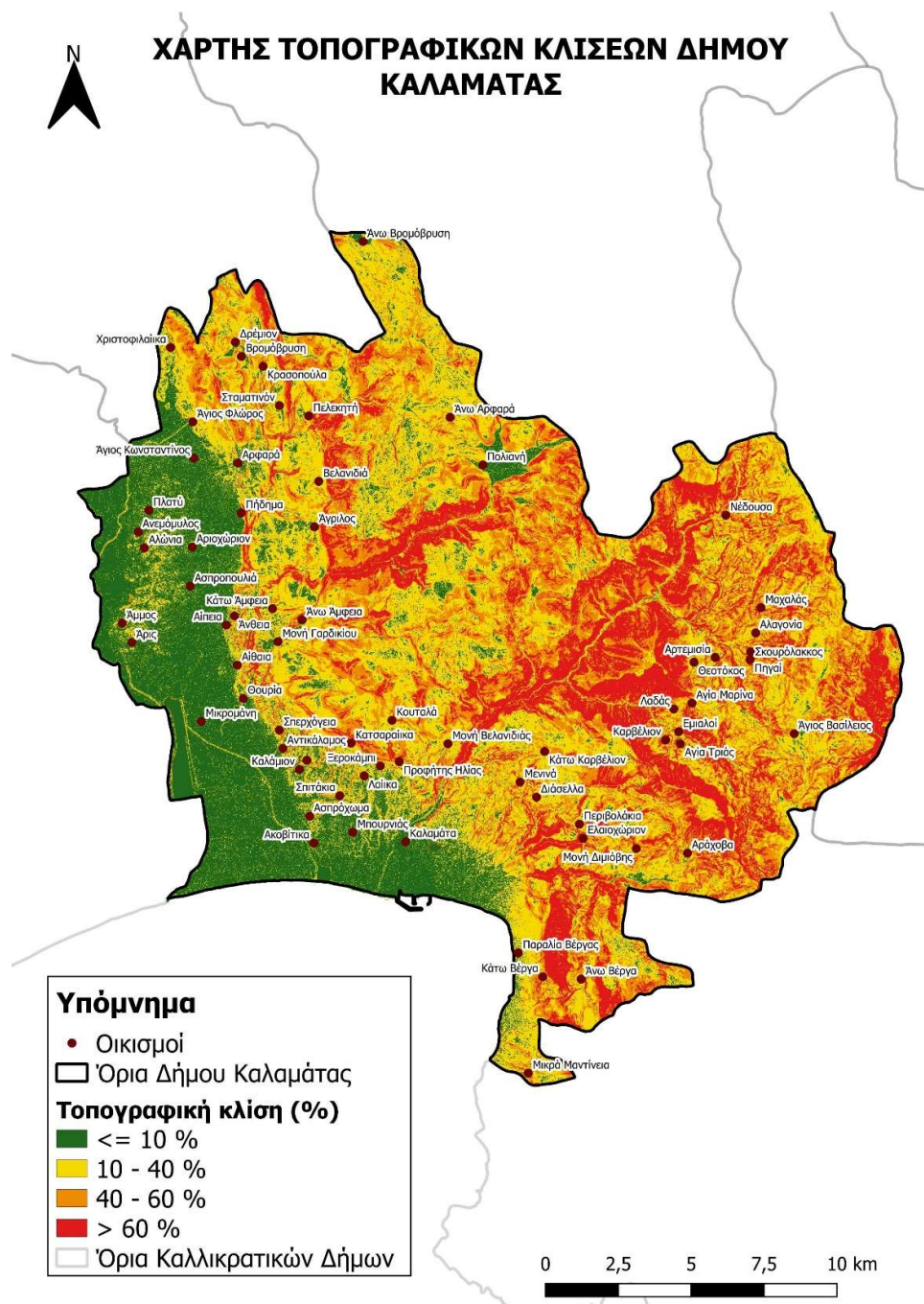
3.1.3. Χάρτης τοπογραφικών κλίσεων

Ο χάρτης τοπογραφικών κλίσεων πρανών (Εικόνα 3.3) προκύπτει από την επεξεργασία του Ψηφιακού Μοντέλου Αναγλύφου. Οι κλίσεις των πρανών διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εξάπλωση μιας δασικής πυρκαγιάς, με το ρυθμό εξάπλωσης να αυξάνεται προς τα ανάντη στις περιοχές με έντονη τοπογραφική κλίση. Ως εκ τούτου οι κλίσεις ομαδοποιούνται ως προς την συνεισφορά τους στον συνολικό κίνδυνο πυρκαγιάς, από την χαμηλότερη έως την υψηλότερη, ως εξής: α) κλίσεις 0%-10% (χαμηλή), β) κλίσεις 10,1% - 40% (μέση), γ) κλίσεις 40,1% - 60% (υψηλή) και κλίσεις άνω του 60% (πολύ υψηλή).

Από τον χάρτη τοπογραφικών κλίσεων πρανών του Δ. Καλαμάτας, είναι φανερό ότι στο μεγαλύτερο μέρος του επικρατούν κλίσεις που σχετίζονται με υψηλή και, κυρίως πολύ υψηλή συνεισφορά στον κίνδυνο πυρκαγιάς. Εξάιρεση αποτελεί το δυτικό τμήμα του Δήμου, όπου επικρατούν ήπιες κλίσεις. Συνολικά και με βάση τον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.1) **σχεδόν στο ήμισυ της έκτασης του Δήμου (43%), επικρατούν μορφολογικές κλίσεις άνω του 40%, υποδηλώνοντας ότι η μορφολογική κλίση αποτελεί εν γένει έναν δυσμενή παράγοντα στο σύνολο του Δήμου.**

Πίνακας 3.1: Μορφολογικές κλίσεις στον Δήμο Καλαμάτας ως προς την συνολική του έκταση.

Μορφολογική κλίση (%)	Έκταση (km ²)	Ποσοστό
0-10	98.82	22%
10-40	156.17	35%
40-60	107.52	24%
>60	78.57	19%

Εικόνα 3.3: Χάρτης τοπογραφικών κλίσεων Δήμου Καλαμάτας.

3.1.4. Χάρτης Προσανατολισμού Κλίσεων Πρανών

Ο προσανατολισμός των κλίσεων πρανών καθορίζει τη διάρκεια έκθεσής του στην ηλιακή ακτινοβολία. Οι επικρατέστεροι προσανατολισμοί πρανών για τη δημιουργία συνθηκών εντονότερης ξηρασίας είναι οι Νοτιοανατολικοί, Νότιοι και οι Νοτιοδυτικοί. Ως εκ τούτου οι

προσανατολισμοί των πρανών ομαδοποιούνται ως προς την συνεισφορά τους στον συνολικό κίνδυνο πυρκαγιάς, από την χαμηλότερη έως την υψηλότερη, ως εξής: α) προσανατολισμός 135° - 270° (υψηλή), β) προσανατολισμοί 46° - 135° , 271° - 315° (μέση), γ) προσανατολισμός 0° - 45° , 316° - 360° (χαμηλή).

Στον χάρτη προσανατολισμού κλίσεων πρανών του Δ. Καλαμάτας (Εικόνα 3.4) παρατηρείται επικράτηση Νότιων και Νοτιοδυτικών προσανατολισμών, εκτός από το δυτικό και το κεντρικό τμήμα της νότιας ζώνης του Δήμου. Συγκεντρωτικά, στον Δήμο Καλαμάτας επικρατούν πρανή με προσανατολισμό χαμηλής συνεισφοράς στον συνολικό κίνδυνο πυρκαγιάς κατά 25% ($109,23\text{km}^2$), μέσης συνεισφοράς κατά 27% ($118,18\text{km}^2$) και υψηλής συνεισφοράς κατά 48% ($211,57\text{km}^2$). Ως εκ τούτου **το ήμισυ σχεδόν της έκτασης του Δήμου χαρακτηρίζεται από δυσμενή προσανατολισμό πρανών ως προς τον κίνδυνο πυρκαγιάς.**

Εικόνα 3.4: Χάρτης προσανατολισμού κλίσεων πρανών του Δήμου Καλαμάτας.

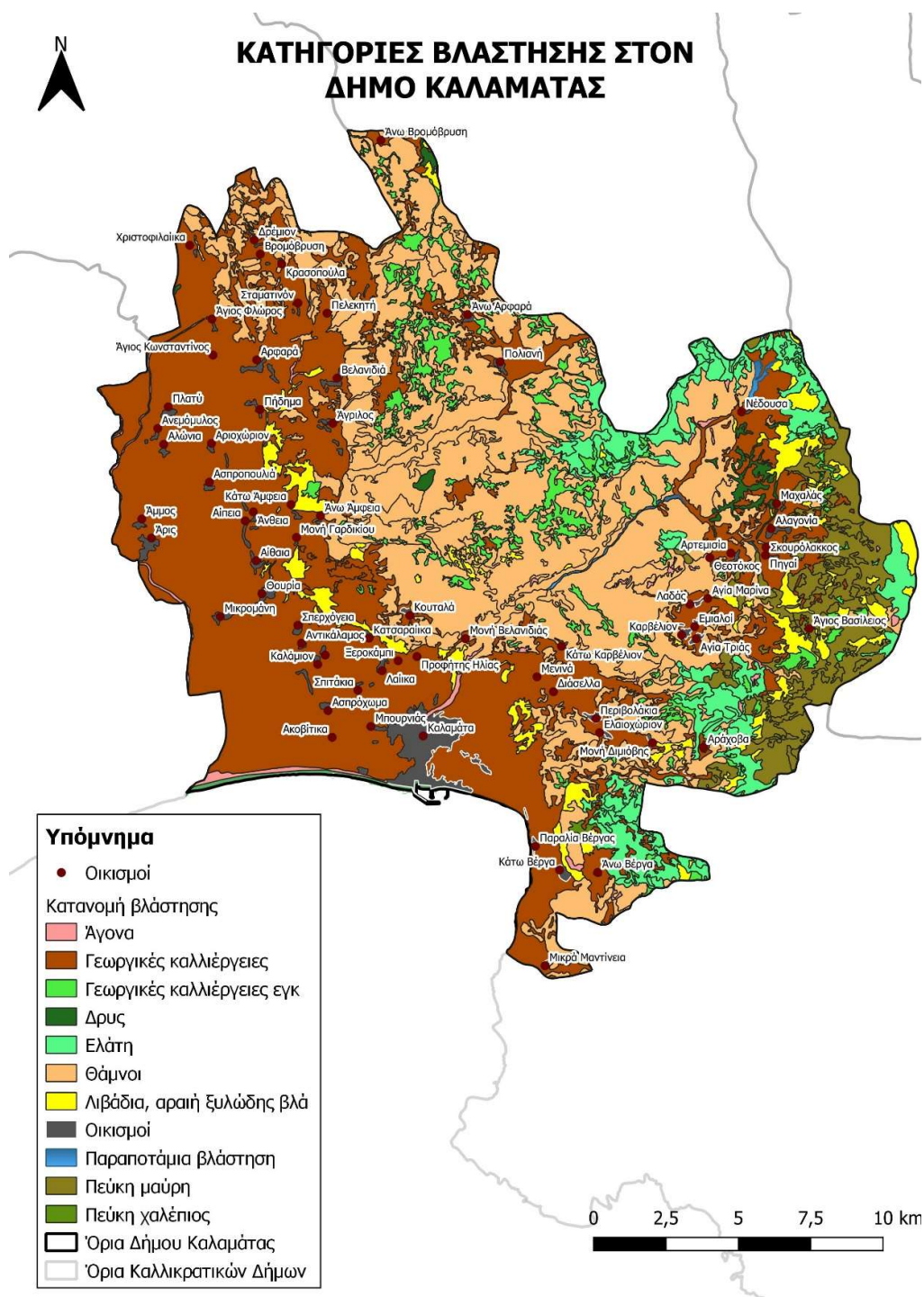
3.1.5. Χάρτης Κάλυψης Γης

Το είδος και η ευφλεκτικότητα της βλάστησης επηρεάζουν σημαντικά την πιθανότητα εκδήλωσης και την εξάπλωση των δασικών πυρκαγιών. Η ευφλεκτικότητα είναι δύσκολο να προσδιοριστεί επιστημονικά (Gill and Moore 1996) όμως λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση του τμήματος του κινδύνου πυρκαγιάς που προέρχεται από τα διαθέσιμα προς καύση δασικά καύσιμα (FAO 2006) και λαμβάνεται επίσης υπόψη κατά την εκτίμηση της επικινδυνότητας (Xanthopoulos et al. 2012, Αθανασίου 2015). Η ευφλεκτικότητα ως έννοια περιλαμβάνει την αναφλεξιμότητα (ignitability), την εκκίνηση της τέλει καύσης (combustibility), τη διατηρησιμότητα της καύσης (sustainability) (Anderson 1970, Trabaud 1976) και την αναλωσιμότητα δηλαδή το βαθμό στον οποίο το καύσιμο καταναλώνεται από τη φωτιά (consumability) (Martin et al. 1993).

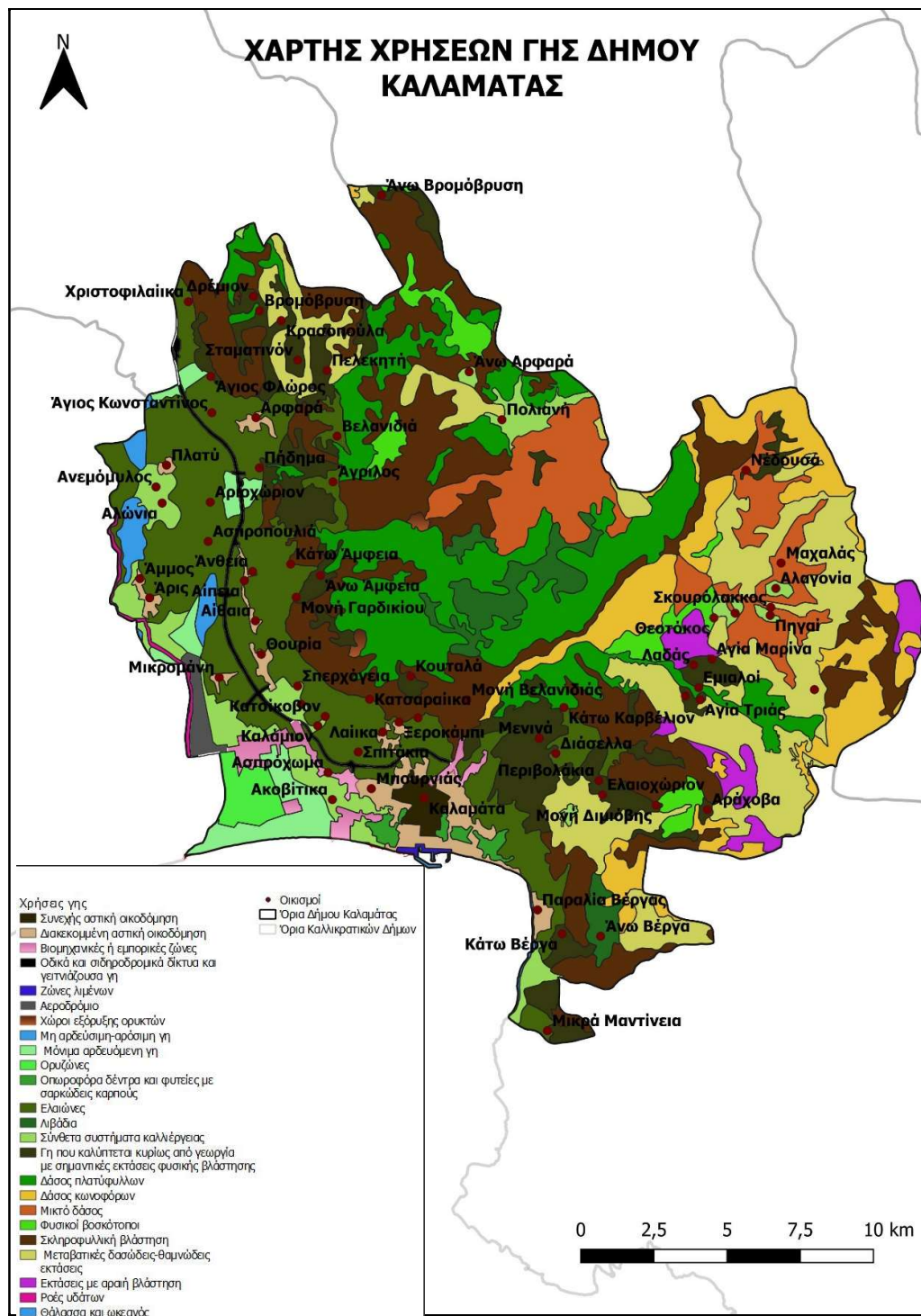
Η χαρτογραφική απεικόνιση της βλάστησης θα πρέπει να γίνεται με βάση τα πιο επικαιροποιημένα και αξιόπιστα δεδομένα, είτε αυτά προέρχονται από τις απογραφές των κατά τόπους Δασικών Υπηρεσιών, είτε προέρχονται από ανάλυση δορυφορικών δεδομένων και αεροφωτογραφιών, είτε από αυτοψίες Υπεύθυνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου. Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό, λόγω της δυσκολίας πρόσβασης στα ανωτέρω ή άλλα επικαιροποιημένα δεδομένα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα του προγράμματος συντονισμού των πληροφοριών για το περιβάλλον (CORINE), στην τελευταία τους έκδοση (Εικόνα 3.6, ανανέωση εκδόσεων κάθε 6 έτη) ή ο Δασοπονικός Χάρτης της Ελλάδας κλίμακας 1:20:000 του 1991. Στην περίπτωση του Δήμου Καλαμάτας χρησιμοποιήθηκε ο Δασοπονικός χάρτης, ο οποίος προσφέρει πολύ καλή χωρική ανάλυση καθώς και την απαιτούμενη κατηγοριοποίηση της βλάστησης (βλ. Εικόνα 3.5)

Η κατηγορίες βλάστησης ποσοτικοποιούνται στον Πίνακα 2.2 σύμφωνα με τον οποίο οι τύποι βλάστησης με την μεγαλύτερη έκταση είναι οι γεωργικές καλλιέργειες (40.5%) και οι θάμνοι (35.2%). Ενώ οι γεωργικές καλλιέργειες, εφόσον καθαρίζονται από φρυγανική βλάστηση, μειώνουν τον κίνδυνο έναρξης και εξάπλωσης πυρκαγιάς, **η θαμνώδης βλάστηση έχει ιδιαίτερη σημασία διότι αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης μιας πυρκαγιάς, λόγω της πυκνότητας της βιομάζας και της ευφλεκτικότητάς της. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις δασικές εκτάσεις απαντώνται κυρίως ελάτη και μαύρη πεύκη, με αξιοσημείωτα πολύ χαμηλά ποσοστά χαλεπίου πεύκης.** Η πλειονότητα του πληθυσμού εδράζεται στην πεδινή ζώνη που χαρακτηρίζεται από γεωργικές καλλιέργειες.

Σημείωση: Είναι αναγκαία η ενημέρωση και επικαιροποίηση των δεδομένων αυτών ώστε να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο αξιόπιστα.

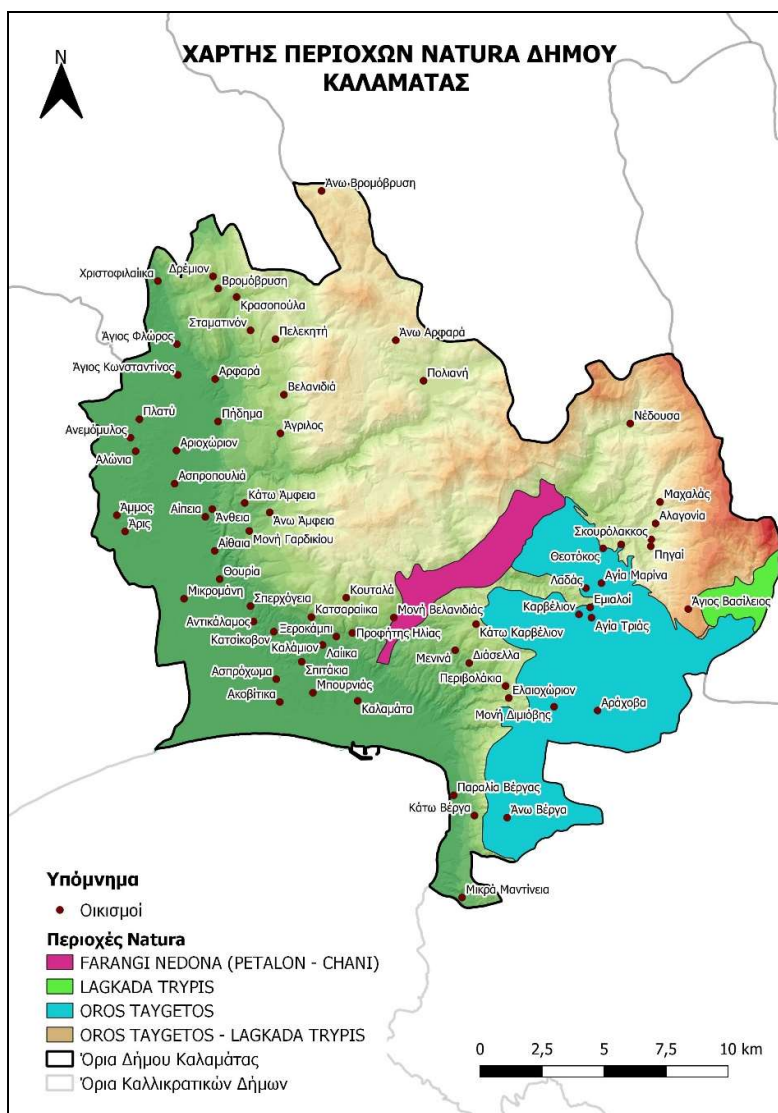
Εικόνα 3.5: Χάρτης φυτοκάλυψης με βάση τους Δασοπονικούς Χάρτες για τον Δήμο Καλαμάτας.
 Πηγή: Τμήμα Δασικών Χαρτών, Δασολογίου, Απογραφής & Θεματικής Υποστήριξης Δικαιωμάτων
 Δημοσίου της Γενικής Γραμματείας Δασών, δασοπονικός χάρτης κλίμακας 1:20.000 (1991).

Εικόνα 3.6: Χάρτης Κάλυψης Γης Δήμου Καλαμάτας με βάση το CORINE 2018.

3.1.6. Χάρτης προστατευόμενων περιοχών – περιοχών ειδικού ενδιαφέροντος

Στην Εικόνα 3.7 απεικονίζονται τα τμήματα του Δήμου που αποτελούν προστατευόμενες περιοχές βάσει του ν. 4685/2020 (ΦΕΚ Α'92/7-5-2020). Μεγάλο τμήμα του όρους Ταύγετος που εμπίπτει στον Δήμο, καθώς και το φαράγγι του ποταμού Νέδοντα αποτελούν προστατευόμενες περιοχές. Οι περιοχές αυτές έχουν ιδιαίτερη οικολογική αξία, ως εκ τούτου έχουν αυξημένη σημασία ως προς την αντιτυρική προστασία και τις δράσεις πρόληψης.

Εικόνα 3.7: Χάρτης προστατευόμενων περιοχών εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.

3.1.7. Χάρτης οδικού δικτύου

Ο χάρτης οδικού δικτύου εντός του Δήμου απεικονίζει τους Δασικούς δρόμους όλων των κατηγοριών (χωματόδρομοι) και το ασφαλιστρωμένο οδικό δίκτυο όλων των κατηγοριών

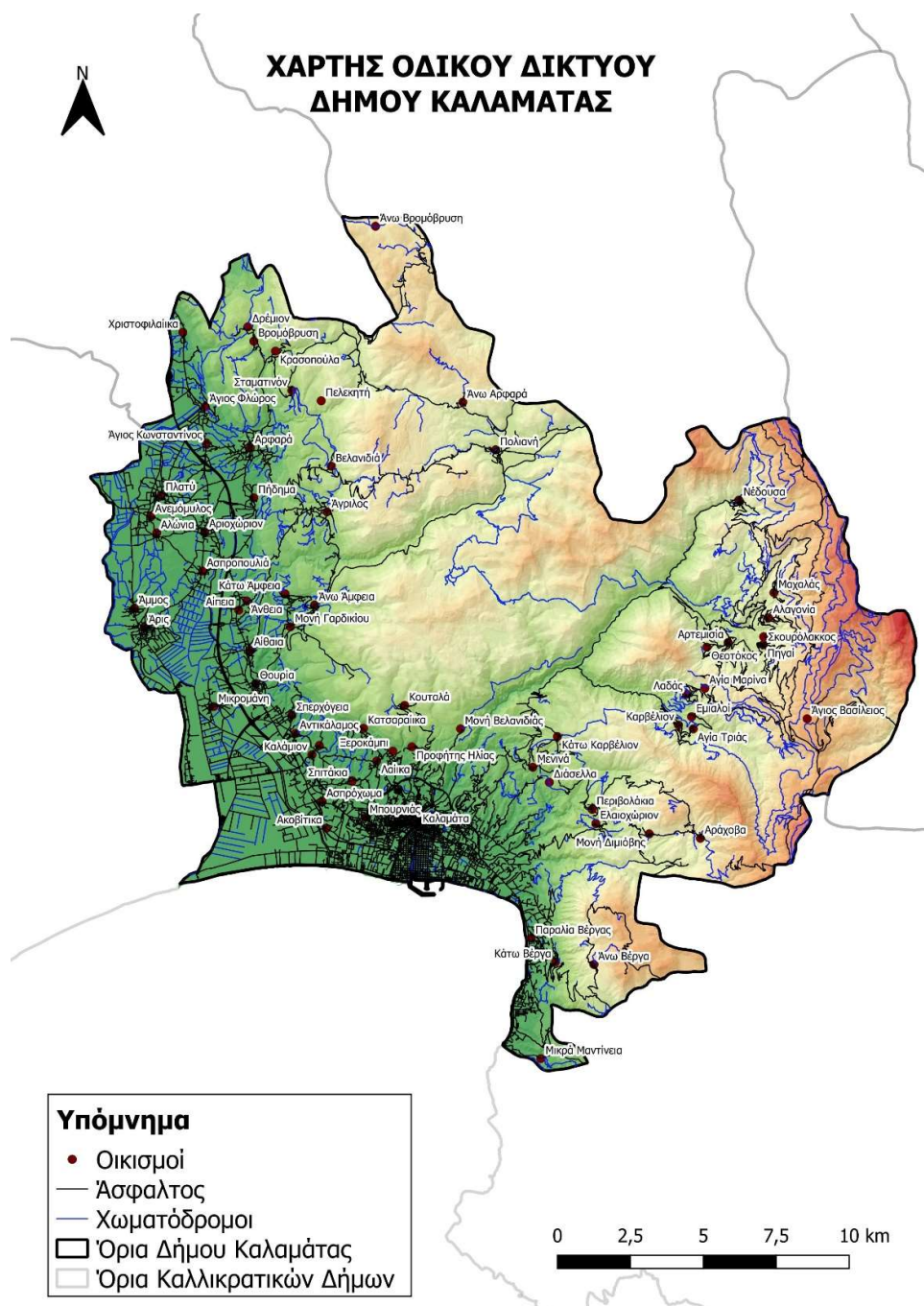
(Εικόνα 3.8) και αθροίζει συνολικά περίπου 1941 km. Εντός των ορίων του Δ. Καλαμάτας παρατηρείται πυκνό οδικό δίκτυο στις πεδινές και παράκτιες περιοχές, καθώς και στο Νότιο-Νοτιοανατολικό ορεινό και ημιορεινό τμήμα του Δήμου.

Αραιό οδικό δίκτυο παρατηρείται στις Βόρειες και Βορειοανατολικές περιοχές, καθώς και στο κεντρικό τμήμα του Δήμου.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην επαρκή συντήρηση και διατήρηση των υφιστάμενων χωματόδρομων που έχουν μεγάλη σημασία τόσο στην προσβασιμότητα (π.χ. οδικό δίκτυο μεταξύ Τζίρορέματος και Νέδοντα), όσο και σε περίπτωση οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμών. Επίσης σημαντικό είναι να εξεταστεί η συνένωση γειτονικών δικτύων που θα διευκολύνουν τόσο την πρόσβαση και την αποτροπή εγκλωβισμού (π.χ. οικισμός Κουταλά).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί επίσης στο τμήμα του οδικού δικτύου που αποτελεί αρμοδιότητα του Δήμου ως προς την αφαίρεση της βλάστησης με βάση το άρθρ. 7 του ν. 3481/2006 αλλά και το αρ. πρωτ. 7910/08-11-2017 έγγραφο της ΓΓΠΠ, το οποίο αποτυπώνει χαρτογραφικά το οδικό δίκτυο κατανεμημένο ανά φορέα αρμοδιότητας συντήρησης.

Είναι χρήσιμη η κατηγοριοποίηση και ανά κατηγορία δασικής οδού (Α, Β, Γ). Οι ΟΤΑ μπορούν να συμβάλουν στην εκτέλεση εργασιών συντήρησης / βελτίωσης ή κατασκευής δημοσίων δασικών έργων, μέσω σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 3 του ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α'24).

Εικόνα 3.8: Χάρτης οδικού δικτύου εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.

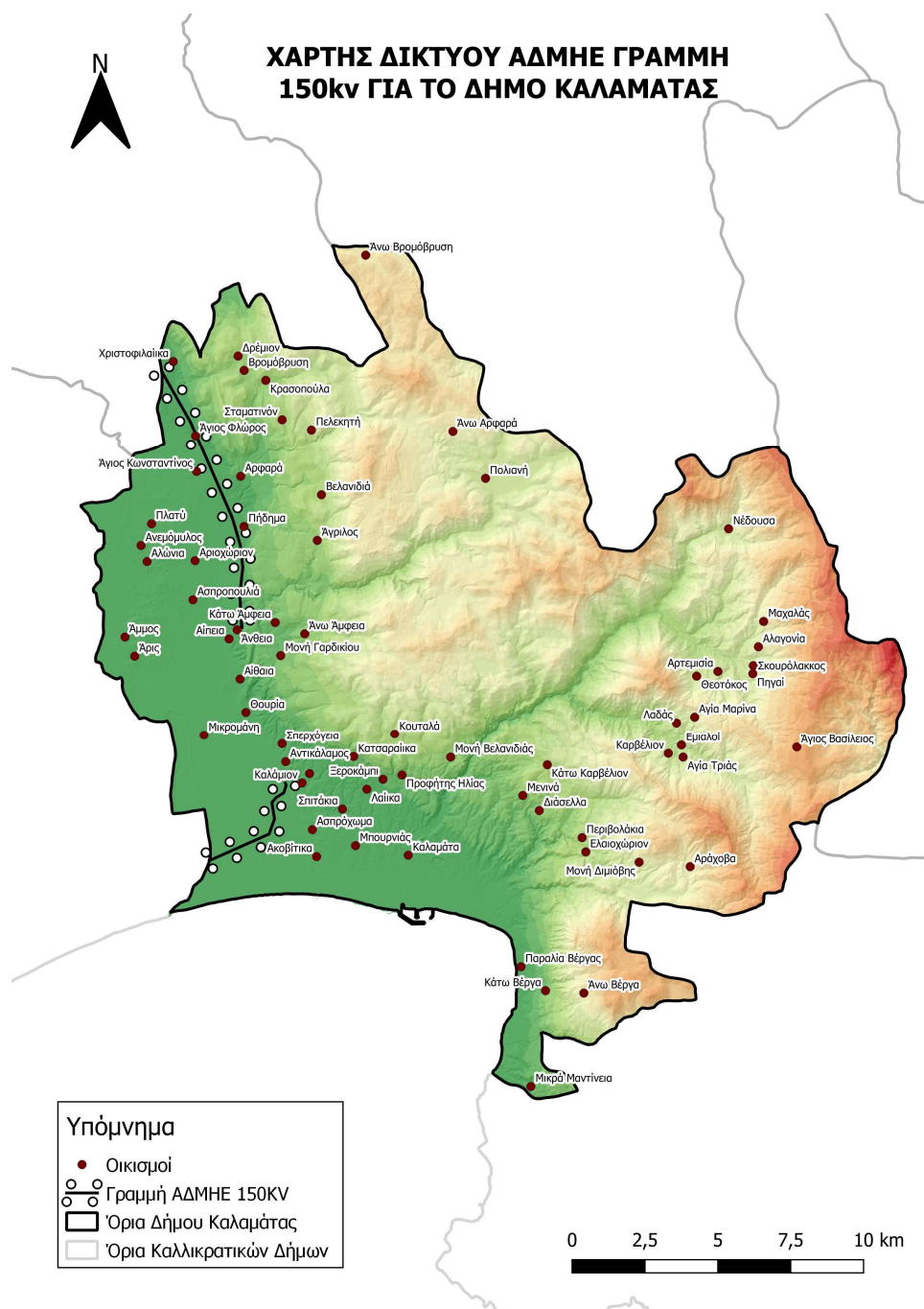
3.1.8. Χάρτης δικτύου ηλεκτροδότησης

Ο χάρτης δικτύου ηλεκτροδότησης του Δήμου απεικονίζει τις γραμμές ηλεκτροδότησης (υψηλής και μέσης τάσης) και τις διακλαδώσεις των υποσταθμών.

Το δίκτυο υψηλής τάσης απεικονίζεται στην Εικόνα 3.9. Έχει περιορισμένο μήκος (14 km) και εκτείνεται σε περιοχές χαμηλού υψομέτρου στο ανατολικό τμήμα του Δήμου Καλαμάτας.

Σημείωση:

Λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατή η παροχή δεδομένων εκ μέρους του ΔΕΔΔΗΕ παρά τα αλληπάλλληλα αιτήματα, το κεφάλαιο αυτό παραμένει κενό. Θα συμπληρωθεί σε επόμενη έκδοση του Σχεδίου, όταν γίνουν διαθέσιμα τα δεδομένα εκ μέρους του ΔΕΔΔΗΕ.

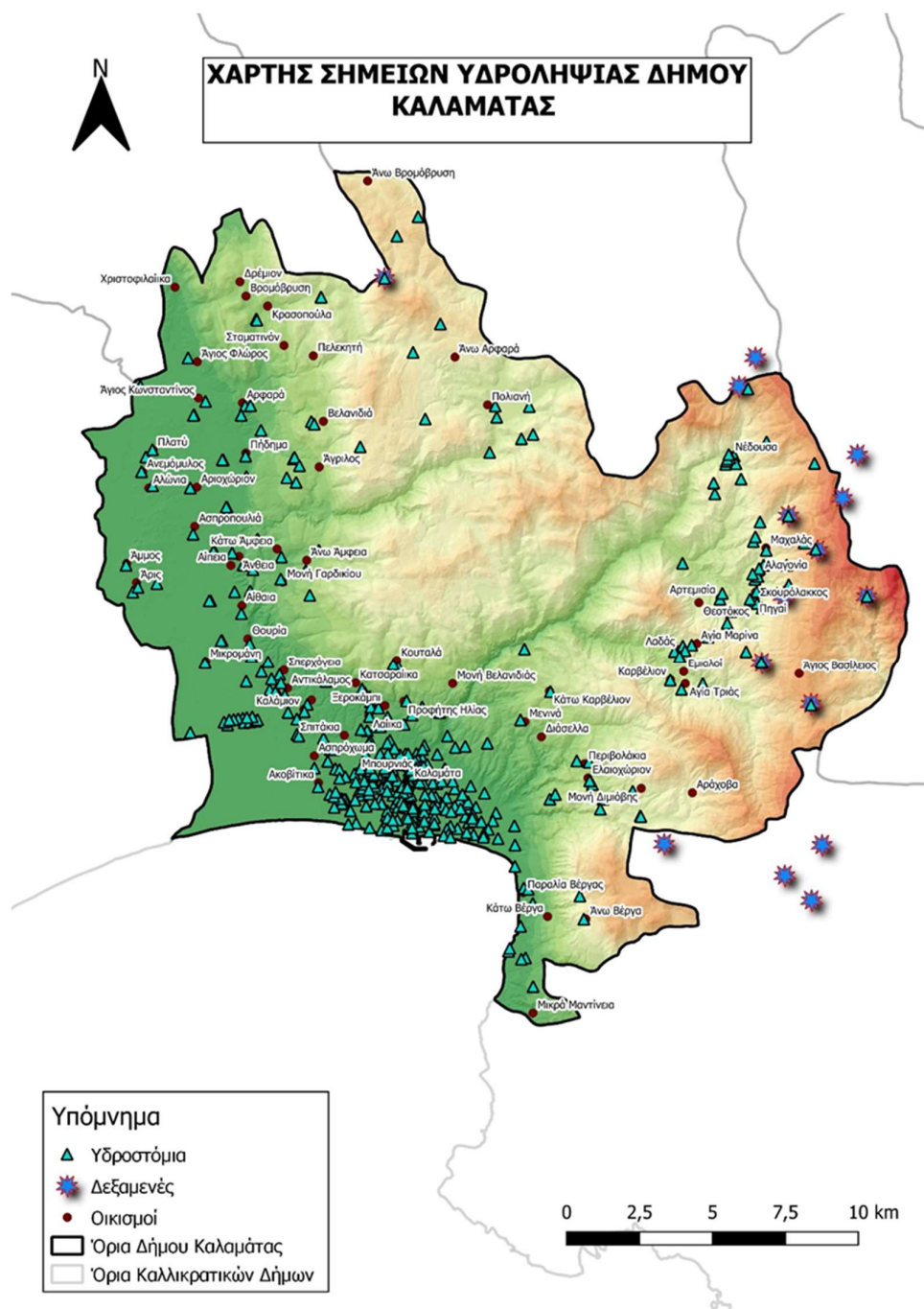

Εικόνα 3.9: Χάρτης δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας (Πηγή: ΑΔΜΗΕ).

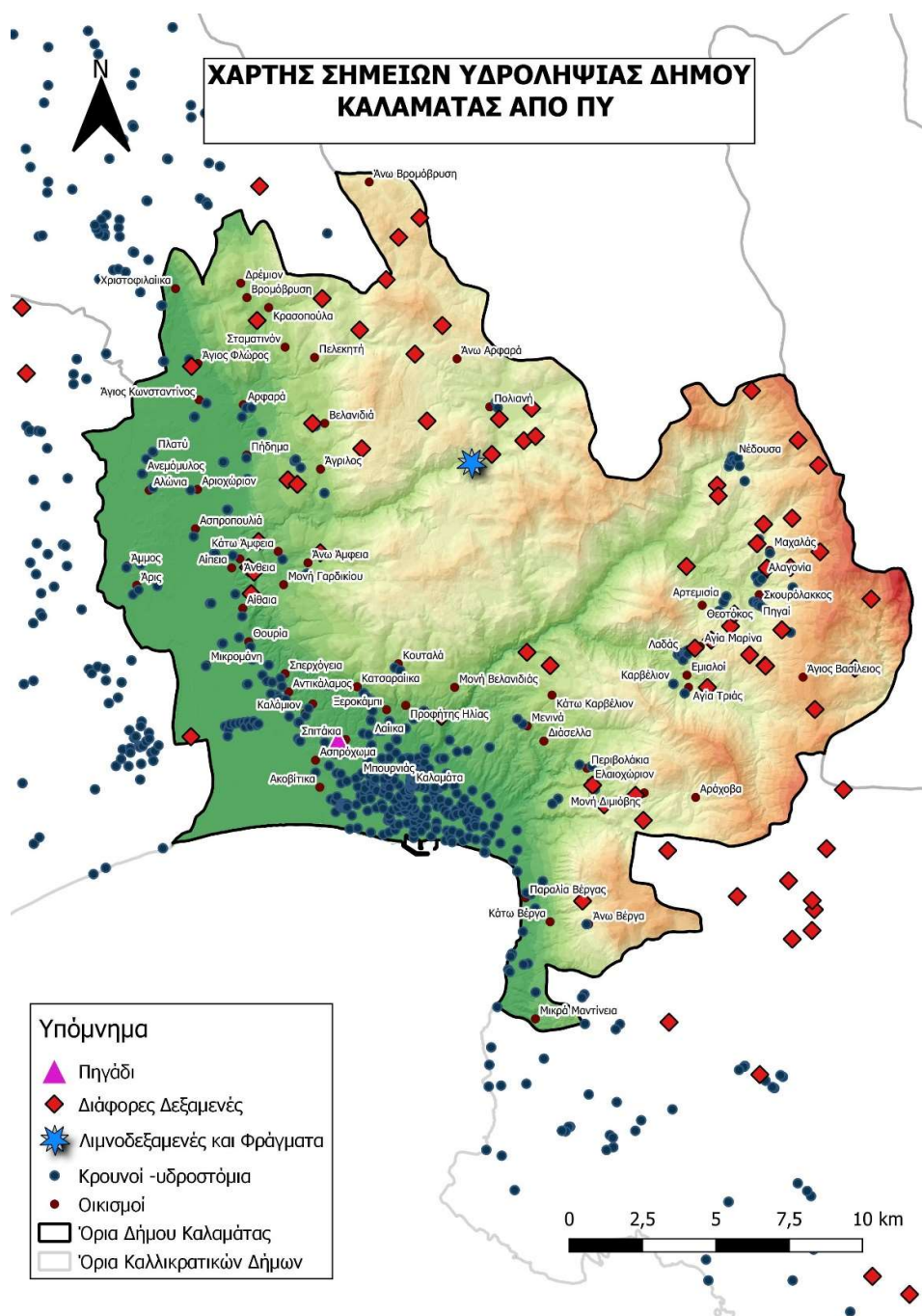
3.1.9. Χάρτης σημείων υδροληψίας

Η επάρκεια των σημείων υδροληψίας κρίνεται από την κάλυψη που παρέχουν στις περιοχές υψηλού κινδύνου. Ο χάρτης των σημείων υδροληψίας με βάση τα δεδομένα του Δήμου εμφανίζεται στην Εικόνα 3.10, ενώ ο χάρτης σημείων υδροληψίας με βάση τα δεδομένα

του Π.Σ. εμφανίζεται στην Εικόνα 3.11 και χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τον τελικό χάρτη επικινδυνότητας δασικής πυρκαγιάς. Η σύγκριση των δυο χαρτών υποδηλώνει ότι υπάρχει μια καλή συμφωνία ως προς τα σημεία υδροληψίας. Παρ' όλα αυτά εντοπίζονται κάποια μεμονωμένα σημεία υδροληψίας στο αρχείο του Δήμου, που είτε δεν υπάρχουν στο αρχείο του Π.Σ. είτε έχουν λανθασμένες συντεταγμένες. Ως εκ τούτου προτείνεται μια ομογενοποίηση των δυο αρχείων.

Εικόνα 3.10: Θέσεις σημείων υδροληψίας εντός ή πλησίον των ορίων του Δήμου, με βάση τα στοιχεία του Δήμου Καλαμάτας.

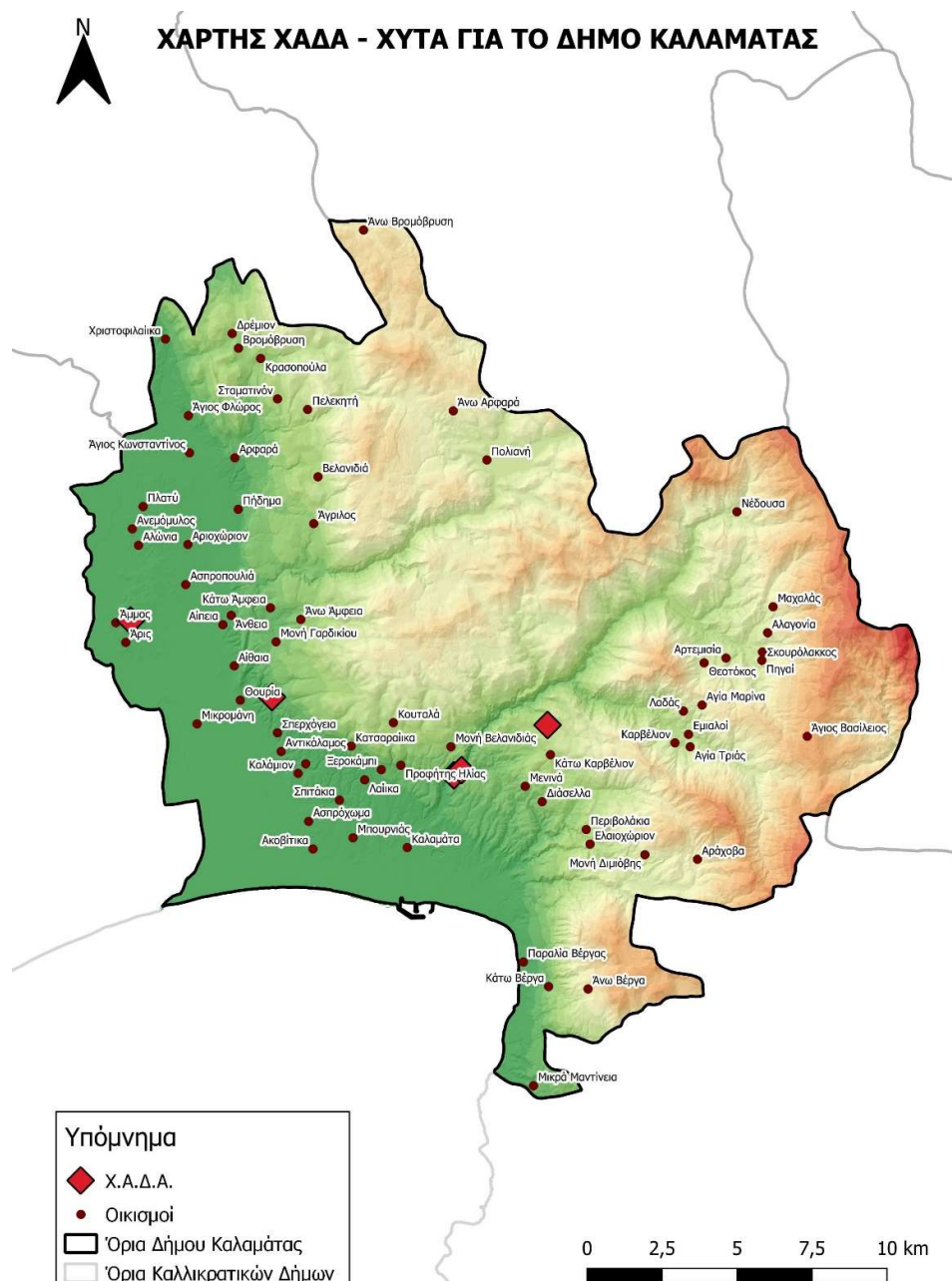
Εικόνα 3.11: Θέσεις σημείων υδροληψίας εντός ή πλησίον των ορίων του Δήμου, με βάση τα στοιχεία του Πυροσβεστικού Σώματος.

Όπως προκύπτει, υπάρχει αρκετά ικανοποιητική κατανομή των σημείων υδροληψίας, με επαρκή κάλυψη λόγω του μεγάλου αριθμού σημείων υδροληψίας. Εξαίρεση αποτελούν το κεντρικό τμήμα της ημιορεινής ζώνης και το ΝΔ τμήμα του Δήμου περιμετρικά του Οικισμού Αράχοβα όπου δεν υπάρχουν σημεία υδροληψίας.

3.1.10. Χάρτης Χ.Α.Δ.Α. – Χ.Υ.Τ.Α.

Εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας λειτουργούν 5 διαφορετικοί χώροι απόθεσης και διαχείρισης απορριμμάτων. Οι 4 εξ αυτών βρίσκονται σε ημιορεινή ή ορεινή περιοχή και η 1 σε πεδινή (Εικόνα 3.13). **Οι πέντε Χ.Α.Δ.Α. δεν είναι περιφραγμένοι.** Αναφορικά με τον τύπο της βλάστησης εντός της οποίας βρίσκονται, είναι θαμνώδης σε όλες, πλην της μιας θέσης στην πεδινή περιοχή, που βρίσκεται εντός γεωργικών καλλιεργειών (Κεφάλαιο 2.7). Οι χώροι αυτοί χαρακτηρίζονται από υψηλή επικινδυνότητα όχι μόνο λόγω της συσσώρευσης εύφλεκτων υλικών αλλά λόγω και της παραγωγής βιοαερίου για δεκαετίες από το κλείσιμό τους. Σε περίπτωση ανάφλεξης ή αυτανάφλεξης η απόσβεση είναι ιδιαίτερα δύσκολη, ενώ ο κίνδυνος μόλυνσης των φυσικών πόρων λόγω της καύσης οργανικών ενώσεων (π.χ. πλαστικών, ελαστικών) είναι πολύ υψηλός (π.χ. διοξίνες).

Με βάση την Πυροσβεστική Διάταξη 9/2024 ο Δήμος υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα αντιπυρικά μέτρα στις περιμέτρους των χώρων αυτών. Ειδικότερα: α) Το Α' δεκαπενθήμερο του Μαρτίου εκάστου έτους, αποστέλλεται από τους οικείους Δήμους, μετά από σχετικό έγγραφο της Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού, κατάσταση με τους υφιστάμενους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων, β) Το Α' δεκαπενθήμερο του Απριλίου εκάστου έτους διενεργείται αυτοψία από τριμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από βαθμοφόρους υπαλλήλους των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών ανά Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (ΔΙ.Π.Υ.Ν. ή ΔΙ.Π.Υ.), για τη διαπίστωση των υφιστάμενων μέτρων και μέσων πυροπροστασίας. Η Επιτροπή συντάσσει σχετική έκθεση που αποστέλλεται μέσω της οικείας ΔΙ.Π.Υ.Ν. ή ΔΙ.Π.Υ. στην αρμόδια Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, στον Δήμο, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στο Δασαρχείο και κοινοποιείται στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, καθώς και στην αρμόδια Εισαγγελία. γ) Λαμβάνονται τα εξής προληπτικά μέτρα: 1. Άνοιγμα λάκκου βάθους δύο (2) μέτρων για την απόθεση των απορριμμάτων, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες του εδάφους. 2. Περιμετρική περίφραξη και κατασκευή αντιπυρικής ζώνης ελάχιστου πλάτους πενήντα (50) μέτρων, εφόσον από τη μορφολογία του εδάφους είναι εφικτή. 3. Ύπαρξη επαρκούς αριθμού εργαλείων ή μηχανημάτων και ικανής ποσότητας ή παροχής νερού για επέμβαση σε τυχόν εκδήλωση πυρκαγιάς. 4. Από 1η Μαΐου έως και την 31η Οκτωβρίου εκάστου έτους, λαμβάνονται επιπρόσθετα αναγκαία μέτρα ασφαλούς φύλαξης των χώρων απορριμμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 118 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 30 του π.δ. 410/1995 (Α' 231), όπως παρουσία υδροφόρου οχήματος με μέριμνα του Δήμου σε ημέρες που ο κίνδυνος, σύμφωνα με τον εκδιδόμενο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.) Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς είναι 4 (πολύ υψηλός) ή 5 (κατάσταση συναγερμού).

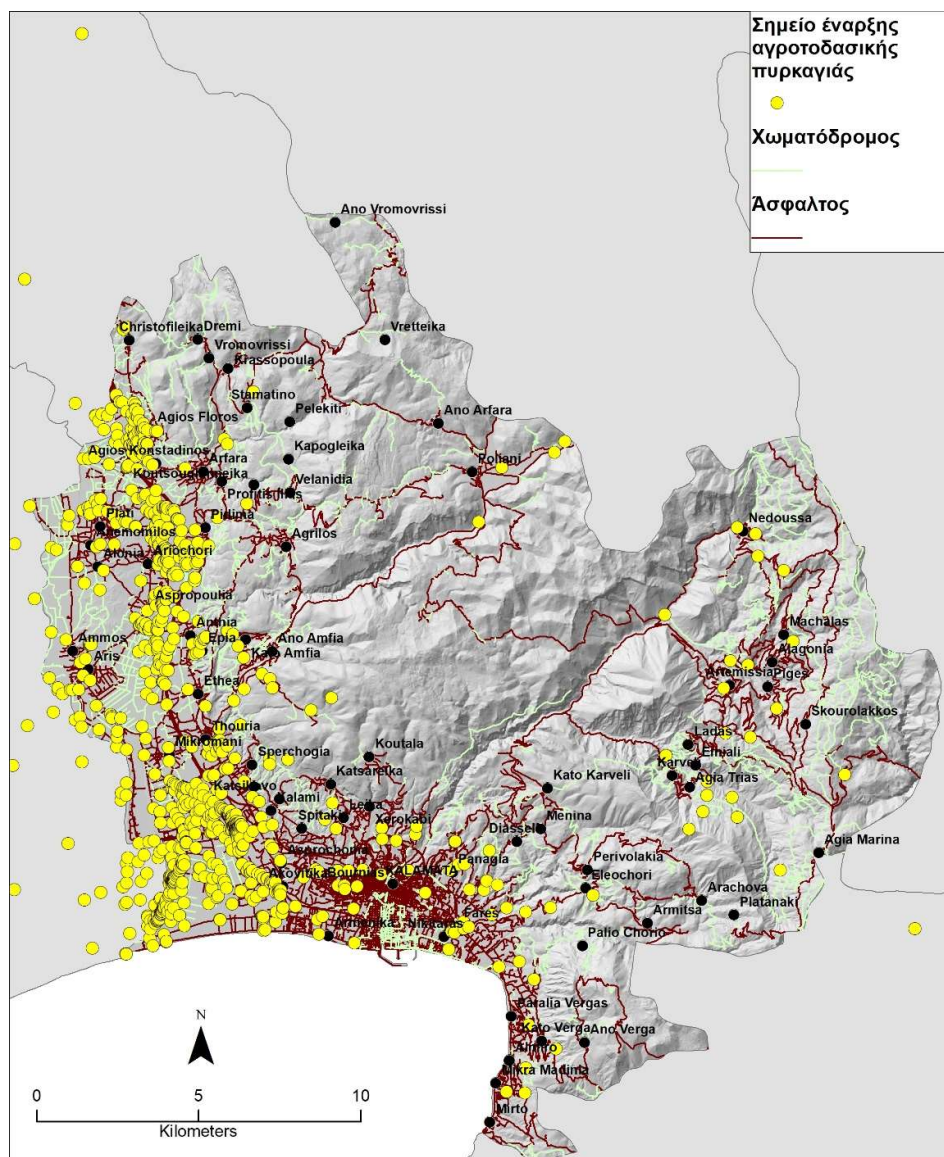
Εικόνα 3.13: Χάρτης με τις θέσεις των Χ.Α.Δ.Α. εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.

3.1.11. Χάρτης ιστορικού πυρκαγιών και σημείων έναρξης

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πυροσβεστικού Σώματος (διαθέσιμα στον σύνδεσμο https://www.fireservice.gr/el_GR/stoicheia-symbanton), εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας από το 2020 έως το 2023 σημειώθηκαν 985 ενάρξεις πυρκαγιών. Η Εικόνα 3.14 αποτυπώνει στο χάρτη τα σημεία έναρξης πυρκαγιάς από το 2020 έως και το 2023 μέσα από τα στοιχεία συμβάντων σε αγροτοδασικές πυρκαγιές του Πυροσβεστικού Σώματος. Παρουσιάζεται μια μεγάλη ασυμμετρία στη χωρική κατανομή των σημείων έναρξης με την

συσσώρευσή τους στο δυτικό τμήμα του Δήμου. Συνολικά έχουν αποτυπωθεί 985 συμβάντα γεγονός που υποδηλώνει ότι στατιστικά κατά μέσο όρο έχουμε **1 συμβάν ανά 2.24 km² στα 4 χρόνια, ή 1 συμβάν ανά 8.96 km² το έτος**. Αυτός είναι ένας σχετικά υψηλός αριθμός συμβάντων ανά χωρική μονάδα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 3.2 και με βάση τα στοιχεία του Π.Σ., **η μεγάλη πλειονότητα των συμβάντων (70-80%) στην ΠΕ Μεσσηνίας αφορά πυρκαγιές με πρόθεση και αυτό πρέπει να ληφθεί υπ' όψη στον σχεδιασμό**. Η συντριπτική πλειονότητα των συμβάντων εντοπίζεται στο δυτικό πεδινό τμήμα του Δήμου, όπου η πληθυσμιακή συγκέντρωση είναι μεγάλη, σε συνδυασμό με την ύπαρξη καταυλισμών Ρομά, όπου παρατηρούνται συχνά καύσεις υλικών. Παράλληλα, στην ίδια περιοχή με υψηλή πυκνότητα ενάρξεων υπάρχουν ως επί το πλείστον καλλιεργήσιμες εκτάσεις, γεγονός που υποδηλώνει ότι πιθανότατα οι ενάρξεις προέρχονται και από καύσεις υπολειμμάτων καλλιεργειών. Στο υπόλοιπο τμήμα του Δήμου τα σημεία έναρξης είναι πολύ περιορισμένα σε αριθμό και ειδικά στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου. Στο ΝΑ ορεινό τμήμα του Δήμου εντοπίζεται ένας περιορισμένος αριθμός σημείων έναρξης που βρίσκονται στην πλειονότητά τους εκατέρωθεν του κύριου οδικού δικτύου κατά μήκος του οποίου υπάρχουν συχνά και αγωγοί ενέργειας. Παρά τον αυξημένο τους αριθμό, οι πυρκαγιές αυτές δεν επεκτάθηκαν διότι η συντριπτική τους πλειονότητα βρίσκεται σε πεδινές περιοχές, χαμηλού κινδύνου (Εικόνα 3.14).

Καμένες εκτάσεις άνω των 300 στρεμμάτων ανά πυρκαγιά για το χρονικό διάστημα από το 2008 έως το 2023 με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τις Δασικές Πυρκαγιές (European Forest Fire Information System – EFFIS) δεν υπήρξαν, ενώ πληρέστερο ιστορικό με χαρτογραφική απεικόνιση είναι διαθέσιμο και στην ιστοσελίδα http://ocean.space.noa.gr/diachronic_bsm/. Σε αυτόν τον σύνδεσμο απεικονίζεται η έκταση της μεγάλης πυρκαγιάς του 2007 που επεκτάθηκε σε μεγάλο μέρος του ορεινού τμήματος του Δήμου.

Εικόνα 3.14: Σημεία έναρξης αγροτοδοασικών πυρκαγιών στο χρονικό διάστημα 2020-2023 στο Δήμο Καλαμάτας με υπόβαθρο το ανάγλυφο και το οδικό δίκτυο. Συνολικά καταγράφηκαν 985 σημεία έναρξης με την μεγάλη πλειονότητα να εντοπίζεται στο δυτικό, πεδινό τμήμα του Δήμου. Πηγή: Πυροσβεστικό Σώμα (https://www.fireservice.gr/el_GR/stoicheia-symbanton).

Πίνακας 3.2: Χαρακτηρισμός αιτίας αγροτοδοσικών πυρκαγιών στην ΠΕ Μεσσηνίας

	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΙΑΣ					ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΚΑΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (στρ.)
ΕΤΟΣ	ΑΓΝΩΣΤΗ ΜΕΧΡΙ ΣΤΙΓΜΗΣ	ΑΜΕΛΕΙΑ	ΠΡΟΘΕΣΗ	ΤΥΧΑΙΑ	ΦΥΣΙΚΗ		

2012	186	58	215	8	4	471	3810.2
2013	126	59	169	29	7	390	3242.9
2014	113	25	132	5	1	276	6289.84
2015	152	52	202	7	8	421	955.86
2016	122	60	213	1	3	399	2400.6
2017	278	81	190	10	9	568	2573.72
2018	146	81	230	17	2	476	1264.96
2019	286	89	141	20	4	540	1143.61
2020	500	112	202	7	5	826	3287.45
2021	4	129	501	3	3	640	59294.44
2022	2	95	561	-	4	662	4.932,33

3.1.12. Χάρτες σημείων προσγείωσης ελικοπτέρων, αντιπυρικών ζωνών και χώροι συγκέντρωσης εξωτερικής βοήθειας

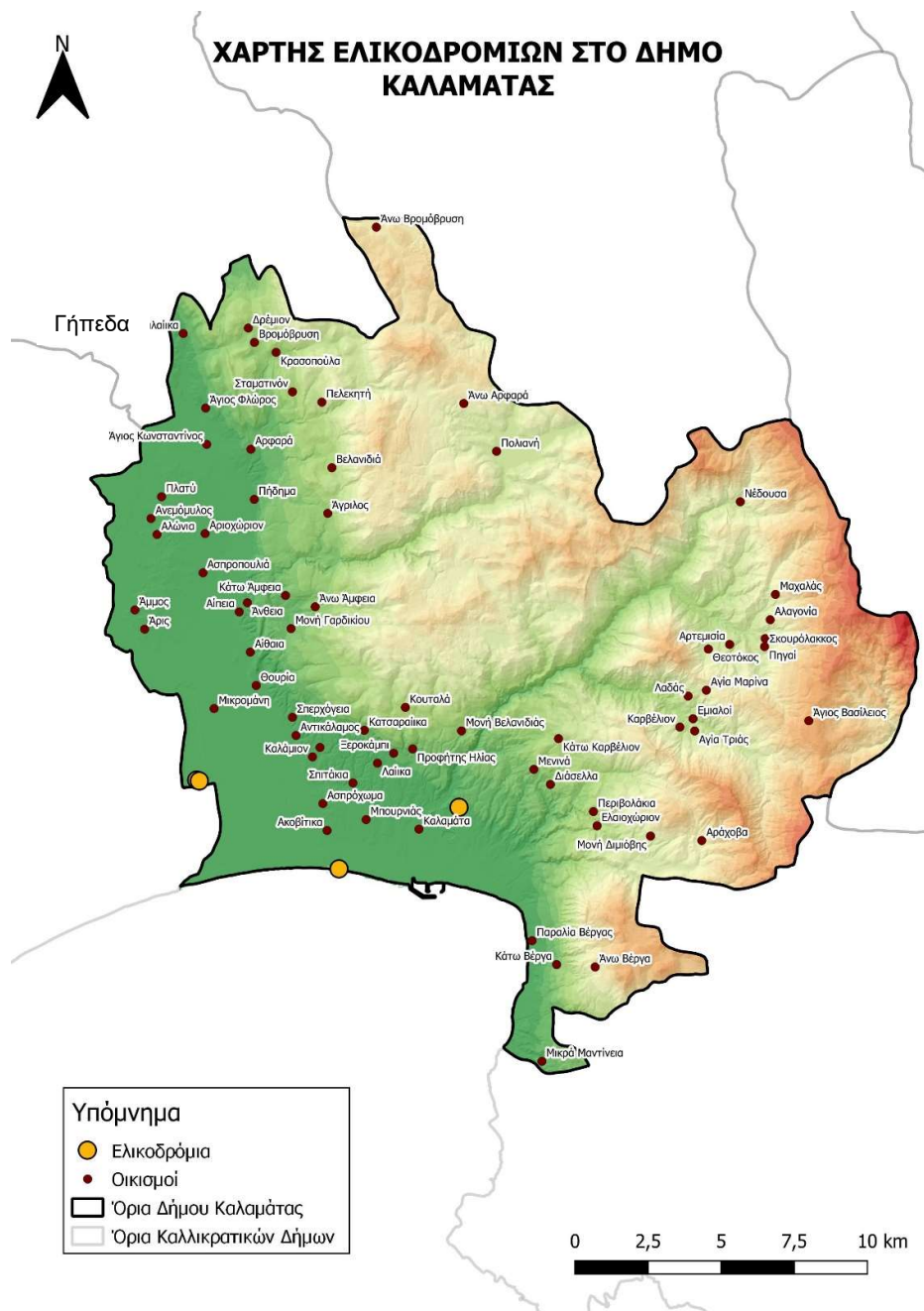
Στις αρμοδιότητες του Π.Σ. είναι ο καθορισμός σημείου συγκέντρωσης των βυτιοφόρων οχημάτων που διατίθενται από Δήμους, Δημοτικά Διαμερίσματα, Κοινότητες, Περιφερειακές Ενότητες, εθελοντικές ομάδες και ιδιώτες κατά την διάρκεια της κινητοποίησης των Πυροσβεστικών Δυνάμεων.

Οι χώροι προσγείωσης ελικοπτέρων πρέπει να κατανέμονται έτσι ώστε να υπάρχει κάλυψη δυσπρόσιτων περιοχών σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Οι χώροι αυτοί πρέπει να επιθεωρούνται και να συντηρούνται κατά την προ-αντιπυρική περίοδο.

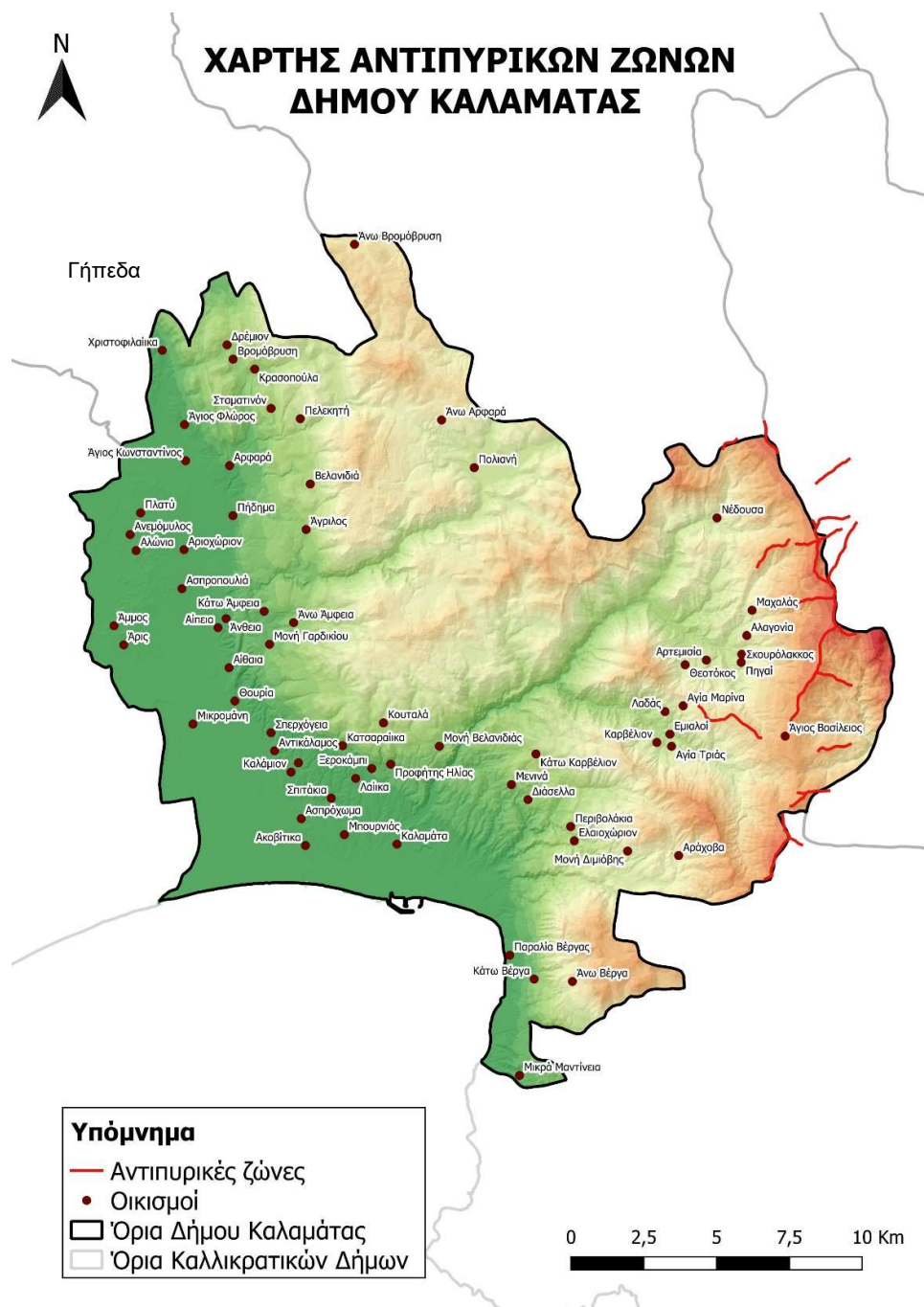
Οι χώροι προσγείωσης ελικοπτέρων που βρίσκονται εντός των ορίων του Δήμου παρατίθενται στην Εικόνα 3.15.

Στην Εικόνα 3.16 απεικονίζονται οι θέσεις των αντιπυρικών ζωνών που υπάρχουν στον Ταΰγετο, ενώ στον Πίνακα 2.11 παρουσιάζονται τα αναλυτικά τεχνικά στοιχεία των συγκεκριμένων αντιπυρικών ζωνών. Το μέσο πλάτος τους φτάνει τα 15m, αλλά δεν έχουν καθαριστεί πρόσφατα. Αναμένονται κονδύλια για τον καθαρισμό τους κατά τα έτη 2024-2025.

Ο εντοπισμός των χώρων συγκέντρωσης εξωτερικής βοήθειας μπορεί να καθοριστεί από το ΣΤΟ μετά από πρόταση του Πυροσβεστικού Σώματος.

Εικόνα 3.15: Θέσεις πιθανών σημείων προσγείωσης ελικοπτέρων εντός των ορίων του Δ. Καλαμάτας.

Εικόνα 3.16: Χάρτης αντιπυρικών ζωνών στο Δήμο Καλαμάτας.

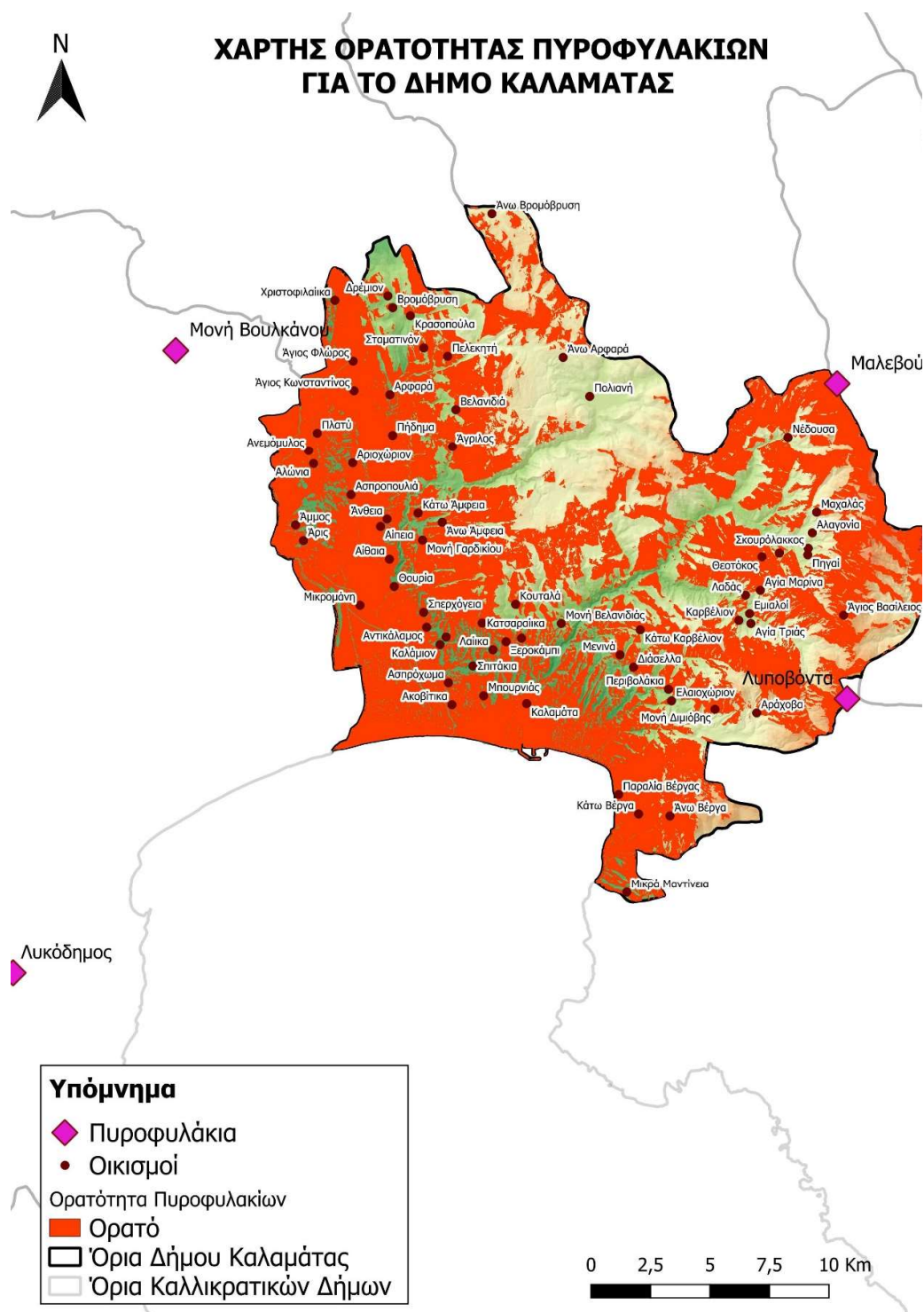
3.1.13. Χάρτης παρατηρητηρίων - ορατότητας

Τα πυροφυλάκια που βρίσκονται εντός του Δήμου καθώς και οι ορατές από αυτά περιοχές απεικονίζονται στο χάρτη της Εικόνα 3.17. Συνολικά υπάρχουν 4 κύρια πυροφυλάκια που καλύπτουν την πλειονότητα της έκτασης του Δήμου (Εικόνα 3.17). Πιο συγκεκριμένα το πυροφυλάκιο στη Μαλεβού καλύπτει 41.6 km² δηλαδή το 9.4% της έκτασης του Δήμου, στη θέση Λυποβοντά καλύπτει 52.4 km² δηλαδή το 11.9%, το πυροφυλάκιο στη Μονή Βουλκάνου 73.5 km² δηλαδή το 16.6% και το πυροφυλάκιο στη θέση Λυκόδημος, αν και το πλέον απομακρυσμένο, προσφέρει την καλύτερη ορατότητα καλύπτοντας 191.2 km² δηλαδή 43.3% της έκτασης του Δήμου. Αξίζει να τονιστεί ότι τα **πυροφυλάκια σε Μονή Βουλκάνου και Λυκόδημο που καλύπτουν και το μεγαλύτερο ποσοστό του Δήμου, βρίσκονται εκτός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας και πιο συγκεκριμένα βρίσκονται στον γειτονικό Δήμο Μεσσήνης.**

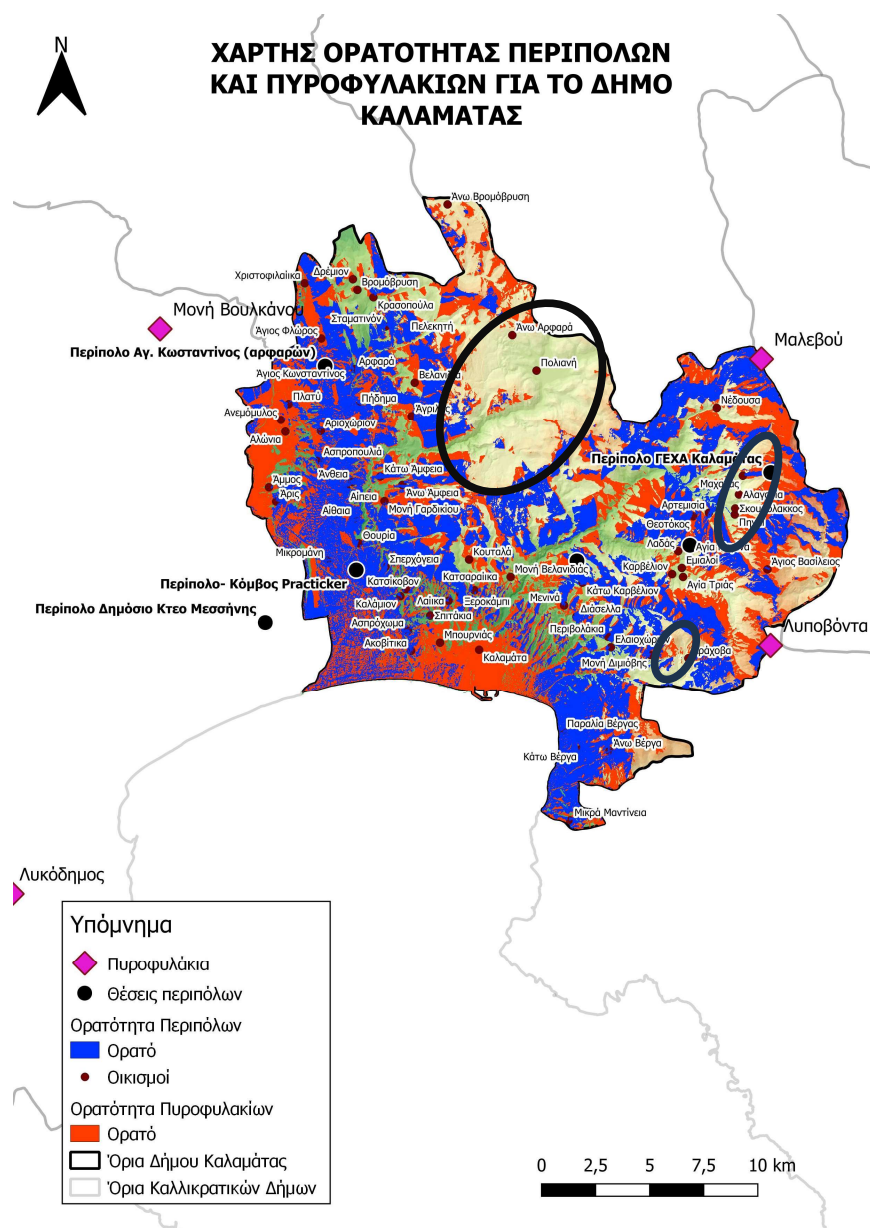
Οι στατικές θέσεις των περιπόλων και η συνδυαστική ορατότητα με τα πυροφυλάκια παρατίθενται στην Εικόνα 3.18. Υπάρχουν 5 περίπολα διεσπαρμένα στο Δήμο. Πιο συγκεκριμένα, δυο περίπολα βρίσκονται στον Αγ. Κωνσταντίνο Αρφαρών και στον Κόμβο του Practiker που καλύπτουν τα συμβάντα στο πεδινό δυτικό τμήμα του Δήμου, ένα στην Μαραθόλακκα όπου βρίσκεται και η σημαντικότερη θέση Χ.Α.Δ.Α., στο κεντρικό τμήμα του Δήμου, και άλλα δυο περίπολα στο ΝΑ ορεινό τμήμα του Δήμου (Αγία Μαρίνα και ΓΕΧΑ-Αλαγονία) όπου εκτός από σημαντικό αριθμό μικρών οικισμών βρίσκονται και κατασκηνώσεις.

Συνολικά, η ορατότητα από τα πυροφυλάκια ανέρχεται στο 61% της επικράτειας του Δήμου, ενώ η ορατότητα από τις στάσιμες θέσεις των περιπόλων στο 36%. Η συνολική ορατότητα από τα περίπολα και τα πυροφυλάκια ανέρχεται στο 64% της επικράτειας του Δήμου. Το ποσοστό αυτό είναι ικανοποιητικό, παρόλα αυτά προκύπτει ότι υπάρχουν 3 περιοχές που δεν είναι ορατές από τα σημεία παρατήρησης (Εικόνα 3.18). Πιο συγκεκριμένα υπάρχει μια εκτεταμένη περιοχή χωρίς ορατότητα στο ΒΑ τμήμα του Δήμου, όπου λόγω τοπικού βυθίσματος στο ανάγλυφο, **οι οικισμοί Πολιανή και Ανω Αρφαρά και οι γειτονικές τους περιοχές δεν είναι ορατοί. Παράλληλα εντοπίζονται και δυο μικρότερες περιοχές στο ΝΑ τμήμα του Δήμου χωρίς ορατότητα που περιλαμβάνουν τους οικισμούς Αλαγονία, Μιχαλάς, Σκουρόλακκος καθώς και τον οικισμό της Αράχοβας.**

Οι Πρόεδροι και οι κάτοικοι των οικισμών που βρίσκονται εκτός ορατότητας είναι σημαντικό να το γνωρίζουν και να βρίσκονται σε εγρήγορση για τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν συμβάντων.

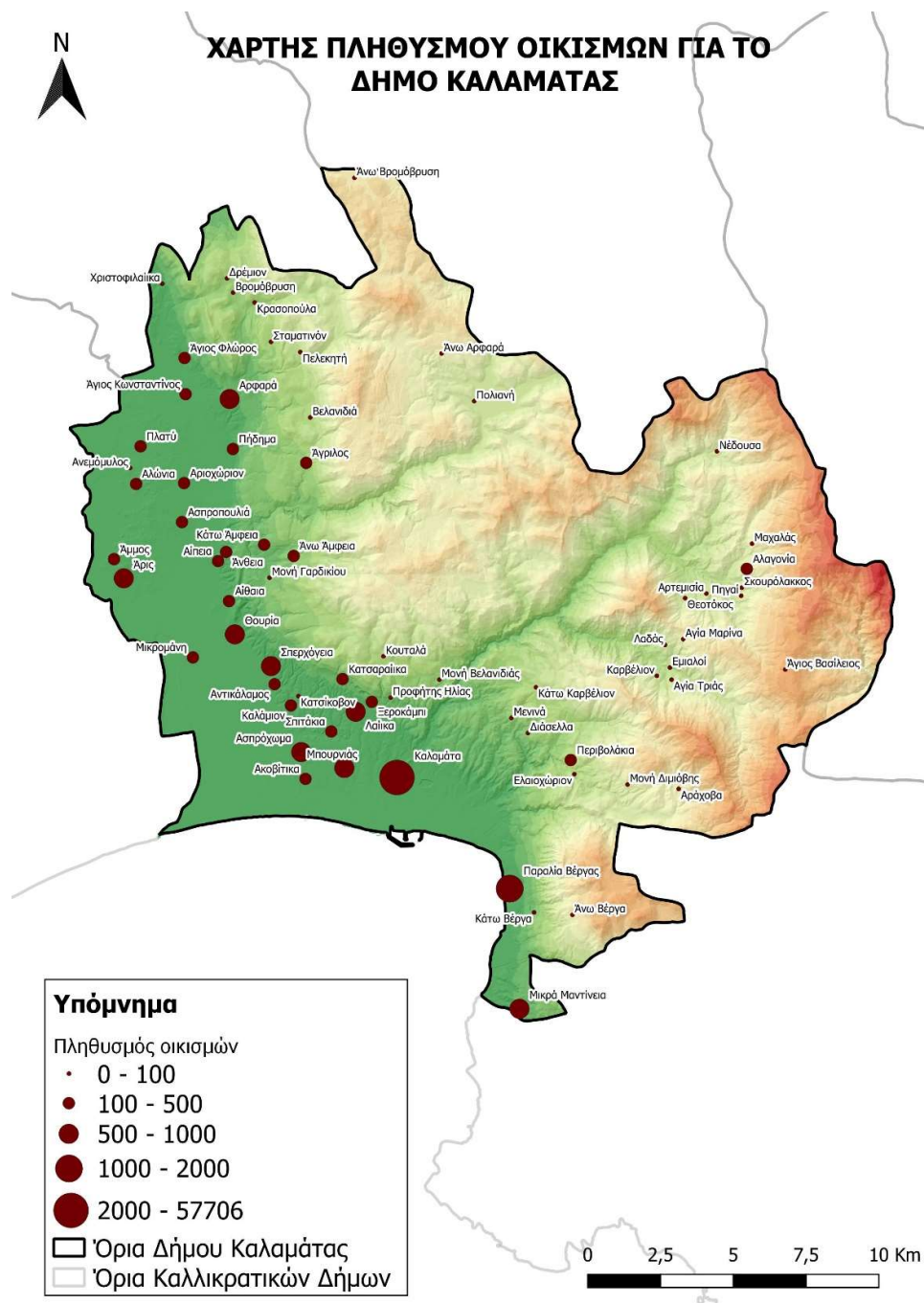
Εικόνα 3.17: Θέσεις πυροφυλακίων ΠΕ Μεσσηνίας και χάρτης ορατότητας Δ. Καλαμάτας. Τα πυροφυλάκια που έχουν οπτική επαφή με τον Δήμο είναι στις θέσεις Μ. Βουλάνου, Μαλεβού, Λυποβόντα και Λυκόδημος

Εικόνα 3.18: Χάρτης ορατότητας του Δήμου Καλαμάτας με βάση τα πυροφυλάκια και τα περίπολα. Οι τρεις μαύρες ελλείψεις απεικονίζουν περιοχές χωρίς ορατότητα από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια και περίπολα.

3.1.14. Χάρτης πληθυσμιακής κατανομής (ανά οικισμό)

Η πληθυσμιακή κατανομή ανά οικισμό εντός των ορίων του Δήμου με βάση την απογραφή του 2021 απεικονίζεται παρακάτω (Εικόνα 3.19):

Εικόνα 3.19: Χάρτης πληθυσμιακής πυκνότητας ανά οικισμό εντός των ορίων του Δήμου.

Ο πληθυσμός κατανέμεται στην συντριπτική του πλειονότητα σε οικισμούς στο δυτικό πεδινό τμήμα καθώς και στο παράκτιο τμήμα του Δήμου με την πόλη της Καλαμάτας (58.000

κάτοικοι) και την Βέργα (2100 κάτοικοι) να έχουν τον μεγαλύτερο πληθυσμό. Όλοι οι υπόλοιποι οικισμοί με βάση την απογραφή του 2021 έχουν λιγότερους από 1500 κατοίκους. Γενικά υπάρχει μεγάλος αριθμός οικισμών διάσπαρτων κυρίως στο ΝΑ τμήμα του Δήμου, όμως κατά κανόνα οι κάτοικοί τους κυμαίνονται από μερικές δεκάδες έως λίγες εκατοντάδες (Αλαγονία, Λαδάς). Ως εκ τούτου στην ορεινή ζώνη υπάρχει περιορισμένος αριθμός κατοίκων, γεγονός που μειώνει την τρωτότητα και τις ενάρξεις από αμέλεια, ενώ παράλληλα διευκολύνει τυχόν δράσεις οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών.

3.1.15. Χάρτης ζώνης μίξης δασών - οικισμών.

Ζώνες μίξης δασών- οικισμών είναι οι ζώνες μετάβασης από ακατοίκητες σε κατοικημένες περιοχές (δηλαδή από μη κατειλημμένες από τον άνθρωπο περιοχές, σε περιοχές με ανθρώπινη παρουσία, ανάπτυξη και στοιχεία ανθρωπογενούς περιβάλλοντος). Ο αγγλικός όρος περιέχει τη λέξη «διεπαφή» που μπορεί να αποδοθεί και ως «διεπιφάνεια» ή ως «περιβάλλον» και στην ελληνική μετάφραση περιέχεται η λέξη «μίξη». Ως ζώνη μετάβασης μπορεί να θεωρηθεί η γραμμή, η περιοχή ή η ζώνη όπου κατασκευές και άλλα στοιχεία ανθρωπογενούς περιβάλλοντος συναντούν ή αναμειγνύονται με το φυσικό περιβάλλον και/ή την αγροδασική βλάστηση (αγροδασικά καύσιμα) (USDA, USDI 2001). Δεν έχουν όλες οι ζώνες μίξης δασών-οικισμών ή όλοι οι οικισμοί τα ίδια χαρακτηριστικά και έχουν αναγνωριστεί διαφορετικοί τύποι ζωνών μίξης δασών-οικισμών, με βάση το χωρικό ή γεωγραφικό τους αποτύπωμα:

Α) Περιπτώσεις όπου το δομημένο περιβάλλον ασκεί πίεση σε φυσικές περιοχές, σχηματίζοντας μία ευδιάκριτη γραμμή ανάμεσα στο ανθρωπογενές και το φυσικό περιβάλλον (Hughes, 1987).

Β) Περιοχές όπου αναμειγνύονται αστικές χρήσεις γης, σπίτια, κατασκευές και λοιπές υποδομές με αγροτικές και δασικές χρήσεις.

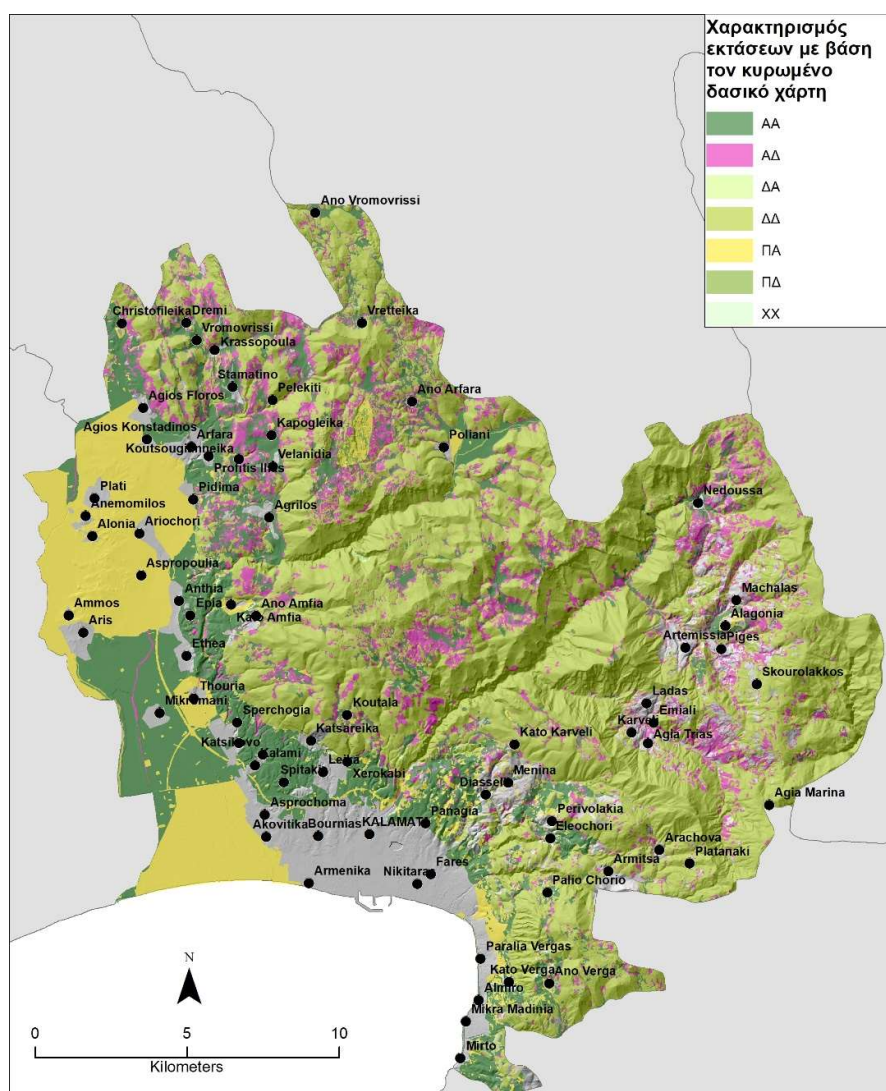
Γ) Απομονωμένες ζώνες, που είναι απομακρυσμένες περιοχές με διάσπαρτες κατασκευές, θερινές οικίες παραθερισμού και αναψυχής και αγροκτήματα, στο σύνολό τους περικυκλωμένα από μεγάλες ποσότητες βλάστησης.

Δ) Νησίδες βλάστησης και απομεινάρια δασικών εκτάσεων όπου δεν έχει λάβει χώρα δόμηση, μέσα σε κυρίως αστικές περιοχές (Macie and Hermansen, 2002).

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), δεν υφίστανται περιοχές αυθαίρετης δόμησης στο Δ. Καλαμάτας. Στο ίδιο Σχέδιο δεν γίνεται αναφορά για ζώνες μίξης δασών και οικισμών εντός του Δήμου. Παρόλα αυτά, ισχύουν τα ανωτέρω και για την περίπτωση του Δ. Καλαμάτας.

3.1.16. Χάρτης κυρωμένων Δασικών Εκτάσεων.

Ο χάρτης με τις κυρωμένες δασικές εκτάσεις στον Δ. Καλαμάτας βρίσκεται στην ιστοσελίδα <https://gis.ktimanet.gr/gis/forestfinal>. Το μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου καλύπτεται από εκτάσεις με χαρακτηρισμό «ΑΑ», δηλαδή άλλης μορφής (πέραν της δασικής) / κάλυψης εκτάσεις στις παλαιές και πρόσφατες λήψεις αεροφωτογραφιών και αυτοψίες, καθώς και από εκτάσεις με χαρακτηρισμό «ΔΔ», δηλαδή δάση και δασικές εκτάσεις στις παλαιές και πρόσφατες λήψεις αεροφωτογραφιών και αυτοψίες (Εικόνα 3.20). Στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου εντοπίζεται διάσπαρτη μέσα στις δασικές εκτάσεις και η κατηγορία «ΑΔ». Η κατηγορία αυτή υποδηλώνει ότι ενώ υπήρχε άλλη χρήση (κατά κανόνα καλλιέργειες) στο παρελθόν πλέον έχει εγκαταλειφθεί και η έκταση εκτιμάται ως δασική σήμερα. Η κατηγορία αυτή εντοπίζεται κυρίως περιμετρικά κάποιων οικισμών με κυριότερους τους Άνω Αρφαρά και Καρβέλιο και δευτερευόντως τους Αράχοβα, Μαχαλά και Νέδουσα και θα μπορούσε να βοηθήσει στην μακροπρόθεσμη διαχείριση της βλάστησης και μείωση της τρωτότητας μέσα από κίνητρα επανακαλλιέργειας και καθαρισμού των γεωργικών εκτάσεων.

Εικόνα 3.20: Εκτάσεις χαρακτηρισμένες με βάση τον κυρωμένο δασικό χάρτη της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

3.1.17. Δυναμικός Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς

Σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ2», και στο πλαίσιο υποστήριξης της Διοίκησης και ενημέρωσης των πολιτών, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών και σε εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", καθώς και του εγκεκριμένου "Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών", συντάσσεται και εκδίδεται κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιών με ευθύνη της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Υ.Α.1299/7-4-2003, ΦΕΚ Β' 423/2003).

Ο Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς έχει ως κύριο στόχο να ενημερώσει τους φορείς που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, για τις περιοχές που το επόμενο 24-ωρο είναι μεγάλος ο κίνδυνος εκδήλωσης και εξάπλωσης δασικών πυρκαγιών και σε καμία περίπτωση δεν προβλέπει τη συμπεριφορά μιας πυρκαγιάς που εξελίσσεται σε πραγματικό χρόνο.

Ο ανωτέρω χάρτης, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, που συμβάλλει αποτελεσματικά στην προληπτική οργάνωση και το συντονισμό για την ετοιμότητα των εμπλεκόμενων φορέων καθώς και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αποτροπή έναρξης δασικών πυρκαγιών από αμέλεια.

Η σύνταξη του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς γίνεται από την ομάδα έκδοσης του Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, η οποία απαρτίζεται από επιστήμονες με ειδικές γνώσεις (Δασολόγους και Μετεωρολόγους) της Δ/σης Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. και της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ο Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, εκδίδεται από 1 Ιουνίου έως 31 Οκτωβρίου εκάστου έτους. Η εκπόνηση του Χάρτη ολοκληρώνεται μέχρι την 12:30 μ.μ. της προηγούμενης ημέρας από την ημέρα για την οποία αυτός ισχύει. Δηλαδή, ο Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς ισχύει για την επόμενη ημέρα από την ημέρα έκδοσής του.

Το ελάχιστο γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο εκτιμάται ο κίνδυνος στον Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς είναι τα διοικητικά όρια των Δασαρχείων της χώρας, δεδομένου ότι συνδέονται με τα δασικά συμπλέγματα της Χώρας. Η παρουσίαση των στοιχείων σε μορφή χάρτη, έχει σαν σκοπό τη συγκριτική αξιολόγηση των διαφόρων περιοχών

που απεικονίζονται.

Οι κατηγορίες κινδύνου αναλύονται ως εξής:

Κατηγορία Κινδύνου 1 (Χαμηλή) Ο κίνδυνος είναι χαμηλός. Η πιθανότητα για εκδήλωση πυρκαγιάς δεν είναι ιδιαίτερα υψηλή. Εάν εκδηλωθεί πυρκαγιά, οι συνθήκες (κατάσταση καύσιμης ύλης, μετεωρολογικές συνθήκες) δεν θα ευνοήσουν τη γρήγορη εξέλιξή της.

Κατηγορία Κινδύνου 2 (Μέση) Ο κίνδυνος είναι συνήθης για τη θερινή περίοδο. Πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, αναμένεται να είναι μέσης δυσκολίας στην αντιμετώπισή τους.

Κατηγορία Κινδύνου 3 (Υψηλή) Ο κίνδυνος είναι υψηλός. Είναι πιθανό να εκδηλωθεί αυξημένος αριθμός πυρκαγιών, αρκετές από τις οποίες θα είναι δύσκολο να αντιμετωπιστούν όταν οι τοπικές συνθήκες είναι ευνοϊκές (μορφολογία εδάφους, τοπικοί άνεμοι, κλπ).

Κατηγορία Κινδύνου 4 (Πολύ Υψηλή) Ο κίνδυνος είναι ιδιαίτερα υψηλός. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι μεγάλος αλλά, το κυριότερο, κάθε πυρκαγιά μπορεί να λάβει μεγάλες διαστάσεις εφόσον ξεφύγει από την αρχική προσβολή.

Κατηγορία Κινδύνου 5 (Κατάσταση ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ) Ο κίνδυνος είναι ακραίος. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι πολύ μεγάλος. Όλες οι πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, μπορεί να λάβουν γρήγορα μεγάλες διαστάσεις και να αναπτύξουν ακραία συμπεριφορά αμέσως μετά την εκδήλωσή τους. Η δυσκολία ελέγχου αναμένεται να είναι πολύ μεγάλη μέχρι να μεταβληθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες αναπτύσσονται οι πυρκαγιές.

Για τις περιοχές, που βάσει του Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς ο κίνδυνος για το επόμενο 24-ωρο εκτιμάται από πολύ υψηλός (κατηγορία 4) έως κατάσταση συναγερμού (κατηγορία 5), εκδίδεται επιπλέον από τη Μονάδα Εμπλεκομένων Φορέων (ΜΕΦ/ΕΣΚΕΔΙΚ), ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας.

Για την καλύτερη αξιοποίηση του Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ έχει αποτυπώσει χαρτογραφικά τα όρια των Δασικών Υπηρεσιών σε αντιπαραβολή με τα διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων, σε επίπεδο Περιφέρειας (αρ. πρωτ. 3389/20-06-2013 έγγραφο ΓΓΠΠ).

Ειδικότερα για τον Δήμο παρατίθεται στη συνέχεια ο Χάρτης της Περιφέρειας με χαρτογραφική αποτύπωση των ορίων των Δασικών Υπηρεσιών σε αντιπαραβολή με τα διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων (Εικόνα 3.21 και Εικόνα 3.22).

Σημείωση: Προτείνεται η δημιουργία ενός πρόσφατου ιστορικού προβλέψεων κινδύνου πυρκαγιάς από τον Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς σε βάθος δεκαετίας ή και μεγαλύτερο για τις κατηγορίες 3, 4 και 5 στην/στις Δασικές Υπηρεσίες που σχετίζονται με τον Δήμο. Για την διαχείριση προσωπικού και εθελοντών είναι χρήσιμη η κατ' έτος εκτίμηση των ημερών με κατηγορία 4 (πολύ υψηλός) και 5 (κατάσταση συναγερμού) στις οποίες προβλέπεται αυξημένη επιφυλακή και ο Δήμος ορίζεται σε κατάσταση ετοιμότητας. Αυτές τις

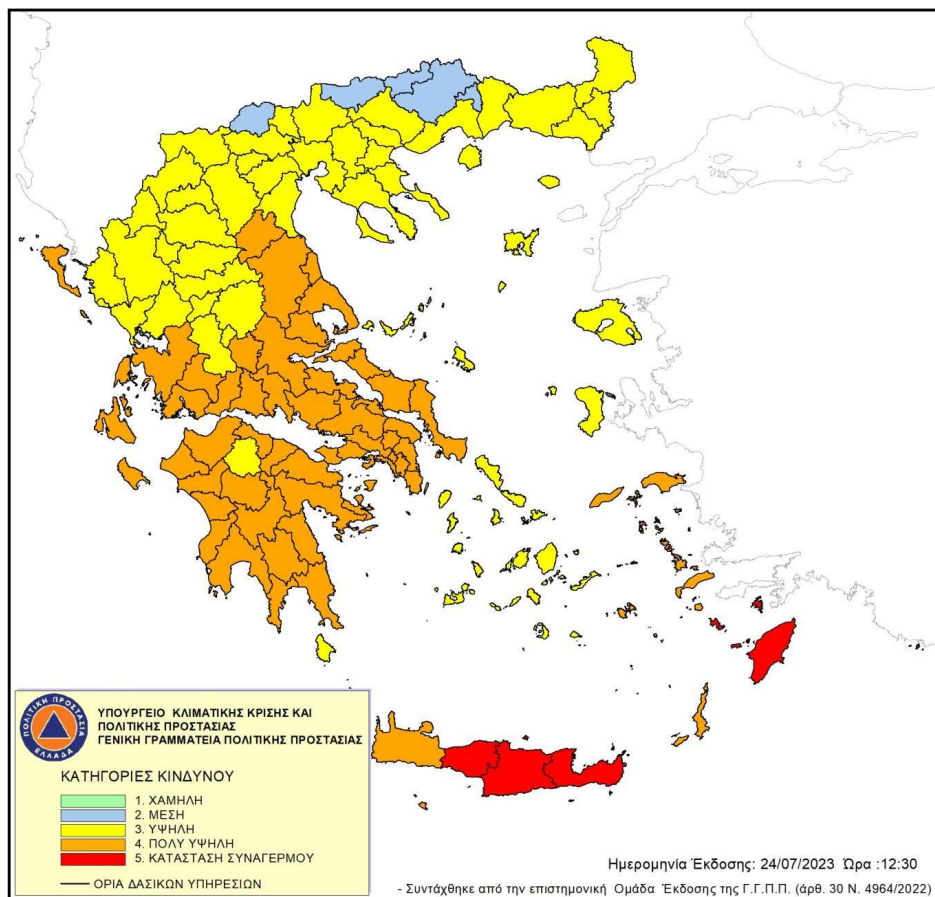
ημέρες απαιτείται και ενημέρωση του κοινού από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.

(Η χαρτογραφική αποτύπωση των ορίων των Δασικών Υπηρεσιών σε αντιπαραβολή με τα διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων, ανά Περιφέρεια, δίνονται στο Παράρτημα Γ΄ του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ΄ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2», καθώς και στον ιστοχώρο της ΓΓΠΠ: www.civilprotection.gov.gr – στην Ενότητα «Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας» στον σύνδεσμο «Χάρτες προσδιορισμού ελάχιστων γεωγραφικών ενοτήτων Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς»

Εικόνα 3.21: Χάρτης προσδιορισμού ελάχιστων γεωγραφικών ενότητων χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, που αφορά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στην περίπτωση του Δ. Καλαμάτας, η ελάχιστη γεωγραφική ενότητα για την οποία εκδίδεται ο ημερήσιος χάρτης πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς είναι η Δ.Υ. Καλαμάτας (Πηγή: www.civilprotection.gov.gr)

**ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ
Τρίτη 25/07/2023**

Εικόνα 3.22: Χάρτης προσδιορισμού ελάχιστων γεωγραφικών ενοτήτων χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, που αφορά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στην περίπτωση του Δ. Καλαμάτας, η ελάχιστη γεωγραφική ενότητα για την οποία εκδίδεται ο ημερήσιος χάρτης πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς είναι η Δ.Υ. Καλαμάτας (Πηγή: www.civilprotection.gov.gr).

Σημείωση:

Για την Κατηγορία Κινδύνου στην οποία εντάσσεται ο Δήμος, μπορεί να ληφθεί υπόψη, εφόσον υπάρχει διαθέσιμος, τοπικός δυναμικός χάρτης κινδύνου πυρκαγιάς, συνδεδεμένος με τοπικούς μετεωρολογικούς σταθμούς.

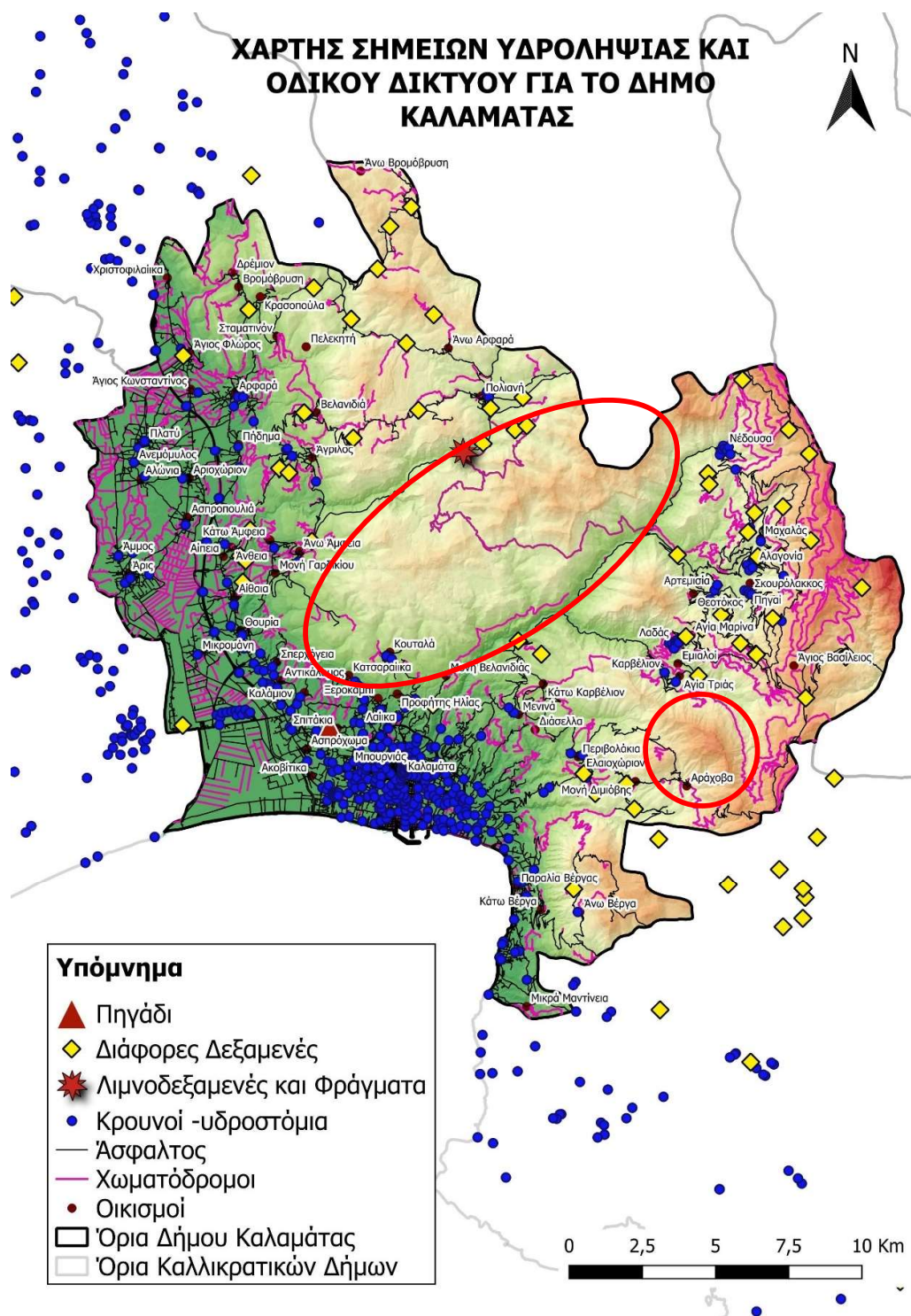
3.2.Συνθετικοί Χάρτες Κινδύνου

Οι συνθετικοί χάρτες κινδύνου δασικής πυρκαγιάς έχουν διαχωρισθεί σε ποιοτικούς και ποσοτικούς. Οι ποιοτικοί χάρτες βασίζονται στην υπέρθεση διαφόρων επιπέδων πληροφορίας σε περιβάλλον Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS), με στόχο την ποιοτική ανάδειξη μεμονωμένων περιοχών υψηλής επικινδυνότητας. Η ποσοτική προσέγγιση βασίζεται σε μαθηματικό μοντέλο, το οποίο αθροίζει τα διαφορετικά επίπεδα πληροφορίας, λαμβάνοντας υπόψη αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας, για κάθε εισαγόμενο επίπεδο πληροφορίας στο μοντέλο.

Συνιστάται η επιβεβαίωση των συνθετικών χαρτών με αυτοψίες επί του πεδίου.

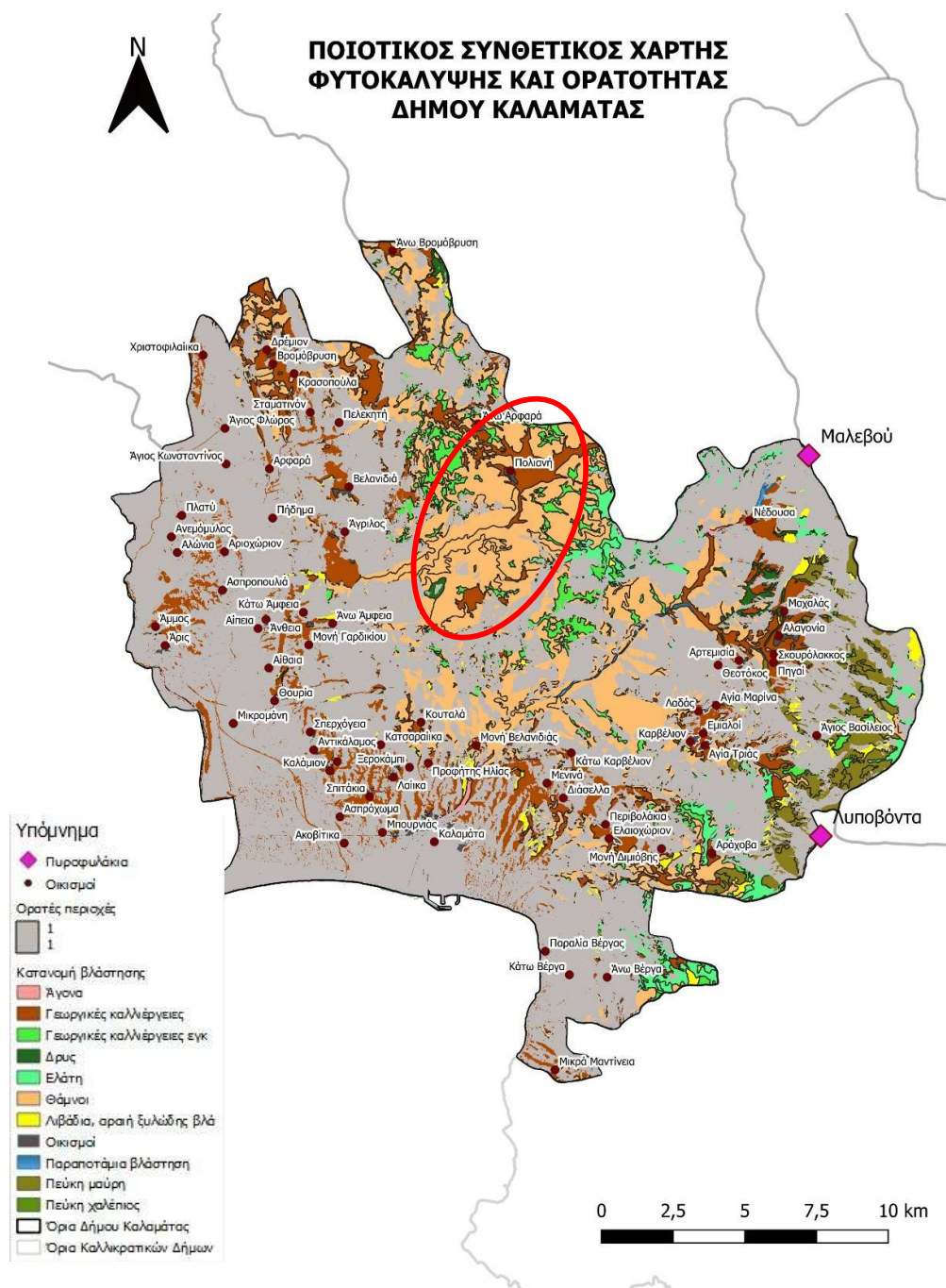
3.2.1. Ποιοτική απεικόνιση

Ο συνθετικός χάρτης στον οποίο συνδυάζονται τα επίπεδα πληροφορίας του οδικού δικτύου και των σημείων υδροληψίας παρατίθεται παρακάτω (Εικόνα 3.23). Στον χάρτη αυτόν παρατηρούνται δυο περιοχές με μειωμένη πρόσβαση από το οδικό δίκτυο και ανεπαρκή κάλυψη από σημεία υδροληψίας. Η μια περιοχή είναι εκτεταμένη και αφορά το κεντρικό τμήμα του Δήμου, μεταξύ του Τζιρορέματος και του Νέδοντα, ενώ δεύτερη περιοχή είναι χωρικά μικρότερη και αφορά τον οικισμό της Αράχοβας στο ΝΑ τμήμα του Δήμου.

Εικόνα 3.23: Ποιοτικός συνθετικός χάρτης οδικού δικτύου και σημείων υδροληψίας.

Ο συνθετικός χάρτης στον οποίο συνδυάζονται τα επίπεδα πληροφορίας της φυτοκάλυψης και της ορατότητας από τα υπάρχοντα πυροφυλάκια και τα σταθερά σημεία περιπολιών παρατίθεται παρακάτω (Εικόνα 3.24)

Εικόνα 3.24: Ποιοτικός συνθετικός χάρτης φυτοκάλυψης και ορατότητας από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια.

Παρατηρείται μια περιοχή με φυτοκάλυψη υψηλής ευφλεκτικότητας που δεν είναι ορατή, στο κεντρικό (Πολιανή και νότια αυτής) τμήμα του Δήμου. Θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη ώστε η περιοχή αυτή να καταστεί κατά το δυνατόν ορατή από θέσεις και διαδρομές περιπόλων και

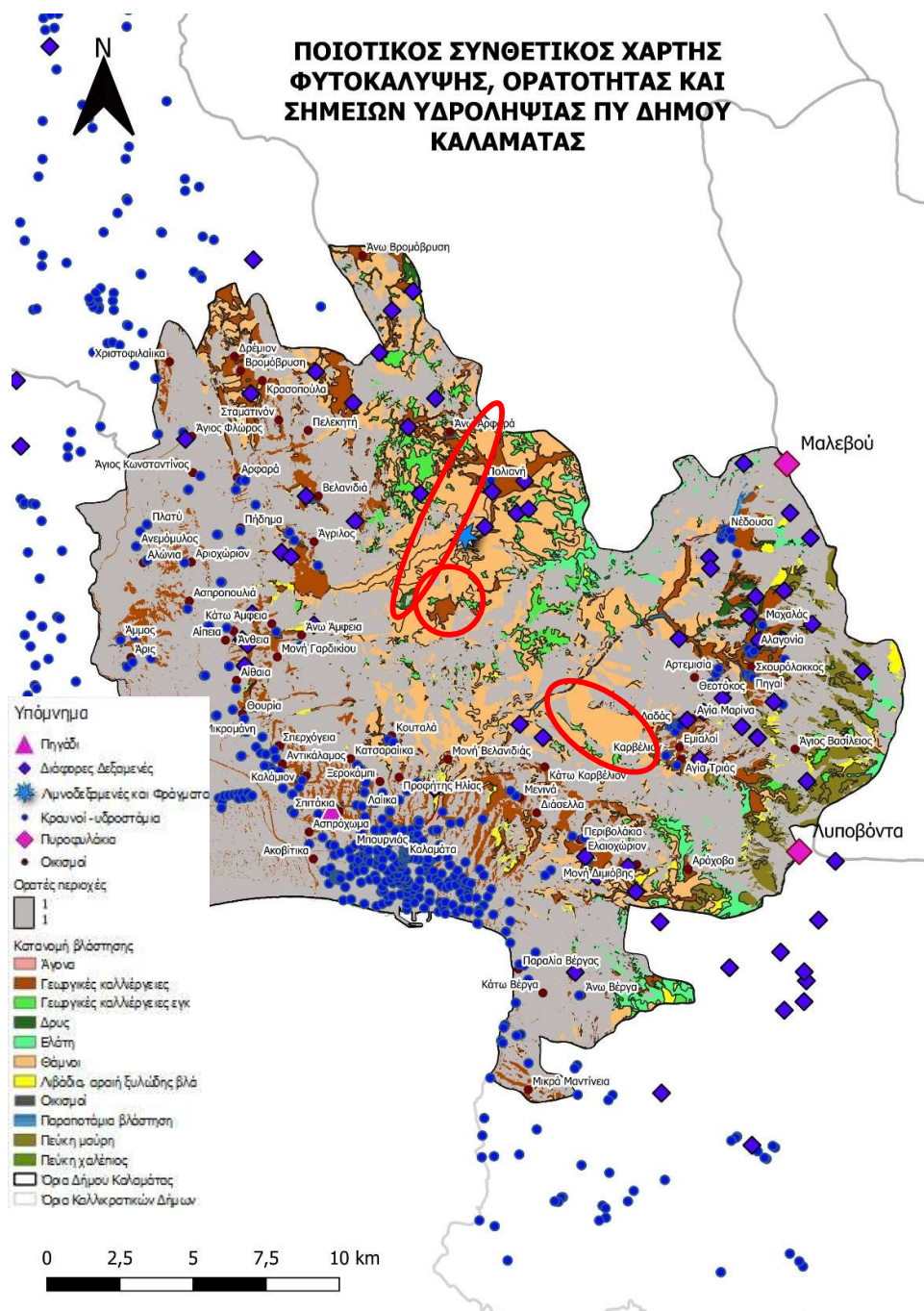
ταυτόχρονα να ενημερωθούν οι Πρόεδροι και οι μόνιμοι κάτοικοι των οικισμών Πολιανή και Άνω Αρφαρά.

➔ Απεικόνιση φυτοκάλυψης μέσα από την οποία διέρχεται το δίκτυο ηλεκτροδότησης μέσης και υψηλής τάσης. Κατά μήκος του δικτύου στις περιοχές αυτές πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε δράσεις πρόληψης όπως καθαρισμοί, αποψιλώσεις, κλπ.

Σημείωση:

Λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατή ή παροχή δεδομένων εκ μέρους του ΔΕΔΔΗΕ, παρά τα αλληπάλλληλα αιτήματα, το τμήμα αυτό παραμένει κενό. Θα συμπληρωθεί σε επόμενη έκδοση του Σχεδίου, όταν γίνουν διαθέσιμα τα δεδομένα εκ μέρους του ΔΕΔΔΗΕ.

Ο συνθετικός χάρτης στον οποίο συνδυάζονται τα επίπεδα πληροφορίας της φυτοκάλυψης, της ορατότητας από τα υπάρχοντα πυροφυλάκια και των σημείων υδροληψίας εμφανίζεται στην Εικόνα 3.25. Όπως είναι εμφανές, υπάρχουν 3 περιοχές που δεν είναι ορατές από τα πυροφυλάκια, καλύπτονται από βλάστηση υψηλής ευφλεκτικότητας και δεν διαθέτουν σημεία υδροληψίας. Οι περιοχές αυτές είναι σχετικά περιορισμένες σε έκταση ενώ εντός των ορίων τους δεν βρίσκονται οικισμοί.

Εικόνα 3.25: Ποιοτικός συνθετικός χάρτης φυτοκάλυψης και ορατότητας από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια, σε συνδυασμό με τα υπάρχοντα σημεία υδροληψίας (βάσει των στοιχείων του Π.Σ.)

3.2.2. Ποσοτική απεικόνιση

Ο Ποσοτικός Συνθετικός Χάρτης Κινδύνου Δασικής πυρκαγιάς (Εικόνα 3.26) αποτελεί επικαιροποίηση του χάρτη που αναπτύχθηκε από το Εργαστήριο Μελέτης και Διαχείρισης

Φυσικών Καταστροφών του Πανεπιστημίου Αθηνών, στα πλαίσια της συμμετοχής του στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE - Περιβάλλον με τίτλο "Local Authorities for Forest Fire Prevention".

Ο Χάρτης εκδίδεται σε 5βάθμια κλίμακα (Χαμηλός, Μέσος, Υψηλός, Πολύ Υψηλός, Ακραίος κίνδυνος), και μπορεί να περιγράψει την κατάσταση που επικρατεί στην επικράτεια του Δήμου για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα. Απεικονίζει τον κίνδυνο εκδήλωσης και εξάπλωσης πυρκαγιάς, χωρίς να παρέχει περαιτέρω δεδομένα για την πιθανότητα εκδήλωσης, τον ρυθμό αύξησης της περιμέτρου, ή για άλλα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά ενδεχόμενων πυρκαγιών. Στοχεύει στην συγκριτική απεικόνιση του κινδύνου πυρκαγιάς σε όλες τις περιοχές του Δήμου, βοηθώντας έτσι στον εντοπισμό περιοχών που χρήζουν προσοχής σε περιόδους υψηλού κινδύνου, με βάση τον Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς της ΓΓΠΠ. **Συνιστάται η επικαιροποίησή του κάθε χρόνο.**

Επειδή η πρόκληση δασικών πυρκαγιών από φυσικά αίτια στη χώρα μας είναι σχετικά μικρή, για την αξιόπιστη απεικόνιση του κινδύνου έναρξης και διάχυσης της πυρκαγιάς λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο φυσικοί, αλλά και ανθρωπογενείς παράγοντες. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό γιατί οι ανθρώπινες δραστηριότητες κατά κανόνα αυξάνουν τον κίνδυνο, γεγονός το οποίο πρέπει να αποδοθεί χωρικά έτσι ώστε η λήψη μέτρων πρόληψης σε αυτά τα σημεία κινδύνου να μειώσουν την πιθανότητα εκδήλωσης πυρκαγιών.

Για τη δημιουργία του Χάρτη λαμβάνονται υπόψη φυσικοί και ανθρωπογενείς παράγοντες, οι οποίοι ταξινομούνται με αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας. Η αρχιτεκτονική του μοντέλου μέσα από το οποίο προκύπτει ο χάρτης, βασίζεται στο αντίστοιχο μοντέλο που χρησιμοποιείται στο Golden Gate National Recreation Area Fire Management Plant στις Η.Π.Α.(California) (FMP-FEIS, 2005).

Στην τωρινή του μορφή, το μοντέλο έχει τροποποιηθεί, με βάση όχι μόνο την επιστημονική γνώση, αλλά και την εμπειρική αντίληψη για το φαινόμενο, έτσι ώστε να συμπεριλάβει όλους εκείνους τους κύριους παράγοντες που αναφέρονται ως σημαντικοί στην ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, καθώς και σε μοντέλα που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό. Ειδικότερα, ο συντελεστής βαρύτητας των φυσικών παραγόντων αποτελεί το 65% (φυτοκάλυψη 40% (Εικόνα 3.6), τοπογραφικές κλίσεις 20% (Εικόνα 3.3) και προσανατολισμός πρανών 5% (Εικόνα 3.4)), ενώ ο συντελεστής βαρύτητας των ανθρωπογενών παραγόντων αποτελεί το υπόλοιπο 35% (οδικό δίκτυο 12% (Εικόνα 3.8), δίκτυο μέσης και υψηλής τάσης 10% (Εικόνα 3.9) και οικισμοί - χωματερές 13% (Εικόνα 3.1, Εικόνα 3.13)).

Οι κλάσεις κινδύνου είναι από το 1 έως το 5, με την τελευταία να αντιπροσωπεύει τον υψηλότερο κίνδυνο. Η κάλυψη γης είναι ο πλέον σημαντικός παράγοντας τόσο για την εκδήλωση, όσο και για την εξάπλωση της πυρκαγιάς. Η περιγραφή της κάλυψης γης και της καύσιμης ύλης θα πρέπει να γίνεται με βάση επικαιροποιημένα και αξιόπιστα δεδομένα, είτε αυτά προέρχονται από τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, είτε προέρχονται από ταξινόμηση και ανάλυση δορυφορικών δεδομένων και αεροφωτογραφιών, είτε από αυτοψίες του Υπεύθυνου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου. Εναλλακτικά ή παράλληλα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πληροφορία που παρέχεται από τον Δασοπονικό χάρτη κλίμακας 1:20:000

του 1991 που παρέχεται από το Τμήμα Δασικών Χαρτών, Δασολογίου, Απογραφής & Θεματικής Υποστήριξης Δικαιωμάτων Δημοσίου, της Γενικής Γραμματείας Δασών.

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.3), μεταξύ άλλων παρουσιάζονται κλάσεις κινδύνου ανάλογα με την κάλυψη γης και τους τύπους βλάστησης, με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία και εμπειρία. Για την διευκόλυνση του χρήστη, η κωδικοποίηση των κατηγοριών βλάστησης των χαρτών του ΥΠ.ΕΝ. παρουσιάζονται εντός αγκύλης. Καθώς, όπως φαίνεται στον πίνακα, η κωδικοποίηση του ΥΠ.ΕΝ. μπορεί να αντιστοιχεί σε διαφορετικές καταστάσεις βλάστησης και άρα σε διαφορετικές κλάσεις κινδύνου, για την επιλογή της κατάλληλης κλάσης κινδύνου, απαιτείται η δυνατότητα περιγραφής της βλάστησης εκ μέρους των στελεχών του Δήμου οπότε είναι απαραίτητες αυτοψίες που θα επιτρέψουν τη γνώση της διαμορφωμένης κατάστασης.

Πίνακας 3.3: Απλοποιημένη περιγραφή του κινδύνου πυρκαγιάς για την οπτικοποίηση της απειλής από αγροδασικές πυρκαγιές και την χωρική της αποτύπωση. Εντός αγκύλης βρίσκεται η κωδικοποίηση του ΥΠ.ΕΝ..

ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ	ΚΛΑΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ		ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ
Κάλυψη Γης	Δάση πεύκης χαμηλών υψομέτρων (χαλέπιος [ΠΧΑ], τραχεία, κουκουναριά [ΠΚΟ]) με θαμνώδη υπόροφο	5	40%
	Δάση πεύκης χαμηλών υψομέτρων με βαθύ βελονοτάπητα (> 6 cm) [ΠΧΑ], [ΠΚΟ]	4	
	Ψηλοί θάμνοι (1,5 – 3 m) [ΘΑΜ], [ΑΡΚ]	4	
	Δάση πεύκης χαμηλών υψομέτρων με ρηχό βελονοτάπητα (< 6 cm) [ΠΧΑ], [ΠΚΟ]	3	
	Δάση δρυός [ΔΡΥ]	3	
	Χαμηλοί θάμνοι (έως 1,5 m) [ΘΑΜ], [ΑΡΚ]	3	
	Καλλιέργειες (με χόρτα στον υπόροφο), ή άλλες επιφάνειες με λεπτή νεκρή βλάστηση [ΛΙΒ]	3	
	Συστάδες χαλεπίου πεύκης με αραιωμένο υπόροφο [ΠΧΑ]	2	
	Δάση ελάτης (με ξηράνσεις, ανεμοθλασίες ανεμορριψίες) [ΕΛΑ], Δάση μαύρης πεύκης [ΠΜΑ]	3	
	Δάση ελάτης (εύρωστα-υγιή) [ΕΛΑ]	2	

	Δάση οξιάς [ΟΞΥ]	2	
	Καλλιέργειες (οργωμένες, χωρίς επιφανειακή βλάστηση), Πρόσφατα καμένες εκτάσεις (χωρίς χόρτα) ή Τεχνητές επιφάνειες χωρίς βλάστηση [ΑΓΟ]	1	
Τοπογραφικές Κλίσεις (%)	> 60%	5	20%
	40% - 60%	4	
	10% - 40%	3	
	0% - 10%	1	
Προσανατολισμός Πρανών (μοίρες)	135° - 270°	5	5%
	271° - 360°	4	
	0° - 45°	3	
	45° - 135°	3	
Οικισμοί – Χωματερές	Οικισμοί (ακτίνα 400 m)	4	13%
	ΧΑΔΑ (ακτίνα 100 m)	5	
Οδικό Δίκτυο (ζώνη επιρροής ακτίνας 50 m)	Άσφαλτος	5	12%
	Χωματόδρομος	3	
Δίκτυο ηλεκτροδότησης (ζώνη επιρροής ακτίνας 50 m σε γραμμές μέσης και υψηλής τάσης) και Σιδηροδρομικό Δίκτυο (20 m εκατέρωθεν της σιδηροδρομικής γραμμής)	5		10%

Στον Πίνακα 3.3, οι κλάσεις κινδύνου και οι συντελεστές βαρύτητας διαμορφώθηκαν με βάση ευρήματα της επιστημονικής έρευνας σχετικά με τη συμπεριφορά των δασικών πυρκαγιών και την πιθανότητα έναρξης τους. Η εκτίμηση της ευφλεκτικότητας έγινε με βάση την προσέγγιση των Xanthopoulos et al. (2012). Για τις κλάσεις της μορφολογικής κλίσης, έχουν επίσης ληφθεί υπόψη ποικίλα ευρήματα επιστημονικών ερευνών όπως το ότι ο ρυθμός εξάπλωσης των πυρκαγιών επιφανείας μειώνεται σταδιακά κατά την εξάπλωση της φωτιάς προς τα κατόντη, όσο η τιμή της κλίσης αυξάνεται έως και τις 22° (40%) (Van Wagner, 1988) καθώς και το ότι σε περιπτώσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερων των 30° (58%), η

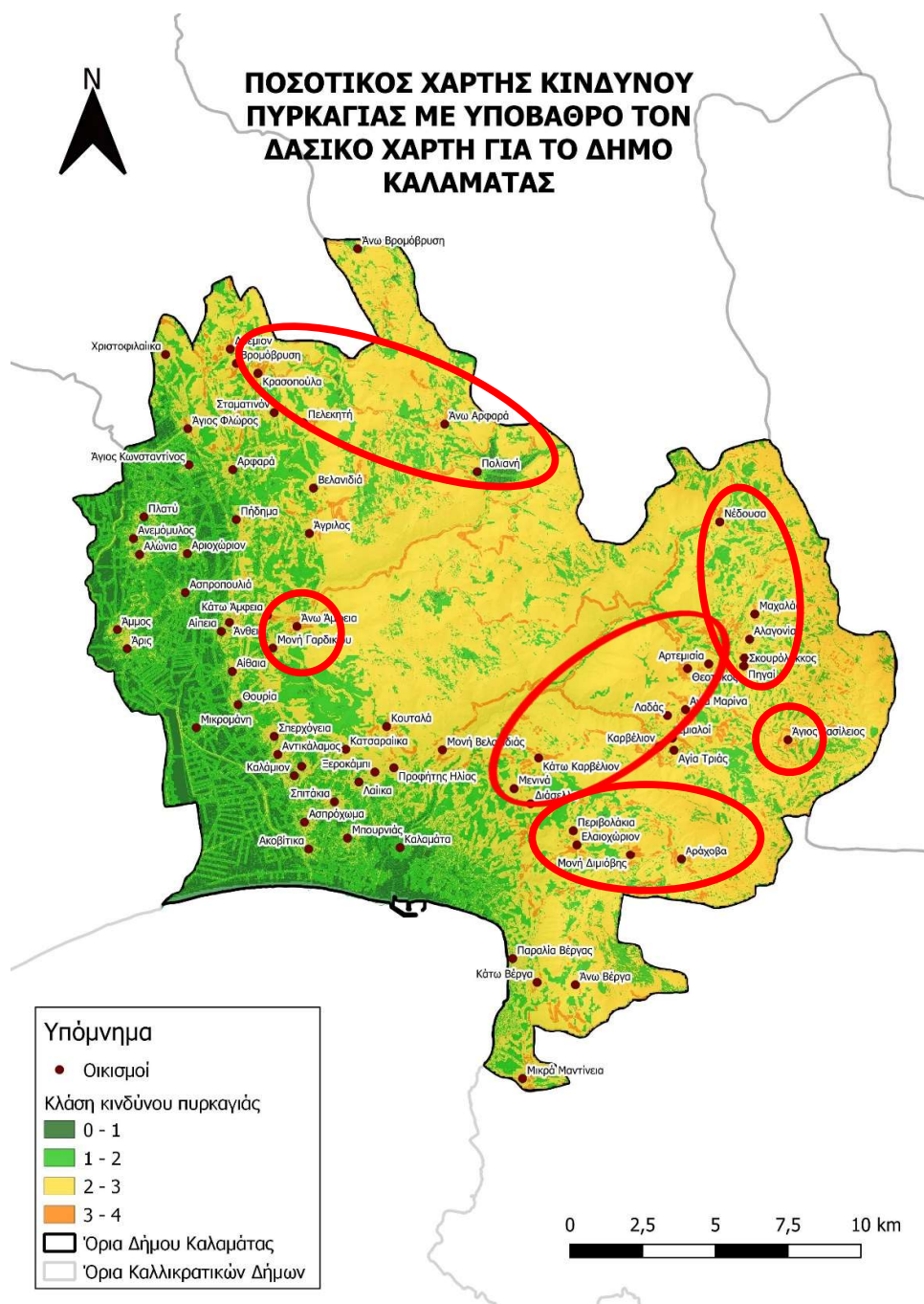
εκδήλωση εκρηκτικής συμπεριφοράς της πυρκαγιάς μπορεί να παρατηρηθεί ακόμα και στα πρώτα μόλις λεπτά της εξάπλωσής της (Viegas, 2006).

Ο συνθετικός χάρτης κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς απεικονίζει με ακρίβεια τις περιοχές που χρήζουν μεγαλύτερης προσοχής κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Η κλίμακα που χρησιμοποιείται στο μοντέλο δεν είναι φυσικό μέγεθος και ως εκ τούτου δεν έχει μονάδες. Απεικονίζει τη διαφοροποίηση του κινδύνου μεταξύ των κελιών (pixels) στο χάρτη.

Όπως φαίνεται στον Συνθετικό χάρτη κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς (Εικόνα 3.26) **το μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου Καλαμάτας βρίσκεται στην 3η κλάση κινδύνου (κίτρινο χρώμα, τιμές 2-3). Το γεγονός ότι η μέση τιμή για την επικράτεια του Δήμου είναι 2.16 υποδηλώνει ότι ο κίνδυνος πυρκαγιάς στον Δήμο είναι γενικά υψηλός.** Εντούτοις, υπάρχουν διάσπαρτες περιοχές που ανήκουν στην 4η κλάση κινδύνου (πορτοκαλί χρώμα, τιμές 3-4) οι μεγαλύτερες εκ των οποίων εντοπίζονται στο κεντρικό και νότιο τμήμα του Δήμου, και σημειώνονται με πορτοκαλί χρώμα στην Εικόνα 3.26. Ειδικότερα, οι οικισμοί που βρίσκονται σε περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου είναι οι εξής:

Αράχοβα, Ελαιοχώρι, Καρβέλιον, Κάτω Καρβέλιον, Αρτεμησία, Άγιος Βασίλειος, Μονή Διμιόβης, Μονή Βελανιδιάς, Σκουρόλακκος, Μαχαλάς, Νέδουσα, Άνω Αμφεια, Άνω Αρφαρά, Κρασσπούλα, Δρέμιον, Κάτω Βέργα και Μικρή Μαντίνηα.

Πρέπει να τονισθεί ότι ακόμα και περιοχές που ανήκουν στην 4^η κλάση κινδύνου αλλά είναι μικρής έκτασης, χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, καθώς μπορεί να αποτελέσουν αιτία εκδήλωσης πυρκαγιάς. Δεν παρατηρήθηκε 5^η κλάση κινδύνου στο σύνολο της έκτασης του Δήμου αν και πρέπει να επισημανθεί ότι από την ανάλυση απουσιάζει το δίκτυο μέσης τάσης. Ως εκ τούτου, **στις περιοχές διέλευσής του δικτύου μέσης τάσης υπάρχει υποεκτίμηση του κινδύνου.** Όταν στην ανάλυση συμπεριληφθεί το δίκτυο μέσης τάσης, οι τιμές του κινδύνου αναμένεται να αυξηθούν κατά μήκος της διαδρομής του.

Εικόνα 3.26: Συνθετικός Χάρτης Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς στον Δήμο Καλαμάτας

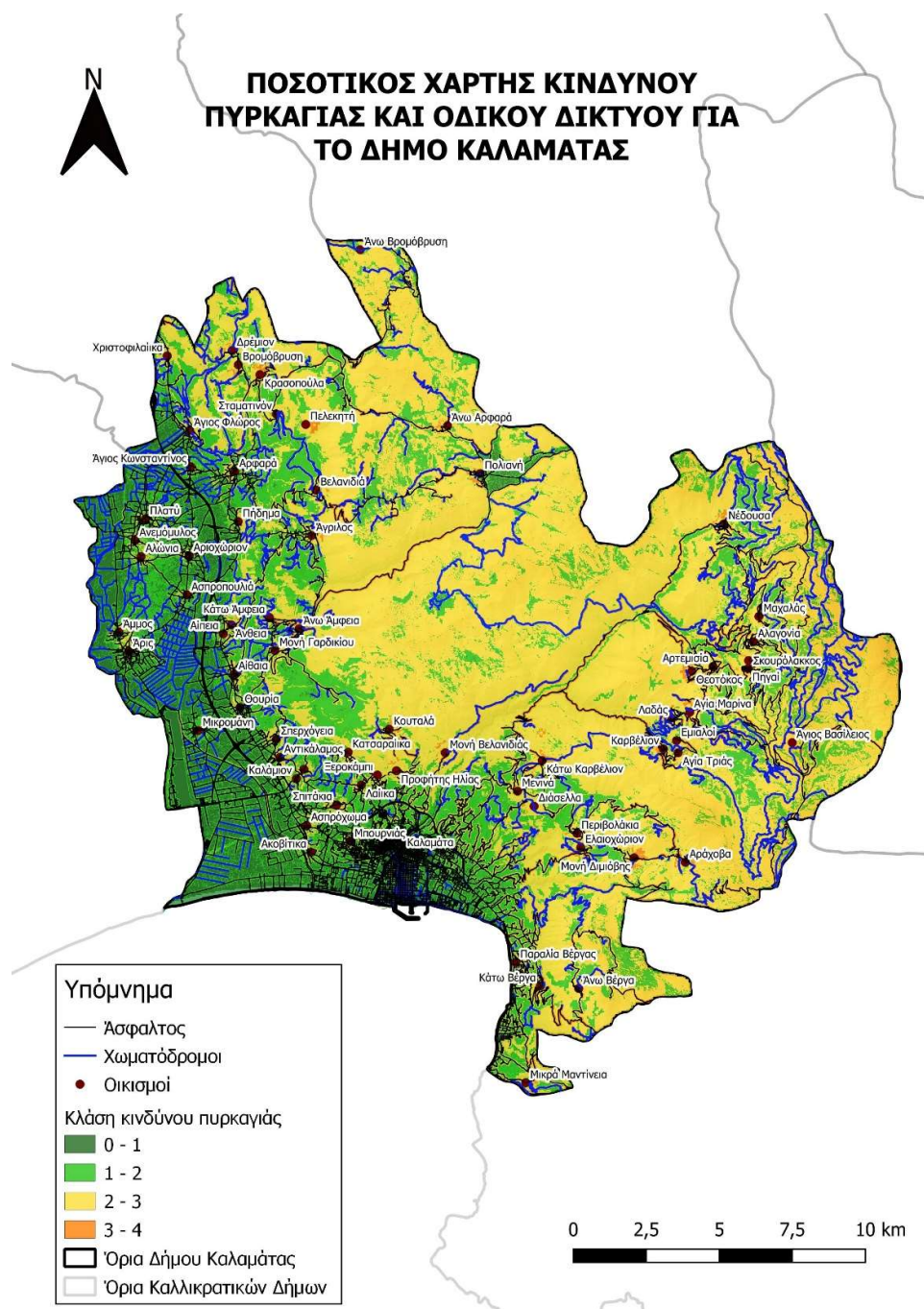
Υπέρθεση χάρτη οδικού δικτύου στο συνθετικό χάρτη κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς

Από το συνδυασμό του οδικού δικτύου με το συνθετικό χάρτη κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς (Εικόνα 3.27) αφενός προσδιορίζονται οι περιοχές στις οποίες η διαχείριση της βλάστησης και η συντήρηση αποτελούν προτεραιότητα (οι περιοχές που το οδικό δίκτυο διασχίζει περιοχές υψηλού και άνω κινδύνου), αφετέρου οι περιοχές που έχουν αυξημένη επικινδυνότητα αλλά μειωμένη πρόσβαση.

Αναφορικά με τις περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου, η πρόσβαση κρίνεται επαρκής. Τα ποσοστά του οδικού δικτύου που διέρχονται από ζώνες χαμηλού, μέσου, υψηλού και πολύ υψηλού κινδύνου παρατίθενται στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 3.4). Ο αντίστοιχος χάρτης παρουσιάζεται στην Εικόνα 3.28.

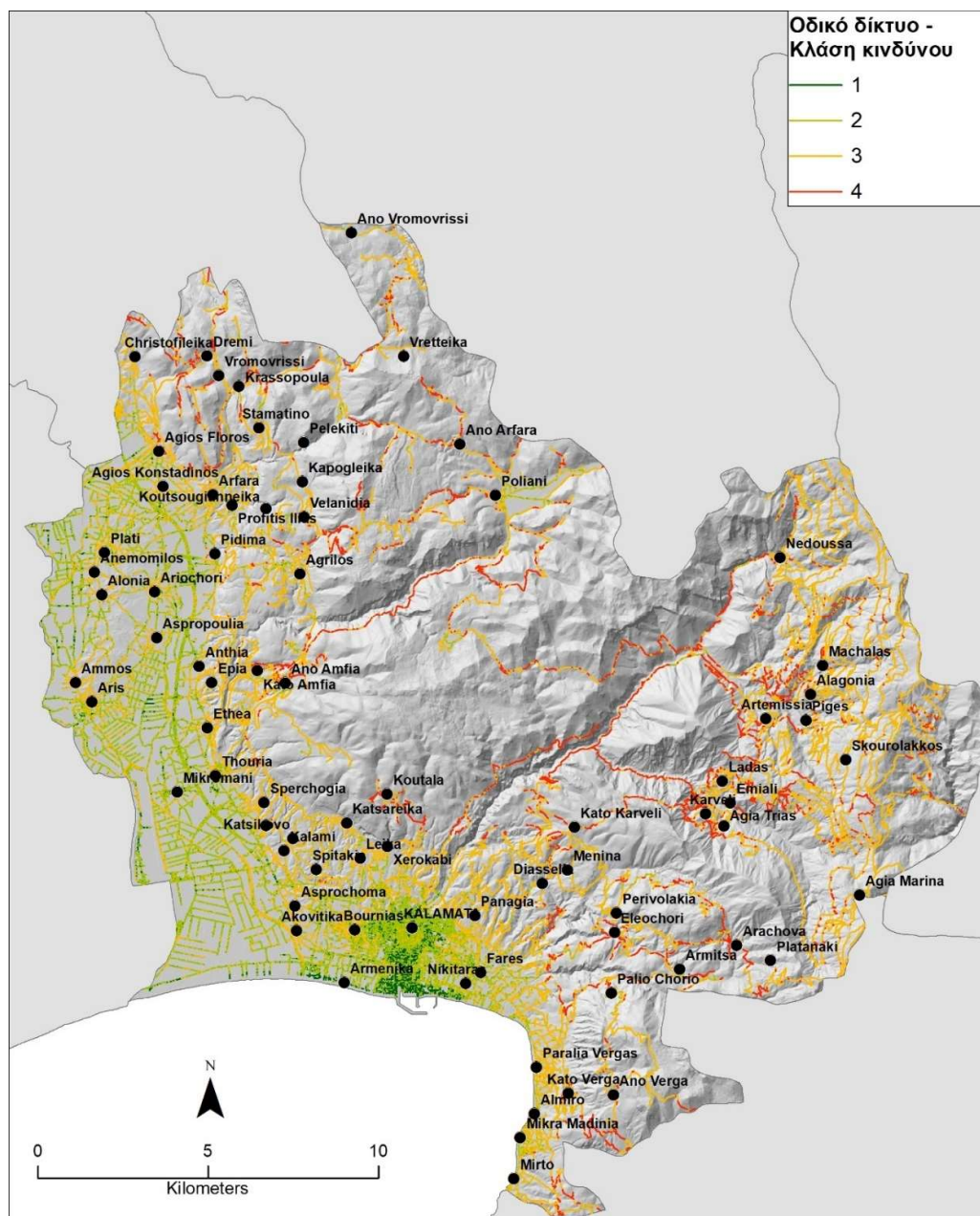
Πίνακας 3.4: Ποσοστιαία κατανομή οδικού δικτύου ως προς τις κλάσεις κινδύνου. Το οδικό δίκτυο που αντιστοιχεί σε κλάση κινδύνου πολύ υψηλή έχει συνολικό μήκος περίπου 80.3 km.

Κλάση κινδύνου	Χωματόδρομος (km)	Άσφαλτος (km)	Σύνολο	Ποσοστό
Χαμηλός	64.6	228.0	292.6	15%
Μέσος	242.1	625.5	867.6	45%
Υψηλός	285.6	415.0	700.6	36%
Πολύ Υψηλός	34.7	45.7	80.3	4%

Εικόνα 3.27: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με το οδικό δίκτυο

Ο χάρτης αυτός καθορίζει αφενός σε ποια τμήματα του οδικού δικτύου πρέπει να δοθεί προτεραιότητα ως προς τον καθαρισμό τους και αφετέρου υποδεικνύει σε ποιες περιοχές υψηλού κινδύνου δεν υπάρχει επαρκής πρόσβαση.

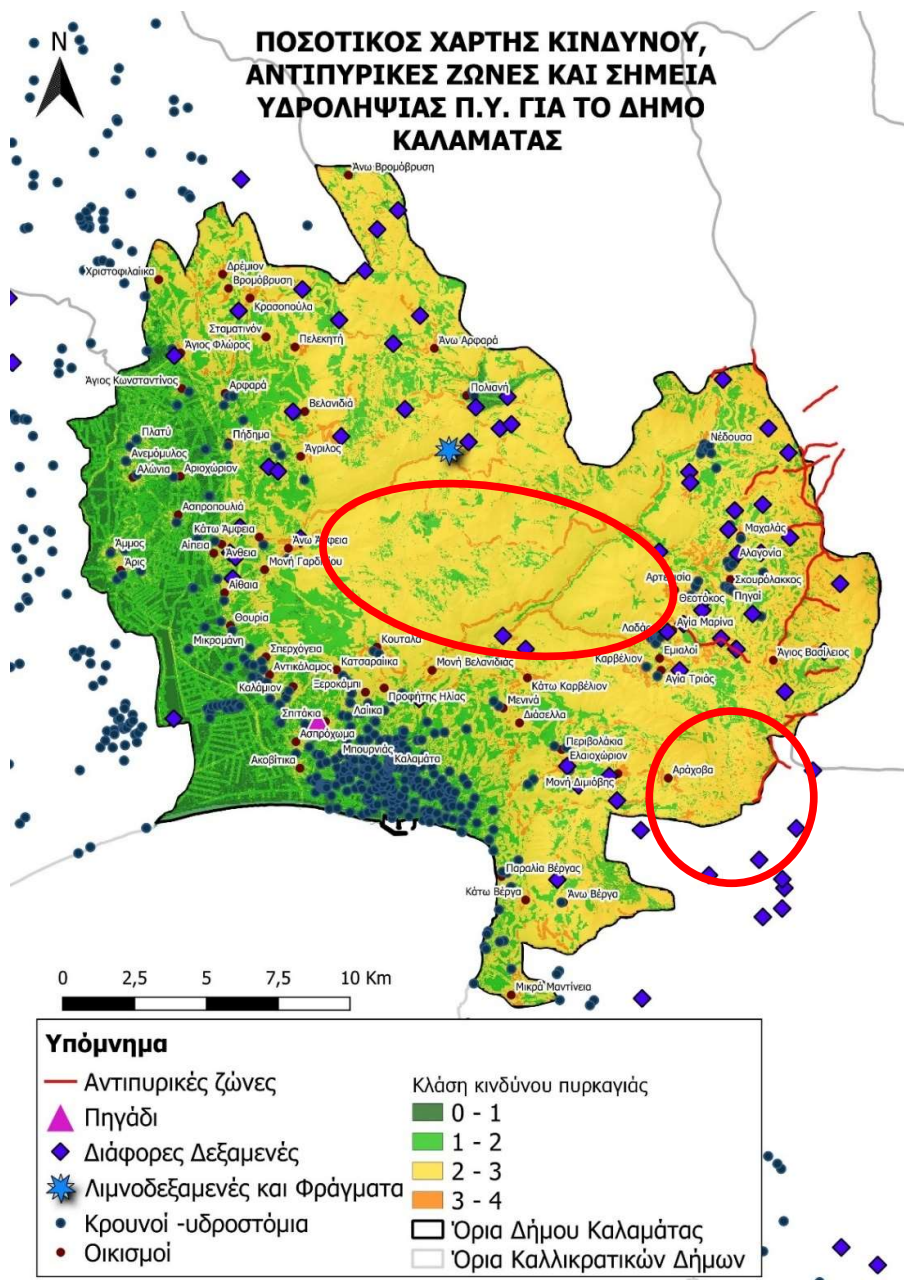
Εικόνα 3.28: Κλάση κινδύνου την οποία διασχίζει το οδικό δίκτυο. Με κόκκινο χρώμα απεικονίζεται το οδικό δίκτυο που διατρέχει περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου (κλάση 4).

Η Εικόνα 3.28 απεικονίζει το οδικό δίκτυο με βάση την κατηγορία κινδύνου. Αξίζει να σημειωθεί ότι **στο σύνολο των 1941 km του οδικού δικτύου του Δήμου Καλαμάτας, μόλις το 4%, δηλαδή 80.3 km, ανήκουν στην κατηγορία πολύ υψηλού κινδύνου εκ των οποίων 34.7 km αφορούν άσφαλο και 45.7 km αφορούν χωματόδρομο.** Στην κατηγορία υψηλού κινδύνου ανήκουν 700.6 km ή το 36% του οδικού δικτύου. Υπενθυμίζεται ότι στο χάρτη κινδύνου δεν έχει εισαχθεί το δίκτυο μέσης τάσης, το οποίο συχνά ακολουθεί το οδικό δίκτυο.

Ως εκ τούτου εκτιμούμε ότι το συνολικό μήκος του οδικού δικτύου που ανήκει στην κατηγορία πολύ υψηλού αλλά και υψηλού κινδύνου είναι πιθανότατα υποεκτιμημένο.

Υπέρθεση χάρτη σημείων υδροληψίας στον συνθετικό χάρτη κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς

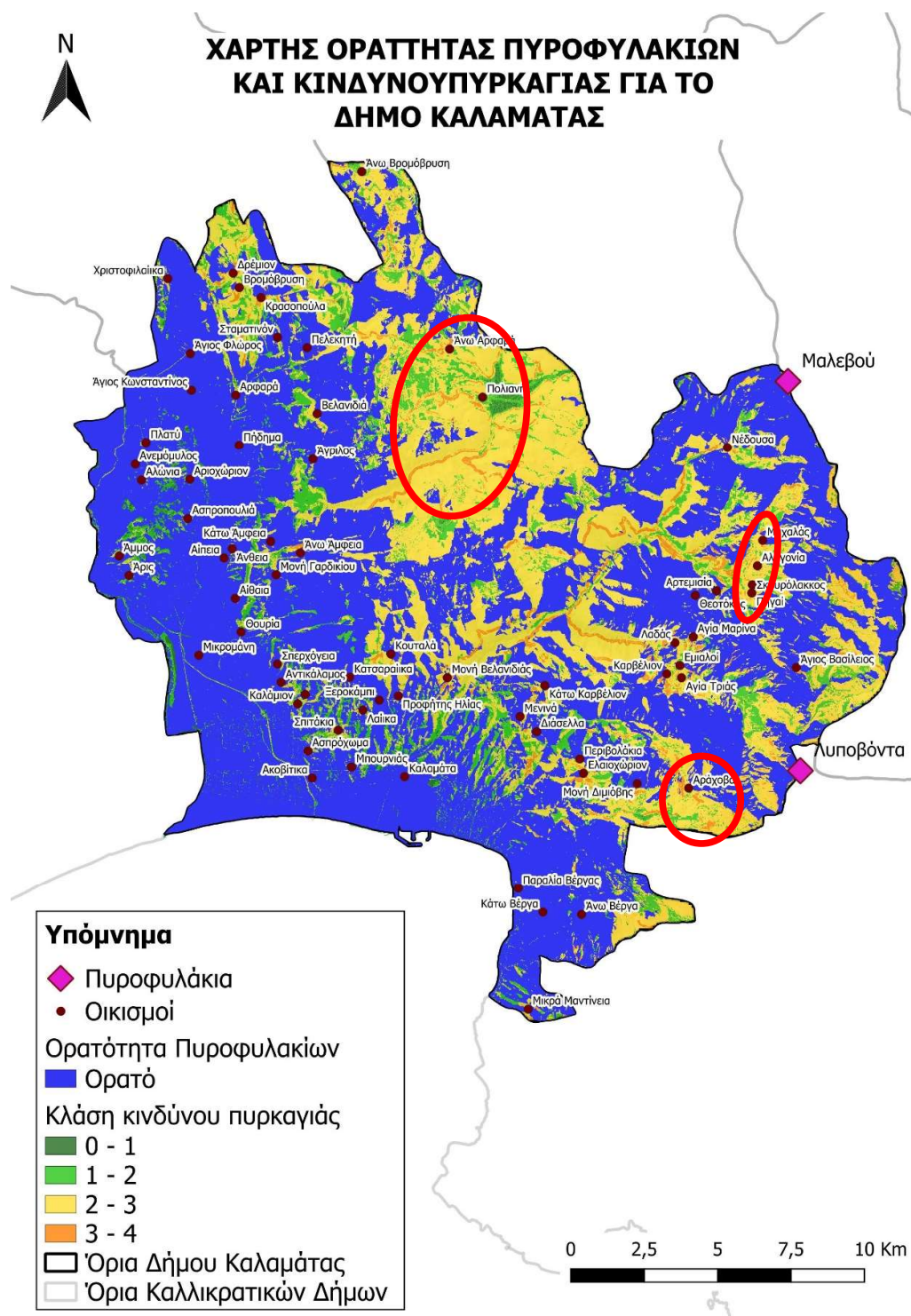
Στην Εικόνα 3.29 εμφανίζονται οι περιοχές υψηλού και πολύ υψηλού κινδύνου που δεν καλύπτονται επαρκώς από σημεία υδροληψίας όλων των τύπων. Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για την τοποθέτηση σημείων υδροληψίας. Διακρίνονται δυο περιοχές. **Η μια περιοχή είναι εκτεταμένη και αφορά το κεντρικό τμήμα του Δήμου μεταξύ του Τζιρορέματος και του Νέδοντα, ενώ δεύτερη περιοχή είναι χωρικά μικρότερη και αφορά τον οικισμό της Αράχοβας στο ΝΑ τμήμα του Δήμου.**

Εικόνα 3.29: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με τα σημεία υδροληψίας και τις αντιπυρικές ζώνες.

Υπέρθεση χάρτη ορατότητας στον συνθετικό χάρτη κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς

Στην Εικόνα 3.30 εμφανίζονται οι περιοχές που δεν είναι ορατές από τα πυροφυλάκια του Δήμου. Υπάρχουν 3 περιοχές, σημειωμένες με κόκκινο χρώμα, που έχουν τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και αφορούν μια εκτεταμένη περιοχή γύρω από τους οικισμούς Πολιανή και Άνω Αρφαρά, μια εντοπισμένη ζώνη που περιλαμβάνει τους οικισμούς Μιχαλάς, Αλαγονία και Σκουρόλακκος και τέλος η περιοχή δυτικά και νότια του οικισμού της Αράχοβας.

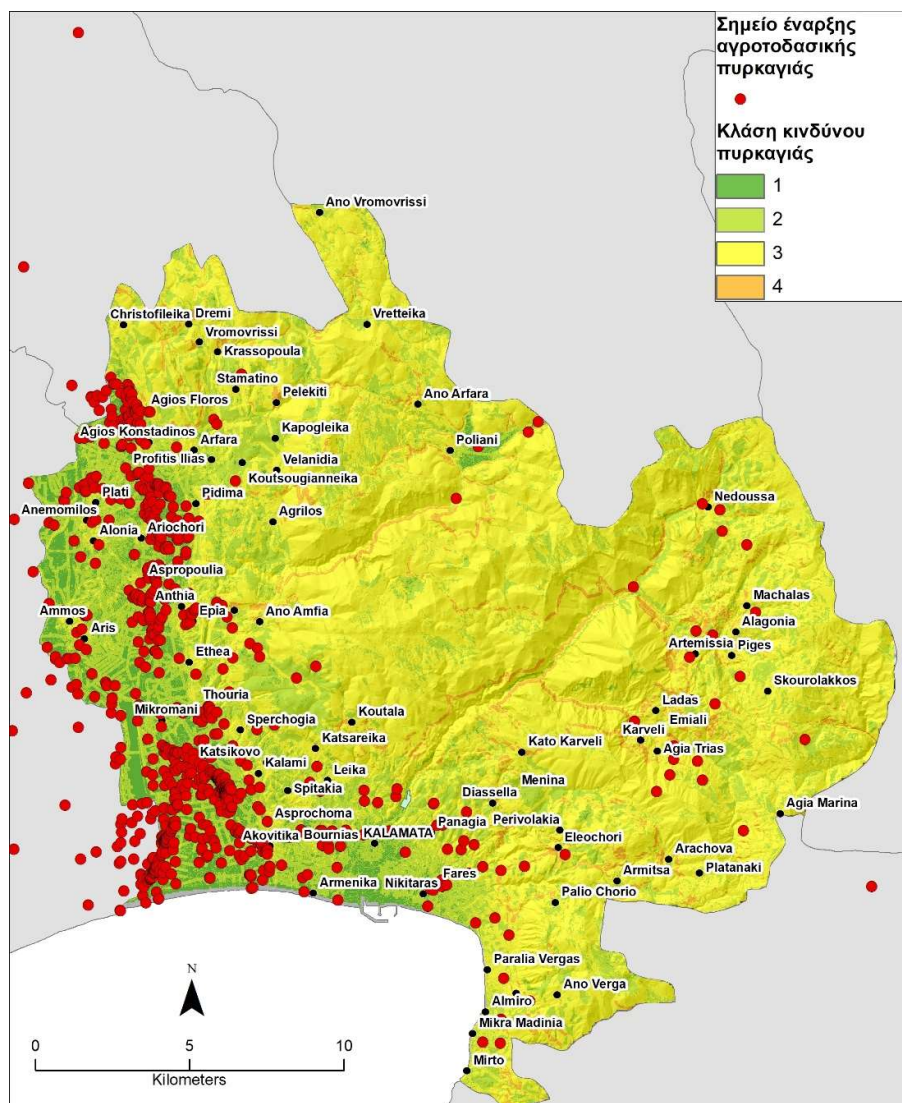

Εικόνα 3.30: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με την ορατότητα από τα πυροφυλάκια εντός ή πλησίον του Δήμου.

Υπέρθεση χάρτη σημείων ενάρξεων πυρκαγιών στον συνθετικό χάρτη κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς

Η Εικόνα 3.31 συσχετίζει τα σημεία έναρξης των πυρκαγιών για το χρονικό διάστημα 4 χρόνων (2020-2023 συνολικά 985 συμβάντα) με τον συνθετικό χάρτη κινδύνου. **Συνολικά παρατηρείται μια μεγάλη ασυμφωνία μεταξύ του χάρτη κινδύνου και των σημείων έναρξης στο πεδινό δυτικό τμήμα του Δήμου.** Το συγκεκριμένο τμήμα του Δήμου χαρακτηρίζεται ως χαμηλού ή μέσου κινδύνου αλλά περιέχει την μεγάλη πλειονότητα των σημείων έναρξης. **Λαμβάνοντας υπ' όψη ότι ο χάρτης εκτιμάει τον κίνδυνο με βάση τόσο φυσικούς όσο και ανθρωπογενείς παράγοντες που βασίζονται σε αμέλεια, η μεγάλη αυτή ασυμφωνία υποδηλώνει ότι οι ενάρξεις οφείλονται σε πυρκαγιές από πρόθεση.** Πράγματι, το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από τον Πίνακα 3.2, που παραθέτει μεταξύ άλλων και τις αιτίες των πυρκαγιών με βάση τα στοιχεία του Π.Σ. Σύμφωνα με τα συγκεκριμένα στοιχεία, η μεγάλη πλειονότητα των συμβάντων (70-80%) στην ΠΕ Μεσσηνίας αφορά πυρκαγιές με πρόθεση (βλ. εξήγηση στο Κεφ. 3.1.11). Το στοιχείο αυτό πρέπει να ληφθεί υπ' όψη στον σχεδιασμό. Στο σημείο αυτό αξίζει να τονιστεί πως ανεξάρτητα δεδομένα έρχονται σε συμφωνία μεταξύ τους.

Αντίθετα, στο ανατολικό και ΝΑ τμήμα του Δήμου, παρατηρείται μια πολύ καλή συσχέτιση των σημείων έναρξης με τις περιοχές πολύ υψηλού και υψηλού κινδύνου. Η καλή αυτή συσχέτιση υποδηλώνει ότι στο συγκεκριμένο τμήμα του Δήμου οι ενάρξεις οφείλονται σε σημαντικό ποσοστό από αμέλεια και ότι οι φυσικοί και ανθρωπογενείς παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψη στο μοντέλο απεικονίζονται με αξιόπιστο τρόπο.

Εικόνα 3.31: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με τα σημεία έναρξης αγροτοδασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με το Π.Σ.

3.3.Συμπεράσματα- Προτεραιότητες

Η υπέρθεση συγκεκριμένων επιπέδων πληροφορίας στο χάρτη συνθετικού κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς σε περιβάλλον GIS βοηθά στην καλύτερη οπτικοποίηση των περιοχών στις οποίες πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις δράσεις πρόληψης.

Συμπερασματικά, στον Δήμο Καλαμάτας επικρατούν συνθήκες που τον τοποθετούν στις περιοχές υψηλού κινδύνου. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τη μέση τιμή κινδύνου, που είναι 2.16, δηλαδή εμπίπτει στην κατηγορία υψηλού κινδύνου. Εντούτοις, παρατηρείται μεγάλη χωρική διαφοροποίηση ως προς τις κλάσεις κινδύνου λόγω φυτοκάλυψης, αναγλύφου και τρωτότητας από ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

Οι περιοχές στις οποίες επικρατούν συνθήκες αυξημένου κινδύνου, λόγω φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων εντοπίζονται κυρίως πλησίον των οικισμών Αράχοβα, Ελαιοχώρι, Καρβέλιον, Κάτω Καρβέλιον, Αρεμής, Άγιος Βασίλειος, Μονή Διμιόβης, Μονή Βελανιδιάς, Σκουρόλακκος, Μαχαλάς, Νέδουσα, Άνω Αμφεία, Άνω Αρφαρά, Κρασσούλα, Δρέμιον, Κάτω Βέργα και Μικρή Μαντίνεια.

Διακρίνονται 2 περιοχές στις οποίες απουσιάζουν σημεία υδροληψίας και χαρακτηρίζονται κατά κανόνα ως υψηλού και πολύ υψηλού κινδύνου. Αυτές εντοπίζονται σε μια εκτεταμένη περιοχή στο κεντρικό τμήμα του Δήμου μεταξύ του Τζιρορέματος και του Νέδοντα, καθώς και στον οικισμό της Αράχοβας στο ΝΑ τμήμα του Δήμου.

Στις περιοχές υψηλού και πολύ υψηλού κινδύνου υπάρχει ικανοποιητική πρόσβαση μέσω του οδικού δικτύου, αν και υπάρχουν 2-3 περιοχές η οποίες θα ευνοηθούν από συνενώσεις γειτονικών δικτύων.

Η μεγάλη ασυμφωνία που επικρατεί μεταξύ του χάρτη κινδύνου και των σημείων έναρξης στο πεδινό δυτικό τμήμα του Δήμου υποδηλώνει ότι οι ενάρξεις οφείλονται σε πυρκαγιές από πρόθεση, γεγονός που επιβεβαιώνεται από τα δεδομένα του Π.Σ. και πρέπει να ληφθεί υπ' όψη στον σχεδιασμό. Αντίθετα, στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του Δήμου, υπάρχει καλή συσχέτιση μεταξύ χάρτη κινδύνου και σημείων έναρξης, γεγονός που υποδηλώνει ότι τα αίτια είναι είτε φυσικά είτε ανθρώπινα εξ' αμελείας.

Στις προτεραιότητες μπορούν να συμπεριληφθούν προτάσεις για

- ✓ προσθήκες σημείων υδροληψίας,
- ✓ διαχείριση της βλάστησης σε συγκεκριμένους οικισμούς και τμήματα του οδικού δικτύου με πολύ υψηλό κίνδυνο.
- ✓ στοχευμένες δράσεις ως προς την συντήρηση ή επέκταση του αγροτικού και δασικού οδικού δικτύου
- ✓ συνενώσεις γειτονικών δικτύων για την διευκόλυνση της πρόσβασης και της διαφυγής σε συνεργασία με τους Προέδρους Κοινοτήτων,
- ✓ συνεργασία με τους γειτονικούς Δήμους της Μεσσηνίας (ως προς τα πυροφυλάκια) και της Δυτικής Μάνης (ως προς τη διαχείριση του παραλιακού οδικού δικτύου σε περίπτωση κρίσης)
- ✓ στοχευμένες δράσεις για την μείωση των πυρκαγιών από πρόθεση.

Οι προτεραιότητες καθορίζονται και τεκμηριώνονται από τους ποιοτικούς και ποσοτικούς συνθετικούς χάρτες που έχουν παρατεθεί στο υφιστάμενο κεφάλαιο και αναλύονται περιγραφικά αλλά και γεωγραφικά στο επόμενο κεφάλαιο με την παράθεση στοχευμένων προτάσεων για δράσεις πρόληψης.

4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ

Για τη συμπλήρωση του παρόντος Κεφαλαίου του Σχεδίου, ο Δήμος λαμβάνει υπόψη τα συμπεράσματα από τα παραπάνω κεφάλαια και αξιολογεί και προσδιορίζει ποιες από τις παρακάτω δράσεις θα υλοποιήσει.

4.1. Διαχείριση βλάστησης

Από τους χάρτες κινδύνου υποδεικνύονται οι περιοχές για επιλεγμένες δράσεις διαχείρισης βλάστησης (π.χ. δημιουργία στεγασμένων ζωνών γύρω από τους οικισμούς και σε άλλες στρατηγικά επιλεγμένες περιοχές, επιλέγοντας τις εκάστοτε κατάλληλες ή και συνδυάζοντας μηχανικές μεθόδους διαχείρισης, βόσκηση ή/και προδιαγεγραμμένη καύση) και συντονισμός δράσεων με τις δασικές, πυροσβεστικές υπηρεσίες και τις εθελοντικές ομάδες. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται:

- Η εκπόνηση δασοτεχνικής μελέτης από δασολόγο του Δήμου ή εξωτερικό συνεργάτη στις ζώνες πολύ υψηλού κινδύνου όπως προκύπτουν από τον αντίστοιχο συνθετικό ποσοτικό χάρτη.
- η διενέργεια δράσεων διαχείρισης της βλάστησης (καθαρισμών) στις περιοχές των οικισμών: Αράχοβα, Ελαιοχώρι, Καρβέλιον, Κάτω Καρβέλιον, Σκουρόλακκος, Μαχαλάς, Νέδουσα, Αρτεμής, Αγία Μαρίνα, Άγιος Βασίλειος, Μονή Διμιόβης, Μονή Βελανιδιάς στο ΝΑ τμήμα του Δήμου, στην Άνω Άμφεια στο κεντρικό τμήμα του Δήμου, σε Άνω Αρφαρά, Κρασσούλα και Δρέμιον στο Βόρειο τμήμα, και τέλος, σε Κάτω Βέργα και Μικρή Μαντίνεια στο νοτιότερο τμήμα του Δήμου.
- η κατά προτεραιότητα τήρηση της υπ' αρ. 20/2023 πυροσβεστικής διάταξης στους οικισμούς πολύ υψηλού κινδύνου.
- Πέραν των ανωτέρω, είναι απαραίτητη η αφαίρεση ξερών χόρτων και θάμνων ή/και η αραίωση βλάστησης κατά μήκος του οδικού δικτύου. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στις περιοχές με αυξημένο κίνδυνο (βλ. Κεφάλαιο 3.2 και Εικόνα 3.28). Πιο συγκεκριμένα το μήκος του οδικού δικτύου που διέρχεται σε περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου αποτελεί το 4%, δηλαδή 80.3 km, εκ του συνόλου του δικτύου το μήκος του οποίου εκτιμάται σε 1941 km (Εικόνα 3.28). Τα 34.7 km αφορούν άσφαλτο και 45.7 km αφορούν χωματόδρομο. Το πλάτος στο οποίο μπορεί να αφαιρεθεί (αποψιλωθεί) βλάστηση εκατέρωθεν του οδικού δικτύου ποικίλει. Το συνολικό πλάτος μιας αποψιλωμένης ζώνης (firebreak) μπορεί να κυμανθεί από 12 m έως περισσότερο από 150 m (Plana et al. 2005). Η κλάδευση των δένδρων θα γίνεται σε ύψος από του 1/3 έως του 1/2 του ύψους των με ελάχιστο ύψος τα 2 m. Στις δράσεις αυτές μπορούν να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις κατά την περίοδο σχεδιασμού.

Ειδικότερα, με βάση την χαρτογραφική αποτύπωση και τις οικονομικές/τεχνικές/διοικητικές δυνατότητες του Δήμου μπορούν να πραγματοποιηθούν οι κάτωθι εργασίες:

- Εκτέλεση προγραμμάτων διαχείρισης της βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου, σε περιοχές ιδιαίτερης προστασίας (άλη, πάρκα, κατασκηνώσεις, κλπ) αρμοδιότητάς

Δήμου. Οι δασικοί χάρτες καθορίζουν τις ζώνες στις οποίες η Δασική Υπηρεσία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για δράσεις διαχείρισης της βλάστησης.

- Αποψίλωση και απομάκρυνση ξηρής φυτικής βιομάζας από τις φυτεμένες νησίδες και τα πρανή του οδικού δικτύου ευθύνης τους.
- Απομάκρυνση των υπολειμμάτων διαχείρισης της βλάστησης που ενεργείται από ιδιοκτήτες, νομείς, επικαρπωτές και μισθωτές οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και οικισμών, προς αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της (Πυρ. Διάταξη 20/2023, ΦΕΚ Β'2549/19.04.2023, ν. 4915/2022 αρθ.41 με το οποίο αντικαταστάθηκε περ. 26 της υποπαρ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων ν.3463/2006), εντός των διοικητικών τους ορίων.
- Εκτέλεση έργων και εργασιών προληπτικής αφαίρεσης της βλάστησης από τους Δήμους καθ' υπόδειξη και συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες κυρίως στη ζώνη μίξης δασών-οικισμών για λόγους αντιπυρικής προστασίας των πολεοδομικών τους συγκροτημάτων.
- Εκτέλεση δασοτεχνικών έργων σε δάση και δασικές εκτάσεις από τις υπηρεσίες του Δήμου, εφόσον ο Δήμος είναι δασοκτήμονας με βάση την δασική νομοθεσία. Οι Δήμοι κάτοχοι ή διαχειριστές δασών και δασικών εκτάσεων και οι ενώσεις του (ΦΕΚ Β'2219/6-4-2023, ΦΕΚ Β'2834/5-7-2019) μπορούν για παράδειγμα να αντλήσουν κονδύλια από το Υπομέτρο 8.3 Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων του Μέτρου 08 – Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στην βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020).

Στο πλαίσιο του υπομέτρου 8.3 υλοποιούνται ενέργειες, οι οποίες σχετίζονται με πρόληψη από πυρκαγιές και περιλαμβάνουν:

1.Κατασκευή ή/και συντήρηση προστατευτικών υποδομών, όπως: Δασικά μονοπάτια και δασικές οδοί με σκοπό την βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου αντιπυρικής προστασίας, Σημεία υδροδότησης (υδατοδεξαμενές, υδρομαστεύσεις, κ.λπ.) συμπεριλαμβανομένων και έργων για τη συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου των σημείων υδροληψίας για τον ανεφοδιασμό των μέσων κατάσβεσης, Αντιπυρικές λωρίδες και άλλες ζώνες ή σημεία ασυνέχειας της καύσιμης ύλης.

2.Δαπάνες προληπτικών δασοκομικών χειρισμών, όπως: μικρά τεχνικά έργα για τη βελτίωση και την αποκατάσταση της βατότητας των υφιστάμενων δασικών δρόμων αντιπυρικής προστασίας, καθαρισμοί παρεδάφιας ή άλλης βλάστησης, διαφοροποίηση της δομής του δάσους με χρήση λιγότερο εύφλεκτων δασικών ειδών.

3. Δαπάνες εγκατάστασης ή/ και βελτίωσης εξοπλισμού και συστημάτων παρακολούθησης πυρκαγιών συμπεριλαμβανομένων παρατηρητηρίων, συστημάτων ανίχνευσης δασικών πυρκαγιών, επικοινωνιακού εξοπλισμού

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος λαμβάνει πληρωμές στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέτρων ή βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, το άθροισμα των πληρωμών δε μπορεί να υπερβαίνει το 100% των επιλέξιμων δαπανών.

Ρητά αποκλείονται από τις επιλέξιμες δαπάνες, δαπάνες συντήρησης που σχετίζονται με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις επί αγροτικών εκτάσεων/ αγροτεμαχίων. Σε ότι αφορά τις υποδομές με στόχο την καταπολέμηση των πυρκαγιών, δηλαδή υποδομές για την προσγείωση και τον ανεφοδιασμό των αεροπλάνων ή/ και ελικοπτέρων, αυτές μπορεί χρηματοδοτηθούν μόνο εάν προορίζονται για μη εμπορικούς σκοπούς. Ρητά αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του μέτρου οι παραγωγικές υποδομές όπως κορμπολατείες ή οι υποδομές φόρτωσης δασικών προϊόντων.

Η στήριξη παρέχεται μέσω επιχορήγησης του Άρθρου 67 του Καν. 1303/2013 και μπορεί να ανέλθει έως και στο 100% των επιλέξιμων δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 12 του Καν (ΕΕ) 702/2014. Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 45 του Καν. (Ε.Ε.) 1305/2013.

Ως πεδίο εφαρμογής ορίζονται όλα τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, εφόσον πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας του άρθρου 34 του Καν (ΕΕ) 702/2014 και συγκεκριμένα:

- οι δράσεις πρόληψης πυρκαγιών συνάδουν με το Εθνικό Σχέδιο Αντιτυρικής Προστασίας Δασών και αφορούν εκτάσεις μέσου ή/και υψηλού κινδύνου,
- η υλοποίηση κάθε δράσης πραγματοποιείται με βάση σχετική μελέτη/τεχνική έκθεση, ανάλογα με το είδος της,
- δράσεις σε δημόσια δάση υλοποιούνται μόνον εφόσον είναι συμβατές με το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της οικείας δασικής υπηρεσίας,
- δράσεις σε ιδιωτικά δάση υλοποιούνται μόνον εφόσον είναι συμβατές με το εγκεκριμένο διαχειριστικό σχέδιο του δάσους ή της τεχνικής έκθεσης ή του πίνακα υλοτομίας.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ Β'2549/19.04.2023 αποτελεί μέριμνα των Δήμων η εκπλήρωση της υποχρέωσης των ιδιοκτητών, νομέων, επικαρπωτών, μισθωτών και υπομισθωτών (α) οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, (β) οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός ορίων οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, (γ) εκτάσεων που βρίσκονται εντός ακτίνας 100 μ. από τα όρια των περ. "(α)" και "(β)" του παρόντος άρθρου και (δ) εκτός σχεδίου γηπέδων με κτίσμα, να προβαίνουν σε καθαρισμό των ανωτέρω χώρων κατά το χρονικό διάστημα από την 1η μέχρι την 30η Απριλίου εκάστου έτους και τη συντήρηση αυτού καθ' όλη τη διάρκεια της αντιτυρικής περιόδου, ήτοι από 1η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου, για την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της.

1.Ο απαιτούμενος καθαρισμός περιλαμβάνει:

α. Υλοτομία και απομάκρυνση των ξερών και σπασμένων δέντρων και κλαδιών, καθώς και των κλαδιών που βρίσκονται σε άμεση επαφή με κτίσμα.

β. Απομάκρυνση της καύσιμης φυτικής ύλης που βρίσκεται στην επιφάνεια του εδάφους όπως ενδεικτικά το φυλλόστρωμα, τα ξερά χόρτα και τα κατακείμενα ξερά κλαδιά.

γ. Αποκλάδωση της βάσης της κόμης των δέντρων και αύξηση του ύψους έναρξής της από την επιφάνεια του εδάφους, ανάλογα με την ηλικία και το είδος του δέντρου.

δ. Αραίωση της θαμνώδους βλάστησης ως προς την κάλυψη του εδάφους.

ε. Απομάκρυνση τυχόν άλλων εγκαταλελειμμένων καυστών, αναφλέξιμων, εκρήξιμων ή εύφλεκτων υλικών, αντικειμένων και απορριμμάτων.

2.Οι υπόχρεοι οφείλουν να μεριμνούν για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά όλων των υπολειμμάτων καθαρισμού, ενώ απαγορεύεται η εγκατάλειψη, η απόρριψη ή η ανεξέλεγκτη διαχείρισή τους.

Ο οικείος Δήμος προβαίνει στην ενημέρωση των υπόχρεων, για το περιεχόμενο της παρούσας και ειδικότερα της υποχρέωσης καθαρισμού μέχρι 31η Μαρτίου εκάστου έτους με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως ενδεικτικά με ανάρτηση στην ιστοσελίδα και στον πίνακα ανακοινώσεων του οικείου Δήμου, αποστολή ενημερωτικού υλικού στην ταχυδρομική ή ηλεκτρονική διεύθυνση του υπόχρεου ή τυχόν αντικλήτου του, ενημερώσεις στα καταστήματα του Δήμου ή των Δημοτικών Διαμερισμάτων, σε τοπικούς φορείς και συλλόγους, σε συνεργασία με την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, η ενημέρωση των υπόχρεων λαμβάνει χώρα έως την 28 Απριλίου. Για την ανεύρεση των στοιχείων του υπόχρεου, ο οικείος Δήμος δύναται να ανατρέχει σε δεδομένα που τηρούνται στα αρχεία του, καθώς και στα δεδομένα του Εθνικού Κτηματολογίου. Εφόσον ο οικείος Δήμος διαθέτει την απαραίτητη υποδομή, μπορεί να παρέχεται η δυνατότητα στους υπόχρεους να αιτηθούν (π.χ. με φυσική παρουσία, ταχυδρομικά, ηλεκτρονικά ή μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα δημιουργηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω gov.gr για το σύνολο των Δήμων), τη διενέργεια καθαρισμού με χρέωση της αντίστοιχης δαπάνης στο όνομά τους, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή από ιδιωτική εταιρία με την οποία ο οικείος Δήμος έχει συνάψει σχετική σύμβαση. Στις παραπάνω περιπτώσεις, μόνη η υποβολή της αίτησης δεν αναστέλλει τις προθεσμίες για την διενέργεια καθαρισμού και δεν απαλλάσσει τους υπόχρεους από την υποχρέωση καθαρισμού με ίδια μέσα. Η υποχρέωση εκπληρώνεται με την πραγματοποίηση του καθαρισμού και μόνον. Ο οικείος Δήμος οφείλει να διενεργεί τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους (ύστερα από καταγγελία ή και αυτεπαγγέλτως) για διαπίστωση εκπλήρωσης ή μη των υποχρεώσεων των υπόχρεων του άρθρου 1, προσηκόντως και με τη δέουσα επιμέλεια, καθ' όλη την διάρκεια της αντιτυρικής περιόδου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων στην εκπλήρωση της υποχρέωσης καθαρισμού και συντήρησης καθ' όλη τη διάρκεια της αντιτυρικής περιόδου, επιβάλλεται ή καταλογίζεται αντίστοιχα εξ ολοκλήρου στον/στους υπόχρεους από τον οικείο Δήμο:

α. πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών του ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό τα διακόσια (200) ευρώ,

β. δαπάνη του αυτεπάγγελτου καθαρισμού του χώρου και απομάκρυνσης των υλικών.

3.Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επίδοση, θυροκόλληση ή κοινοποίηση της Πράξης Επιβολής Προστίμου, ο παραβάτης δύναται να υποβάλλει έγγραφη ένσταση στον οικείο Δήμο, παρελθούσης δε άπρακτης της ως άνω προθεσμίας και εφόσον η υποβαλλόμενη ένσταση δεν έχει γίνει αποδεκτή, το επιβληθέν πρόστιμο οριστικοποιείται. Στην περίπτωση συμμόρφωσης εντός της άνω προθεσμίας με την υποχρέωση καθαρισμού, ο οικείος Δήμος εκδίδει απόφαση μείωσης έως και 50% του προς επιβολή προστίμου. Η δαπάνη και το πρόστιμο αποτελούν έσοδα του οικείου Δήμου και εισπράττονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

4.Μετά το πέρας της δεκαήμερης προθεσμίας ή εφόσον έχει υποβληθεί ένσταση η οποία δεν έχει γίνει αποδεκτή, ο οικείος Δήμος υποχρεούται εντός πέντε (5) ημερών σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό των χώρων αυτών, κατά προτεραιότητα βάσει του κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς.

5.Ειδικά για περιφραγμένους ή επαρκώς περιτοιχισμένους χώρους και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων για καθαρισμό τους, ο οικείος Δήμος, ταυτόχρονα με την επιβολή του προστίμου, αιτείται προς την κατά τόπο αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία τη διενέργεια αυτοψίας για τη βεβαίωση τυχόν συνδρομής υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς και βάσει αυτής, υποχρεούται σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό των χώρων για την άρση του κινδύνου.

6.Σε περίπτωση μη ανεύρεσης των στοιχείων των υπόχρεων, ακολουθείται η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου εξαιρουμένης της διαδικασίας επιβολής προστίμου και των προθεσμιών που αναφέρονται σε αυτήν

Ειδικές περιπτώσεις άρσης του κινδύνου με αυτεπάγγελτο καθαρισμό

1. Για τη βεβαίωση τυχόν συνδρομής υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς σε περιφραγμένους ή επαρκώς περιτοιχισμένους χώρους της παρ. 4 του άρθρου 5 της παρούσας, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, **κατόπιν αίτησης του οικείου δήμου**, προβαίνει στην διενέργεια αυτοψίας με αξιολόγηση των χαρακτηριστικών παραμέτρων της περιοχής επιρροής του χώρου λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά, τις κλιματολογικές συνθήκες, τη συχνότητα συμβάντων πυρκαγιάς, την κλίση, τη βλάστηση και τη φυτική καύσιμη ύλη του χώρου και της ευρύτερης περιοχής, την πυκνότητα του δομημένου περιβάλλοντος τις υποδομές και δίκτυα, τη γειτνίαση με ευαίσθητες εγκαταστάσεις (όπως ενδεικτικά νοσοκομεία, σχολεία, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων κ.λπ.), καθώς και με δάση, δασικές εκτάσεις, πάρκα, άλση κ.λπ.

2.Ο οικείος Δήμος μετά την έκδοση της βεβαίωσης συνδρομής υψηλού κινδύνου από την Πυροσβεστική Υπηρεσία υποχρεούται, κατά τους ορισμούς του άρθρου 5 της παρούσας, σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό του χώρου για την άρση του κινδύνου με την συνδρομή της Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον απαιτηθεί.

3.Σε επείγουσες περιπτώσεις άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή επέκτασης πυρκαγιάς, ο οποίος βεβαιώνεται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία προς τον οικείο Δήμο, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας του άρθρου 5 της παρούσας, ο επείγων αυτεπάγγελτος καθαρισμός από τον οικείο Δήμο προς το σκοπό άμεσης άρσης του κινδύνου

(Παράρτημα Δ'). Για τη διαπίστωση της επείγουσας περίπτωσης και της συνδρομής άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της, η Πυροσβεστική Υπηρεσία λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που ενδεικνύουν τον επείγοντα χαρακτήρα και την ιδιαίτερα υψηλή επικινδυνότητα, όπως είναι ενδεικτικά (α) ο κίνδυνος 4 (πολύ υψηλός) ή 5 (κατάσταση συναγερμού), σύμφωνα με τον Ημερήσιο Χάρτη πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς που εκδίδει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.) του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, (β) η σε εξέλιξη πυρκαγιά στην ευρύτερη περιοχή, (γ) τα Τακτικά και τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού ή τα Έκτακτα Δελτία Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων, σύμφωνα με τα οποία, οι μετεωρολογικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για την εκδήλωση ή την εξάπλωση πυρκαγιάς στην περιοχή το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη, εφόσον κρίνει απαραίτητο, και τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

➔ Στην επιλογή των θέσεων υψηλού κινδύνου για την εφαρμογή του αυτεπάγγελτου καθαρισμού καθοριστική σημασία έχουν οι χάρτες του Κεφαλαίου 3, σε συνδυασμό με τις κατάλληλες αυτοψίες που θα κρίνουν τις τελικές επιλογές επί του πεδίου.

➔ Αναφορά συνολικών χιλιομέτρων οδικού δικτύου στα οποία ο Δήμος έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης βλάστησης.

➔ Το δίκτυο ΑΔΜΗΕ εκτείνεται σε μόλις 14 km εντός του Δήμου, στο δυτικό πεδινό τμήμα, που με βάση τον ποσοτικό χάρτη κινδύνου χαρακτηρίζεται ως επί το πλείστον ως χαμηλού ή μέσου κινδύνου. Αντίστοιχα δεν διευκολύνεται η επιτήρηση καθαρισμού από την αρμόδια Αρχή και με έμφαση στην αποψίλωση χώρων που βρίσκονται κάτω από σημεία ζεύξης. Η παρακολούθηση της ποιότητας και του επιπέδου συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) (ν.4001/2011, ΦΕΚ Α'179/2011).

Προτείνεται να εκτελεστούν εργασίες που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία της παραγράφου 1.7 του παραρτήματος Ι της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/29599/1738/20.2.2023 (ΑΔΑ:9Δ9Σ4653Π8-7ΔΝ) Απόφαση Υπουργού ΥΠΕΝ με θέμα «Τροποποίηση του Παραρτήματος Ι της Απόφασης Επικαιροποίησης των Τεχνικών Προδιαγραφών κατάρτισης μελετών Σχεδίων Αντιπυρικής Προστασίας και καθορισμού του τρόπου υπολογισμού του κόστους σύνταξης αυτών». Οι περιοχές εφαρμογής των προτεινόμενων έργων εντοπίζονται σε θέσεις όπου ο βαθμός απειλής από πυρκαγιά έχει εκτιμηθεί πως είναι ιδιαίτερα υψηλός, σύμφωνα με τα στοιχεία που αναλύθηκαν και παρουσιάζονται στους σχετικούς χάρτες του παρόντος. Καλλιεργητικές υλοτομίες/εργασίες που συνίστανται στην αφαίρεση της υποβλάστησης (από της παρεδαφιαίας μέχρι της θαμνώδους), τις κλαδεύσεις και την υλοτομία των πλήρως κυριαρχηθέντων ατόμων του ανωρόφου, τα οποία συνέπεια τούτου είναι καχεκτικά, θνήσκοντα, προσβεβλημένα δευτερογενώς από έντομα και μύκητες. Η φύση του έργου είναι τέτοια που ούτως ή άλλως η ποσότητα των εργασιών δεν είναι απόλυτα μετρήσιμη, αφού η ένταση των εργασιών-επεμβάσεων μεταβάλλεται ανάλογα με την κατά τόπους βλάστηση.

Ενδεικτικά οι εργασίες που προτείνεται να εκτελεστούν είναι οι παρακάτω:

1.Υλοτομία ξηρών ιστάμενων ατόμων και απομάκρυνση κατακείμενων δέντρων, αποκλάδωση του συνόλου των δένδρων του ανωρόφου μέχρι το 1/2 για τα κωνοφόρα, με ελάχιστο ύψος αποκλάδωσης τα 2 μέτρα

2.Καθαρισμός υπορόφου βλάστησης με την απομάκρυνση σκληρόφυλλων αείφυλλων πλατύφυλλων και νεαρών δενδρυλλίων, ήτοι η επιφανειακή βλάστηση θα καθαρίζεται σε ποσοστό 50% αφού πρώτα επιλεγθούν τα άριστα άτομα ή ομάδες ηλικίας άνω των 15 ετών. Τα άτομα ή οι ομάδες αυτές θα διαμορφώνονται - κλαδεύονται σε ύψος 1,5-2 m προκειμένου να αποτελέσουν την μελλοντική μίξη του ανωρόφου.

3.Όλα τα προϊόντα υλοτομίας από τις ανωτέρω δύο εργασίες, πάχους άνω των 8 εκατ. θα τεμαχίζονται σε μήκος 1,2μ. και θα στοιβάζονται στους δασικούς δρόμους, αφού μετακινηθούν σε μέση απόσταση 50μ., προς διάθεση στους μόνιμους κατοίκους για ατομικές ανάγκες (καυσόξυλα) με ευθύνη της τοπικής δασικής αρχής. Όλα τα υπόλοιπα προϊόντα υλοτομίας (<8 εκατ.) θα θρυμματίζονται με μηχανήμα θρυμματισμού ξύλου. Το μηχανήμα θρυμματισμού ξύλου (αυτοκινούμενο ή ρυμουλκούμενο) θα προσεγγίζει όσο το δυνατόν περισσότερο, κινούμενο εντός του δάσους εφόσον οι συνθήκες βατότητας το επιτρέπουν, θα θρυμματίζει και θα διασκορπίζει επί τόπου και πάντα εντός του δάσους το θρυμματισμένο υλικό.

4.Συγκέντρωση των σκουπιδιών – εύφλεκτων υλών (π.χ. λάστιχα αυτοκινήτων) . Η συγκέντρωση σκουπιδιών θα γίνεται στις παρυφές των δασικών εκτάσεων και στη συνέχεια με ευθύνη του αναδόχου του έργου θα απομακρύνονται από την περιοχή και θα μεταφέρονται σε νόμιμα εξουσιοδοτημένους χώρους.

5. Προτείνεται η δημιουργία μικτών ζωνών εκατέρωθεν δύο τμημάτων του οδικού δικτύου, με βλάστηση κωνοφόρων, καθαρίζοντας μια ψιλή ζώνη πλάτους 5 μέτρων που ακολουθεί το κράσπεδο του δρόμου και μια στεγασμένη πλάτους 10 μέτρων παραλλήλως της ψιλής.

6. Προτείνεται η διενέργεια καθαρισμών στις περιοχές των οικισμών Αράχοβα, Ελαιοχώρι, Καρβέλιον, Κάτω Καρβέλιον, Σκουρόλακκος, Μαχαλάς, Νέδουσα, Αρτεμής, Αγία Μαρίνα, Άγιος Βασίλειος, Μονή Διμιόβης, Μονή Βελανιδιάς, Άνω Αμφεια, Άνω Αρφαρά, Κρασπούλα, Δρέμιον, Κάτω Βέργα και Μικρή Μαντίνεια. Οι καθαρισμοί προτείνεται να διενεργηθούν ως εξής:

1. Ζώνη πλάτους 10 m, γυμνή από βλάστηση.

2. Όπου υφίσταται ανάγκη-παρουσία υψηλού δάσους, δημιουργία ζώνη πλάτους 50 m φυσικού αραιωμένου με καλλιεργητικές υλοτομίες. Το ποσοστό συγκόμωσης δεν θα υπερβαίνει το 50%. Επίσης, θα πρέπει να γίνει κλάδευση των δένδρων μέχρι του 1/3 του συνολικού μήκους της κόμης. Το ελάχιστο ύψος έναρξης κόμης δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο των 3m από την επιφάνεια.

Τέλος, θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή η αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/55904/2019 «Κανονισμός Πυροπροστασίας Ακινήτων εντός ή πλησίον δασικών εκτάσεων» (ΦΕΚ Β'3475/24-5-2023).

4.2.Δράσεις που αφορούν στον πρωτογενή τομέα

Ο πρωτογενής τομέας μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην πρόληψη μέσω του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα, ως εκ τούτου έχει σημαντικό ρόλο στον σχεδιασμό. Ειδικότερα αυτό μπορεί να συμβεί τόσο μέσω των χρήσεων γης (π.χ. καλλιέργειες) όσο και μέσω της διαχείρισης της βλάστησης (π.χ. βόσκηση). Παράλληλα μέσω των αρδευτικών δικτύων (ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ) τα οποία συχνά παρέχουν και υψηλές πιέσεις μπορεί να υποστηριχθούν ουσιαστικά οι δυνάμεις κατάσβεσης. Σε αυτό το πλαίσιο είναι απαραίτητη η απεικόνιση του αρδευτικού δικτύου και η προσαρμογή του για την τροφοδοσία των δυνάμεων πυρόσβεσης.

Οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων είναι ανεξάρτητα ΝΠΙΔ που συστάθηκαν βάσει του Ν. 3881/1958 (ΦΕΚ 181Α). Διακρίνονται σε Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), που είναι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις – φορείς διαχείρισης έργων για τη διανομή των υδάτων άρδευσης και σε Γενικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ). Οι ΤΟΕΒ υπάγονται ανά Περιφέρεια σε ΓΟΕΒ. Οι Οργανισμοί αυτοί διαχειρίζονται αντλιοστάσια, διώρυγες, δίκτυα αγωγών υπό πίεση, ταμιευτήρες, δεξαμενές- τα οποία δύναται να αξιοποιηθούν και για ανάγκες πυρόσβεσης. Η Εικόνα 3.12 απεικονίζει το δίκτυο ΓΟΕΒ Παμίσου που αναπτύσσεται στο Δήμο. Το δίκτυο είναι χρήσιμο γιατί εκτός της τύκνωσης του δικτύου παρέχει και υψηλή πίεση σε μια περιοχή που αν και ο κίνδυνος είναι χαμηλός ή μέσος με βάση το χάρτη κινδύνου, εντούτοις παρατηρούνται πολλά σημεία έναρξης που οφείλονται σε πυρκαγιές εκ προθέσεως (Εικόνα 3.31 και Κεφ. 3.2.2). Ως εκ τούτου προτείνεται:

- Επίσημη ένταξη του δικτύου ΓΟΕΒ Παμίσου στο δίκτυο υδροληψίας για την πρόληψη των αγροτοδασικών πυρκαγιών
- Συμμετοχή των εκπροσώπων τους στο Συντονιστικό Τοπικό Όργανο.
- Πύκνωση των σημείων υδροληψίας στο υφιστάμενο δίκτυο των ΓΟΕΒ Παμίσου με περισσότερους συνδέσμους 65mm για τροφοδοσία των πυροσβεστικών οχημάτων.

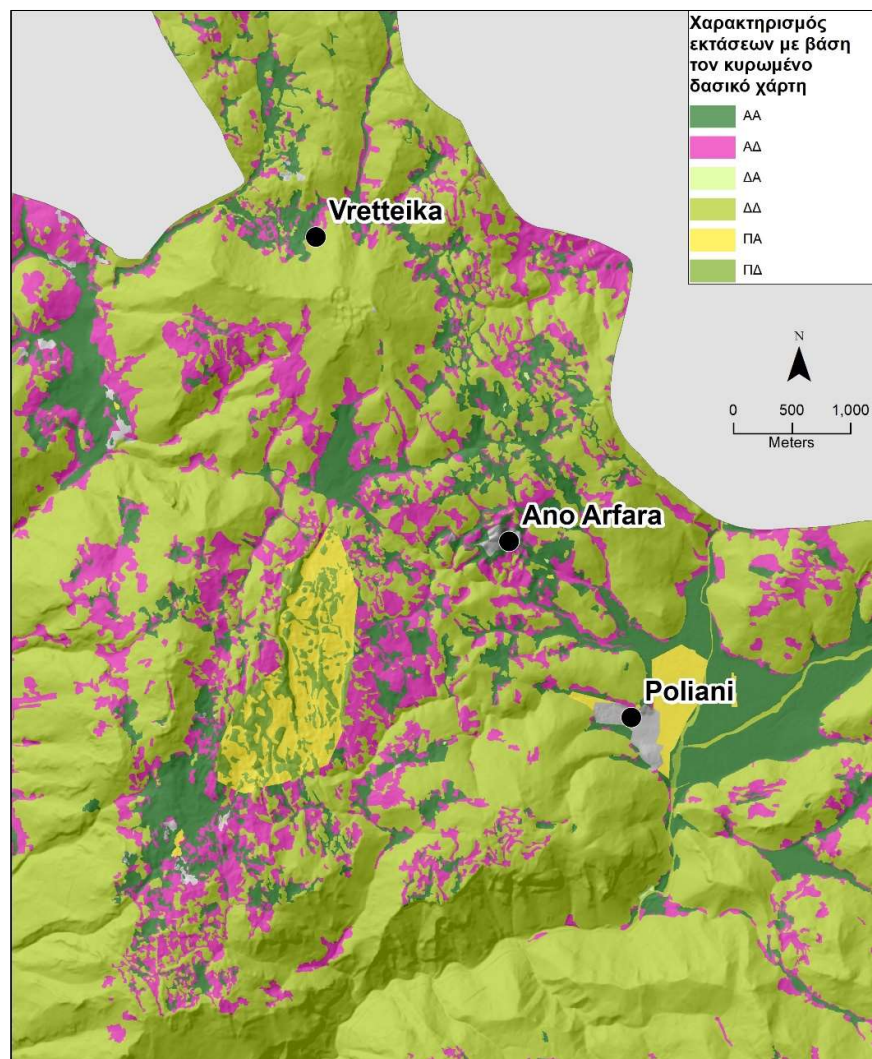
Η χρήση/κάλυψη Γης και η διαχείριση της φυτοκάλυψης εν γένει αποτελούν κύριους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την συμπεριφορά της φωτιάς, όπως αποτιμάται και στον Πίνακα 3.3. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα ακόμα και σε πυρκαγιές με υψηλό θερμικό φορτίο όπου οι καλλιέργειες (π.χ. αμπελώνες) περιόρισαν την δράση της πυρκαγιάς, την δριμύτητα της καύσης ή έδρασαν ως άτυπες αντιπυρικές ζώνες. Η ύπαρξη οπωροκηπευτικών καλλιεργειών, φυτωρίων και κυρίως αμπελώνων και σε δεύτερο βαθμό δενδρωδών καλλιεργειών μπορούν να περιορίσουν την εξάπλωση της πυρκαγιάς και να προσφέρουν μια ζώνη προστασίας πλησίον των οικισμών.

Με βάση το Άρθρο 94 του Ν. 3852/2010 στις πρόσθετες αρμοδιότητες των Δήμων συμπεριλαμβάνονται: Η σύσταση και λειτουργία Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.), η μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, την άσκηση εποπτείας από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα, η διαχείριση βοσκοτόπων και η ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής και ζωικής παραγωγής. Με τον Ν. 4351/2015, οι ΟΤΑ μπορούν

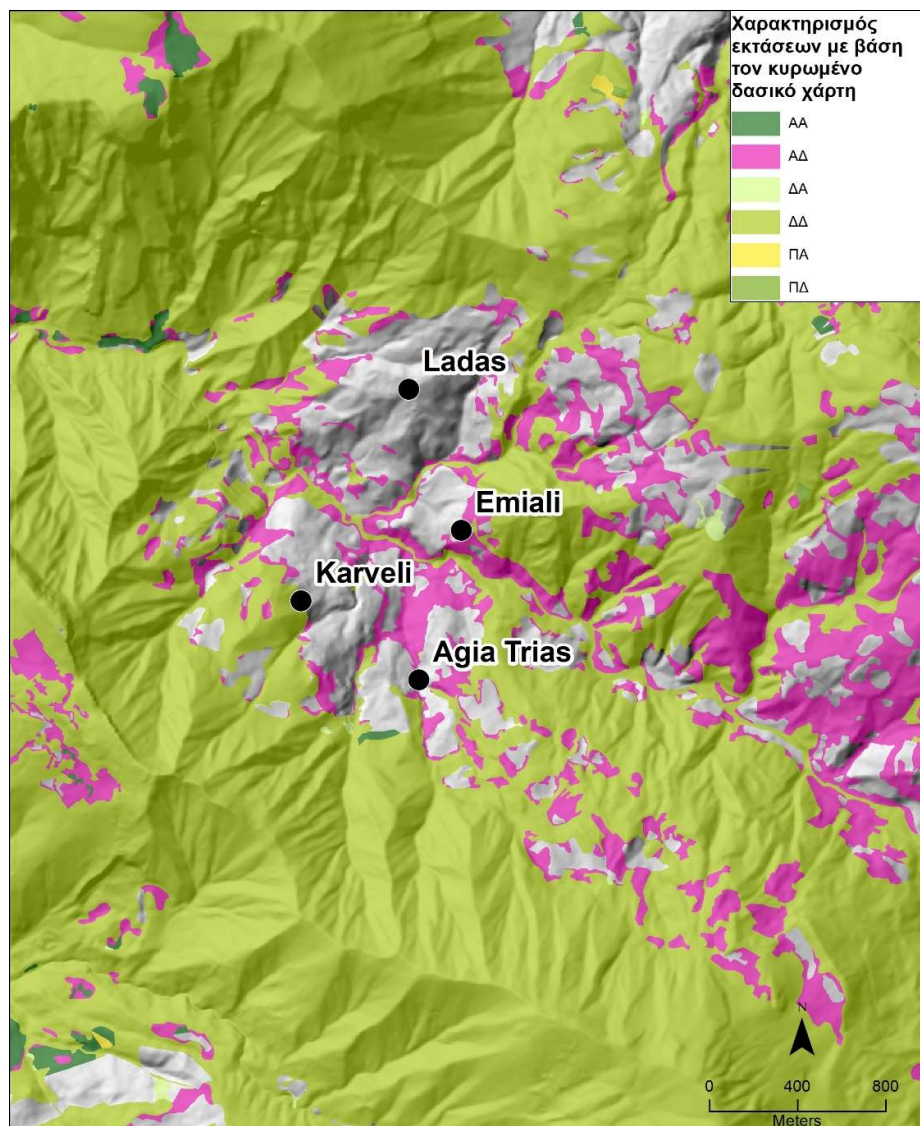
να επέμβουν στα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης, ενώ προβλέπεται και ο διαχωρισμός των βοσκοτόπων κάθε Δήμου σε λιβαδικές μονάδες, οι οποίες μετά παραχωρούνται σε ενδιαφερόμενους χρήστες.

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας του Δήμου σε επικοινωνία με την αρμόδια διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας, μπορεί να λάβει πληροφορίες για τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις, για τις εγκαταλελειμμένες εκτάσεις και για τον αριθμό των οικοσιστών ζώων. Πιο συγκεκριμένα με βάση τα ανωτέρω δεδομένα και σε συνδυασμό με τον χάρτη κινδύνου θα μπορούσαν:

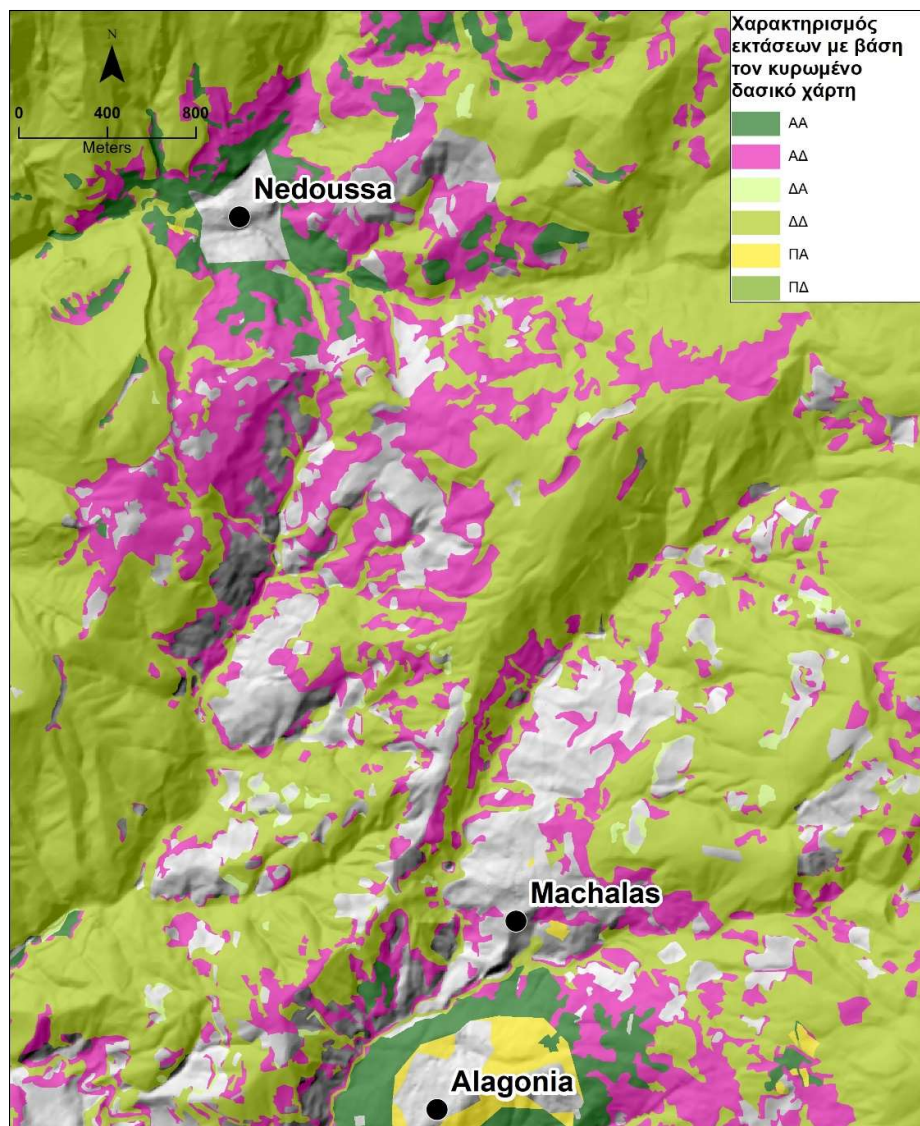
- Να αποδοθούν κίνητρα για την αναβίωση καλλιεργειών σε συγκεκριμένα κρίσιμα σημεία για την προστασία οικισμών (Άνω Αρφαρά, Καρβέλιο και δευτερευόντως σε Αράχοβα, Λαδά, Εμιαλοί, Αγία Τριάδα, Μαχαλά και Νέδουσα) ή εκατέρωθεν του κύριου οδικού δικτύου. Για την επιλογή των συγκεκριμένων θέσεων στις παρακάτω Εικόνες (Εικόνα 4.1 - Εικόνα 4.3), που αφορούν σε οικισμούς πολύ υψηλού κινδύνου, περιμετρικά των οποίων υπήρχαν καλλιέργειες οι οποίες πλέον έχουν εγκαταλειφθεί, έγινε χρήση των δεδομένων από τους κυρωμένους δασικούς χάρτες.
- Σε συνεργασία με την δασική υπηρεσία να εξεταστεί η πιθανότητα χρήσης του ζωικού κεφαλαίου υπό όρους για την μείωση της φυτοκάλυψης μέσω της βόσκησης. Στο πλαίσιο αυτό θα χρειαστεί η εκπόνηση μελετών βοσκοϊκανότητας και βοσκοφόρτωσης η οποία θα συνδυαστεί με μελέτη διαχείρισης καύσιμης ύλης στις περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου για την ένταξη της βόσκησης στις δράσεις πρόληψης ως μέσο διαχείρισης βλάστησης.

Εικόνα 4.1: Εκτάσεις άλλων χρήσεων (κατά κανόνα καλλιεργειών) στις Α/Φ παλαιότερης λήψης, οι οποίες έχουν καταγραφεί ως δασικές στις πρόσφατες λήψεις, απεικονίζονται με ροζ χρώμα. Ο οικισμός Άνω Αρφαρά, περικλείεται από τέτοιες εκτάσεις και βρίσκεται σε περιοχή με κλάση κινδύνου 4.

Εικόνα 4.2: Εκτάσεις άλλων χρήσεων (κατά κανόνα καλλιεργειών) στις Α/Φ παλαιότερης λήψης, οι οποίες έχουν καταγραφεί ως δασικές στις πρόσφατες λήψεις, απεικονίζονται με ροζ χρώμα. Οι οικισμοί Καρβέλι, Αγία Τριάδα, Εμιαλοί, Λαδάς περιβάλλονται από τέτοιες εκτάσεις και βρίσκονται σε περιοχή με κλάση κινδύνου 4.

Εικόνα 4.3: Εκτάσεις άλλων χρήσεων (κατά κανόνα καλλιεργειών) στις Α/Φ παλαιότερης λήψης, οι οποίες έχουν καταγραφεί ως δασικές στις πρόσφατες λήψεις απεικονίζονται με ροζ χρώμα. Οι οικισμοί Νέδουσα και Μαχαλάς περικλείονται από τέτοιες εκτάσεις και βρίσκονται σε περιοχή με κλάση κινδύνου 4.

4.3. Υποδομές – εξοπλισμός

4.3.1. Απογραφή, συντήρηση και ανάπτυξη νέων υποδομών

Κατά τη διάρκεια της περιόδου σχεδιασμού πρόληψης πρέπει να πραγματοποιείται απογραφή των υποδομών του Δήμου, ώστε να είναι επιχειρησιακά έτοιμες για την αντιτυρική περίοδο. Στην απογραφή θα πρέπει να σημειώνεται η λειτουργική κατάσταση των υποδομών,

με έμφαση σε χαρακτηριστικά που αφορούν στην πλήρη αξιοποίησή τους (π.χ. πλάτος αγροτικών ή δασικών δρόμων, σημεία αναστροφής οχημάτων, κλπ). Μικτό κλιμάκιο του Δήμου κατά την επίσκεψή του στους οικισμούς πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου να ενημερώνεται από τον Πρόεδρο και τους κατοίκους του κάθε οικισμού για την κατάσταση των υφιστάμενων υποδομών και τις απαιτήσεις συντήρησης (κύριου και δευτερογενούς οδικού δικτύου, σημείων υδροληψίας κ.α.).

Οι ΟΤΑ μπορούν να συμβάλουν στην εκτέλεση εργασιών συντήρησης / βελτίωσης ή κατασκευής δημοσίων δασικών έργων, μέσω σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ, 3 του ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α΄24) και βάσει της αριθ. 168951/728/27-4-2012 «Προγραμματικές Συμβάσεις για τη μελέτη και εκτέλεση δασοτεχνικών έργων σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις» εγκυκλίου της Δασικής Υπηρεσίας (ΑΔΑ: Β49Κ0-Γ25).

Ειδικά για τα υδροστόμια, ο Δήμος είναι αρμόδιος για την κατασκευή τους και οι υπηρεσίες ύδρευσης για την επισκευή τους, καθ' υπόδειξη της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Η ανάπτυξη νέων υποδομών (π.χ. οδικό δίκτυο για αύξηση προσβασιμότητας, πρόσθετα σημεία υδροληψίας, ελικοδρόμια, κλπ.) βασίζεται στο Κεφάλαιο 3.3.

Για την μελέτη, κατασκευή διάνομιξη δασικών οδών προβλέπεται ρητά η περιβαλλοντική αδειοδότηση (έκδοση Απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4014/2011, όπως κάθε φορά ισχύουν σε συνάρτηση με τις σχετικές αποφάσεις και εγκυκλίους του ΥΠΕΝ περί της εφαρμογής του ν. 4014/2011 (η με αριθμ. ΥΑ 1958/2012 (ΦΕΚ Β΄21), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. ΥΑ 173829/2014 (ΦΕΚ Β΄ 2036) και ΔΠΑ/οικ.37674/2016 (ΦΕΚ Β΄ 2471)). Αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση περιβαλλοντικής αδειοδότησης είναι η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού (ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.Σ.) της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος της Δασικής Υπηρεσίας στην περιοχή ευθύνης της οποίας προβλέπεται η εκτέλεση του εν λόγω έργου διάνομιξης δασικής οδού.

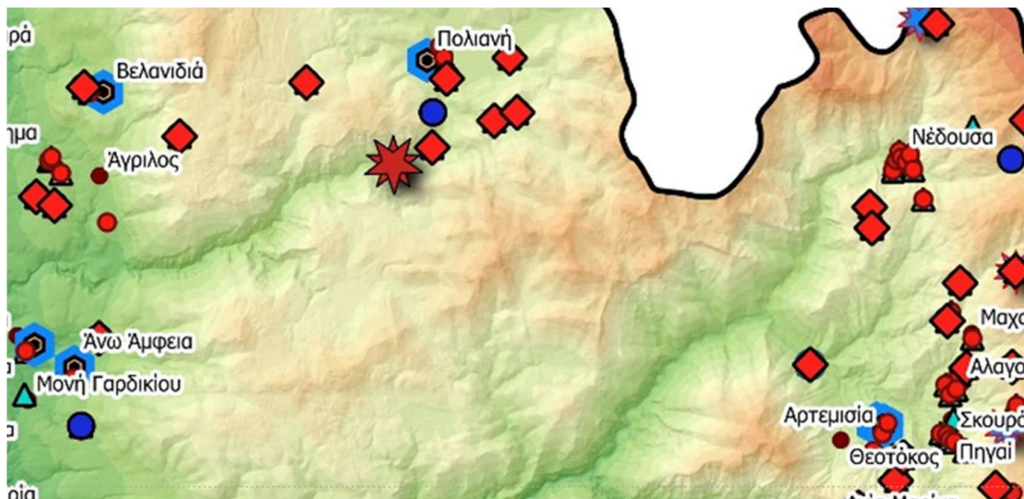
Σημεία υδροληψίας

Η καλλιέργεια και υδρομάστευση πηγών με παροχή κατά τους θερινούς μήνες μπορούν να υποστηρίξουν το έργο της πυρόσβεσης, όπως και φρεάτια με υψηλή στάθμη νερού κυρίως στο ΝΑ τμήμα του Δήμου. Παράλληλα, όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο Κεφάλαιο, η ένταξη του ΓΟΕΒ Παμίσου στο υφιστάμενο δίκτυο μπορεί να αποδώσει νέα σημεία υδροληψίας υψηλής πίεσης.

Η χωρητικότητα και ο αριθμός των υδατοδεξαμενών πρέπει να σταθμίζεται αναλόγως των κατασταλτικών αναγκών του προστατευτέου χώρου και δεν πρέπει να είναι μικρότερης χωρητικότητας των 60m³, η οποία ενδεικτικά αντιστοιχεί σε έκταση 1000 στρεμμάτων κατά ανώτατο όριο (ΑΔΑ:9Δ9Σ4653Π8-7ΔΝ). Παράλληλα επιλέγονται περιοχές πλησίον του οδικού δικτύου και ανάντη της προστατευόμενης έκτασης.

Η Εικόνα 3.10 και η Εικόνα 3.11 απεικονίζουν το δίκτυο υδροληψίας όπως προκύπτει από το Π.Σ. και τον Δήμο αντίστοιχα. Η Εικόνα 4.4 απεικονίζει τμήμα του χάρτη όπου παρατίθενται και τα δύο αρχεία υδροληψίας, όπου παρατηρούνται μικροδιαφορές, με κάποια μεμονωμένα

σημεία υδροληψίας του Δήμου (μπλε χρώμα) να μην έχουν καταχωρηθεί στο δίκτυο του Π.Σ. ή να έχουν καταχωρηθεί με λάθος συντεταγμένες. **Ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη η ομογενοποίηση του αρχείου των σημείων υδροληψίας μεταξύ Δήμου, Π.Σ. και Λοιπών Φορέων για την σωστή συντήρηση και τροφοδοσία των δεξαμενών.**

Εικόνα 4.4: Άποψη τμήματος του χάρτη του Δήμου με τα σημεία υδροληψίας όπως αυτά απεικονίζονται από τα αρχεία του Π.Σ. (με κόκκινο) και του Δήμου (με μπλε). Τα σημεία υδροληψίας του Π.Σ. υπέρκεινται των σημείων υδροληψίας του Δήμου. Γενικά παρατηρείται μια συμφωνία ως προς την πλειονότητα των σημείων, αλλά υπάρχουν και σημεία υδροληψίας του Δήμου με μπλε χρώμα που δεν έχουν καταχωρηθεί στο δίκτυο του Π.Σ. ή έχουν καταχωρηθεί με λάθος συντεταγμένες.

Συνολικά το δίκτυο υδροληψίας κρίνεται ικανοποιητικό με κατά κανόνα επαρκή κάλυψη και αρκετά πυκνή συγκέντρωση σημείων υδροληψίας διαφορετικού τύπου. Η παράθεση των θεματικών χαρτών αναδεικνύει ενδεχόμενα κενά στα σημεία υδροληψίας. Εκτός από την Εικόνα 3.10, την Εικόνα 3.11 και την Εικόνα 3.23 που απεικονίζεται ο ποιοτικός συνθετικός χάρτης, η Εικόνα 3.29 απεικονίζει τις περιοχές υψηλού και πολύ υψηλού κινδύνου που δεν καλύπτονται επαρκώς από σημεία υδροληψίας όλων των τύπων. Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για την τοποθέτηση σημείων υδροληψίας.

Διακρίνονται δυο περιοχές που χρήζουν προσοχής και προσθήκης σημείων υδροληψίας. Η μια περιοχή είναι εκτεταμένη και αφορά το κεντρικό τμήμα του Δήμου μεταξύ του Τζιρορέματος και του Νέδοντα, ενώ δεύτερη περιοχή είναι χωρικά μικρότερη και αφορά τον οικισμό της Αράχοβας στο ΝΑ τμήμα του Δήμου. Στην πρώτη περιοχή υπάρχει οδικό δίκτυο που συνενώνει τις δυο υδρολογικές λεκάνες. Είναι στο μεγαλύτερο μέρος του χωματόδρομος και ανά διαστήματα δύσβατος. Κατά μήκος του δρόμου εντοπίστηκαν αυτοσχέδιες μικρές ομβροδεξαμενές-στέρνες συλλογής βρόχινου νερού για κτηνοτροφικές ανάγκες (Εικόνα 4.5).

Τόσο το οδικό δίκτυο όσο και η παρουσία των δεξαμενών αυτών πρέπει να ενταχθούν στο Σχέδιο. Το συγκεκριμένο οδικό δίκτυο έχει μεγάλη σημασία γιατί είναι το μοναδικό που

ενώνει τις δυο υδρολογικές λεκάνες στο κεντρικό τμήμα του Δήμου. Το γεγονός αυτό διευκολύνει την πρόσβαση αλλά και την διαφυγή προς και από τις δύο λεκάνες, ενώ η προσθήκη νέων και η συντήρηση των υφιστάμενων ομβροδεξαμενών μπορεί να προσθέσει σημεία υδροληψίας που είναι απαραίτητα σε μια περιοχή που απουσιάζουν εντελώς (Εικόνα 4.7).

Αναφορικά με τις αυτοσχέδιες μικρές ομβροδεξαμενές-στέρνες συλλογής βρόχινου νερού για κτηνοτροφικές ανάγκες, αξίζει να τονιστεί ότι έχουν περιβαλλοντικό ενδιαφέρον γιατί συλλέγουν το βρόχινο νερό (στέρνες) μέσω μιας προσέγγισης NBS (*Nature Based Solutions* - Λύσεων βασισμένων στη Φύση). Πιο συγκεκριμένα, στην ευρύτερη περιοχή επικρατούν ανθρακικοί σχηματισμοί οι οποίοι είναι και σε μεγάλο βαθμό τεκτονισμένοι. Ως εκ τούτου, η διαπερατότητα είναι υψηλή, η επιφανειακή απορροή περιορισμένη και μεγάλο ποσοστό του βρόχινου νερού κατεισδύει σε μεγάλο βάθος μέσα στα πετρώματα, αναπτύσσοντας ένα τυπικό καρστικό υπόγειο σύστημα. Αυτό προκαλεί την απουσία πηγών ή φρεάτιου υδροφορέα (σε μικρό βάθος) και άρα εξηγεί την μη διαθεσιμότητα νερού. Παρ όλα αυτά, σε τμήματα του δικτύου υπάρχουν έγκοιλα, που πιθανότατα καλύπτονται από αδιαπέρατες στρώσεις πάχους λίγων μέτρων που αποτελούνται από υπολειμματικά αργιλοπυριτικά ορυκτά, τα οποία προκύπτουν από τη διάλυση των ανθρακικών σχηματισμών. Λόγω των αδιαπέρατων αργιλικών στρώσεων στα έγκοιλα είναι δυνατή η αποθήκευση νερού. Η περιορισμένη επιφανειακή αποστράγγιση εκτρέπεται προς αυτά τα έγκοιλα και έτσι οι αυτοσχέδιες μικρές ομβροδεξαμενές-στέρνες συλλογής βρόχινου νερού, λόγω της ύπαρξης αυτών των αδιαπέρατων από το νερό αποθέσεων, ουσιαστικά αποθηκεύουν το βρόχινο νερό. Η ανάδειξη, συντήρηση και εν γένει υποστήριξη αυτών των κατασκευών μπορεί να χρηματοδοτηθεί και από περιβαλλοντικά κονδύλια γιατί αποτελεί βέλτιστη περιβαλλοντική εφαρμογή.

Συμπερασματικά, προτείνεται η συντήρηση του υφιστάμενου οδικού δικτύου και η προσθήκη σημείων υδροληψίας ή/και υποστήριξη των υφιστάμενων μικρών ομβροδεξαμενών κατά μήκος του δικτύου.

Εικόνα 4.5: Άποψη των αυτοσχέδιων μικρών ομβροδεξαμενών κατά μήκος του χωματόδρομου που ενώνει την υδρολογική λεκάνη του Τζιρορέματος με την υδρολογική λεκάνη του Νέδοντα. Το συγκεκριμένο οδικό δίκτυο έχει μεγάλη σημασία γιατί είναι το μοναδικό που ενώνει τις δυο αυτές υδρολογικές λεκάνες στο κεντρικό τμήμα του Δήμου. Η ύπαρξή του διευκολύνει την πρόσβαση αλλά και την διαφυγή προς και από τις δύο λεκάνες, ενώ η προσθήκη νέων και η συντήρηση των υφιστάμενων σημείων υδροληψίας είναι απαραίτητη (βλ. Εικόνα 4.7).

Η δεύτερη περιοχή στην οποία πρέπει να προστεθούν σημεία υδροληψίας αφορά τον οικισμό της Αράχοβας, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως πολύ υψηλού κινδύνου, ενώ μεγάλο τμήμα της ευρύτερης περιοχής δεν είναι ορατό από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια και περίπολα.

Τέλος αξίζει να τονιστεί ότι κατά μήκος του οδικού δικτύου μεταξύ των οικισμών Πολιανή και Άνω Αρφαρά υπάρχει ένα υδρευτικό δίκτυο το οποίο όμως δεν έχει συνδέσμους για την τροφοδοσία των πυροσβεστικών οχημάτων (Εικόνα 4.6). Ως εκ τούτου δεν υπάρχουν σημεία υδροληψίας στον αντίστοιχο χάρτη, αν και η ευρύτερη περιοχή δεν είναι ορατή από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια και περίπολα, ενώ και ο οικισμός των Άνω Αρφαρών κατατάσσεται σε περιοχή πολύ υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς. Η προσθήκη συνδέσμων 65 mm για τροφοδοσία των πυροσβεστικών οχημάτων κατά μήκος του υφιστάμενου υδρευτικού δικτύου είναι μια εφικτή και εύκολη εναλλακτική λύση.

Εικόνα 4.6: Άποψη συνδέσμου του δικτύου νερού (δεξιά) κατά μήκος του δρόμου Πολιανής και Άνω Αρφαρών (αριστερά). Το κόκκινο άστρο απεικονίζει την θέση της φωτογραφίας στο χάρτη του οδικού δικτύου. Στο υφιστάμενο δίκτυο δεν υπάρχουν σημεία υδροληψίας, αν και η προσαρμογή του συνδέσμου για την τροφοδοσία των δυνάμεων πυρόσβεσης είναι σχετικά εύκολη. Αξίζει να τονιστεί ότι η ευρύτερη περιοχή δεν είναι ορατή από τα πυροφυλάκια και περίπολα.

Σημεία παρατήρησης

Η τεχνική υπηρεσία του Δήμου θα πρέπει να προβεί σε τεχνική μελέτη για την ανακατασκευή πυροφυλακίων ή κατασκευή νέων στις υπάρχουσες θέσεις εάν χρειάζεται, τα οποία θα πρέπει να στελεχώνονται από εποχικό προσωπικό του Δήμου, του Π.Σ. ή άλλων φορέων. Τα στελέχη θα πρέπει να έχουν επαρκή εκπαίδευση για εντοπισμό και αναγγελία δασικών πυρκαγιών.

Η κατασκευή κατάλληλων υποδομών βελτιώνει τις συνθήκες φύλαξης και εργασίας των πυροφυλάκων. Οι προδιαγραφές των πυροφυλακίων πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη, ασφαλής και αποτελεσματική φύλαξη. Περιλαμβάνουν:

- Μεταλλικές ή τσιμεντένιες κατασκευές με υλικά που αντέχουν στο χρόνο.
- Διαρκή παροχή ρεύματος μέσω σύνδεσης ή μέσω φωτοβολταϊκών.
- Διαμονή και δυνατότητα διανυκτέρευσης και για πληρώματα δασικών περιπολικών.
- Πανοραμική θέα 360°.

Η κατανομή των πυροφυλακίων κρίνεται ικανοποιητική, όπως και το συνολικό ποσοστό ορατότητας που φτάνει το 64% του Δήμου. Αξίζει να τονιστεί ότι τα δυο πυροφυλάκια που βρίσκονται στον Δήμο Μεσσήνης παρέχουν καλύτερη ορατότητα στο Δήμο Καλαμάτας, γι' αυτό και απαιτείται καλός συντονισμός με τον γειτονικό Δήμο. Επίσης, η κατανομή των περιπόλων καλύπτει τις υπόλοιπες ανάγκες λαμβάνοντας υπ' όψη τις θέσεις των κατασκηνώσεων καθώς και το μεγάλο αριθμό ενάρξεων στην πεδινή ζώνη. Λαμβάνοντας υπ'

όψη τους περιορισμούς του αναγλύφου, την κατανομή των οικισμών, την προσβασιμότητα και το περιορισμένο ανθρωπινό δυναμικό, δεν προτείνεται η προσθήκη νέων ή η μετακίνηση των υφιστάμενων πυροφυλακίων.

Χ.Α.Δ.Α (Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων) – Χ.Υ.Τ.Α (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων)

Εντός του Δήμου δεν υφίσταται ενεργός Χ.Υ.Τ.Α. Αντίθετα υπάρχουν 5 Χ.Α.Δ.Α οι 4 εκ των οποίων συνορεύουν με δασικές εκτάσεις, ενώ και οι 5 δεν είναι περιφραγμένοι. Ως εκ τούτου πρώτα θα πρέπει να τοποθετηθεί περίφραξη περιμετρικά των 5 Χ.Α.Δ.Α. με βάση την Πυροσβεστική Διάταξη 9/2024. Η συγκεκριμένη διάταξη με θέμα: «Καθορισμός μέτρων και μέσων για την πρόληψη και αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιών σε δάση, δασικές, χορτολιβαδικές και αγροτικές εκτάσεις, πάρκα και άλση πόλεων και οικιστικών περιοχών, περιοχές με ειδικό καθεστώς προστασίας, λοιπούς χώρους που βρίσκονται πλησίον των εκτάσεων αυτών καθώς και σε οικοπεδικούς χώρους» προβλέπει για τους Χ.Α.Δ.Α. τα κάτωθι:

α) Το Α' δεκαπενθήμερο του Μαρτίου εκάστου έτους, αποστέλλεται από τους οικείους Δήμους, μετά από σχετικό έγγραφο της Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού, κατάσταση με τους υφιστάμενους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων,

β) Το Α' δεκαπενθήμερο του Απριλίου εκάστου έτους διενεργείται αυτοψία από τριμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από βαθμοφόρους υπαλλήλους των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών ανά Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (ΔΙ.Π.Υ.Ν. ή ΔΙ.Π.Υ.), για τη διαπίστωση των υφιστάμενων μέτρων και μέσων πυροπροστασίας. Η Επιτροπή συντάσσει σχετική έκθεση που αποστέλλεται μέσω της οικείας ΔΙ.Π.Υ.Ν. ή ΔΙ.Π.Υ. στην αρμόδια Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, στον Δήμο, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στο Δασαρχείο και κοινοποιείται στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, καθώς και στην αρμόδια Εισαγγελία.

γ) Λαμβάνονται τα εξής προληπτικά μέτρα:

1. Άνοιγμα λάκκου βάθους δύο (2) μέτρων για την απόθεση των απορριμμάτων, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες του εδάφους.

2. Περιμετρική περίφραξη και κατασκευή αντιπυρικής ζώνης ελάχιστου πλάτους πενήντα (50) μέτρων, εφόσον από τη μορφολογία του εδάφους είναι εφικτή. **Η συνολική έκταση των αντιπυρικών ζωνών για τους Χ.Α.Δ.Α. του Δήμου είναι περίπου 180 στρέμματα.**

3. Ύπαρξη επαρκούς αριθμού εργαλείων ή μηχανημάτων και ικανής ποσότητας ή παροχής νερού για επέμβαση σε τυχόν εκδήλωση πυρκαγιάς.

4. Από 1η Μαΐου έως και την 31η Οκτωβρίου εκάστου έτους, λαμβάνονται επιπρόσθετα αναγκαία μέτρα ασφαλούς φύλαξης των χώρων απορριμμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 118 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως κωδικοποιήθηκε στο άρθρο 30 του π.δ. 410/1995 (Α' 231), όπως παρουσία υδροφόρου οχήματος με μέριμνα του Δήμου σε ημέρες που ο κίνδυνος, σύμφωνα με τον εκδιδόμενο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

(Γ.Γ.Π.Π.) Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς είναι 4 (πολύ υψηλός) ή 5 (κατάσταση συναγερμού).

Οδικό δίκτυο

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην επαρκή συντήρηση των υφιστάμενων χωματόδρομων, που έχουν μεγάλη σημασία τόσο στην προσβασιμότητα, όσο και σε περίπτωση οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμών. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει μόνο ένα οδικό δίκτυο που ενώνει τις δυο υδρολογικές λεκάνες του Τζιρορέματος και του Νέδοντα στο κεντρικό τμήμα του Δήμου, διευκολύνοντας τόσο την πρόσβαση, όσο και την διαφυγή, ενώ παράλληλα κατά μήκος του έχει προταθεί η προσθήκη νέων σημείων υδροληψίας (Εικόνα 4.7). Αντίστοιχα, πρέπει να συντηρηθεί και να βελτιωθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο μεταξύ Άνω Βέργας και Μονής Δήμιοβας. Όπου υπάρχουν τυφλοί (αδιέξοδοι) δρόμοι θα επιδιώκεται η σύνδεση τους με νέες διανοίξεις δρόμων ή με πεζόδρομους (μονοπάτια), έτσι ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος εγκλωβισμού οχημάτων και ανθρώπων σε περίπτωση πυρκαγιάς. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να εξεταστεί η συνένωση γειτονικών δρόμων που θα διευκολύνουν τόσο την πρόσβαση όσο και την αποτροπή εγκλωβισμού (π.χ. οικισμός Κουταλά).

Ειδικότερα, προτείνονται:

- η συνένωση του οδικού δικτύου στον οικισμό του Κουταλά, που καταλήγει σε αδιέξοδο, με το γειτονικό οδικό δίκτυο που οδηγεί στην Μονή Γαρδικίου. Η οριζόντια απόσταση των δυο υφιστάμενων οδών μέσω χωματόδρομων απέχει περίπου 900 m και η συνένωση φαίνεται εφικτή με το οδικό δίκτυο γειτονικού λατομείου (Εικόνα 4.7). Αποτελεί και την πρώτη προτεραιότητα.
- η συνένωση του υφιστάμενου δικτύου χωματόδρομων του οικισμού Άγριλος με τον οικισμό Άνω Αρφαρά, που αποτελεί και οικισμό πολύ υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς (Εικόνα 4.8). Η οριζόντια απόσταση είναι περίπου 550 m.
- Η συνένωση του υφιστάμενου χωματόδρομου βόρεια του οικισμού Άνω Αρφαρά (πολύ υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς) με το οδικό δίκτυο που κατευθύνεται στο βόρειο όριο του Δήμου (Εικόνα 4.8). Η οριζόντια απόσταση μεταξύ των υφιστάμενων δικτύων είναι περίπου 750 m.

Εικόνα 4.7: Προτεινόμενες συνενώσεις οδικού δικτύου εντός του Δήμου Καλαμάτας. Με μωβ χρώμα απεικονίζονται οι χωματόδρομοι και με μαύρο οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι. Κρίνεται απαραίτητη η βελτίωση και συντήρηση του υφιστάμενου οδικού δικτύου που συνενώνει την λεκάνη του Τζιρορέματος με την Λεκάνη του Νέδοντα (4 κόκκινα βέλη στο πάνω τμήμα του χάρτη). Κρίνεται επίσης σημαντική η συνένωση του οικισμού Κουταλά με το οδικό δίκτυο που οδηγεί στην Μονή Γαρδικίου (κόκκινο βέλος στο νότιο τμήμα του χάρτη).

Εικόνα 4.8: Προτεινόμενες συνενώσεις δρόμων εντός του Δήμου Καλαμάτας. Με μωβ χρώμα απεικονίζονται οι χωματόδρομοι και με μαύρο οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι. Με κόκκινα βέλη σημειώνονται τα δύο σημεία στα οποία προτείνεται η συνένωση υφιστάμενων χωματόδρομων.

Προτείνεται η επικαιροποίηση κατηγοριοποίησης του οδικού δικτύου και ανά κατηγορία δασικής οδού (Α, Β, Γ). Οι ΟΤΑ μπορούν να συμβάλουν στην εκτέλεση εργασιών συντήρησης / βελτίωσης ή κατασκευής δημοσίων δασικών έργων, μέσω σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 3 του ν. 4042/2012 (ΦΕΚ Α' 24/2012).

Επίσης, εντός των οικισμών, είναι σημαντικό να εντοπιστούν υφιστάμενα ανθεκτικά στις δασικές πυρκαγιές κτίρια, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως χώροι καταφυγής, και να βελτιωθεί περαιτέρω η ανθεκτικότητά τους με τις κατάλληλες προσαρμογές. Ειδικά σε απομονωμένους οικισμούς όπου ο κίνδυνος εγκλωβισμού πολιτών στο οδικό δίκτυο πέριξ αυτών είναι υψηλός, (π.χ. οικισμός Κουταλά, βλ. Εικόνα 4.7) δημόσια ή/και ιδιόκτητα κτίρια μπορούν να προστατέψουν αποτελεσματικά τους πολίτες σε περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας έγκαιρης απομάκρυνσης.

Χρειάζεται να επισημανθεί ότι είναι δυνητικά πολύ επικίνδυνο σε περίπτωση πυρκαγιάς, το να επιχειρηθεί να απομακρυνθούν πολίτες οδηγώντας κατά μήκος στενών αγροτικών ή δασικών οδών (βλ. Εικόνα 4.9 και Εικόνα 4.10, αντίστοιχα).

Ακόμη και κατά μήκος του επαρχιακού και εθνικού οδικού δικτύου υπάρχουν τμήματα στα οποία ο εγκλωβισμός πολιτών είναι πολύ πιθανός αν επιχειρηθεί αργοπορημένη απομάκρυνση (οργανωμένη ή κατά μόνος) (Εικόνα 4.11 και Εικόνα 4.12).

Εικόνα 4.9: Άποψη του του οδικού δικτύου νοτιοδυτικά (αριστερά) και νοτιοανατολικά (δεξιά) της Αράχοβας

Εικόνα 4.10: Στενή οδός σε αγροδοασικό τοπίο στο νότιο τμήμα του Δήμου.

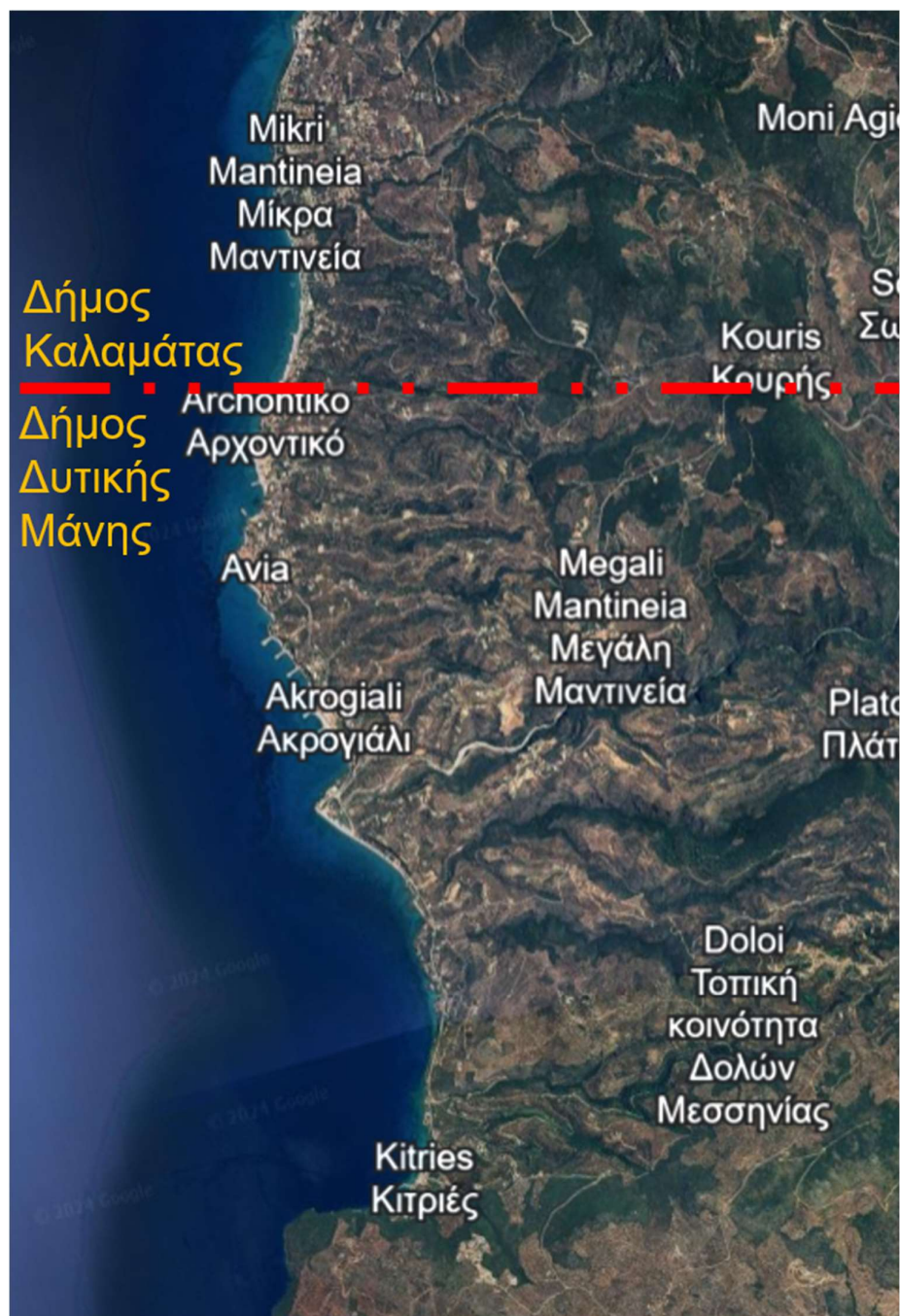
Εικόνα 4.11: Άποψη του οδικού δικτύου μεταξύ Άνω Αρφαρών και Πολιανής (αριστερά) και Άνω Αρφαρών και Πελεκητής (δεξιά).

Εικόνα 4.12: Άποψη του οδικού δικτύου Νοτιοδυτικά της Πολιανής.

Εκτός των ανωτέρω επισημάνσεων, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον εντοπισμό σημείων υψηλού δυνητικού κινδύνου και στα αντίστοιχα σενάρια δράσης: σε παράκτιες περιοχές (παραλιακό οδικό δίκτυο Βέργας, Μικρής Μαντίνειας, Κιτριές) με πιθανή εμπλοκή του Λιμενικού και πλωτών μέσων, ή σε περιοχές του οδικού δικτύου με δυσχέρειες λόγω υψηλών μορφολογικών κλίσεων (Ανω Βέργα), με εκτροπές στην κυκλοφορία και την εμπλοκή των Αστυνομικών αρχών, ή στην εκκένωση κατασκηνώσεων στο ΝΑ τμήμα του Δήμου (όπου ο αριθμός των κατασκηνωτών (~820 άτομα) υπερβαίνει τον αριθμό των μονίμων κατοίκων). Στο τμήμα του οδικού δικτύου που διέρχεται από την παράκτια περιοχή Μικρής Μαντίνειας έως τις Κιτριές, όπου ο δρόμος δεν συνεχίζει πλέον παραλιακά, αλλά οδηγείται ανατολικά προς τον ορεινό όγκο, συσσωρεύονται αυτοκίνητα εκατέρωθεν του οδικού δικτύου λόγω του μεγάλου κυκλοφοριακού φόρτου των οχημάτων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Σε αρκετά σημεία αυτού του τμήματος του οδικού δικτύου το πλάτος είναι περιορισμένο και οι δυνατότητες ελιγμών είναι αντίστοιχα περιορισμένες (βλ. Εικόνα 4.13). Ο μεγάλος όγκος των οχημάτων οφείλεται τόσο στην παρουσία κατοίκων και παραθεριστών με έδρα την παραλιακή περιοχή, όπου βρίσκονται πολλά καταλύματα, όσο και στην παρουσία κατοίκων και παραθεριστών με έδρα την Καλαμάτα. Επειδή η περιοχή ενδιαφέροντος κατανέμεται χωρικά σε δυο Δήμους (Καλαμάτας και Δυτικής Μάνης, Εικόνα 4.13) θα απαιτηθεί συνεργασία μεταξύ των δύο Δήμων, της Αστυνομίας (για την διευθέτηση της κυκλοφορίας), του Λιμενικού (για την πιθανή χρήση πλωτών μέσων και εκκένωση μέσω του λιμανιού των Κιτριών) και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Προτείνεται να αναφερθούν στο Σ.Τ.Ο. οι ανωτέρω ιδιαιτερότητες των σημείων υψηλού δυνητικού κινδύνου (με έμφαση στην παραλιακή ζώνη) και προτείνεται η ανάπτυξη σεναρίων δράσης σε συνεργασία με το Πυροσβεστικό Σώμα, την Αστυνομία και το Λιμενικό, καθώς και η διενέργεια ασκήσεων.

Εικόνα 4.13: Άποψη του παραλιακού δρόμου από Μικρή Μαντίνεια προς Κιτρίες, όπου τερματίζεται το παραλιακό οδικό δίκτυο και ο δρόμος ανέρχεται ανατολικά προς τον ορεινό όγκο. Στην διαδρομή αυτή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες συσσωρεύονται πολλά οχήματα εκατέρωθεν του οδικού δικτύου. Ως εκ τούτου οι δυνατότητες ελιγμών είναι περιορισμένες και είναι πιθανό να υπάρξει κίνδυνος εγκλωβισμών.

4.3.2. Απογραφή, συντήρηση και απόκτηση νέου εξοπλισμού

Απογραφή και συντήρηση θα πρέπει να γίνεται στα μέσα μεταφοράς προσωπικού και εξοπλισμού (π.χ. αντλίες, γεννήτριες, μηχανήματα καθαρισμού, αλυσοπρίονα) και στα μηχανήματα του Δήμου (βλ. Κεφάλαιο 5.2), κατά την οποία θα αναφέρεται η ηλικία και η κατάσταση λειτουργίας τους.

Απογραφή γίνεται επίσης στα αποθέματα καυσίμων και στα εργαλεία.

Απογραφή στα Μέσα Ατομικής Προστασίας που οφείλει να χρησιμοποιεί το προσωπικό που εκτελεί εργασίες - περιπολίες στην ύπαιθρο.

Η απόκτηση νέου εξοπλισμού (π.χ. σκαπτικά μηχανήματα, υδροφόρες, κλπ.) βασίζεται στο Κεφάλαιο 3.3, στην Απογραφή που διενεργείται σε ετήσια βάση και στην διαθεσιμότητα ιδιωτικών οχημάτων.

Σύμφωνα με της απαίτηση της ΚΥΑ 36615/2024 (ΦΕΚ 2513/Β/26-04-2024) πρέπει να πραγματοποιείται καταγραφή και ενημέρωση των έργων πυροπροστασίας από οποιαδήποτε πηγή χρηματοδότησης που έχει ολοκληρώσει ο Δήμος, με προσδιορισμό της γεωγραφικής τοποθεσίας τους σε χάρτη. Τα έργα πυροπροστασίας περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την διαχείριση/καθαρισμό της βλάστησης, απομάκρυνση υπολειμμάτων καθαρισμού βλάστησης από ιδιώτες και δημόσιους φορείς, συντήρηση και βελτίωση δασικού οδικού δικτύου, χώρους ΧΑΔΑ, προμήθεια ή μίσθωση εξοπλισμού.

Θα πρέπει να εξετάζεται σε ετήσια βάση η δυνατότητα παροχής και συντήρησης εξοπλισμού των Εθελοντικών Ομάδων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τη σημαντική διαφοροποίηση των κλιματολογικών δεδομένων σε διαφορετικές περιοχές του Δήμου, κρίνεται σκόπιμη η προμήθεια και εγκατάσταση μόνιμων αξιόπιστων μετεωρολογικών σταθμών στο ΝΑ ορεινό τμήμα του (περιοχή Αλαγονίας), καθώς και στο ΒΑ τμήμα του (Πολιανή). Η εγκατάσταση είναι απαραίτητη όχι μόνο σε σχέση με τις πυρκαγιές, τις πλημμύρες ή τον παγετό, αλλά και διότι η ανάπτυξη ενός αξιόπιστου δικτύου μετρήσεων σε βάθος χρόνου είναι απαραίτητο βήμα τόσο για περιβαλλοντικές μελέτες όσο και για τεχνικές μελέτες έργων υποδομής.

Τέλος, θα πρέπει να διερευνηθεί εάν είναι θεμιτή η απόκτηση επιπλέον εξοπλισμού ασύρματης επικοινωνίας για το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και τους εθελοντές, που θα συνδυαστεί με την Πυροσβεστική, με χρήση κοινής συχνότητας.

4.4.Ενημέρωση κοινού και ειδικών επαγγελματικών κατηγοριών

Ενημέρωση κοινού

Οι εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού μπορούν να βοηθήσουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους των δασικών πυρκαγιών, τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για την πρόληψη και την αντιμετώπισή τους, καθώς και την προώθηση πρακτικών υπεύθυνης διαχείρισης των δασών.

Προτείνονται:

- η στατιστική ή/και εμπειρική ανάλυση των αιτιών έναρξης δασικών πυρκαγιών και των κινητήριων δυνάμεων πίσω από τα αίτια. Η ανάλυση αυτή θα επιτρέψει την χαρτογράφηση των ομάδων-στόχων στις οποίες πρέπει να εστιάσει η ενημέρωση ή η διαβούλευση προκειμένου να μειωθούν τα περιστατικά. Η ανάλυση μπορεί να γίνει σε επίπεδο Πυροσβεστικής Υπηρεσίας που υπάρχουν ανάλογα δεδομένα ή σε όλη την χωρική αρμοδιότητα του Δήμου.
- Δημιουργία μικτού κλιμακίου ενημέρωσης κατοίκων από Δήμο, Π.Υ., Δασική Υπηρεσία και Εθελοντές, το οποίο τους μήνες Φεβρουάριο ως Απρίλιο θα ενημερώνει τους προέδρους των Κοινοτήτων και τους μόνιμους κατοίκους ανά οικισμό σχετικά με τα χαρακτηριστικά του οικισμού τους (αδυναμία ορατότητας από πυροφυλάκια/περίπολα, κλάση κινδύνου, σημεία υδροληψίας, κλπ).
- η κατά προτεραιότητα ενημέρωση κατοίκων εντός ή πλησίον ζωνών υψηλού κινδύνου, με βάση τους Χάρτες κινδύνου του παρόντος σχεδίου μέσω εκπαιδευτικών και ενημερωτικών εργαστηρίων που διοργανώνονται από τους Προέδρους των Κοινοτήτων και τον Υπεύθυνο του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου με την συμβολή των τοπικών Π.Υ. ή εξωτερικών συνεργατών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ώστε να είναι όλοι οι κάτοικοι παρόντες.
- Πινακίδες αναγγελίας ημερήσιου κινδύνου πυρκαγιάς στις κατασκηνώσεις και στις εισόδους των τριών κύριων οδικών αξόνων προς τα ημιορεινά-ορεινά κυρίων οικισμών (Εθνική οδός προς Σπάρτη, Άγριλος προς Πολιανή, και Ανω Βέργα και σε επιλεγμένα σημεία της εξόδου της Καλαμάτας). Θα μπορούσε να γίνει χρήση του QR-Code ή με ηλεκτρονικές πινακίδες.
- η έκδοση έντυπου υλικού διαφοροποιημένου ανάλογα με το κοινό-στόχος που απευθύνεται και έχει αναδειχθεί από την ανάλυση αιτιών έναρξης.
- Η διενέργεια δράσεων σε κοινότητες Ρομά και αγροτικούς συνεταιρισμούς για τις αρνητικές επιπτώσεις των πυρκαγιών στους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον, και ενημέρωση για τυχόν πειθαρχικές ποινές από την εκδήλωση πυρκαγιών εκ προθέσεως.
- η διενέργεια ετήσιων διαλέξεων ενημερωτικού χαρακτήρα στα σχολεία του Δήμου για την προώθηση του εθελοντισμού και την προστασία από δασικές πυρκαγιές.
- η διενέργεια διαλέξεων στις κατασκηνώσεις σε συνδυασμό με την ενημέρωση για τον ημερήσιο δείκτη κινδύνου πυρκαγιάς.
- καταχωρήσεις στον έντυπο τύπο κατά την περίοδο σχεδιασμού και την αντιπυρική περίοδο.
- χρήση ραδιοφωνικών σποτ σε τοπικούς σταθμούς σε ημέρες υψηλού κινδύνου εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς.
- προώθηση του εθελοντισμού με έμφαση στη συμβολή τους για την προστασία των δασών.

Στη διανομή του έντυπου ενημερωτικού υλικού μπορεί να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας. Το ενημερωτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή διατίθεται μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gov.gr) και δύναται να αναρτηθεί στις οικείες ιστοσελίδες με σκοπό την ευρύτερη διάδοσή του.

Ειδικές επαγγελματικές κατηγορίες

Σύμφωνα με τις Πυροσβεστικές Διατάξεις υπ. αριθμ. 9/2021, 20/2022, 9/2024, 19/2024 και την ΚΥΑ 27152/2021 (ΦΕΚ Β'2757/28-6-2021) ισχύουν συγκεκριμένες απαγορεύσεις, περιορισμοί αλλά και κυρώσεις για την χρήση πυρός και την πρόκληση πυρκαγιών υπαίθρου.

Ειδικότερα για τον Δήμο Καλαμάτας πρέπει να υπάρξει αλληλεπίδραση με τους ιδιοκτήτες των 2 πρατηρίων καυσίμων που βρίσκονται σε περιοχές εκτός αστικού ιστού με έντονη βλάστηση, και με τις αντίστοιχες ελαιουργικές επιχειρήσεις και τα ελαιοτριβεία. Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει κατά προτεραιότητα να τηρούν αυξημένα μέτρα πρόληψης και να ενημερώνουν για την περίπτωση που διατηρούν εύφλεκτες ύλες στις εγκαταστάσεις τους.

Τέλος είναι απαραίτητο να δοθούν οδηγίες σε ναυαγοσώστες για την περίπτωση του κινδύνου πυρκαγιάς στις παράκτιες περιοχές του Δήμου (Βέργα, Μικρή Μαντίνεια) και τυχόν δράσεις εκκένωσης με την υποστήριξη πλωτών μέσων και τον συντονισμό του Λιμενικού, της Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Ενημέρωση Τουριστών

Τοποθέτηση αυτοκόλλητου ενημερωτικού με το QR code, σε όλα τα καταλύματα εντός των ορίων του Δήμου, που θα παρέχει πληροφορίες για πυρκαγιές και την πρόβλεψη για την κατηγορία Κινδύνου Πυρκαγιάς της ΓΓΠΠ.

Παράλληλα να εξεταστεί η έκδοση φυλλαδίου στα αγγλικά για τους τουρίστες, με πρώτη προτεραιότητα τους παραθεριστές στην ΝΑ παράκτια περιοχή του Δήμου, σε συνεργασία με τον γειτονικό Δήμο Δυτικής Μάνης.

4.5. Προγραμματισμός εκπαίδευσης προσωπικού και εθελοντών

Θα πρέπει να δημιουργηθεί και να επικαιροποιείται το αρχείο συμβάντων για την καταγραφή της δραστηριότητας του Αυτοτελούς Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου. Η εκπαίδευση του προσωπικού του Δήμου, και ιδιαίτερα του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, είναι πολύ σημαντική για την σωστή κατάρτιση και εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης. Λαμβάνοντας υπ' όψη το γνωστικό υπόβαθρο των στελεχών του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, και τις αυξανόμενες ανάγκες για χρήση νέων τεχνολογιών [Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (ΓΣΠ), Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κλπ], προτείνεται η συμμετοχή τους σε εξειδικευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια, ασκήσεις και διαλέξεις από μέλη της Ακαδημαϊκής κοινότητας, του Πυροσβεστικού Σώματος, Δασικής Υπηρεσίας, Ερευνητικών ή άλλων Φορέων.

Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, σε συνεργασία με την Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 39, ν. 4662/2020), μπορεί να διοργανώνει σεμινάρια και

εκπαιδεύσεις που θα εμπλέκεται το σύνολο του προσωπικού του Δήμου που είναι σχετικό με δράσεις πολιτικής προστασίας.

Το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου μπορεί α) να διοργανώνει σεμινάρια και εκπαιδεύσεις για τους Εθελοντές και β) να ενημερώνει τους Εθελοντές για το παρόν Σχέδιο και τυχόν επικαιροποιημένες εκδόσεις του.

Τέλος να παρέχεται επαρκής εκπαίδευση σε όσους στελεχώνουν πυροφυλάκια από φορείς εκτός ΠΣ (πχ. εθελοντές, στρατεύσιμοι) για τον σωστό εντοπισμό και αναγγελία πυρκαγιάς και την προμήθειά τους με τους κύριους θεματικούς χάρτες του παρόντος Σχεδίου.

➔Λίστα με αριθμό πραγματοποιημένων και προγραμματισμένων εκπαιδεύσεων και εκπαιδευομένων.

4.6.Ασκήσεις - Έλεγχος Σχεδίου

Τα σενάρια των ασκήσεων θα λαμβάνουν υπόψη την χωρική κατανομή του κινδύνου και την τρωτότητα, σύμφωνα με την Ανάλυση Κινδύνου (Κεφάλαιο 3) του παρόντος Σχεδίου καθώς και στο υποκεφάλαιο 4.3.1, όπου επισημαίνονται κάποια σημεία δυνητικά υψηλού κινδύνου.

Για τον έλεγχο του Σχεδίου πραγματοποιούνται ασκήσεις που διοργανώνονται από το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΠΠΠ για τον έλεγχο των διαδικασιών και σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Για το σκοπό αυτή η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΠΠΠ έχει εκδώσει επικαιροποιημένες «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τον Σχεδιασμό και τη Διεξαγωγή Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας» με το υπ. αριθμ. 532/23-01-2020 έγγραφό της (ΑΔΑ: ΩΕ2Ψ46ΜΤΛΒ-Γ95).

Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμων και Περιφερειών της χώρας.

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά την πιο ασφαλή μέθοδο για την τακτική και σε βάθος δοκιμασία, εκπαίδευση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, επάρκειας, αλλά και του επιτυχούς συντονισμού των φορέων σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους.

Μετά την ολοκλήρωση ή αναθεώρηση του Σχεδίου του Δήμου, με εντολή του Δημάρχου, το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Δήμου προγραμματίζει σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, καθώς και για την

υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους, βάσει του ανωτέρω σχεδίου.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών των Δήμων, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων του Δήμου, στο πλαίσιο του θεσμικού του ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών. Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών του Δήμου, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Δήμου (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους.

Η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΠΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Προτείνεται ο σχεδιασμός και διενέργεια ασκήσεων σε θέσεις ειδικού ενδιαφέροντος και υψηλού κινδύνου, όπως είναι το παραλιακό οδικό δίκτυο Βέργας - Μικρής Μαντίνειας - Κιτριών, το οδικό δίκτυο προς Άνω Βέργα, οι κατασκηνώσεις στο ΝΑ τμήμα του Δήμου, ο οικισμός της Αράχοβας και ο οικισμός Κουντάλα.

➔ Αναφορά ασκήσεων στις οποίες συμμετέχει ο Δήμος, αναφορά στους συμμετέχοντες.

4.7.Εκτιμώμενο κόστος δράσεων πρόληψης

➔ Αναφορά εκτιμώμενου κόστους ανά δράση πρόληψης που απαιτείται βάσει των Κεφαλαίων 3.3 και 4.1 - 4.5.

➔ Αναφορά εκτιμώμενου πρόσθετου (εποχικού, κλπ) ανθρώπινου δυναμικού για δράσεις πρόληψης (καθαρισμοί, στελεχώσεις πυροφυλακίων ή περιπόλων).

➔ Αναφορά διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων ανά δράση.

Το εκτιμώμενο κόστος είναι πιθανό να υπερβαίνει τον διαθέσιμο ετήσιο προϋπολογισμό του Δήμου. Σε αυτή την περίπτωση, γίνεται προτεραιοποίηση δράσεων πρόληψης με βάση τα συμπεράσματα του Κεφαλαίου 3.3 και επιμερισμός του κόστους στα επόμενα έτη.

Η κοστολόγηση, σε συνδυασμό με την τεκμηρίωση των αναγκών του Δήμου, μέσα από τους χάρτες κινδύνου, μπορεί να υποστηρίξει αιτήματα για πρόσθετες χρηματοδοτήσεις από ποικίλες χρηματοδοτικές πηγές και σχετικά εργαλεία.

4.8.Συμπεράσματα – Προτεραιοποίηση

Στο Κεφάλαιο αυτό συνοψίζονται οι προτεινόμενες δράσεις πρόληψης και ταξινομούνται με βάση το χρονικό διάστημα υλοποίησης σε βραχυπρόθεσμες (1-2 έτη), μεσοπρόθεσμες (2 έως 4 έτη) και μακροπρόθεσμες (4 έτη και άνω).

4.8.1. Βραχυπρόθεσμα μέτρα

- Δημιουργία και συνεχής επικαιροποίηση αρχείου συμβάντων στο Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας για την καταγραφή της δραστηριότητάς του.
- Πρωτόκολλα συνεργασίας με την Πολιτική Προστασία και τους γειτονικούς Δήμους, κυρίως με τους Δήμους Μεσσήνης (για τα πυροφυλάκια) και της Δυτικής Μάνης (ως προς τη διαχείριση του παραλιακού οδικού δικτύου σε περίπτωση κρίσης).
- Τοποθέτηση περίφραξης στους 5 υφιστάμενους ΧΑΔΑ εντός των ορίων του Δήμου.
- Δημιουργία αντιπυρικής ζώνης περιμετρικά των Χ.Α.Δ.Α. σε ακτίνα 50 m, σε συμφωνία με την υπ'αρ. 9/2024 Πυροσβεστική Διάταξη.
- Απόκτηση εξοπλισμού ασύρματης επικοινωνίας για Δήμο και εθελοντές και χρήση κοινής συχνότητας με το Πυροσβεστικό Σώμα.
- Επίσημη ένταξη του δικτύου ΓΟΕΒ Παμίσου στο δίκτυο υδροληψίας για την πρόληψη των αγροτοδασικών πυρκαγιών και συμμετοχή των εκπροσώπων τους στο Συντονιστικό Τοπικό Όργανο.
- Πύκνωση του δικτύου ΓΟΕΒ με περισσότερους συνδέσμους 65mm για τροφοδοσία των πυροσβεστικών οχημάτων.
- Ομογενοποίηση του αρχείου των σημείων υδροληψίας μεταξύ Δήμου, Π.Σ. και Λοιπών Φορέων για την σωστή συντήρηση και τροφοδοσία των δεξαμενών.

- Ο εντοπισμός των χώρων συγκέντρωσης εξωτερικής βοήθειας μπορεί να καθοριστεί από το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο μετά από πρόταση της Π.Υ. και ο Δήμος να προβεί σε τυχόν προπαρασκευαστικές ενέργειες για την βέλτιστη διαμόρφωση του χώρου.
- Εντοπισμός σημείων υψηλού δυνητικού κινδύνου, σενάρια και ασκήσεις εκκένωσης σε παράκτιες περιοχές (π.χ. Βέργα, Μικρή Μαντίνεια - Κιτριές) με πιθανή εμπλοκή του Λιμενικού και πλωτών μέσων ή στις περιοχές των κατασκηνώσεων στο ΝΑ τμήμα του Δήμου ή σε δυσμενείς θέσεις του οδικού δικτύου (Άνω Βέργα, Κουταλά, Αράχοβα) με εκτροπές στην κυκλοφορία και με την εμπλοκή των Αστυνομικών αρχών.
- Οδηγίες σε ναυαγοσώστες για την περίπτωση του κινδύνου πυρκαγιάς στις παράκτιες περιοχές του Δήμου (Βέργα, Μικρή Μαντίνεια).
- Επαρκής εκπαίδευση σε όσους στελεχώνουν πυροφυλάκια από φορείς εκτός ΠΣ (πχ. εθελοντές, στρατεύσιμοι) για τον σωστό εντοπισμό και αναγγελία πυρκαγιάς και προμήθειά τους με τους κύριους θεματικούς χάρτες του Σχεδίου.
- Αλληλεπίδραση με τους ιδιοκτήτες των 2 πρατηρίων καυσίμων που βρίσκονται σε περιοχές με έντονη βλάστηση και εκτός αστικού ιστού, με τις ελαιουργικές επιχειρήσεις και τα ελαιοτριβεία. Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει κατά προτεραιότητα να τηρούν αυξημένα μέτρα πρόληψης και να ενημερώνουν για την περίπτωση που διατηρούν εύφλεκτες ύλες στις εγκαταστάσεις τους.
- Διενέργεια δράσεων διαχείρισης της βλάστησης (καθαρισμών) στις περιοχές των οικισμών: Αράχοβα, Ελαιοχώρι, Καρβέλιον, Κάτω Καρβέλιον, Σκουρόλακκος, Μαχαλάς, Νέδουσα, Αρτεμής, Αγία Μαρίνα, Άγιος Βασίλειος, Μονή Διμιόβης, Μονή Βελανιδιάς στο ΝΑ τμήμα του Δήμου, στην Άνω Άμφεια, στο κεντρικό τμήμα του Δήμου, σε Άνω Αρφαρά, Κρασποπούλα και Δρέμιον στο Βόρειο τμήμα, και τέλος, σε Κάτω Βέργα και Μικρή Μαντίνεια στο νοτιότερο τμήμα του Δήμου.
- Κατά προτεραιότητα τήρηση της υπ' αρ. 20/2023 πυροσβεστικής διάταξης στους οικισμούς πολύ υψηλού κινδύνου.
- Καλή συντήρηση και βελτίωση του χωματόδρομου (και με θέσεις αναστροφής και αγκύρωσης πυροσβεστικών οχημάτων) μεταξύ του Τζιρορέματος και του Νέδοντα, και μεταξύ Άνω Βέργας και Μονής Δήμοβα.
- Τοποθέτηση αυτοκόλλητου ενημερωτικού με το QR code, σε όλα τα καταλύματα του Δήμου, που θα παρέχει πληροφορίες για πυρκαγιές και την πρόβλεψη για την κατηγορία Κινδύνου Πυρκαγιάς της ΓΤΠΠ..
- Καταγραφή και ενημέρωση των έργων πυροπροστασίας από οποιαδήποτε πηγή χρηματοδότησης (διαχείριση/καθαρισμού βλάστησης, απομάκρυνση υπολειμμάτων καθαρισμού βλάστησης από ιδιώτες και δημόσιους φορείς, συντήρηση και βελτίωση δασικού οδικού δικτύου, σε χώρους ΧΑΔΑ, προμήθεια ή μίσθωση εξοπλισμού) που έχει ολοκληρώσει ο Δήμος με προσδιορισμό της γεωγραφική τοποθεσίας του σε χάρτη σύμφωνα με της απαίτηση της ΚΥΑ 36615/2024 (ΦΕΚ 2513/Β/26-04-2024).

- Ενημέρωση προέδρων και κατοίκων για την διαπιστωμένη αδυναμία ορατότητας σε αρκετούς οικισμούς.
- Η τεχνική υπηρεσία του Δήμου να ελέγξει τις απαιτούμενες προδιαγραφές των υφιστάμενων πυροφυλακίων και να προβεί σε ενδεχόμενες βελτιώσεις.
- Τήρηση αρχείου μετεωρολογικών δεδομένων από τους μετεωρολογικούς σταθμούς που βρίσκονται εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.
- Διενέργεια δράσεων σε κοινότητες Ρομά και αγροτικούς συνεταιρισμούς για τις αρνητικές επιπτώσεις των πυρκαγιών στους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον και ενημέρωση για τυχόν πειθαρχικές ποινές από την πρόκληση πυρκαγιών εκ' προθέσεως.
- Διενέργεια διαλέξεων στις κατασκηνώσεις, σε συνδυασμό με την ενημέρωση για τον ημερήσιο δείκτη κινδύνου πυρκαγιάς.
- Κατά προτεραιότητα τήρηση της υπ' αρ. 20/2023 πυροσβεστικής διάταξης με θέμα: «Καθορισμός προληπτικών μέτρων πυροπροστασίας οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων που βρίσκονται σε περιοχές εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, εντός ορίων οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, σε εκτάσεις που βρίσκονται εντός ακτίνας 100 m από τα όρια των ανωτέρω περιοχών, καθώς και σε εκτός σχεδίου γήπεδα με κτίσμα» στους οικισμούς που βρίσκονται σε κλάση 4 (πολύ υψηλού κινδύνου).

4.8.2. Μεσοπρόθεσμα μέτρα

- Διαπλάτυνση και προτεραιότητα καθαρισμού του οδικού δικτύου σε περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου, εκτιμώμενου μήκους 80,3km (45,7km άσφαλο και 34,6km χωματόδρομο).
- Πλάνο ενημέρωσης μέσω εκπαιδευτικών και ενημερωτικών εργαστηρίων, με έμφαση στους οικισμούς υψηλού κινδύνου με περιορισμένη ορατότητα (Αράχωβα, Πολιανή και Ανω Αρφαρά). Πρέπει να γίνει καλοκαιρινούς μήνες ώστε να είναι όλοι οι κάτοικοι παρόντες με μεικτά κλιμάκια Δήμου, Πυροσβεστικής, Δασικής Υπηρεσίας
- Εκπόνηση δασοτεχνικής μελέτης από δασολόγο του Δήμου ή εξωτερικό συνεργάτη στις ζώνες πολύ υψηλού κινδύνου, όπως προκύπτουν από τον αντίστοιχο συνθετικό ποσοτικό χάρτη.
- Εντοπισμός και υποστήριξη υφιστάμενων υποδομών που μπορούν να λειτουργήσουν ως χώροι καταφυγής εντός οικισμών με τις κατάλληλες προσαρμογές με έμφαση στους οικισμούς στους οποίους ο κίνδυνος είναι πολύ υψηλός (π.χ. Αράχωβα).
- Λαμβάνοντας υπ' όψη την σημαντική διαφοροποίηση των κλιματολογικών δεδομένων σε διαφορετικές περιοχές του Δήμου, κρίνεται σκόπιμη η προμήθεια και εγκατάσταση μόνιμων μετεωρολογικών σταθμών στο ΝΑ ορεινό τμήμα του (Περιοχή Αλαγονίας) καθώς και στο ΒΑ τμήμα του (Πολιανή).
- Προσθήκη σημείων υδροληψίας στον οικισμό της Αράχοβας.

- Προσθήκη σημείων υδροληψίας στον χωματόδρομο που ενώνει στο κεντρικό τμήμα του Δήμου το Τζιρορέμα με τον ποταμό Νέδοντα ή υποστήριξη των υφιστάμενων μικρών ομβροδεξαμενών που συλλέγουν το βρόχινο νερό (στέρνες) μέσω μιας προσέγγισης NBS (Λύσεων βασισμένων στη Φύση).
- Δημιουργία μικτού κλιμακίου ενημέρωσης κατοίκων από Δήμο, Π.Σ., δασική υπηρεσία και εθελοντές, το οποίο τους μήνες Φεβρουάριο ως Απρίλιο θα ενημερώνει τους Προέδρους των Κοινοτήτων και τους μόνιμους κατοίκους ανά οικισμό σχετικά με τα χαρακτηριστικά του οικισμού τους (αδυναμία ορατότητας από πυροφυλάκια/περίπολα, κλάση κινδύνου, σημεία υδροληψίας, κλπ). Αντίστοιχα το κλιμάκιο θα ενημερώνεται από τον Πρόεδρο και τους κατοίκους για τις υφιστάμενες υποδομές και τις απαιτήσεις συντήρησης (κύριου και δευτερογενούς οδικού δικτύου, σημείων υδροληψίας κ.ά.).
- Έκδοση φυλλαδίου στα αγγλικά για τους τουρίστες.
- Καμπάνια για εθελοντισμό και πρόληψη δασικών πυρκαγιών στα σχολεία.
- Πινακίδες αναγγελίας ημερήσιου κινδύνου πυρκαγιάς στις κατασκηνώσεις και στις εισόδους των τριών κύριων οδικών αξόνων προς τα ημιορεινά-ορεινά κυρίων οικισμών (Εθνική οδός προς Σπάρτη, Άγριλος προς Πολιανή, και Ανω Βέργα και σε επιλεγμένα σημεία της εξόδου της Καλαμάτας. Θα μπορούσε να γίνει χρήση του QR-Code ή με ηλεκτρονικές πινακίδες.
- Εκπόνηση μελετών για την ένταξη της βόσκησης στις δράσεις πρόληψης, ως μέσο διαχείρισης βλάστησης. Απαιτείται μελέτη βοσκοϊκανότητας και βοσκοφόρτωσης, η οποία θα συνδυαστεί με μελέτη διαχείρισης καύσιμης ύλης στις περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου.

4.8.3. Μακροπρόθεσμα μέτρα

- Συνενώσεις οδικού δικτύου που θα εξασφαλίσουν καλύτερη πρόσβαση, οδούς διαφυγής και πιθανές νέες θέσεις υδροληψίας σε περιοχές υψηλού και πολύ υψηλού κινδύνου. 1η προτεραιότητα η συνένωση του οικισμού Κουταλά με την Μονή Γαρδικίου μέσω του υφιστάμενου δικτύου από γειτονικό λατομείο, 2η προτεραιότητα η συνένωση του οικισμού Άγριλος με Ανω Αρφαρά και 3η προτεραιότητα η συνένωση μεταξύ του οικισμού Ανω Αρφαρά και του οδικού δικτύου προς Ανω Βρωμόβρυση. Οι οριζόντιες αποστάσεις μεταξύ των υφιστάμενων δικτύων κυμαίνονται από λίγες, έως μερικές εκατοντάδες μέτρα.
- Να αποδοθούν κίνητρα για την αναβίωση καλλιεργειών ή για τον καθαρισμό γεωργικών εκτάσεων σε συγκεκριμένα κρίσιμα σημεία για την προστασία οικισμών υψηλού κινδύνου ή εκατέρωθεν του κύριου οδικού δικτύου. Έχουν διαπιστωθεί τέτοιες εκτάσεις με βάση τους κυρωμένους δασικούς χάρτες περιμετρικά των οικισμών πολύ υψηλού κινδύνου (Ανω Αρφαρά, Καρβέλιο και δευτερευόντως σε Αράχοβα, Μαχαλά και Νέδουσα) ή εκατέρωθεν του κύριου οδικού δικτύου με πρώτη προτεραιότητα το οδικό δίκτυο εντός περιοχών πολύ υψηλού κινδύνου.

- Σε συνεργασία με τη Δασική Υπηρεσία, και μετά την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών (μεσοπρόθεσμα μέτρα), να εξεταστεί η πιθανότητα χρήσης του ζωικού κεφαλαίου υπό όρους για την διαχείριση της βλάστησης και την μείωση της τρωτότητας μέσω της βόσκησης σε ζώνες πολύ υψηλού και υψηλού κινδύνου.

5. ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

5.1.Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΟΤΑ

□Περιγραφή της στελέχωσης του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, της δύναμης που συνδράμει στην Πολιτική Προστασία μετά από εκπαίδευση και στην συνολική δύναμη του Δήμου.

5.2.Διαθέσιμα οχήματα ΟΤΑ

Λίστα με τα οχήματα και τα μηχανήματα του Δήμου Καλαμάτας παρατίθεται στον παρακάτω Πίνακα (Πίνακας 5.1).

Πίνακας 5.1: Μηχανήματα και Οχήματα Δήμου Καλαμάτας

Α/ Α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΜΑΡΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ
1.	KHI-4171	VOLVO	ΑΜΟΛ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
2.	KHH-2821	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
3.	KHI-2992	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
4.	KHI-2993	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
5.	KHH-4968	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
6.	KHH-4969	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
7.	KHY-2697	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
8.	KHH-2820	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
9.	KHH-2801	NISSAN	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
10.	KHH-2819	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
11.	KHI-2999	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
12.	KHI-2968	RENAULT	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
13.	KHH-2804	RENAULT	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΡΟ(ΑΝΑΚΛ)
14.	KHH-2805	RENAULT	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΡΟ(ΑΝΑΚΛ)
15.	KHH-2848	NISSAN	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΡΟ(ΑΝΑΚΛ)
16.	KHI-2951	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
17.	KHH-4981	VOLVO	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ (ΑΝΑΚΛ)
18.	KHH-2847	NISSAN	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
19.	KHI-4206	FORD	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟΑΛΥΣΙΔΑΚΙ
20.	KHI-2984	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟΑΛΥΣΙΔΑΚΙ
21.	KHH-4978	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟΑΡΠΑΓΗ

Α/ Α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΜΑΡΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ
22.	KHI-4203	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
23.	KHI-4204	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
24.	KHH-2818	ISUZU	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
25.	KHY-2724	MAZDA	ΑΜΟΛ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
26.	KHI-4167	CITROEN	ΑΜΟΛ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
27.	KHH-4955	RENAULT	ΑΜΟΛ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
28.	MZB-550	KAWASAKI	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
29.	KHI-4174	OPEL	ΑΜΟΛ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
30.	EAZ-1751	PEUGEOT	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
31.	EAZ-1752	PEUGEOT	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
32.	EAZ-1753	PEUGEOT	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
33.	EAZ-1754	PEUGEOT	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
34.	EAZ-2596	ZONGSHEN	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
35.	EAZ-2597	ZONGSHEN	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
36.	EAZ-2598	ZONGSHEN	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
37.	EAZ-2599	ZONGSHEN	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
38.	EAZ-2600	ZONGSHEN	ΑΜΟΛ	ΔΙΚΥΚΛΟ
39.	ME-101469	CATERPILL AR	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΩΤΗΣ
40.	ME-78747	FORDILMA CCHINE	ΠΕΤΡ	ΠΟΛΥΜ/ΝΗΜΑ
41.	ME-90850	DAF	ΠΕΤΡ	ΚΑΔΟΠΛΥΝΤΗΡΙΟ
42.	ME-105452	MUSTANG	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΩΤΑΚΙ
43.	ME-105458	RCMSPA	ΠΕΤΡ	ΣΑΡΩΘΡΟ
44.	ME-105459	RCMSPA	ΠΕΤΡ	ΣΑΡΩΘΡΟ
45.	ME-139123	RAVO5S540	ΠΕΤΡ	ΣΑΡΩΘΡΟ
46.	ME-136337	UNIECO	ΠΕΤΡ	ΣΑΡΩΘΡΟ
47.	KHH-6268	MANA.KAO ΥΣΗΣΑΕ	ΠΕΤΡ	ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ& ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ
48.	KHH-6269	A.KAOΥΣΗ ΣΑΕ	ΠΕΤΡ	ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ
49.	KHH-6270	MANA.KAO ΥΣΗΣΑΕ	ΠΕΤΡ	ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ& ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ
50.	KHH-6271	A.KAOΥΣΗ ΣΑΕ	ΠΕΤΡ	ΕΠΙΚΑΘΗΜΕΝΟ
51.	KHI-4205	MAZDA	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
52.	ME-133285	ROLS ROSAEYROV OIRE	ΠΕΤΡ	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ
53.	KHH-4972	SCANIA	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
54.	KHH-2816	NISSAN	ΠΕΤΡ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒ.
55.	KHH-3823	MAZDA	ΠΕΤΡ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒ.

A/ A	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΜΑΡΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΚΑΥΣΙΜΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ
56.	ΚΗΗ-3811	NISSAN	ΠΕΤΡ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒ.
57.	ΚΗΗ-3818	MAZDA	ΠΕΤΡ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒ.
58.	ΚΗΗ-3819	MAZDA	ΠΕΤΡ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒ.
59.	ΚΗΗ-3829	ISUZU	ΠΕΤΡ	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒ
60.	ΚΗΙ-2924	MERCEDES	ΠΕΤΡ	ΛΕΩΦΟΕΙΟ
61.	ME-113077	IVECO	ΠΕΤΡ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ
62.	ME-117306	IVECO	ΠΕΤΡ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ
63.	KMN-6456	MITSUBISHI	ΠΕΤΡ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ
64.	ΚΗΗ-4975	W.V.	ΠΕΤΡ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
65.	ΚΗΙ-4176	MAZDA	ΑΜΟΛ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ(ΦΑΡΙΣ)
66.	ΚΗΙ-4177	MAZDA	ΑΜΟΛ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ(ΦΑΡΙΣ)
67.	ΚΗΙ-2943	HYUNDAI	ΑΜΟΛ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ(ΦΑΡΙΣ)
68.	ME-106852	JCB	ΠΕΤΡ	ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ(ΔΕΥΑΚ)
69.	ΧΚΕ-9933	VOLKSWAG EN	ΠΕΤΡ	ΑΝΟΙΚΤΟ ΦΟΡΤΗΓΟ(ΠΥΡΟΣΒΕΣ ΤΙΚΟ4Χ4)
70.	KTY-1251	VOVLO	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ (ΤΥΠΟΥ ΜΥΛΟΥ)
71.	KTY-1252	VOLVO	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ (ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΣΑΣ)
72.	KTY-1253	VOLVO	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ (ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΣΑΣ)
73.	KTY-1254	VOLVO	ΠΕΤΡ	ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ (ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΣΑ ΜΕ ΓΕΡΑΝΟ)
74.	ME-148758	DAIMLER TRUCK AG	ΠΕΤΡ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ (ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ)
75.	ME-151613	CASE	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΩΤΗΣ
76.	KTY-1261	VOLVO	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ
77.	KMX-4299	CHRYSLER	ΠΕΤΡ	ΦΟΡΤΗΓΟ (ΠΥΡΟΣΒ)
78.	ME-110030	MAGURIS	ΠΕΤΡ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ
79.	ME-148757	RENAULT	ΠΕΤΡ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ
80.	ME-148761	DAIMLER	ΠΕΤΡ	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ/ΔΥΝ ΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΤΟΜΩΝ 8
81.	KTY-1259	FORD	ΠΕΤΡ	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
82.	MOI-5220	SUZUKI	BENZINH	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ

Πίνακας 5.2: Κατάσταση υπαλλήλων Τμήματος Οχημάτων Δ. Καλαμάτας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ					
A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΚΛΑΔΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΤΗΛ.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ					
1	ΓΕΩΡΓΑΚΙΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΤΕ 4	ΗΛΕΚΤΡ/ΓΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6977084111
2	ΝΙΚΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΔΕ 5	ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6974712525
3	ΜΑΓΕΙΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΕ 26	ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΑΥΤ/ΤΩΝ	ΠΕΡΙΚΛΗΣ	6974718453
4	ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΔΕ 26	ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΑΥΤ/ΤΩΝ	ΣΤΑΥΡΟΣ	6974498051
5	ΦΥΚΙΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΔΕ 27	ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΑΥΤ/ΤΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6977668485
6	ΛΟΓΙΩΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΔΕ 30	ΤΕΧΝ. ΣΥΝΤ/ΣΗΣ ΚΑΔΩΝ ΚΑΘΑΡ.	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	6980734963
7	ΣΠΑΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΕ 30	ΤΕΧΝ. ΣΥΝΤ/ΣΗΣ ΚΑΔΩΝ ΚΑΘΑΡ.	ΙΩΑΝΝΗΣ	6972101186
8	ΚΟΥΡΕΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΥΕ 16	ΕΡΓΑΤΗΣ ΣΥΝΤ/ΣΗΣ ΚΑΔΩΝ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6982581856
9	ΚΑΤΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ	ΟΔΗΓΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6939400027
10	ΞΥΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΔΕ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	6987090265
11	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΥΕ	ΕΡΓΑΤΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	6937091781
ΟΔΗΓΟΙ ΜΟΝΙΜΟΙ					
12	ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	6947628924
13	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	6973696183
14	ΓΑΡΑΤΖΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	6971830278
15	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΩΝ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	6972680737
16	ΔΡΟΥΓΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6945633441
17	ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ.	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6942680134
18	ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6977686789
19	ΚΑΛΑΡΙΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΣΤΑΥΡΟΣ	6940048029
20	ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6948048089
21	ΚΑΡΤΑΛΙΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6937362647
22	ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6976164073
23	ΜΑΡΚΟΛΕΦΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6909105380
24	ΜΟΥΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΦΩΤΙΟΣ	6942460231
25	ΜΠΙΖΙΜΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6947300480
26	ΝΤΟΓΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6973674787
27	ΝΤΟΓΚΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6985757044
28	ΠΑΝΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΔΙΟΜΗΔΗΣ	6941586050
29	ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΟΔΥΣΣΕΑΣ	6987616274
30	ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6948665544

31	ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	6934798422
32	ΣΑΚΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	6947113016
33	ΤΕΝΕΝΤΕΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	6944166575
34	ΤΖΑΜΟΥΡΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΔΙΟΝΥΣΗΣ	6974545876
35	ΤΣΑΛΤΑΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΑΝΤΩΝΗΣ	6976706578
36	ΦΡΑΓΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6932953791
ΟΔΗΓΟΙ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ					
37	ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡ.	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	6945521860
38	ΝΙΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡ.	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6974723277
39	ΠΑΠΑΜΙΚΡΟΥΛΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡ.	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6945263173
40	ΣΑΚΚΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡ.	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6982441168
ΟΔΗΓΟΙ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ					
41	ΜΑΣΟΥΡΙΔΗΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6979986130
42	ΜΠΛΑΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6974045690
43	ΠΑΓΚΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6934287798
44	ΠΑΠΑΔΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6974320216
ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΟΝΙΜΟΙ					
45	ΔΟΥΒΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6942056787
46	ΛΑΜΠΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	6974168021
47	ΛΟΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	6981057383
48	ΛΥΓΙΖΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΔΕ28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6977001205
49	ΜΕΛΛΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	6974321143
50	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΗΛΙΑΣ	6981995294
51	ΜΠΑΡΔΑΚΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΑΡΤΕΜΙΟΣ	6974827140
52	ΠΡΕΚΕΖΕΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	6945262568
53	ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	6977609399
54	ΦΙΛΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	ΔΕ 28	ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ	ΜΙΧΑΗΛ	6931842280
Ο.Α.Ε.Δ 1+1					
55	ΚΑΠΟΓΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6993042324
56	ΜΠΛΑΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΑΝΔΡΕΑΣ	6979059437
ΟΔΗΓΟΙ-ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ 8ΜΗΝΟΥ					
57	ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6978514300
58	ΚΡΙΚΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΧΑΡΙΛΑΟΣ	6986261015
59	ΜΠΑΚΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	6975890924
60	ΠΡΟΖΥΜΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΜΙΧΑΗΛ	6982182134

61	ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	6981424729
62	ΡΙΓΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΧΕΙΡΙΣΤΗΣ	ΟΡΙΣΜ. ΧΡΟΝΟΥ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ	6986040356
ΜΟΝΙΜΟΙ ΟΔΗΓΟΙ ΜΕ ΔΙΠΛΩΜΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ					
63.	ΔΡΟΥΓΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6945633441
64.	ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6977686789
65.	ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6948048089
66.	ΜΑΡΚΟΛΕΦΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6909105380
67.	ΜΟΥΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΦΩΤΙΟΣ	6942460231
68.	ΜΠΙΖΙΜΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6947300480
69.	ΝΤΟΓΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	6973674787
70.	ΝΤΟΓΚΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ 3Κ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6985757044
71.	ΣΑΚΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	6947113016
72.	ΦΡΑΓΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΜΟΝΙΜΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	6932953791
73.	ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡ.	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	6945521860
74.	ΝΙΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΔΕ 29	ΟΔΗΓΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡ.	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6974723277

Πίνακας 5.3: Υπηρεσιακά οχήματα Δημοτικής Αστυνομίας

α/α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΟΧΗΜΑ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΟΧΗΜΑ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟ ΟΧΗΜΑ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΟΣ
1	Κονιδιτσιώτης Σταύρος	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI	ΚΗΗ4974 ΦΟΡΤΗΓΟ 3-ton 2488-cm3NISSAN	
2	Γεωργουλέα Μαρία	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI		
3	Αποστολόπουλος Γεώργιος	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI		
4	Δεριζιώτη Ευσταθία	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI	ΚΗΗ4974 ΦΟΡΤΗΓΟ 3-ton 2488-cm3NISSAN	
5	Δημητρούλιας Δημήτριος	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI	ΚΗΗ4974 ΦΟΡΤΗΓΟ 3-ton 2488-cm3NISSAN	MZK764, MZK765 Δίκυκλα
6	Φράγκου Ευγενία	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI		
7	Σκορδαλής Δημήτριος	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI	ΚΗΗ4974 ΦΟΡΤΗΓΟ 3-ton 2488-cm3NISSAN	
08	Αδαμτζιλογλου Σταυρούλα	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI	ΚΗΗ4974 ΦΟΡΤΗΓΟ 3-ton 2488-cm3NISSAN	
09	Παλαντζάς Παναγιώτης	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI		
10	Πετρόπουλος Γεώργιος	ΚΗΗ2837 ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ 1399- cm3 HUNDAI	ΚΗΗ4974 ΦΟΡΤΗΓΟ 3-ton 2488-cm3NISSAN	

Πίνακας 5.4: Αριθμοί κινητών τηλεφώνων οδηγών υπηρεσιακών οχημάτων Δ. Αστυνομίας

α/α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
1	Κονιδιτσιώτης Σταύρος	6996105305-6942839360
2	Γεωργουλέα Μαρία	6937701325
3	Αποστολόπουλος Γεώργιος	6939338929
4	Δεριζιώτη Ευσταθία	6934016086
5	Δημητρούλιας Δημήτριος	6977083356
6	Φράγκου Ευγενία	6944977891
07	Σκορδαλής Δημήτριος	6980109531
8	Αδαμτζιλογλου Σταυρούλα	6936501363
09	Παλαντζάς Παναγιώτης	6934066635
10	Πετρόπουλος Γεώργιος	6979776315

5.3.Εθελοντικές Ομάδες

Η εθελοντική ομάδα «Εταιρεία Σηπλαιολογικών και Μεσσηνιακών Ερευνών (Ε.Σ.Μ.Ε.Ρ.)» διαθέτει ατομικό εξοπλισμό και ορειβατικό εξοπλισμό, βενζινοπρίονα και 2 αντλίες.

Η εθελοντική ομάδα «Ομάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών 4Χ4» διαθέτει μικρό όχημα 8 θέσεων για τη μεταφορά προσωπικού. Παράλληλα, διαθέτει τα κάτωθι οχήματα και εξοπλισμό:

Είδος Οχήματος / Εξοπλισμού	Τύπος	Ποσότητα	Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά
Mitsubishi l200	Pick-Up 4x4	1	Φέρει υπερκατασκευή Πυρόσβεσης με δεξαμενή 600lit
Chevrolet M1008	Pick-Up 4x4	1	Φέρει υπερκατασκευή Πυρόσβεσης με δεξαμενή 800lit
Renault M210	Δασικό 4x4	1	3t νερό, εργάτης έλξης, 5 θέσιο
Mercedes 1222	Αστικό 4x4	1	2,5 t νερό ,Γεννήτρια παραγωγής Ρεύματος 6 kva, 8 θέσιο
Magirus D232	Δότης 4x4	1	5 t Νερό , 3 θέσιο
Πλωτό	Φουσκωτό	1	6μ , 6 - 8 άτομα
Διασωστική Λέμβος	Πλαστικό	1	3,7μ , 6 άτομα
Αντλία Π/Κ	Επιφανειας	1	4" Εισαγωγή - Εξαγωγή
Αντλία Β/Κ	Επιφανειας	1	Αντλία λάσπης
Αντλία Η/Κ	Υποβρύχια	1	με έξοδο storz 65mm
Αντλία Η/Κ	Ακαθάρτων	1	με έξοδο storz 45mm
Αντλία Η/Κ	Υποβρύχια	4	με έξοδο storz 25mm (περιορισμένων δυνατοτήτων, μικρές)
Γεννήτρια παραγωγής Ρεύματος	Κλειστού Τύπου	1	κινητήρας Diesel, παραγωγή Ρεύματος 6 kva
Ειδικό Συγκρότημα	Ρυμουλκούμενο διαζονικό	1	Φέρει πνευματική σκηνή 40 τ.μ., Γεννήτρια παραγωγής ρεύματος 8kva,αλυσοπρίονο, πύργο φωτισμού.

Η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης διαθέτει πλήρη σειρά ορεινής διάσωσης και 3 αντλίες.

Η Ένωση Ελλήνων Ραδιοερασιτεχνών παρέχει υποστήριξη ασύρματης επικοινωνίας.

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός μπορεί να διαθέσει δύο Νοσηλεύτριες και 22 Εθελοντές Τομέα Υγείας του Τμήματός του. Από υλικά και μέσα, διατίθενται το υπηρεσιακό αυτοκίνητο, φαρμακεία, απινιδωτής και τέντα.

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Καλαμάτας διαθέτει 2 θηροφύλακες με τα αντίστοιχα οχήματα ως εξής:

- Ομοσπονδιακός Δημήτριος Μαλαπάνης τηλ. 6974750259 με το AXY DAIHATSU TERRIOS
- Κ.Σ. Καλαμάτας Παναγιώτης Κουρούπης τηλ. 6932259229 με το KMT 2597 SUZUKI JIMNY

Η εθελοντική οργάνωση ΓΑΙΑ διαθέτει τον κάτωθι εξοπλισμό:

Εξοπλισμός	Περιγραφή
3 Πυροσβεστικά οχήματα	2 τόνοι και 1 τόνος
1 εκχιονιστικό όχημα	
1 όχημα μεταφοράς προσωπικού	7 θέσεων
1 ασθενοφόρο/διασωστικό	Πλήρως εξοπλισμένο
Ένα φουσκωτό σκάφος 6 μ.	Πλήρως εξοπλισμένο 90 hp
1 drone	
Αντλίες	6 (5 ηλεκτρικές υποβρύχιες, 1 βενζινοκίνητη)
1 4X4	
Γεννήτριες	1 25 KVA, 1 10 KVA, 2 2 KVA
Πλήρη σερ αναπνευστικών συσκευών	
Ιατρικός εξοπλισμός	Απινιδωτής, οξυγόνο, κυτία Α' βοηθειών κ.λπ.
Προβολείς	
Εγκαταστάσεις νερού, Φορητές δεξαμενές	
Λοιπός εξοπλισμός	Βενζινοπρίονα και διασωστικά εργαλεία

Η Ομάδα Πυροπροστασίας «Η Δημοβίτισσα» διαθέτει 10 ΙΧ. αγροτικά με ένα 1 tn νερό και δέκα αντλίες, καθώς και 1 «Ντακότα» του Δ. Καλαμάτας

Ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος (Ε.Ο.Σ.) Καλαμάτας διαθέτει 2 οχήματα μεταφοράς προσωπικού (9θέσια βαν), 1 βενζινοκίνητη αντλία και ατομικό εξοπλισμό για το σύνολο των εθελοντών.

Οι Εθελοντές Δασοπυροπροστασίας Μεσσηνίας (Ε.Δ.Α.Σ.Μ.Ε.) διαθέτουν 1 όχημα 4x4, 3 αντλίες και σύστημα πυρόσβεσης.

5.4.Ιδιωτικά Οχήματα

Αναφορά σε Ιδιωτικά Οχήματα (π.χ. χωματουργικά, υδροφόρες) μαζί με τα στοιχεία των χειριστών.

Από το ΜητρώοΕργοληπτών, ο Δήμος Καλαμάτας έχει συνεργασία με δύο λεωφορειούχους:

1. Καρέλας Κων/νος & ΣΙΑ ΙΚΕ, τηλ.:27210 95400. Διαθέτει 4 λεωφορεία, 51, 54,60 και 23 θέσεων
2. Τριγκιλίδας Βασίλειος, τηλ.: 2721090900, 6937102882. Διαθέτει 8 λεωφορεία, 51, 65, 54, 54, 51, 21, 24, 24 θέσεων

Το «Αστικό Κ.Τ.Ε.Λ» διαθέτει στον Δήμο Καλαμάτας 7 λεωφορεία των 25 θέσεων, τηλ: 6958001268 κος Πατικόπουλος Αθανάσιος.

5.5. Δυνάμεις Πυροσβεστικής, Δασικής Υπηρεσίας, Ενόπλων Δυνάμεων, Σωμάτων Ασφαλείας

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), στην **Π.Υ. Καλαμάτας** υπηρετούν 2 Αντιπύραρχοι, 1 Επιπυραγός, 1 Πυραγός, 2 Ανθυποπυραγοί, 40 Πυρονόμοι, 4 Αρχιπυροσβέστες, 25 Υπαρχιπυροσβέστες, 2 Πυροσβέστες και 1 άτομο που υπηρετεί ως Πολιτικό Προσωπικό.

Στο **Π.Κ. Μελιγαλά** υπηρετούν 5 Ανθυποπυραγοί, 5 Αρχιπυροσβέστες, και 4 Υπαρχιπυροσβέστες.

Υπάρχουν επίσης 21 Εθελοντές Πυροσβέστες στην Π.Υ. Καλαμάτας και 4 στο Π.Κ. Μελιγαλά.

ΟΧΗΜΑΤΑ

ΟΧΗΜΑΤΑ ΔΙ.Π.Υ.Ν. Μεσσηνίας

α/α	Αριθμός οχήματος	Μάρκα	Είδος οχήματος	Τύπος	Χωρητικότητα σε λίτρα νερού
1.	ΠΣ 4576	DACIA	Βοηθητικό	Τζιπ	

Π.Υ. Καλαμάτας

α/α	Μάρκα	Είδος οχήματος	Τύπος	Χωρητικότητα σε λίτρα Νερού
1	MITSUBISHI	Υδροφόρο	Α΄	500 L
2	NISSAN NAVARA	Υδροφόρο	Α΄	500 L
3	MERCEDES	Υδροφόρο	Α΄	1.000 L
4	UNIMOG	Υδροφόρο	Α΄	1.000 L
5	MERCEDES	Υδροφόρο	Α΄	1.000 L
6	UNIMOG	Υδροφόρο	Β΄	2.500 L
7	UNIMOG	Υδροφόρο	Β΄	2.500 L
8	UNIMOG	Υδροφόρο	Β΄	2.500 L
9	UNIMOG	Υδροφόρο	Β΄	2.500 L
10	UNIMOG	Υδροφόρο	Β΄	2.000 L
11	IVECO MAGIRUS	Υδροφόρο	Β΄	2.500 L
12	MERCEDES	Υδροφόρο	Γ΄	5.000 L
13	STEYER	Υδροφόρο	Γ΄	5.000 L
14	MERCEDES	Υδροφόρο	Δ΄	10.000 L
15	DAF	Υδροφόρο	Δ΄	10.000 L
16	MERCEDES	Ειδικό	Διασωστικό	-
17	MERCEDES	Ειδικό	Βραχιοφόρο	3.000 L
18	HAGGLUNDS	Ειδικό	Ερπυστριοφόρο	Πλατφόρμα 1.000 L
19	MERCEDES	Βοηθητικό	Βαν 9/θέσιο	-

20	IVECO	Βοηθητικό	Φορτηγό	-
21	MERCEDES	Βοηθητικό	Καναδέζα	-
22	JEEP NISSAN	Βοηθητικό	Επιβατηγό	-
23	MITSUBISHI	Βοηθητικό	Επιβατηγό Βαν	-
24	SCODA OCTAVIA	Βοηθητικό	Επιβατηγό	-
25	FORD MODEO	Βοηθητικό	Επιβατηγό	-
26	JEEP CHEROKEE	Βοηθητικό	Τζιπ	-
27	CITROEN	Λεωφορείο	Βαν	-
28	KAWASAKI	Βοηθητικό	Μοτοσυκλέτα	-
29	KAWASAKI	Βοηθητικό	Μοτοσυκλέτα	-

Π.Κ. Μελιγαλά

α/α	Μάρκα	Είδος οχήματος	Τύπος	Χωρητικότητα σε λίτρα Νερού
1	MAZDA	Υδροφόρο	Α΄	500 L
2	MAN	»	Β΄	1.500 L
3	UNIMOG	»	Β΄	2.500 L
4	STAYER	Υδροφόρο	Γ΄	5.000 L

Επίσης Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), οι ομάδες και τα οχήματα-μηχανήματα των 120 ΠΕΑ και 77 ΜΕ θα ενεργοποιούνται έπειτα από ενεργοποίηση των Σχεδίων Ξενοκράτης & Δευκαλίων σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Η 120 ΠΕΑ φροντίζει για την τεχνική υποστήριξη και εξυπηρέτηση των αεροσκαφών, συντήρηση, ανεφοδιασμό σε καύσιμα και νερό ή επιβραδυντικές ουσίες. Επίσης υπάρχει συμμετοχή Αξιωματικού στο Σ.Τ.Ο.

5.6.Πυροφυλάκια – Περιπολίες

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Πελοποννήσου (2023), επίγεια επιτήρηση πραγματοποιείται από:

Οργανωμένα πυροφυλάκια τα οποία θα επανδρωθούν κατά την αντιπυρική περίοδο

Μικτές περιπολίες, εάν και εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Από τα περιπολικά οχήματα του Π.Σ.

Οι πληροφορίες για την επάνδρωση των **πυροφυλακίων** ανά στάδιο επιχειρησιακής ετοιμότητας παρατίθενται παρακάτω:

Α' Στάδιο Επιχειρησιακής Ετοιμότητας (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 1,2 και 3)

A/A	ΚΩΔ. ΚΛΗΣ.	ΘΕΣΗ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΤΟ ΣΤΕΛΕΧΩΝΕΙ	ΩΡΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	Π-2	Λυποβοντά	Π.Υ. Καλαμάτας	09:00 – 20:00	Καθημερινά
2	Π-3	«Λυκόδημος»	Π.Υ. Καλαμάτας	10:00 – 20:00	Καθημερινά
4	Π-8	Μονή Βουλκάνου	Π.Υ. Καλαμάτας	10:00 – 20:00	Στελεχώνεται από εποχικούς υπαλλήλους του Δήμου εφόσον θα πραγματοποιηθεί πρόσληψή τους από τον Δ. Μεσσήνης

Σημείωση : Η εκτέλεση υπηρεσίας (ωράριο εργασίας) των πυροφυλακίων μπορεί να τροποποιείται ανάλογα με τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες με απόφαση της Διοίκησης της οικείας Π.Υ.

Β' Στάδιο Επιχειρησιακής Ετοιμότητας (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 4)

Ομοίως με το Α' Στάδιο Επιχειρησιακής Ετοιμότητας και επιπλέον:

A/A	ΚΩΔ. ΚΛΗΣ.	ΘΕΣΗ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΤΟ ΣΤΕΛΕΧΩΝΕΙ	ΩΡΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1.	Π-1	«Μαλεβού» Όρος Ταΰγετος	77 ΜΕ	09:00 – 20:00	Με κατηγορία κινδύνου 4 και άνω θα στελεχώνεται από τη 77 ΜΕ κατόπιν της σχετικής πρότασης από το ΓΕΕΘΑ

Γ' Στάδιο Επιχειρησιακής Ετοιμότητας (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ 5)

Ομοίως με το Β' Στάδιο Επιχειρησιακής Ετοιμότητας

Οι περιπολίες εντός του Δ. Καλαμάτας με περιπολικά οχήματα και αμιγή εποχούμενα περίπολα ανά στάδιο επιχειρησιακής ετοιμότητας είναι ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος, ενώ υπάρχει η δυνατότητα πρότασης από το ΓΕΕΘΑ αμιγών περιπόλων από τους στρατιωτικούς σχηματισμούς περιοχής ευθύνης της ΔΙ.Π.Υ.Ν Μεσσηνίας.

Οι περιοχές που είναι ορατές από τα υπάρχοντα πυροφυλάκια και τα στατικά σημεία περιπόλων παρατίθενται στο Κεφάλαιο 3.1 (Εικόνα 3.17 και Εικόνα 3.18 αντίστοιχα).

5.7. Διαθέσιμοι Οικονομικοί Πόροι

➔ Στοιχεία για την χρηματοδότηση του Δήμου για δράσεις πυροπροστασίας, καθώς και χρηματοδοτήσεων σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών.

➔ Στοιχεία για τυχόν αναμενόμενες δράσεις για πρόσθετη χρηματοδότηση του Δήμου (ΕΣΠΑ, Ευρωπαϊκά Προγράμματα, Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, χορηγίες, κλπ)

6. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

6.1. Προπαρασκευαστικές Δράσεις των Δήμων

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Δήμοι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, καθώς και την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους, δρομολογούνται με εντολή Δημάρχων και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Ορισμός υπευθύνων οργανικής μονάδας Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.
- Σύνταξη ή επικαιροποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών του Δήμου, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης της παραγράφου 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2»,
- Σύνταξη ή επικαιροποίηση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών, από τις οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, βάσει των δράσεων που προβλέπονται στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2». Το ανωτέρω μνημόνιο ενεργειών προσαρτάται στο Σχέδιο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του (παράγραφος 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2»)

Μετά τη σύνταξη ή επικαιροποίηση των ανωτέρω μνημονίων ενεργειών, κρίνεται σκόπιμο για λόγους άμεσης κινητοποίησης να κοινοποιούνται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. σε επίπεδο Δήμου.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 82 του Ν. 3852/2010, σε συνεργασία με τους Προέδρους Τοπικών Κοινοτήτων τηρεί κατάλογο των μέσων και του ανθρώπινου δυναμικού που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών σε επίπεδο Τοπικής Κοινότητας.

- Σύνταξη ειδικών σχεδίων οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών των Δήμων, τα οποία καταρτίζονται με τη συνδρομή των κατά τόπους αρμόδιων αστυνομικών, πυροσβεστικών, υγειονομικών και λιμενικών αρχών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Α1161/18-04-2023 έγγραφο ΓΓΠΠ και στη παρ. 15.2 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2»
- Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών που διενεργείται με ευθύνη του Π.Σ.,

καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών.

- Κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με την μορφή Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, οι οποίοι αποδέχονται να παρέχουν μέσα, εξοπλισμό ή υπηρεσίες, σύμφωνα με τους όρους που θέτει ο Δήμος, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών, καθώς και στην υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους, σύμφωνα με το ΜΕΡΟΣ ΙΧ του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2»
- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές.
- Σύσταση και συγκρότηση επιτροπών καταγραφής ζημιών για την χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία δασικών πυρκαγιών (προνοιακό επίδομα)
- Εγκατάσταση και συντήρηση πυροσβεστικών υδροστομιών για κατάσβεση πυρκαγιάς ή πλήρωση πυροσβεστικών οχημάτων, στο πλαίσιο λειτουργίας ΔΕΥΑ
- Δυνατότητα εκ των προτέρων ορισμού με απόφαση του Δημάρχου, υπεύθυνων κρατικής αρωγής στους δήμους, προς υποστήριξη του έργου του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής, στην περίπτωση εξαιρετικών περιπτώσεων όπου παρατηρηθούν σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων ή σε μέγεθος καταστροφής, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 15 παρ. 4 του Ν.4797/2021 όπως ισχύει. Οι υπεύθυνοι κρατικής αρωγής σε επίπεδο Δήμου επικουρούν το έργο του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής,
- Προπαρασκευαστική σύγκληση των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ) με ευθύνη των Δημάρχων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6.2 του παρόντος
- Συμμετοχή στα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΣΟΠΠ), εφόσον προσκληθεί, για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών.
- Διενέργεια ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου έναντι δασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΠΠΠ (παράγραφος 13.2.1 του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2»).

Οι ανωτέρω δράσεις πολιτικής προστασίας έχουν ως στόχο την προετοιμασία του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών, καθώς και την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους.

Τέλος, οι Δήμοι στην περιοχή των οποίων ιδρύονται Εθελοντικές Πυροσβεστικές Υπηρεσίες του Ν.4029/2011 εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του Ν.4029/2011, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

6.2. Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", με σκοπό την εξέταση της πορείας υλοποίησης των προπαρασκευαστικών μέτρων και δράσεων που συμβάλλουν στην προετοιμασία των Δήμων στην αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, συγκαλούνται ετησίως και πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ).

Στις συνεδριάσεις αυτές θα εξετάζονται θέματα σχετικά με:

- την εκτέλεση προγραμμάτων προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου, σε περιοχές ιδιαίτερης προστασίας (άλση, πάρκα, κατασκηνώσεις, κλπ) αρμοδιότητάς τους,
- την εφαρμογή της ισχύουσας Πυροσβεστικής Διάταξης σχετικά με τον καθορισμό προληπτικών μέτρων πυροπροστασίας
- την εκτέλεση έργων και εργασιών προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης από τους Δήμους καθ' υπόδειξη και συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες κυρίως στη ζώνη μίξης δασών - πόλεων και οικισμών για λόγους αντιπυρικής προστασίας των πολεοδομικών τους συγκροτημάτων,
- την ετοιμότητα του δυναμικού και μέσων για διάθεση προς υποβοήθηση του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος στην καταστολή δασικών πυρκαγιών, στα πλαίσια εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών
- τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας κατά τις ημέρες υψηλού κινδύνου βάσει του Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, που εκδίδεται καθημερινά κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
- τη διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και οργάνων σε επίπεδο Δήμου για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών
- το συντονισμό σε τοπικό επίπεδο της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών που προκαλούνται από τις δασικές πυρκαγιές, στα πλαίσια εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ2»
- την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, σύμφωνα με το ειδικό σχέδιο οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών του Δήμου, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις κατευθυντήριες οδηγίες που εκδίδει η Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

- Την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις επιτήρησης δασών κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου καθώς και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών.

Επίσης, στις ανωτέρω συνεδριάσεις δύναται να εξετάζονται και επιμέρους θέματα που συνδέονται με έργα και δράσεις πρόληψης και αντιπυρικής προστασίας, όπως:

- την υλοποίηση έργων και εργασιών προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, καθώς και σε εγκαταστάσεις/υποδομές αρμοδιότητάς τους εντός ή πλησίον δασικών εκτάσεων σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, όπου αυτό απαιτείται
- τη συμβολή και συνεργασία των Δήμων στη συντήρηση και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου, με τις κατά τόπους αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ.

Στα Σ.Τ.Ο. θα πρέπει να καλούνται και εκπρόσωποι της οικείας ΔΕΥΑ (Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης), προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά με την εγκατάσταση και συντήρηση πυροσβεστικών υδροστομίων σε περιοχές αρμοδιότητάς τους.

Στην συνέχεια, οι αποφάσεις και τα πρακτικά των Σ.Τ.Ο. διαβιβάζονται, με ευθύνη των γραμματέων των ΣΤΟ, στις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, στους εκπροσωπούμενους στα Σ.Ο.Π.Π. φορείς, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα, στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνεργασίας και διαλειτουργικότητας μεταξύ των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι Δήμαρχοι, βάσει των πρακτικών του οικείου Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΤΟ) του Δήμου, θα προχωρήσουν στην ιεράρχηση και δρομολόγηση, κατά το μέρος που τους αφορά, των μέτρων, έργων και δράσεων που προτάθηκαν στα ανωτέρω Συντονιστικά Όργανα.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, μετά τη λήψη των πρακτικών των οικείων Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ) των Δήμων και με βάση τα μέτρα, έργα και δράσεις που προτάθηκαν στα ανωτέρω Συντονιστικά Όργανα, θα προχωρήσουν στη διαμόρφωση του τελικού σχεδιασμού του Δήμου για πρόληψη και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με τις υποδείξεις των οικείων Δημάρχων.

Οι εκπροσωπούμενοι στα ΣΤΟ φορείς, βάσει των πρακτικών του οικείου Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ) του Δήμου, θα προχωρήσουν στη δρομολόγηση, κατά το μέρος που τους αφορά, των μέτρων, έργων και δράσεων που γνωστοποίησαν ότι θα υλοποιήσουν στα ανωτέρω Συντονιστικά Όργανα.

Διευκρινίζεται ότι:

- με βάση το άρθρο Τέταρτο «Μέτρα ενίσχυσης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας» της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19» όπως κυρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4682/2020 και την Απόφαση 8778/14-03-2020 του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ),

σύμφωνα με τα οποία αποφασίστηκε η αναβίωση ή εξακολούθηση λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και άλλων οργάνων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του Ν.4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου, και

- δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές κανονιστικές πράξεις για τα οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των Τοπικών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) του άρθρου 15 του Ν.4662/2020

και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή η σύσταση και λειτουργία των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π. και τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα των Δήμων (του άρθ 13 παρ.3 Ν.3013/2002), εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο 9032/14-12-2016 έγγραφο της ΓΓΠΠ «Υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Χώρας».

6.3.Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας του Δήμου για τις περιοχές που το επόμενο 24-ωρο είναι μεγάλος ο κίνδυνος εκδήλωσης και εξάπλωσης δασικών πυρκαγιών

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", για τις περιοχές που το επόμενο 24-ωρο είναι μεγάλος ο κίνδυνος εκδήλωσης και εξάπλωσης δασικών πυρκαγιών σύμφωνα με το Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς που εκδίδει η ΓΓΠΠ, η αυξημένη ετοιμότητα των Δήμων αφορά κατά κύριο λόγο τις παρακάτω δράσεις:

- Υποστήριξη στο έργο του ΠΣ για τη λήψη μέτρων αυξημένης επιτήρησης σε δάση και δασικές εκτάσεις για τον έγκαιρο εντοπισμό δασικών πυρκαγιών.
- Ενημέρωση του κοινού σε τοπικό επίπεδο, βάσει των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με τον προβλεπόμενο για το επόμενο 24-ωρο κίνδυνο, όπως αυτός προσδιορίζεται από τον Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, με στόχο την αποφυγή ενεργειών που μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιά από αμέλεια.
- Λήψη μέτρων για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς σε χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες Πυροσβεστικές Διατάξεις
- Συμβολή στην ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο, των αγροτών, κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων για τον πολύ υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς, με σχετικές ανακοινώσεις, προς αποφυγή ενεργειών πρόκλησης πυρκαγιάς από αμέλεια οφειλόμενη σε εργασίες στην ύπαιθρο.
- Ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων των Δήμων προκειμένου να υποστηρίξουν άμεσα το έργο του Πυροσβεστικού Σώματος στην καταστολή δασικών πυρκαγιών
- Ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων των Δήμων για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών.

- Συγκρότηση συνεργείων υπερωριακής απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή απογευματινή απασχόλησης πέραν του ωραρίου ή κατά νυχτερινές ώρες, τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες από υπαλλήλους των Υπηρεσιών τους, όπου κρίνεται σκόπιμο για την αντιμετώπιση της κατάστασης εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, σε περίπτωση κήρυξης επαιειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας (άρθρο 26 του Ν.4662/2020 (Α' 27) σύμφωνα με το άρθρο 23 Ν. 4915/22 ΦΕΚ 63 Α') .

6.4.Κινητοποίηση σε τοπικό επίπεδο

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", οι Δήμαρχοι, μετά την ενημέρωσή τους από το οικείο Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας για την εκδήλωση δασικής πυρκαγιάς στην περιοχή ευθύνης τους, κινητοποιούν δια των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές αναφέρονται στα Κεφάλαια 6.5 και 6.6 του παρόντος.

Επίσης οι Δήμαρχοι, με βάση την ενημέρωση για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιοματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, δύναται προς υποβοήθηση του έργου τους να συγκαλούν τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (Σ.Τ.Ο.) με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις υποστήριξης του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή των δασικών πυρκαγιών, καθώς και σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα Κεφάλαια 6.5 και 6.6 του παρόντος.

6.5.Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών

Βάσει του ν. 4662/2020 (παρ. 4, άρθρο 23) το Σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένα προαπαιτούμενα που αφορούν την προληπτική οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών.

Στη σχετική εγκύκλιο (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Αρ. Πρωτ. Α1161 /18-04-2023, ΑΔΑ: ΑΔΑ: 6ΡΜΙ46ΝΠΘ-738) με τίτλο «Κατευθυντήριες οδηγίες για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών για λόγους προστασίας από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξαιτίας δασικών πυρκαγιών και οδηγίες για την σύνταξη ειδικών σχεδίων στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 23 παρ. 4 του ν. 4662/2020» αναφέρεται ότι η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους, *“έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό”*, **πρέπει να δρομολογείται εγκαίρως και εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που ο κίνδυνος παραμονής στους οικισμούς είναι μεγαλύτερος από τον κίνδυνο στον οποίο μπορεί να εκτεθούν κατά την μετακίνησή τους (εκτός των οικισμών) προς τον ασφαλή χώρο.** Όπως αναφέρεται στην σχετική εγκύκλιο *“η δράση της οργανωμένης*

προληπτικής απομάκρυνσης ως μέτρο αποφασίζεται και δρομολογείται μόνον όταν εξασφαλίζονται εγκαίρως οι σχετικές πληροφορίες που συνδέονται με την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης μιας δασικής πυρκαγιάς, ο συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της. Σε αντίθετη περίπτωση η δράση αυτή εύκολα μπορεί να μετατραπεί σε επιχείρηση διάσωσης”. Επιπλέον το εδάφιο α της παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 4662/2020 προβλέπει ότι κάθε Σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων “διαδικασίες για τη λήψη απόφασης οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους, από εν εξελίξει ή από επαπειλούμενο κίνδυνο ή απειλή”. Η οργανωμένη απομάκρυνση υπόκειται σε περιορισμούς και για να πραγματοποιηθεί πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, κάτι που περιγράφεται στην εγκύκλιο και τεκμηριώνεται επίσης, από την επιστήμη των δασικών πυρκαγιών και τη διεθνή εμπειρία.

Η απομάκρυνση των πολιτών από οικισμούς ή χωριά είναι μία σύνθετη διαδικασία (Li 2020) και εκείνοι που την εισηγούνται ή/και την υλοποιούν, πριν προβούν στις σχετικές ενέργειες χρειάζεται να λαμβάνουν υπόψη πολλούς παράγοντες όπως τον ρυθμό εξάπλωσης της πυρκαγιάς, τη διαδρομή που θα ακολουθήσουν όσοι θέλουν να απομακρυνθούν και την εκτιμώμενη κυκλοφορία των οχημάτων (Cova et al. 2011). Η μη έγκαιρη, καθυστερημένη απόφαση για απομάκρυνση όταν δεν υπάρχει χρόνος για κάτι τέτοιο, μπορεί να οδηγήσει σε δυστυχήματα.

Η εύρεση ανθεκτικών στη δασική πυρκαγιά κτιρίων, εντός του οικισμού που απειλείται από τη πυρκαγιά, είναι μια λογική και πραγματοποιήσιμη επιλογή ενώ σε κάποιες περιπτώσεις είναι η μοναδική επιλογή. **Όταν δεν υπάρχει χρόνος για ασφαλή απομάκρυνση και οι πολίτες είναι ουσιαστικά παγιδευμένοι για κάποιο χρονικό διάστημα εντός των οικισμών, η ύπαρξη ανθεκτικών κτιρίων τα οποία λειτουργούν ως καταφύγια, είναι ζωτικής σημασίας.**

Η καταφυγή εντός ανθεκτικών στη δασική πυρκαγιά κτιρίων είναι η ενδεδειγμένη επιλογή όταν η απομάκρυνση θεωρείται ως υπερβολικά επικίνδυνη επιλογή. Συνήθως η ακριβής θέση και ένταση μιας γρήγορα εξελισσόμενης πυρκαγιάς που πλησιάζει τον οικισμό δεν είναι γνωστές και το περιθώριο για ασφαλή απομάκρυνση μπορεί να είναι είτε επικίνδυνα μικρό ή ανύπαρκτο. Σε αυτήν την περίπτωση είναι γενικά προτιμότερο να αναζητήσει κανείς ανθεκτικό στη δασική πυρκαγιά κτίριο εντός του οικισμού παρά να διακινδυνεύσει να εγκλωβιστεί από την πυρκαγιά κατά την προσπάθεια απομάκρυνσης. Ένα ανθεκτικό στην πυρκαγιά κτίριο μπορεί να προστατέψει όποιον παραμένει μέσα σε αυτό κατά το πέρασμα της πυρκαγιάς από την περιοχή στην οποία βρίσκεται.

Τα περισσότερα κτίρια στην Ελλάδα είναι κυρίως δομημένα από ανθεκτικά στη φωτιά υλικά (Xanthopoulos et al. 2011), έχουν φέροντα οργανισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα, τούβλα, πέτρες και κεραμίδια στη σκεπή. Παρόλα αυτά, αρκετά κτίρια έχουν υποστεί ζημιές ή καταστραφεί από πυρκαγιές στις ζώνες μίξης δασών-οικισμών αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις, η καταστροφή ή οι ζημιές είναι το αποτέλεσμα της ανάφλεξης υλικών στο εσωτερικό του κτιρίου καθώς η φωτιά κατάφερε να εισέλθει στα κτίρια από ανοίγματα ή από αδύναμα σημεία (Caballero 2004, Xanthopoulos et al. 2011), όπως η στέγη, τα παράθυρα, η καμινάδα ή οι υδρορροές. Πάντως, στον Ευρωπαϊκό νότο (χώρες της Μεσογείου), η

καταστροφή κτιρίων συμβαίνει σ' ένα ελάχιστο κλάσμα του αριθμού των κτιρίων που απειλούνται από την πυρκαγιά (Caballero 2004).

Η επικοινωνία με τους πολίτες και η ενημέρωσή τους για την προστασία τους από τις δασικές πυρκαγιές πριν από την αντιπυρική περίοδο (Olsen and Shindler 2007, Government of Alberta 2013, Αθανασίου 2022α,β) παίζουν καταλυτικό ρόλο και αυξάνουν σημαντικά την πιθανότητα πραγματοποίησης έγκαιρων και ασφαλών απομακρύνσεων, οργανωμένων ή μη. Επίσης, χρειάζεται οι οδηγίες που οι φορείς δίνουν στους πολίτες να είναι σαφείς και να υπάρχει κοινά συμφωνημένο και δοκιμασμένο σχέδιο έτσι ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο η πιθανότητα δυστυχήματος (Eriksen et al. 2016).

6.6.Δράσεις του Δήμου στην αντιμετώπιση κινδύνων λόγω δασικών πυρκαγιών μετά την εκδήλωσή τους

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", οι Δήμαρχοι, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου, όταν ενημερωθούν για την εκδήλωση της δασικής πυρκαγιάς από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και αναλόγως της εξέλιξής της, δρομολογούν δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή της και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε συνεργασία με τον οικείο Περιφερειάρχη ή αρμόδιο χωρικό Αντιπεριφερειάρχη, στα διοικητικά όρια του οποίου εξελίσσεται η πυρκαγιά.

Ειδικότερα, οι Δήμαρχοι κινητοποιούν δια των οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις που συνδέονται με:

- την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ, κλπ.)
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και τις επηρεαζόμενες περιοχές εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου σε επικοινωνία με τις κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., του Π.Σ. και του Ε.Κ.Α.Β.,
- την υποστήριξη, κατόπιν σχετικού αιτήματος, του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών που διενεργείται με ευθύνη του Π.Σ., με την διάθεση μέσων που διαθέτει ο Δήμος (υδροφόρα οχήματα, μηχανήματα έργων, κλπ.). Νοείται ότι αιτήματα του Π.Σ. για υποστήριξη του έργου του, που αρχικά υποβάλλονται τηλεφωνικά, θα πρέπει να ακολουθούνται με την αποστολή σχετικού εγγράφου.
- την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του αρμόδιου χωρικού Αντιπεριφερειάρχη, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών
- τη λήψη και εκτέλεση της απόφασης για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιοματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, καθώς και την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών των πολιτών

που έχουν προληπτικά απομακρυνθεί με οργανωμένο τρόπο σε ασφαλή χώρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο 6.5 του παρόντος.

- την ενεργοποίηση, εφόσον συντρέχουν λόγοι, του Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών, καθώς και την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΠΣ απευθείας ή μέσω της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ./ΑΠΣ, σύμφωνα με το ΜΕΡΟΣ ΙΧ του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ2»
- την ενημέρωση της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ./ΑΠΣ σχετικά με την εξέλιξη των δράσεων του Δήμου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους
- την υποβολή αιτήματος συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου του Δήμου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, προς την Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας. Ειδικότερα, όταν το αίτημα συνδρομής αφορά φορείς της κεντρικής διοίκησης (Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Υπουργείο Υγείας, κλπ) αυτό δρομολογείται δια της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ./ΑΠΣ
- την υποβολή αιτήματος προς τον Περιφερειάρχη για την κήρυξη του Δήμου ή περιοχών αυτού σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ
- την ενημέρωση κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από το Δήμο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας. Νοείται ότι η επίσημη ενημέρωση του κοινού σχετικά με θέματα που αφορούν τον έλεγχο και την καταστολή των δασικών πυρκαγιών, καθώς και των επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης λόγω δασικών πυρκαγιών αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου του Π.Σ.
- την σύγκληση του ΣΤΟ, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου του Δημάρχου, σύμφωνα με το Κεφάλαιο 6.2 του παρόντος
- την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου
- ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

6.7.Δράσεις του Δήμου στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", η άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από τους Δήμους συνδέεται με δράσεις που αφορούν:

- την γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεση προσωρινή διαμονή

- την παροχή βοήθειας στους πληγέντες - προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια
- την δρομολόγηση δράσεων για τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών
- την δυνατότητα ορισμού με απόφαση του οικείου δημάρχου, υπεύθυνων κρατικής αρωγής στους Δήμους, προς υποστήριξη του έργου του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής, στην περίπτωση εξαιρετικών περιπτώσεων όπου παρατηρηθούν σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων ή σε μέγεθος καταστροφής, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 15 παρ. 4 του Ν.4797/2021 όπως ισχύει. Οι υπεύθυνοι κρατικής αρωγής σε επίπεδο Δήμου επικουρούν το έργο του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής,
- τη συγκρότηση επιτροπών για την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών σε κατοικίες, προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής (ΚΥΑ 33862/6-05-2019 - ΦΕΚ 1669/Β'/2019),
- την αποστολή στην Περιφέρεια καταλόγου των αυτοψιών των πληγέντων κτιρίων για την υποβολή αιτήματος οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και χορήγησης στεγαστικής συνδρομής
- την ενημέρωση του οικείου Περιφερειάρχη, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους

Νοείται ότι η περαιτέρω μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαχείριση των συνεπειών, που έχει ως αντικείμενο τη λεπτομερή καταγραφή της έκτασης των ζημιών, τη χορήγηση δανείων και ενισχύσεων σε πληγέντες, κλπ., δρομολογείται από ειδικότερες νομοθεσίες, καθώς και κυβερνητικές αποφάσεις, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

6.8.Σύγκληση Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) μετά την εκδήλωση δασικής πυρκαγιάς, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", μετά την εκδήλωση δασικής πυρκαγιάς, με βάση την ενημέρωση για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιοματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, οι Δήμαρχοι δύναται προς υποβοήθηση του έργου τους να συγκαλούν τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (Σ.Τ.Ο.) με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις υποστήριξης του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την

καταστολή των δασικών πυρκαγιών, καθώς και σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Ειδικότερα, στα ανωτέρω Σ.Τ.Ο. των Δήμων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται πρωτίστως θέματα σχετικά

- με την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς για την πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου καθώς για τις συνέπειες του, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται
- με την αμοιβαία ενημέρωση για την διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσων των φορέων που εκπροσωπούνται σ' αυτό για την υλοποίηση των δράσεων και μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή των δασικών πυρκαγιών
- με την διάθεση μέσων με βάση την ιεράρχηση που προτείνεται από το Π.Σ. για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών
- με την διάθεση προσωπικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε επίπεδο Δήμου, με βάση τις ανάγκες, όπως αυτές καταγράφονται και ιεραρχούνται από τους συμμετέχοντες στο Σ.Τ.Ο.
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο Σ.Τ.Ο., εφόσον αποφασιστεί από τον Δήμαρχο η εφαρμογή του μέτρου της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξ αιτίας δασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 6.5 του παρόντος Σχεδίου και του ΜΕΡΟΥΣ XI του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ2».
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο Σ.Τ.Ο. στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες
- με ζητήματα που συνδέονται με προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω της καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη
- με την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου
- με ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία και την ροή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων
- ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών

6.9. Πόροι για αποκατάσταση καμένων εκτάσεων

Για την εκτέλεση δασοτεχνικών έργων σε δάση και δασικές εκτάσεις για την αποκατάσταση από τις υπηρεσίες του Δήμου, εφόσον ο Δήμος είναι δασοκτήμονας με βάση την δασική νομοθεσία. Οι Δήμοι κάτοχοι ή διαχειριστές δασών και δασικών εκτάσεων και οι ενώσεις του (ΦΕΚ Β' 2219/6-4-2023, ΦΕΚ Β' 2834/5-7-2019) μπορούν για παράδειγμα να αντλήσουν πόρους από το Υπομέτρο 8.4 "Αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων του Μέτρου 08 (Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στην βελτίωση της βιωσιμότητας των

δασών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020). Οι επιλέξιμες δαπάνες του υπομέτρου 8.4 είναι:

- α. απομάκρυνση καμένων κορμών,
- β. δαπάνες έργων αναδασώσεων για την αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων των περιφράξεων,
- γ. δαπάνες κατασκευής ορεινών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων,
- δ. δαπάνες αποκατάστασης άλλων επενδύσεων και υποδομών, όπως υποδομές ορεινών υδρονομικών έργων που καταστράφηκαν από πλημμύρες, κατολισθήσεις κ.λπ.,
- ε. συνοδευτικά έργα που σχετίζονται με την υλοποίηση των ανωτέρω.

Ως πεδίο εφαρμογής ορίζονται όλα τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της επικράτειας, εφόσον πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας του άρθρου 34 του Καν (ΕΕ) 702/2014 και συγκεκριμένα:

- α. υπάρχει επίσημη αναγνώριση από τις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες, ότι:
 - αα. έχει υπάρξει πυρκαγιά, θεομηνία, δυσμενές κλιματικό φαινόμενο το οποίο μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία, άλλο δυσμενές κλιματικό φαινόμενο, καταστροφικό συμβάν ή συμβάν που σχετίζεται με την αλλαγή του κλίματος, και
 - αβ. το συμβάν που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, έχει προκαλέσει την καταστροφή τουλάχιστον του 20 % του σχετικού δασικού δυναμικού,
 - β. η υλοποίηση κάθε δράσης πραγματοποιείται με βάση σχετική μελέτη/τεχνική έκθεση, ανάλογα με το είδος της,
 - γ. οι δράσεις για τα δημόσια δάση περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα έργων και εργασιών των Δασικών Υπηρεσιών,
 - δ. οι δράσεις για τα ιδιωτικά δάση είναι συμβατές με το εγκεκριμένο διαχειριστικό σχέδιο του δάσους ή της τεχνικής έκθεσης ή του πίνακα υλοτομίας.

Από το ΦΕΚ Β΄2542/18-04-2023 (Καθορισμός του τρόπου υπολογισμού του κόστους (μέσης τιμής) αναδάσωσης) παρατίθεται η τεχνική και μαθηματική παραμετροποίηση του τρόπου υπολογισμού του κόστους δαπάνης αναδάσωσης.

6.10. Μέσα Επικοινωνίας

Στον Δήμο θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα μέσα επικοινωνίας (ενδεικτικά):

Α) Σταθερά τηλέφωνα του Δήμου. Στο Παράρτημα II αναφέρονται αναλυτικά τα σταθερά τηλέφωνα των υπευθύνων για δράσεις πολιτικής προστασίας

Β) Κινητά τηλέφωνα των υπευθύνων για δράσεις πολιτικής προστασίας. Στο Παράρτημα II αναφέρονται αναλυτικά τα κινητά τηλέφωνα των υπευθύνων για δράσεις πολιτικής προστασίας

Γ) Σταθμός βάσης ασυρμάτου με 4 ασύρματες συσκευές, οι οποίες έχουν δοθεί στους:

- Δήμαρχο
- Αντιδήμαρχο για θέματα Πολιτικής Προστασίας
- Προϊστάμενο του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας
- Προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών

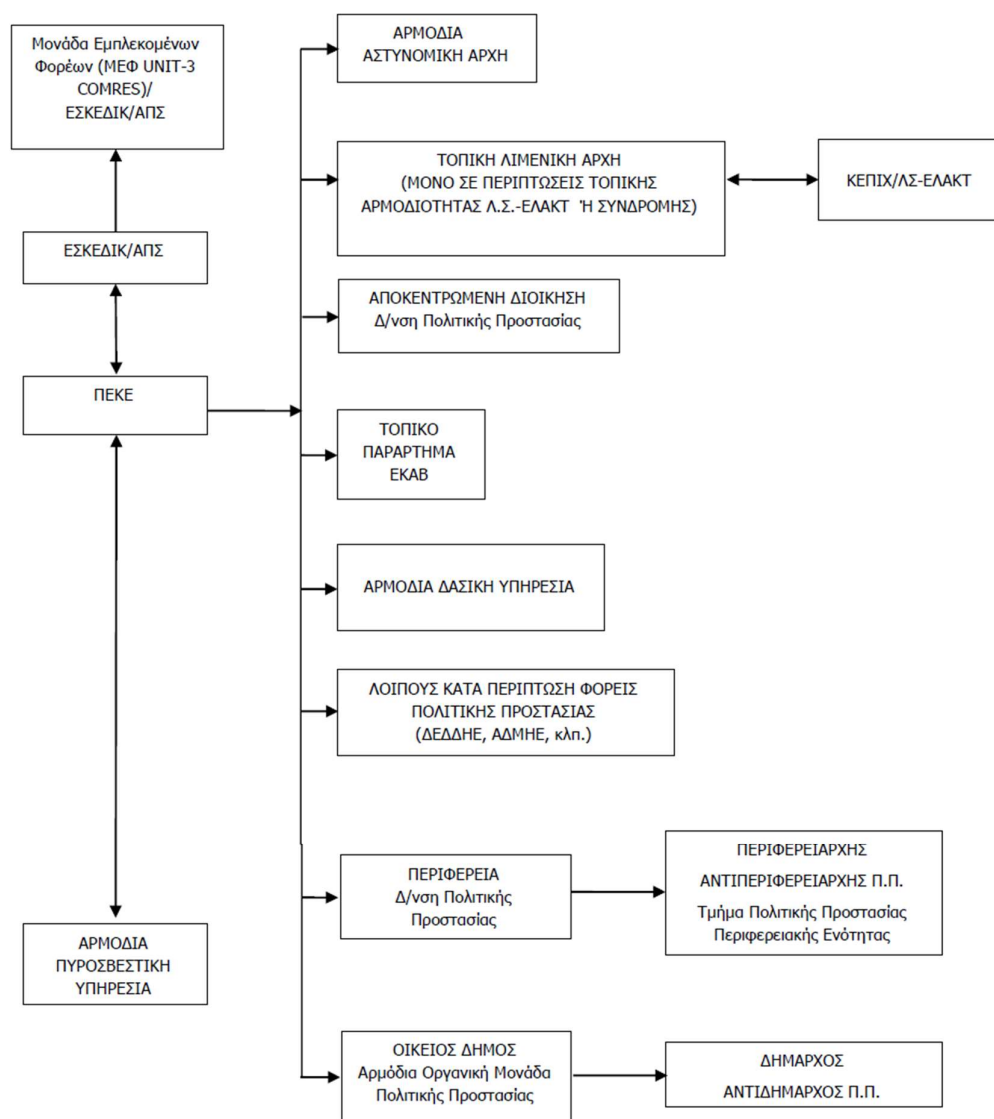
Η ασύρματη επικοινωνία πραγματοποιείται στην συχνότητα του Πυροσβεστικού Σώματος.

Δ) Στο Δήμο δραστηριοποιείται η Ομάδα Ραδιοερασιτεχνών «.....» η οποία δύναται, κατόπιν ενεργοποίησής της από το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας να συνδράμει στις επικοινωνίες του Δήμου με άλλους φορείς και υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο.

6.11. Ροή Πληροφοριών

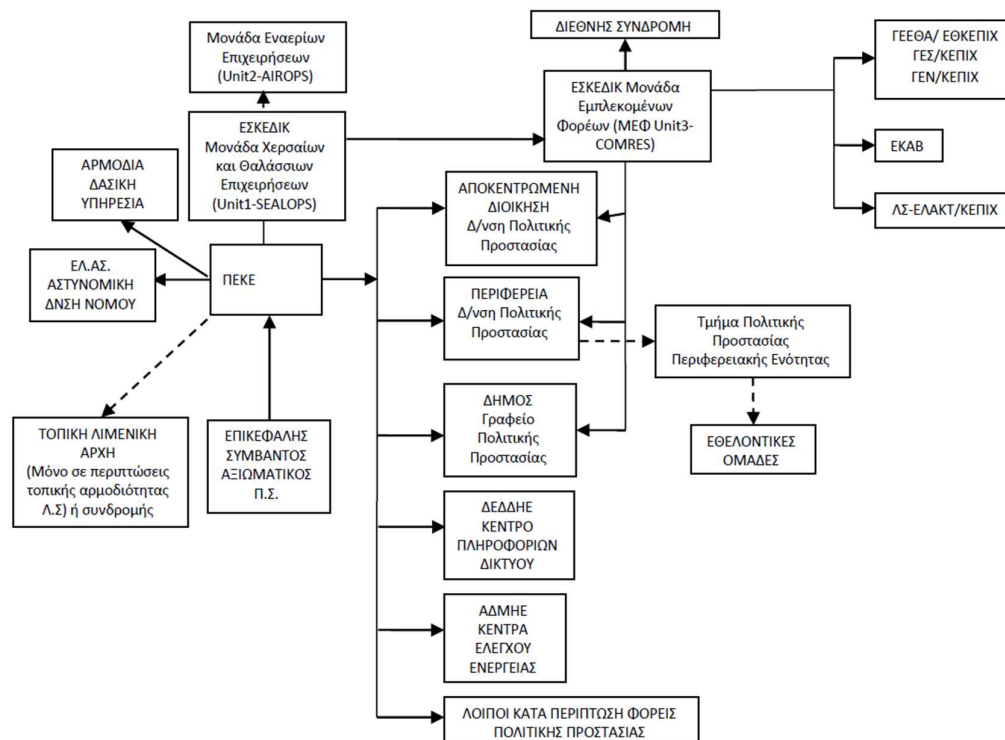
Για τις ανάγκες του παρόντος Πρότυπου Σχεδίου και σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", αποδίδονται ενδεικτικά ενέργειες και δράσεις σε οργανικές μονάδες του Δήμου (Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, Τεχνικές Υπηρεσίες, κλπ) και σε άλλα όργανα του Δήμου (Αντιδήμαρχος, Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας, κλπ). Νοείται ότι για το Σχέδιο του Δήμου οι δράσεις θα πρέπει να αποδοθούν στις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου ή σε άλλα όργανα του Δήμου (Αντιδήμαρχος, Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας, κλπ), σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου και τις εκάστοτε εξουσιοδοτικές πράξεις του Δημάρχου.

6.11.1. Αναγγελία – αρχική ειδοποίηση

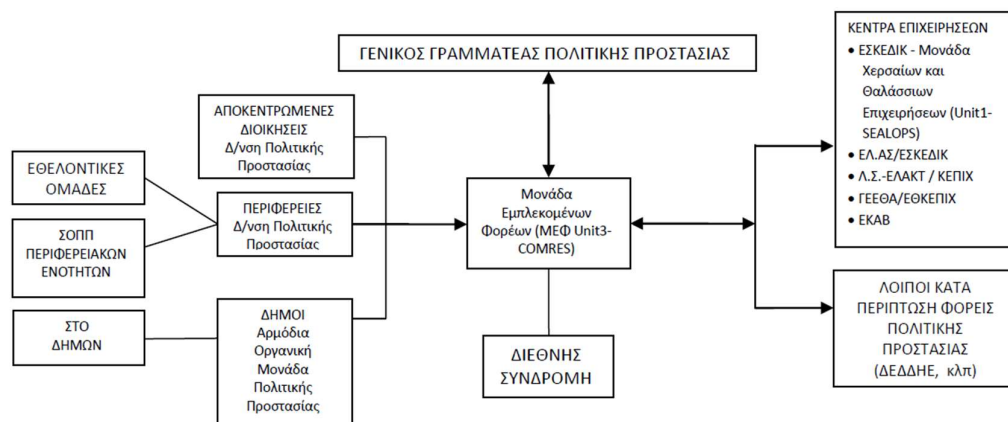
Εικόνα 6.1: Ροή πληροφοριών για την αρχική ειδοποίηση – αναγγελία, σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".

6.11.2. Ροή πληροφοριών για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών.

Εικόνα 6.2: Ροή πληροφοριών για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".

6.11.3. Ροή πληροφοριών κινητοποίησης φορέων για τη διαχείριση των συνεπειών από δασικές πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένης και της βραχείας αποκατάστασης).

Εικόνα 6.3: Ροή πληροφοριών κινητοποίησης φορέων για τη διαχείριση των συνεπειών από δασικές πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένης και της βραχείας αποκατάστασης), σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης".

Σημείωση:

Στο στάδιο επιχειρήσεων «**Μερικός Έλεγχος**» θεωρείται ότι, όταν λόγω των συνθηκών που επικρατούν, της διασποράς και του έργου των δυνάμεων πυρόσβεσης, έχει πλήρως κατασβεστεί το μεγαλύτερο μέρος της περιμέτρου μιας πυρκαγιάς και δεν αναμένεται μεγάλη αύξηση της περιμέτρου της πυρκαγιάς. Το έργο της κατάσβεσης συνεχίζεται έτσι ώστε να οριοθετηθεί η περίμετρος. Στο στάδιο αυτό δεν προβλέπεται αποκλιμάκωση των Φορέων που συμμετέχουν στο έργο της από εδάφους κατάσβεσης.

Στο στάδιο επιχειρήσεων «**Έλεγχος - Φύλαξη**» θεωρείται ότι η περίμετρος της πυρκαγιάς έχει πλήρως κατασβεστεί και πραγματοποιείται φύλαξη του χώρου για τυχόν αναζωπυρώσεις και μερική αποκλιμάκωση των διατιθέμενων μέσων κατόπιν εισήγησης του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. Το χρονικό διάστημα για το οποίο διαρκεί η φύλαξη για τυχόν αναζωπυρώσεις συνδέεται κατά κανόνα με το είδος της καύσιμης ύλης που βρίσκεται στην περίμετρο της πυρκαγιάς, την έκταση της πυρκαγιάς, τη μορφολογία του εδάφους και τις εκάστοτε καιρικές συνθήκες.

Η φύλαξη του χώρου εκδήλωσης της πυρκαγιάς για τυχόν αναζωπυρώσεις πραγματοποιείται από το Π.Σ. Οι υπηρεσίες του Δήμου και οι Εθελοντικές Ομάδες μπορούν να προσφέρουν επικουρικό έργο.

Στο στάδιο επιχειρήσεων «Πλήρης Κατάσβεση» θεωρείται ότι το συμβάν έχει λήξει και πραγματοποιείται πλήρης αποκλιμάκωση των διατιθέμενων για την κατάσβεση και για τη φύλαξη δυναμικού και μέσων μετά τη σχετική λήψη απόφασης του επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος που διοικεί το συμβάν.

6.12. Καταγραφή - Εκτίμηση Ζημιών

Η καταγραφή - εκτίμηση ζημιών πραγματοποιείται από το Π.Σ.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ.3 του Ν.4662/2020, έχει την ευθύνη τήρησης Ειδικού Φακέλου Καταστροφής, για κάθε μεγάλης έντασης καταστροφή, στον οποίο περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών από τις υπηρεσίες των αρμοδίων Υπουργείων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και την αποκατάσταση των ζημιών οφείλουν να καταγράφουν τα ανωτέρω στοιχεία με χρονολογική σειρά, έτσι ώστε να είναι δυνατή η κατά περίπτωση ανάλυση του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας, με στόχο την βελτίωση του σχεδιασμού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και τον μετριασμό των επιπτώσεων στους πολίτες και στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Με βάση τα ανωτέρω **καλούνται οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων-Περιφερειών** να συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής στις περιπτώσεις περιφερειακών καταστροφών ή **τοπικών καταστροφών μεγάλης έντασης εξαιτίας δασικών πυρκαγιών** και να τα υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το ταχύτερο δυνατό. Στις περιπτώσεις γενικών καταστροφών η συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής θα γίνεται με σχετικό αίτημα της Γενικής Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προς τους εμπλεκόμενους φορείς.

7. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Ο απολογισμός των επιμέρους δράσεων πρόληψης, ετοιμότητας - αντιμετώπισης κινδύνου και αποκατάστασης κατέχει ουσιαστικό ρόλο, συμβάλλοντας στη βελτίωση της απόδοσης των υπηρεσιών του Δήμου αλλά και στην αξιολόγηση των προβλημάτων που ανακύπτουν.

7.1. Απολογισμός Πρόληψης δασικών πυρκαγιών

Η παρακάτω λίστα αφορά στις δράσεις της προ-αντιπυρικής περιόδου. Πρέπει να συμπληρώνεται στη λήξη κάθε μετα-αντιπυρικής περιόδου, μαζί με την Περιγραφή Καθαρισμών, με στόχο την καλύτερη αξιολόγηση των δράσεων πρόληψης που έλαβαν χώρα κατά την προ-αντιπυρική περίοδο.

Δράση	Αξιολόγηση Απόδοσης (Ποσοστό Ολοκλήρωσης)				
	Δεν Πραγματοποιήθηκε (0-20%)	Κακή (20-40%)	Μέτρια (40-60%)	Καλή (60-80%)	Πολύ Καλή (80- 100%)
Καθαρισμοί αντιπυρικών ζωνών					
Καθαρισμοί ιδιόκτητων εκτάσεων					
Καθαρισμοί περιβαλλόντων χώρων επικίνδυνων περιοχών					
Συντήρηση οχημάτων					
Απογραφή Κανσίμων					
Έλεγχος Πυροφυλακίων					
Καταγραφή απαραίτητων δεδομένων					
Ενημέρωση κατοίκων Δήμου					

Ενημέρωση επαγγελματιών					
Εκτέλεση ασκήσεων					
Διάθεση Οικονομικών Πόρων					

Περιγραφή καθαρισμών:

1. Εκτάσεις / km που καθαρίστηκαν:

2. Υπάλληλοι / εξωτ. συνεργάτες που συμμετείχαν στον καθαρισμό:

3. Χρονική περίοδος καθαρισμού:

7.2.Απολογισμός Ετοιμότητας – Αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών

Η παρακάτω λίστα αφορά στις δράσεις του Δήμου κατά τη διάρκεια της συν-αντιπυρικής περιόδου. Πρέπει να συμπληρώνεται στη λήξη κάθε μετα-αντιπυρικής περιόδου με στόχο την καλύτερη αξιολόγηση των δράσεων πρόληψης που έλαβαν χώρα κατά την συν-αντιπυρική περίοδο.

Δράση	Αξιολόγηση Απόδοσης (Ποσοστό Ολοκλήρωσης)				
	Δεν Πραγματοποιήθηκε (0-20%)	Κακή (20-40%)	Μέτρια (40-60%)	Καλή (60-80%)	Πολύ Καλή (80-100%)
Λειτουργία Γραφείου Πολιτικής Προστασίας					
Συνεργασία με Πυροσβεστική Υπηρεσία					
Συνεργασία με Περιφέρεια					
Συνεργασία με Δασαρχείο					
Συνεργασία με Εθελοντικές Οργανώσεις					
Συνεργασία με Ιδιώτες					
Λειτουργία Οχημάτων					
Λειτουργία Εξοπλισμού					

Σε πόσα γεγονότα υπήρξε εμπλοκή:

- Μόνο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας; _____
- Της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, σε συνδυασμό με το Δήμο και τις εθελοντικές ομάδες; _____

7.3.Απολογισμός Αποκατάστασης δασικών πυρκαγιών

Η παρακάτω λίστα αφορά στις δράσεις του Δήμου κατά τη διάρκεια της μετα-αντιτυρικής περιόδου. Πρέπει να συμπληρώνεται στη λήξη κάθε μετα-αντιτυρικής περιόδου με στόχο την καλύτερη αξιολόγηση των δράσεων πρόληψης που έλαβαν χώρα κατά την μετα-αντιτυρική περίοδο.

Δράση	Αξιολόγηση Απόδοσης (Ποσοστό Ολοκλήρωσης)				
	Δεν Πραγματοποιήθη κε (0-20%)	Κακή (20-40%)	Μέτρια (40-60%)	Καλή (60-80%)	Πολύ Καλή (80-100%)
Φύλαξη πυρκαγιάς					
Καταγραφή ζημιών					
Προστασία καμένων εκτάσεων					
Δράσεις αποκατάστασης					
Συνεργασία με συναρμόδιους φορείς αποκατάστασης					

7.4.Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση του Σχεδίου

Η διαδικασία της αναθεώρησης & επικαιροποίησης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2» αναφέρεται σε ουσιαστικές αλλαγές στο Σχέδιο και γίνεται εφόσον συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκομένων στο Σχέδιο Δ/νσεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται
- ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση της έκτακτης ανάγκης,
- νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις,
- νέα ανάλυση κινδύνου,
- αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.

Η διαδικασία της επικαιροποίησης αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του Σχεδίου που δεν επηρεάζουν το σκοπό, τους στόχους του Σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
- Μνημόνια ενεργειών που προβλέπονται στο Σχέδιο
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων
- Στοιχεία δημιουργηθείσών νέων υποδομών (κυκλοφοριακών και άλλων)
- Χάρτες ανάλυσης κινδύνου

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Ξενόγλωσση

- Alcasena FJ, Vega-Garcia C., Ager AA., Salis M., Nauslar N., Mendizabal FJ., Castell R. 2019a. Metodología de evaluación del riesgo de incendios forestales y priorización de tratamientos multifuncionales en paisajes mediterráneos. Cuadernos de Investigación Geográfica 45. DOI: 10.18172/cog.3716.
- Alcasena, F. J., Ager, A. A., Bailey, J. D., Pineda, N., & Vega-García, C. 2019b. Towards a comprehensive wildfire management strategy for Mediterranean areas: Framework development and implementation in Catalonia, Spain. *Journal of environmental management*, 231, 303-320.
- Anderson, H.E. 1970. Forest fuel ignitibility. *Fire Technology*. 6:312–319.
- Caballero, D. 2004 Wildland-Urban Interface Fire Risk Management: WARM Project 1.
- Chuvieco, E., Aguado, I., Yebra, M., Nieto, H., Salas, J., Martín, M.P., Vilar, L., Martínez-Vega, J., Martín, S., Ibarra, P. 2010. Development of a framework for fire risk assessment using remote sensing and geographic information system technologies. *Ecol. Model.* 221, 46–58.
- Cova T.J., Dennison P.E., Drews F.A. 2011. Modeling Evacuate versus Shelter-in-Place. Decisions in Wildfires. *Sustainability* 3(10):1662. <https://doi.org/10.3390/su3101662>
- Eriksen, Christine, Trent D. Penman, Bronwyn L Horsey and Ross A. Bradstock. 2016. Wildfire survival plans in theory and practice. *International Journal of Wildland Fire* 25: 363-377.
- FAO. 2006. Fire management: voluntary guidelines. Principles and strategic actions. Fire Management Working Paper 17. Rome. Available at www.fao.org/forestry/site/35853/en.
- FMP - FEIS, 2005. Golden Gate National Recreation Area, Fire Management Plan (FMP) – Final Environmental Impact Statement (FEIS). [WWW] Golden Gate National Recreation Area Fire Management Plan FEIS. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://parkplanning.nps.gov/document.cfm?parkID=303&projectID=13822&documentID=13599> [Accessed at: 11/12/2022], pp. 1-483.
- Finney, M.A. 2005. The Challenge of Quantitative Risk Analysis for Wildland Fire. *Forest Ecology and Management*, 211, 97-108. <http://dx.doi.org/10.1016/j.foreco.2005.02.010>.
- Finney, Mark A.; McHugh, Charles W.; Grenfell, Isaac C.; Riley, Karin L.; Short, Karen C. 2011. A simulation of probabilistic wildfire risk components for the continental United States. *Stochastic Environmental Research and Risk Assessment*. 25: 973-1000.
- Gai C., W. Weng and H. Yuan. 2011. GIS-Based Forest Fire Risk Assessment and Mapping. Fourth International Joint Conference on Computational Sciences and Optimization, 2011, pp. 1240-1244, doi: 10.1109/CSO.2011.140.

- Gill A.M. and P.H.R. Moore. 1996. Ignitability of leaves of Australian plants. CSIRO Division of Plant Industry, Canberra, 34 p.
- Gillson, L., C. Whitlock, and G. Humphrey. 2019. Resilience and fire management in the Anthropocene. *Ecology and Society* 24(3):14. <https://doi.org/10.5751/ES-11022-240314>
- Government of Alberta. 2013. FireSmart Guidebook for Community Protection: A Guidebook for Wildland/urban Interface Communities. ISBN: 1460107802, 9781460107805. 92 p.
- Hughes, J.B. 1987. New Jersey, April 1963: Can it happen again? *Fire Management Notes*. 48(1): 3–6.
- Macie, E. A. and L. A. Hermansen, eds. 2002. Human influences on forest ecosystems: the southern wildland urban interface assessment. Gen. Tech. Rep. SRS-55. Asheville, North Carolina: US Department of Agriculture, Forest Service, Southern Research Station. 159 p.
- Mallinis, Giorgos, Ioannis Mitsopoulos, Esteban Beltran, and Johann Goldammer. 2016. Assessing Wildfire Risk in Cultural Heritage Properties Using High Spatial and Temporal Resolution Satellite Imagery and Spatially Explicit Fire Simulations: The Case of Holy Mount Athos, Greece. *Forests* 7, no. 2: 46. <https://doi.org/10.3390/f7020046>
- Martin R.E., Gordon D.A. and M.A. Gutierrez. 1993. Assessing the flammability of domestic and wildland vegetation. In: *Proceedings of the 12th Conference on Fire and Forest Meteorology*, Oct. 26–28, 1993, USA. Soc. of Amer. For., Jekyll Island, Georgia, Bethesda, pp 130–137, 796.
- Moore, P. F. 2019. Global Wildland Fire Management Research Needs. *Current Forestry Reports* 5 : 210 - 225.
- Olsen, Christine S.; Shindler, Bruce A. 2007. Citizen-agency interactions in planning and decisionmaking after large wildfires. Gen. Tech. Rep. PNWGTR-715. Portland, OR: U.S. Department of Agriculture, Forest Service, Pacific Northwest Research Station. 37 p.
- Plana, E., Cerdan, R., & Castellnou, M. (2005). Developing firebreaks. In *Forest Restoration in Landscapes* (pp. 269-273). Springer, New York, NY.
- Ricci, Federica; Scarponi, Giordano Emrys; Pastor, Elsa; Planas, Eulàlia; Cozzani, Valerio. 2021. Safety distances for storage tanks to prevent fire damage in wildland-industrial interface. *Process Safety and Environmental Protection* 147:693-702.
- Scott, Joe H.; Thompson, Matthew P.; Calkin, David E. 2013. A wildfire risk assessment framework for land and resource management. Gen. Tech. Rep. RMRS-GTR-315. U.S. Department of Agriculture, Forest Service, Rocky Mountain Research Station. 83 p.
- Trabaud, L. 1976. Inflammabilité et combustibilité des principales espèces des garrigues de la region Mediterraneenne. *Ecologia Plantarum* 11(2): 117–136.
- United Nations Environment Programme. 2022. Spreading like Wildfire – The Rising Threat of Extraordinary Landscape Fires. A UNEP Rapid Response Assessment. Nairobi.
- USDA, USDI 2001. Notices. Federal Register. Vol. 66, No. 3.

Xanthopoulos, G., Bushey, C., Arnol, C. & Caballero, D. 2011. Proc. 1st International Conference in Safety and Crisis Management in Construction, Tourism and SME Sectors, 702–734, Nicosia, Cyprus.

Xanthopoulos, G., Fernandes, P., Calfapietra, C. 2012. Fire hazard and flammability of European forest types pp. 79-92. In Moreira, F., M. Arianoutsou, P. Corona, and J. De las Heras (Eds.). Post-Fire Management and Restoration of Southern European Forests. Springer, Heidelberg. 329 p.

Ελληνική

Αθανασίου Μ. 2015. Συμβολή στην επιλογή της καλύτερης μεθόδου πρόβλεψης της συμπεριφοράς δασικών πυρκαγιών για την Ελλάδα. Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 408 σελ.

Αθανασίου Μ. 2022α. Πως προστατεύομαι από τις δασικές πυρκαγιές; Ενημερωτικό φυλλάδιο στο πλαίσιο του έργου «Μονόδρομος η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών. Μαθητές και πολίτες ενημερώνονται και αναλαμβάνουν δράση» που υλοποιήθηκε με τη στήριξη της EUROBANK, στην Π. Ε. Ηλείας, Απρίλιος 2022 έως Ιούνιος 2022, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης.

Αθανασίου Μ. 2022β. Πως προστατεύομαι από τις δασικές πυρκαγιές; Ενημερωτικό φυλλάδιο στο πλαίσιο του έργου «Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, τις πολιτικές και πρακτικές δασοπροστασίας» που υλοποιήθηκε με τη στήριξη της εταιρείας Μυτιληναίος Α.Ε., στις Π.Ε. Φωκίδας και Βοιωτίας, Απρίλιος 2022 έως Ιούνιος 2022, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης.

Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας, 2024. Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων λόγω των δασικών πυρκαγιών. [WWW] Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://civilprotection.gov.gr/thematikoi-xartes-sxedion-politikis-prostasias> [Accessed at: 01/04/2013]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι: Ορολογίες

Σύμφωνα με τον Νόμο 4662/2020 (Α' 27) - Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις, ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

1. Κίνδυνος (Hazard): ένα δυνητικά καταστροφικό γεγονός, φαινόμενο ή ανθρώπινη δραστηριότητα που μπορεί να προκαλέσει απώλειες ζωής ή τραυματισμούς, ζημιές σε περιουσίες, κοινωνικές και οικονομικές διαταραχές ή περιβαλλοντική υποβάθμιση.
2. Τρωτότητα (Vulnerability): οι συνθήκες που καθορίζονται από φυσικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες ή διεργασίες που αυξάνουν την ευπάθεια μιας κοινωνίας στις επιπτώσεις των κινδύνων.
3. Ευπάθεια (Susceptibility): οι παράγοντες που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την εξέλιξη ενός κινδύνου σε καταστροφή.
4. Ανθεκτικότητα (Resilience): η ικανότητα ενός συστήματος ή μιας κοινωνίας, εν δυνάμει εκτεθειμένης σε πιθανούς κινδύνους, να αντιστέκεται ή να προσαρμόζεται, με στόχο να διατηρήσει ένα αποδεκτό επίπεδο λειτουργίας και συνοχής.
5. Καταστροφή (Disaster): η σοβαρή διαταραχή της λειτουργίας της κοινωνίας, που προκαλεί εκτεταμένες ανθρώπινες, υλικές και περιβαλλοντικές απώλειες, οι οποίες ξεπερνούν την ικανότητα της πληγείσας κοινωνίας να τις αντιμετωπίσει με ίδια μέσα και πόρους.
6. Έγκαιρη προειδοποίηση (Early Warning): η παροχή έγκαιρης ειδοποίησης και επαρκούς πληροφόρησης, μέσω των αρμόδιων φορέων, που δίνει τη δυνατότητα δρομολόγησης συγκεκριμένων δράσεων για την αποφυγή ή τη μείωση των επιπτώσεων του κινδύνου και την προετοιμασία για αποτελεσματική αντιμετώπιση.
7. Συντονισμός (Coordination): η οργάνωση, προτεραιοποίηση και παρακολούθηση των απαιτούμενων δράσεων, καθώς και η εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας, της εφαρμογής των κανόνων επιχειρησιακής δράσης και της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων για την επίτευξη κοινού σκοπού.
8. Πρόληψη (Prevention): το σύνολο των δράσεων και μέτρων που στοχεύουν στην απόλυτη αποφυγή των δυνητικών επιπτώσεων των κινδύνων και στην ελαχιστοποίηση των φυσικών, τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών.
9. Ετοιμότητα (Preparedness): το σύνολο δράσεων και μέτρων που λαμβάνονται εκ των προτέρων για να διασφαλίσουν αποτελεσματική αντίδραση σε περιπτώσεις καταστροφών.
10. Αντιμετώπιση (Response): περιλαμβάνει τις δράσεις, κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την καταστροφή, για την προστασία της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, για την

αντιμετώπιση άμεσων αναγκών διαβίωσής τους και για τη διασφάλιση παροχής αρωγής και υποστήριξης για τον μετριασμό των επιπτώσεων της καταστροφής.

11. Βραχεία αποκατάσταση (Short-term Relief): περιλαμβάνει δράσεις μετά από μία καταστροφή με στόχο την αποκατάσταση ή τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης κατά τις πρώτες ώρες και ημέρες μετά την εκδήλωσή της.
12. Κύκλος διαχείρισης καταστροφών (Disaster Management Cycle): το σύνολο των τακτικών και διαχειριστικών αποφάσεων και επιχειρησιακών δραστηριοτήτων σε όλα τα στάδια και τις φάσεις του κύκλου της καταστροφής, ήτοι της πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης.
13. Οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών (Evacuation): περιλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών για την προληπτική απομάκρυνση των πολιτών που βρίσκονται σε κίνδυνο εξαιτίας της παραμονής τους πλησίον περιοχής που απειλείται από ένα καταστροφικό φαινόμενο που είναι σε εξέλιξη.
14. Ομάδες πρώτης (1ης) απόκρισης (First Responders): οι κατά περίπτωση καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιοι, επιχειρησιακά, που επιλαμβάνονται πρώτοι του καταστροφικού συμβάντος.
15. Εμπειρογνώμονες Πολιτικής Προστασίας (Civil Protection Experts): ο ειδικός επιστήμονας ή το πιστοποιημένο στέλεχος σε θέματα που αφορούν στη διαχείριση και αντιμετώπιση καταστροφών και στον υπολογισμό κρίσιμων παραγόντων, όπως, η εκτίμηση της επικινδυνότητας, των εν γένει κινδύνων, της τρωτότητας, της έκθεσης στον κίνδυνο.
16. Έκτακτη ανάγκη (Emergency): η ξαφνική και απρόβλεπτη απειλητική κατάσταση που απαιτεί την άμεση λήψη μέτρων για την ελαχιστοποίηση των δυσμενών συνεπειών της.
17. Εθνική Πολιτική Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών (National Hazard Mitigation Policy): σχέδιο ενεργειών που καθορίζει σε εθνικό επίπεδο τους τελικούς και ενδιάμεσους στόχους για τη μείωση της διακινδύνευσης από καταστροφές, καθώς και τους αντίστοιχους δείκτες αξιολόγησης και τα χρονοδιαγράμματα. Περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες, διαδικασίες και τα προγράμματα που αφορούν όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφών και ειδικότερα την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση, αποκατάσταση, καθώς και την ανατροφοδότηση του σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο για τη μείωση του κινδύνου και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας.
18. Διακινδύνευση (Risk): οι πιθανές ανθρώπινες, υλικές ή περιβαλλοντικές απώλειες σε καθορισμένη χρονική περίοδο, οι οποίες είναι αποτέλεσμα του συνδυασμού κινδύνων, συνθηκών τρωτότητας και ανεπάρκειας ικανότητας ή κατάλληλων μέτρων για τη μείωση των δυνητικών αρνητικών συνεπειών..

Παράρτημα II: Τηλεφωνικός Κατάλογος – Κατάλογος Οχημάτων

Παράρτημα II: Ευρετήριο Χαρτών

Εικόνα 2.1: Διοικητικά όρια και Δήμοι που συνορεύουν με τον Δήμο Καλαμάτας.....	27
Εικόνα 2.2: Χάρτης ορίων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών εντός των ορίων ευθύνης των Δασικών Υπηρεσιών (πηγή: https://civilprotection.gov.gr/).....	28
Εικόνα 2.3: Χάρτης ορίων Δασικών Υπηρεσιών. Ο Δ. Καλαμάτας ανήκει στην Δ.Υ. Καλαμάτας, η οποία αποτελεί και την ελάχιστη διοικητική διαίρεση του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς της ΠΠ (Πηγή: www.civilprotection.gov.gr).....	29
Εικόνα 2.4: Χάρτης ορίων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και Κλιμακίων. Ο Δ. Καλαμάτας ανήκει στην Π.Υ. Καλαμάτας, ενώ τμήμα της Δημοτικής Ενότητας Αρφαρών (Τ.Κ. Αγίου Φλώρου και Τ.Κ. Βρομόβρυσης) ανήκει χωρικά στο Π.Κ. Μελιγαλά.	30
Εικόνα 2.5: Διάγραμμα μέγιστων, ελάχιστων και μέσων μηνιαίων θερμοκρασιών για την περίοδο 1971-2010. Θερμότεροι μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση μηνιαία θερμοκρασία τους 26,5 και 26,2 °C και μέγιστη τους 31.3 και 31.4°C. Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας (πηγή: E.M.Y.).	32
Εικόνα 2.6: Διάγραμμα μέσων μηνιαίων τιμών σχετικής υγρασίας, Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας (πηγή: E.M.Y.).	33
Εικόνα 2.7: Διάγραμμα μέσου μηνιαίου ύψους νετού, Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας (πηγή: E.M.Y.). Το μέσο ετήσιο αθροιστικό ύψος βροχής είναι 771.6 mm.....	34
Εικόνα 2.8: Ομβροθερμικό διάγραμμα από τον μετεωρολογικό σταθμό της Καλαμάτας για την περίοδο 1971-2020 (πηγή: E.M.Y.).....	34
Εικόνα 2.9: Διάγραμμα ετήσιων συχνοτήτων κατευθύνσεων ανέμων. Επικρατέστερη Διεύθυνση ανέμων στην περιοχή είναι, Β με εντάσεις κυρίως 2 και 3 b. Μετεωρολογικός σταθμός Καλαμάτας, περίοδος 1971-2010 (πηγή: E.M.Y.).	35
Εικόνα 2.10: Συσχετισμός βροχόπτωσης (μπλε στήλες) με θερμοκρασία σε βαθμούς Κελσίου (πορτοκαλί καμπύλη) με βάση τα στοιχεία των μετεωρολογικών σταθμών Αλαγονίας και Καλαμάτας.	36
Εικόνα 2.11: Χάρτης αρμοδιοτήτων συντήρησης οδικού δικτύου Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας (Πηγή: ΓΓΠΠ, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο: https://civilprotection.gov.gr/).....	46
Εικόνα 3.1: Ψηφιακό Μοντέλο Αναγλύφου Δήμου Καλαμάτας.....	62
Εικόνα 3.2: Χάρτης Υδρογραφικού Δικτύου Δήμου Καλαμάτας.	64
Εικόνα 3.3: Χάρτης τοπογραφικών κλίσεων Δήμου Καλαμάτας.	66
Εικόνα 3.4: Χάρτης προσανατολισμού κλίσεων πρανών του Δήμου Καλαμάτας.	68
Εικόνα 3.5: Χάρτης φυτοκάλυψης με βάση τους Δασικούς Χάρτες για τον Δήμο Καλαμάτας. Πηγή: Τμήμα Δασικών Χαρτών, Δασολογίου, Απογραφής & Θεματικής	

Υποστήριξης Δικαιωμάτων Δημοσίου της Γενικής Γραμματείας Δασών, δασοπονικός χάρτης κλίμακας 1:20.000 (1991).	70
Εικόνα 3.6: Χάρτης Κάλυψης Γης Δήμου Καλαμάτας με βάση το CORINE 2018.	71
Εικόνα 3.7: Χάρτης προστατευόμενων περιοχών εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.	72
Εικόνα 3.8: Χάρτης οδικού δικτύου εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.	74
Εικόνα 3.9: Χάρτης δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος υψηλής τάσης εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας (Πηγή: ΑΔΜΗΕ).	76
Εικόνα 3.10: Θέσεις σημείων υδροληψίας εντός ή πλησίον των ορίων του Δήμου, με βάση τα στοιχεία του Δήμου Καλαμάτας.	78
Εικόνα 3.11: Θέσεις σημείων υδροληψίας εντός ή πλησίον των ορίων του Δήμου, με βάση τα στοιχεία του Πυροσβεστικού Σώματος.	79
Εικόνα 3.12: Θέσεις σημείων υδροληψίας δικτύου ΓΟΕΒ και αναδασμών.	80
Εικόνα 3.13: Χάρτης με τις θέσεις των Χ.Α.Δ.Α. εντός των ορίων του Δήμου Καλαμάτας.	82
Εικόνα 3.14: Σημεία έναρξης αγροτοδασικών πυρκαγιών στο χρονικό διάστημα 2020-2023 στο Δήμο Καλαμάτας με υπόβαθρο το ανάγλυφο και το οδικό δίκτυο. Συνολικά καταγράφηκαν 985 σημεία έναρξης με την μεγάλη πλειονότητα να εντοπίζεται στο δυτικό, πεδινό τμήμα του Δήμου. Πηγή: Πυροσβεστικό Σώμα (https://www.fireservice.gr/el_GR/stoicheia-symbanton).	84
Εικόνα 3.15: Θέσεις πιθανών σημείων προσγείωσης ελικοπτέρων εντός των ορίων του Δ. Καλαμάτας.	86
Εικόνα 3.16: Χάρτης αντιπυρικών ζωνών στο Δήμο Καλαμάτας.	87
Εικόνα 3.17: Θέσεις πυροφυλακίων ΠΕ Μεσσηνίας και χάρτης ορατότητας Δ. Καλαμάτας. Τα πυροφυλάκια που έχουν οπτική επαφή με τον Δήμο είναι στις θέσεις Μ. Βουλάνου, Μαλεβού, Λυποβόντα και Λυκόδημος.	89
Εικόνα 3.18: Χάρτης ορατότητας του Δήμου Καλαμάτας με βάση τα πυροφυλάκια και τα περίπολα. Οι τρεις μαύρες ελλείψεις απεικονίζουν περιοχές χωρίς ορατότητα από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια και περίπολα.	90
Εικόνα 3.19: Χάρτης πληθυσμιακής πυκνότητας ανά οικισμό εντός των ορίων του Δήμου.	91
Εικόνα 3.20: Εκτάσεις χαρακτηρισμένες με βάση τον κυρωμένο δασικό χάρτη της Περιφέρειας Πελοποννήσου.	94
Εικόνα 3.21: Χάρτης προσδιορισμού ελάχιστων γεωγραφικών ενοτήτων χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, που αφορά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στην περίπτωση του Δ. Καλαμάτας, η ελάχιστη γεωγραφική ενότητα για την οποία εκδίδεται ο ημερήσιος χάρτης	

πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς είναι η Δ.Υ. Καλαμάτας (Πηγή: www.civilprotection.gov.gr)	97
---	----

Εικόνα 3.22: Χάρτης προσδιορισμού ελάχιστων γεωγραφικών ενοτήτων χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, που αφορά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στην περίπτωση του Δ. Καλαμάτας, η ελάχιστη γεωγραφική ενότητα για την οποία εκδίδεται ο ημερήσιος χάρτης πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς είναι η Δ.Υ. Καλαμάτας (Πηγή: www.civilprotection.gov.gr).	98
---	----

Εικόνα 3.23: Ποιοτικός συνθετικός χάρτης οδικού δικτύου και σημείων υδροληψίας..	100
--	-----

Εικόνα 3.24: Ποιοτικός συνθετικός χάρτης φυτοκάλυψης και ορατότητας από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια.....	101
--	-----

Εικόνα 3.25: Ποιοτικός συνθετικός χάρτης φυτοκάλυψης και ορατότητας από τα υφιστάμενα πυροφυλάκια, σε συνδυασμό με τα υπάρχοντα σημεία υδροληψίας (βάσει των στοιχείων του Π.Σ.)	103
--	-----

Εικόνα 3.26: Συνθετικός Χάρτης Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς στον Δήμο Καλαμάτας	108
---	-----

Εικόνα 3.27: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με το οδικό δίκτυο	110
--	-----

Εικόνα 3.28: Κλάση κινδύνου την οποία διασχίζει το οδικό δίκτυο. Με κόκκινο χρώμα απεικονίζεται το οδικό δίκτυο που διατρέχει περιοχές πολύ υψηλού κινδύνου (κλάση 4)... ..	111
---	-----

Εικόνα 3.29: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με τα σημεία υδροληψίας και τις αντιπυρικές ζώνες.	113
---	-----

Εικόνα 3.30: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με την ορατότητα από τα πυροφυλάκια εντός ή πλησίον του Δήμου.....	115
--	-----

Εικόνα 3.31: Συνδυασμός Συνθετικού Χάρτη Κινδύνου Δασικής Πυρκαγιάς με τα σημεία έναρξης αγροτοδασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με το Π.Σ.	117
---	-----

Εικόνα 4.1: Εκτάσεις άλλων χρήσεων (κατά κανόνα καλλιεργειών) στις Α/Φ παλαιότερης λήψης, οι οποίες έχουν καταγραφεί ως δασικές στις πρόσφατες λήψεις, απεικονίζονται με ροζ χρώμα. Ο οικισμός Άνω Αρφαρά, περικλείεται από τέτοιες εκτάσεις και βρίσκεται σε περιοχή με κλάση κινδύνου 4.	128
---	-----

Εικόνα 4.2: Εκτάσεις άλλων χρήσεων (κατά κανόνα καλλιεργειών) στις Α/Φ παλαιότερης λήψης, οι οποίες έχουν καταγραφεί ως δασικές στις πρόσφατες λήψεις, απεικονίζονται με ροζ χρώμα. Οι οικισμοί Καρβέλι, Αγία Τριάδα, Εμιαλοί, Λαδάς περιβάλλονται από τέτοιες εκτάσεις και βρίσκονται σε περιοχή με κλάση κινδύνου 4.	129
---	-----

Εικόνα 4.3: Εκτάσεις άλλων χρήσεων (κατά κανόνα καλλιεργειών) στις Α/Φ παλαιότερης λήψης, οι οποίες έχουν καταγραφεί ως δασικές στις πρόσφατες λήψεις απεικονίζονται με ροζ χρώμα. Οι οικισμοί Νέδουσα και Μαχαλάς περικλείονται από τέτοιες εκτάσεις και βρίσκονται σε περιοχή με κλάση κινδύνου 4.	130
---	-----

Εικόνα 4.4: Άποψη τμήματος του χάρτη του Δήμου με τα σημεία υδροληψίας όπως αυτά απεικονίζονται από τα αρχεία του Π.Σ. (με κόκκινο) και του Δήμου (με μπλε). Τα σημεία υδροληψίας του Π.Σ. υπέρκεινται των σημείων υδροληψίας του Δήμου. Γενικά παρατηρείται μια συμφωνία ως προς την πλειονότητα των σημείων, αλλά υπάρχουν και σημεία υδροληψίας του Δήμου με μπλε χρώμα που δεν έχουν καταχωρηθεί στο δίκτυο του Π.Σ. ή έχουν καταχωρηθεί με λάθος συντεταγμένες. 132

Εικόνα 4.5: Άποψη των αυτοσχέδιων μικρών ομβροδεξαμενών κατά μήκος του χωματόδρομου που ενώνει την υδρολογική λεκάνη του Τζιρορέματος με την υδρολογική λεκάνη του Νέδοντα. Το συγκεκριμένο οδικό δίκτυο έχει μεγάλη σημασία γιατί είναι το μοναδικό που ενώνει τις δυο αυτές υδρολογικές λεκάνες στο κεντρικό τμήμα του Δήμου. Η ύπαρξή του διευκολύνει την πρόσβαση αλλά και την διαφυγή προς και από τις δύο λεκάνες, ενώ η προσθήκη νέων και η συντήρηση των υφιστάμενων σημείων υδροληψίας είναι απαραίτητη (βλ. Εικόνα 4.7). 134

Εικόνα 4.6: Άποψη συνδέσμου του δικτύου νερού (δεξιά) κατά μήκος του δρόμου Πολιανής και Άνω Αρφαρών (αριστερά). Το κόκκινο άστρο απεικονίζει την θέση της φωτογραφίας στο χάρτη του οδικού δικτύου. Στο υφιστάμενο δίκτυο δεν υπάρχουν σημεία υδροληψίας, αν και η προσαρμογή του συνδέσμου για την τροφοδοσία των δυνάμεων πυρόσβεσης είναι σχετικά εύκολη. Αξίζει να τονιστεί ότι η ευρύτερη περιοχή δεν είναι ορατή από τα πυροφυλάκια και περίπολα. 135

Εικόνα 4.7: Προτεινόμενες συνενώσεις οδικού δικτύου εντός του Δήμου Καλαμάτας. Με μωβ χρώμα απεικονίζονται οι χωματόδρομοι και με μαύρο οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι. Κρίνεται απαραίτητη η βελτίωση και συντήρηση του υφιστάμενου οδικού δικτύου που συνενώνει την λεκάνη του Τζιρορέματος με την Λεκάνη του Νέδοντα (4 κόκκινα βέλη στο πάνω τμήμα του χάρτη). Κρίνεται επίσης σημαντική η συνένωση του οικισμού Κουταλά με το οδικό δίκτυο που οδηγεί στην Μονή Γαρδικίου (κόκκινο βέλος στο νότιο τμήμα του χάρτη). 138

Εικόνα 4.8: Προτεινόμενες συνενώσεις δρόμων εντός του Δήμου Καλαμάτας. Με μωβ χρώμα απεικονίζονται οι χωματόδρομοι και με μαύρο οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι. Με κόκκινα βέλη σημειώνονται τα δύο σημεία στα οποία προτείνεται η συνένωση υφιστάμενων χωματόδρομων. 139

Εικόνα 4.9: Άποψη του του οδικού δικτύου νοτιοδυτικά (αριστερά) και νοτιοανατολικά (δεξιά) της Αράχοβας. 140

Εικόνα 4.10: Στενή οδός σε αγροδοασικό τοπίο στο νότιο τμήμα του Δήμου. 140

Εικόνα 4.11: Άποψη του οδικού δικτύου μεταξύ Άνω Αρφαρών και Πολιανής (αριστερά) και Άνω Αρφαρών και Πελεκητής (δεξιά). 140

Εικόνα 4.12: Άποψη του οδικού δικτύου Νοτιοδυτικά της Πολιανής. 141

Εικόνα 4.13: Άποψη του παραλιακού δρόμου από Μικρή Μαντίνεια προς Κιτριές, όπου τερματίζεται το παραλιακό οδικό δίκτυο και ο δρόμος ανέρχεται ανατολικά προς τον ορεινό όγκο. Στην διαδρομή αυτή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες συσσωρεύονται πολλά οχήματα

εκατέρωθεν του οδικού δικτύου. Ως εκ τούτου οι δυνατότητες ελιγμών είναι περιορισμένες και είναι πιθανό να υπάρξει κίνδυνος εγκλωβισμών..... 142

Εικόνα 6.1: Ροή πληροφοριών για την αρχική ειδοποίηση – αναγγελία, σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"..... 178

Εικόνα 6.2: Ροή πληροφοριών για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών, σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"..... 179

Εικόνα 6.3: Ροή πληροφοριών κινητοποίησης φορέων για τη διαχείριση των συνεπειών από δασικές πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένης και της βραχείας αποκατάστασης), σύμφωνα με την 5η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"..... 180

